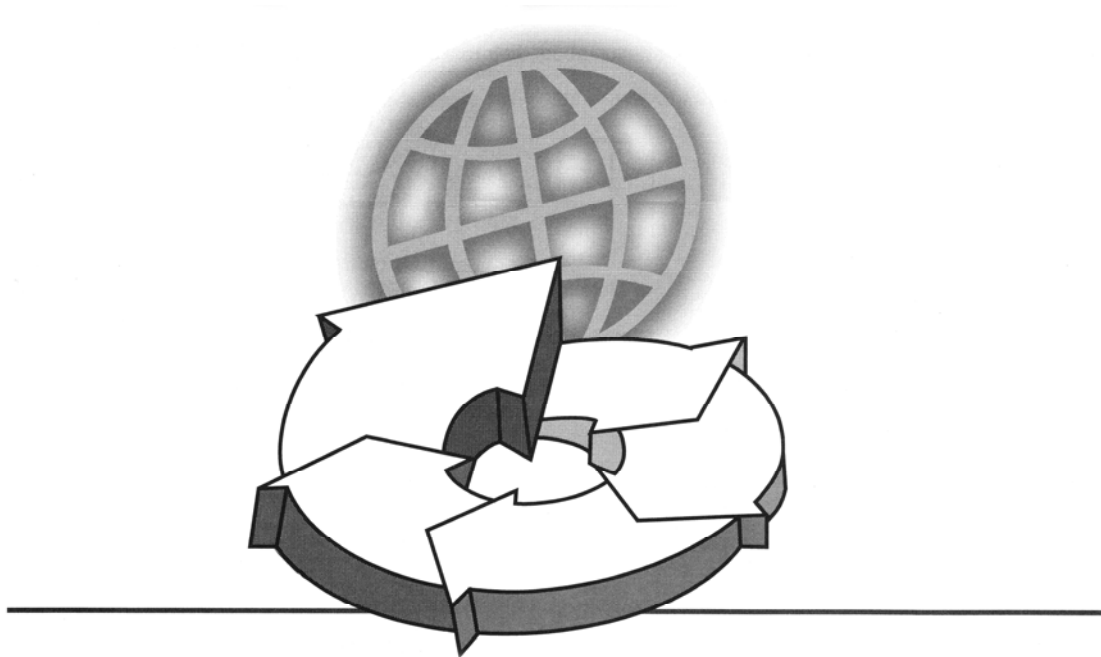

KURSI OMEGA

TRAJNIMI PRAKTIK PËR MBJELLËSIT E KISHAVE

MANUALI I PARË

nga
Aleanca për Mbjelljen e Kishave me Metodën e Mbushjes
në bashkëpunim me
Shërbimet Ruse Peter Deyneka

**Kursi Omega:
Trajnimi Praktik për Mbjellësit e Kishave
Manuali i Parë**

Botuar nga
The Bible League, P.O. Box 28000, Chicago, IL 60625, SHBA
Email: BibleLeague@xc.org
www.bibleleague.org

Copyright © 1999 nga *The Alliance for Saturation Church Planting*.
Ky material është përgatitur në bashkëpunim me Peter Deyneka Russian Ministries, Project 250.

Ju lejoheni dhe inkurajoheni të riprodhoni dhe shpërndani këtë material në çdo formë me kusht që: (1) e njihni shprehimisht autorin, (2) tregoni për të gjitha modifikimet që bëni, (3) nuk kërkoni një pagesë më shumë se koston e riprodhimit, dhe (4) nuk bëni më shumë se 1000 kopje.

Nëse dëshironi ta ngjitni këtë material në Internet ose nëse synoni ndonjë përdorim tjetër nga ato të përshkruara më lart, ju lutemi kontaktoni me
United World Mission, ATTN: Jay Weaver/Omega, 9401-B Southern Pines Blvd.
Charlotte, NC 28273-5596, omega_course@alliancescp.org

Inkurajohet gjithashtu edhe prodhimi i përkthimeve dhe përshtatjeve për kontekstin tuaj. Përsëri, ju lutemi kontaktoni me *The Alliance* që të mund të nxisim dhe informojmë edhe të tjerët të cilët mund të jenë të interesuar për gjuhën tuaj ose përdorimin që synoni.

Për më shumë information për shërbimet e tyre përkatëse, ju lutemi kontaktoni me:

THE ALLIANCE FOR SATURATION CHURCH PLANTING
www.AllianceSCP.org

Peter Deyneka Russian Ministries
P.O. Box 496
Wheaton, IL, SHBA 60189
Tel: (630) 462-1739 Fax: (630) 690-2976
Email: info@russian-ministries.org
www.russian-ministries.org

Të gjitha citimet nga Bibla janë nxjerrë nga përkthimi Lajmi i Mirë (Diodati i Ri), © 1994 Shoqata Biblike e Shqipërisë. Të gjitha të drejtat të rezervuara.

MIRËNJOHJE

Me mirënjohje të thellë ne falënderojmë nga zemra të gjithë ata të cilët kanë dhënë kontributa në përgatitjen e këtyre manualeve ushtrimi. Personat e mëposhtëm i kanë dhënë shumë procesit të shkrimit dhe redaktimit të këtyre materialeve. Zot, mbill Kishën tënde... deri në skajet e dheut!

Jay Weaver, Redaktor i Përgjithshëm, *World Team*

Richard Beckham	<i>Greater Europe Mission</i>
David & Lisa Bromlow	<i>Christ For Russia</i>
Ron Brunson	<i>World Witness and United World Mission</i>
Don Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Bea Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Hunter Dockery	<i>World Harvest Mission</i>
Mike Elwood	<i>Greater Europe Mission</i>
Jeff Geske	<i>United World Mission</i>
Dave Henderson	<i>C B International</i>
Bob Mackey	<i>United World Mission</i>
Bob Martin	<i>United World Mission</i>
Paul Michaels	<i>Grace Brethren Intl. Mission</i>
Norie Roeder	<i>United World Mission</i>
Ki Sanders	<i>World Team</i>
Larry Sallee	<i>UFM International</i>
	<i>– Projekt 250 i Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Eric Villanueva	<i>United World Mission</i>
David Westrum	<i>Interlink Ministries</i>
	<i>– Projekt 250 i Peter Deyneka Russian Ministries</i>

ME FALËNDERIME TË VEÇANTA PËR MBËSHTETJEN E TYRE ADMINISTRATIVE DHE TEKNIKE

Edith Bond	<i>Ekipi i Burimeve Rajonale të Aleancës</i>
David Gál	<i>Ekipi i Burimeve Rajonale të Aleancës</i>
Nell Harden	<i>Profesor i Anglishtes dalë në pension</i>

MANUALI I PARË

Pasqyra e Lëndës

PARATHËNIA
NJË FJALË PËR ALEANCËN
LIMITET
PANORAMA E KURSIT

VIZIONI SCP.....15

MËSIMI 1: Mendimi “ZH”

Cili është Mendimi “ZH”?

Mbjellja E Kishave Me Metodën E Mbushjes

Disa Hapa Të Domosdoshme Që Të Arrish Tek “ZH”-Ja

Mendimi “ZH” Rezulton Në Veprimin “ZH”

MËSIMI 2: Urdhri I Madh Dhe Mbjellja E Kishave

Ta Kuptojmë Urdhrin E Madh

Urdhri I Madh Dhe Mbjellja E Kishave Me Mbushje

MËSIMI 3: Cikli I Mbjelljes Së Kishave

Faza I – Themelet

Faza II – Fitimi

Faza III – Vendosja

Faza IV – Trajnimi

Faza V – Shumëzimi

Faza VI – Lëvizja

3A. Shtojca: Metodatat E Mbjelljes Së Kishave

MËSIMI 4: Parimet Kërkimore

Çfarë Janë Kërkimet?

Ku Duhet Bërë Kërkimet?

Kush Duhet Të Bëjë Kërkimet?

Kur Duhet Bërë Kërkimet?

Pse Të Bëjnë Kërkime Mbjellësit E Kishave?

Si Duhet Bërë Kërkimet?

4A. Shtojca: Ta Kuptoni Zonën Tuaj Të Caktuar

4B. Shtojca: Pyetësorë Shembull

KISHA61

MËSIMI 1: Themelet Biblike Për Kishën

Plani I Perëndisë Për Epokat

Themelimi I Kishës

Roli Dhe Natyra E Kishës Sot

MËSIMI 2: Qëllimi I Kishës

Qëllimi I Kishës

Paradigmat Për Të Kuptuar Qëllimin E Kishës

2A. Shtojca: Fletë Pune Për Urdhrin E Madh

MËSIMI 3: Forma Dhe Funkzioni

Ilustrimi I Formës Dhe Funkcionit
 Forma Dhe Funkzioni Në Kishë
 Vlerësimi I Formës Dhe Funkcionit Në Kishë
 Parime Në Lidhje Me Formën Dhe Funkcionin
 Nënkuptimet E Formës Dhe Funkcionit Për Mbjellësit E Kishave
3A. Shtojca: Forma Dhe Funkzioni Në Zbatim

KARAKTERI SHPIRTËROR95**MËSIMI 1: Shpallja E Drejtësisë Me Anë Të Besimit**

Shpallja E Drejtësisë Nuk Është...
 Shpallja E Drejtësisë Është...
 Çështjet Kritike Të Shpalljes Së Drejtësisë Me Anë Të Besimit

MËSIMI 2: Të Jetojmë Sipas Ungjillit

Çështje Që Të Largojnë Nga Ungjilli
 Rreziqet E Vetë-Varësisë
 Centraliteti I Ungjillit Në Rritjen Shpirtërore Personale
 Centraliteti I Ungjillit Në Shërbim
 Të Mësojmë Të Rrënjosim Besimin Tonë Tek Krishti

MËSIMI 3: Rritja E Krishterë

Çfarë Është Rritja Shpirtërore?
 Roli I Kryqit Në Rritjen Shpirtërore
 Pengesa Për Rritjen Shpirtërore

MËSIMI 4: Fuqia Transformuese E Ungjillit

Hiri I Perëndisë Dhe Praktika E Mëkatit
 Të Pagëzuar në Vdekjen e Tij – Të Ringjallur Në Ringjalljen E Tij (Rom. 6:3-10)
 Fuqia Për Të Mos Mëkatuar

MËSIMI 5: Si Të Mbash Një Ditar Shpirtëror

Pse Të Mbash Një Ditar Shpirtëror?
 Koha E Përditshme Me Perëndinë (Figura 5.1)
 Shkrimi I Përditshëm I Ditarit (Figura 5.1)

LUTJA125**MËSIMET 1,2: Bashkimi Në Lutje**

Si Të Planifikosh Dhe Të Udhëheqësh Një Bashkim Në Lutje
 Një Bashkim Në Lutje

MËSIMI 3: Si Ta Lehtësosh Lutjen

Lutja – Një Aspekt Jetik I Ungjillizimit Dhe Mbjelljes Së Kishave
 Si Të Integrosh Lutjen Me Ungjillizimin Dhe Mbjelljen E Kishave
 Kërkime: Mbledhja E Informacionit Për Lutje
3A. Shtojca: Treshet E Lutjes

METODAT E STUDIMIT BIBLIK.....139**MËSIMI 1: Hyrje Për Metodën E Studimit Biblik Induktiv**

Metoda Induktive Kundër Asaj Deduktive
 Hapat E Studimit Biblik Induktiv
 Të Ndërtojmë Një Piramidë Të Ngurtë
1A. Shtojca: Si Erdhi Bibla Tek Ne

MËSIMI 2: Vëzhgimi I Fjalës Së Perëndisë

Vëzhgimi – Çfarë Thotë Teksti?
 Vëzhgimi Shembull
2A. Shtojca: Gjuha E Biblës

MËSIMI 3: ‘Punishte’ E Vëzhgimit

Formati I Punishtes
 Puna Në Grupe

MËSIMI 4: Interpretimi I Fjalës Së Perëndisë

Interpretimi – Stadi I Dytë I Metodës Induktive
 Procesi I Interpretimit
 Rregullat Bazë Të Interpretimit
 Interpretimi Shembull
4A. Shtojca: Hartat E Biblës

MËSIMI 5: Seanca E Interpretimit

Formati I Seancës
 Puna Në Grupe

MËSIMI 6: Zbatimi I Fjalës Së Perëndisë

Zbatimi – Stadi I Tretë I Metodës Induktive
 Procesi I Zbatimit

MËSIMI 7: Seancë Zbatimi

Formati I Seancës
 Puna Në Grupe
7A. Shtojca: Efesi – Një Studim Biblik Induktiv

UNGJILLIZIMI195**MËSIMI 1: Hyrje Për Ungjillizimin**

Natyra E Ungjillizimit
 Nevoja Për Ungjillizim
 Motivi I Ungjillizimit
 Vendi I Ungjillizimit Në Një Strategji Scp
1A. Shtojca: Ura

MËSIMET 2,3: Zhvillimi I Dëshmisë Suaj Personale

Natyra E Një Dëshmie
 Vlera E Një Dëshmie
 Shembuj Dëshmish
 Përgatitja E Një Dëshmie
 Ndarja E Një Dëshmie Personale

PARATHËNIA

QËLLIMI I KËTIJ MATERIALI

Mbjellësit e kishave shpesh rekrutohen dhe dërgohen me pak dhe ndoshta aspak ushtrim për punën që kanë përpara. Udhëheqësve të kishave, të cilat dërmohen nga vështirësitë e shërbimit shpesh u mungon një vizion i qartë i asaj që Perëndia dëshiron të kryejë nëpërmjet tyre. Si mbjellësit ashtu edhe udhëheqësit e kishave kanë nevojë për trajtim dhe një vizion, por shkollat biblike dhe seminarët nuk janë opsione praktike për shumë njerëz.

Ky material synon të japë jo vetëm një vizion për mbjellësin dhe për udhëheqësin e kishës, por edhe themelin biblik dhe aftësitë praktike të shërbimit që të realizohet vizioni. Nuk është një “program” arsimor. Më saktë, ai jep themelet e nevojshme biblike dhe arsimore, si dhe aftësitë praktike të shërbimit, të cilat kërkohen për mbjelljen e kishave. Ndonëse është projektuar për Evropën Qendrore/Lindore dhe ish-Bashkimin Sovjetik, ne jemi inkurajuar nga raporte sipas të cilave ky material po tregohet i përdorshëm edhe sot kur përshtatet për përdorim në aspekte të tjera.

Ky kurs mësimor synon që të arrijë dy qëllime:

1. Furnizimi i trajnimit të nevojshëm për mbjelljen e kishave.
2. Nxitja e mobilizimit të mbarë Trupit të Krishtit drejt një lëvizjeje për mbjelljen e kishave.

Sot ne shohim lëvizje për mbjelljen e kishave të cilat po zhvillohen në shumë vende nëpër botë, duke përfshirë Brazilin, Rumaninë, Filipinet, Nigerinë dhe të tjera. Ne besojmë që kisha lokale është instrumenti parësor i Perëndisë për ungjillizimin e botës, dhe që mbjellja e kishave e mbështetur në parimet e shumëzimit është mjeti më i efektshëm për të ecur drejt mbarimit të Urdhrit të Madh. Kishat e reja duhen mbjellë me një vizion për shumëzim dhe aftësinë për të mbjellë kisha të tjera të reja. Atje ku kjo ndodh, lind edhe potenciali për një lëvizje kishash e cila është në gjendje të përfshijë një komb dhe të shndërrojë jetën e njerëzve nëpër mbarë vendin.

Një lëvizjeje për mbjelljen e kishave i duhen njerëzit të cilët përfshihen në të gjitha nivelet e punës së mbjelljes së kishave, nga besimtarët e rinj të cilët shprehin entuziazëm për besimin e tyre të ri, e deri në udhëheqësit e denominacioneve [grupe kishash]. Mbjellësit e kishave, vetiu nuk mund të jenë kurrë katalizatorët për një lëvizje të mbjelljes së kishave. Ky material mund të zbatohet në të gjitha nivelet e punëtorëve dhe udhëheqësve të kishave, dhe ka shumë vlerë për ta, të cilët mund të përkrahin në mënyrë direkte ose të tërthortë përpjekjet e mbjellësve të kishave ndërsa mundohen për të plotësuar shërbimin për të cilin i ka thirrur Perëndia.

PANORAMA E KURSIT

Ky manual është një prej pesë manualeve, secili nga të cilat përmban afërsisht 26 mësimet njëorëshe. Që të përmbushë qëllimet e përkrahura më lart, kursi mbulon një gamë të gjerë temash të cilat nevojiten për punën e mbjelljes së kishave. Këto përfshijnë vizionin SCP [për mbjelljen e kishave me metodën e mbushjes], shërbimin në grupet qelizë, dishepujtarinë, Kishën, ungjillizimin, studimin induktiv të Biblës, udhëheqësinë, lutjen, karakterin shpirtëror si dhe më shumë.

Kursi është ndarë në pesë manuale që të japë një proces mësimor që sa vjen edhe shtrihet. Ndërsa çdo pjesëmarrës plotëson manualin, ai ose ajo kalon kohë para manualit tjetër duke vënë në praktikë ato parime të cilat janë mësuar. Prandaj shumë nga seancat e mëvonshme ndërtojnë mbi parimet dhe aftësitë të cilat janë mësuar dhe praktikuar në mësimet e mëparshme.

Me fjalë të tjera, kursi është projektuar që të mësohet e përdoret në paralel me mbjelljen e kishës në realitet. Ndërsa pjesëmarrësi punon aktivisht drejt nisjes së një kishë të re, atij ose asaj do t'i duhen aftësi dhe njohuri të caktuara, dhe do të haset me probleme të ndryshme gjatë këtij procesi. Aftësitë dhe njohuritë të cilat duhen në fillimin e mbjelljes së kishës jepen në manualët e para, ndërsa aktivitetet e parimet të cilat nevojiten në një etapë të mëvonshme të mbjelljes së kishës paraqiten në manualët e mëvonshme. Secili manual është hartuar që të japë aftësi, t'u kthejë përgjigje pyetjeve, dhe të diskutojë probleme potenciale të cilat lidhen me fazën përkatëse të mbjelljes së kishës në të cilën pjesëmarrësi po punon aktivisht. Pas kësaj Parathënieje do të gjeni një listë me veprimtari kyçe të zhvillimit ose "limite" për të cilat përgatiten të trajtuarit dhe pritjet që t'i zbatojnë midis seminareve të trajnimit.

Mësimet grupohen sipas temës, dhe secili prej pesë manualeve përfshin mësim nga disa tema. Disa prej temave, si "vizioni" dhe "kisha" përfshihen në të pestë manualët. Të tjerat, si "dishepujtaria" ndodhen më vonë gjatë kursit, kur pjesëmarrësi ndodhet në atë pikë në shërbimin e tij ose të saj kur nevojiten këto tema. Më vonë në këtë seksion përfshihet një panoramë e kursit e cila përmban një listë titujsh mësimorë për secilin prej pesë manualeve.

SI TA PËRDORËSH MATERIALIN

Këshilla për Pjesëmarrësin

Në përgatitjen e të pesë manualeve të këtij kursi është përdorur shumë kohë, lutje dhe mund. Secili manual synon t'u drejtohet aftësive dhe njohurive të veçanta shërbimi të cilat kërkohen gjatë procesit të nisjes së një kishë të re. Prandaj është shumë e rekomanduar që ju të filloni me manualin e parë, dhe jo me një nga manualët e mëvonshme. Po ashtu, secili mësim është zgjedhur dhe përshtatur me kujdes që të jetë i përdorshëm, i zbatueshëm dhe i domosdoshëm për punën e mbjelljes së kishave. Është në dobinë tuaj të mos i anashkaloni mësimet.

Të jeni të dijenishëm që mësimi i vërtetë ndodh kur ju zbatoni në shërbimin dhe jetën tuaj personale, ato koncepte të cilat paraqiten në këto mësim. Këto plane veprimi synohen t'ju ndihmojë t'i zbatoni idetë e mësimit dhe duhen mbaruan para se të filloni të punoni me manualin tjetër. Mund t'ju ndihmojë shumë një mentor [mësues personal] për t'ju inkurajuar dhe këshilluar ndërsa i përkushtoheni mbjelljes së kishës. Një mentor mund t'i shërbejë gjithashtu edhe nevojës që keni për për t'u kontrolluar nga dikush tjetër ndërsa zbatoni në jetën dhe shërbimin tuaj ato koncepte të cilat po mësohen. Të kesh dikë i cili mund t'ju qëndrojë pranë është pedagogji e efektshme, por jo vetëm kaq, shumë mbjellës kishash dëshmojnë për ndihmën që jep kjo gjë në jetën dhe shërbimin e tyre. Prandaj, ne ju nxisin fort të kërkoni një lloj forme mentorizimi për të përmirësuar dhe përforcuar shërbimin tuaj të mbjelljes së kishës.

Këshilla për Trajnuesin

Ky material mund të përdoret në disa kuadre si një shkollë biblike, një seminar [kolexh] ose një sërë seminaresh me qendër në kishë. Por ky nuk është në radhë të parë një material arsimor. Është material trajnues. Arsimi përqëndrohet në njohurinë dhe në informacionin. Qëllimi i materialit nuk është vetëm të japë njohuri, por edhe të motivojë drejt veprimit duke përdorur aftësi shërbimi me baza të shëndosha në Bibël. Ky manual është për 'bërësit'.

Ndonëse metoda që ju zgjidhni për të mësuar mësimet për çdo manual do të varet nga rrethanat tuaja të veçanta, secili manual mund të mësohet në një seminar njëjavor. Duke u nisur prej këtij ideali, shumë vende trajnimi kanë përdorur me sukses plane të tjera të cilat përshtaten më mirë me rrjedhën e jetës dhe të shërbimeve ekzistuese. Nganjëherë ato kanë zgjedhur dy fundjava intensive ose seanca të rregullta javore. Rekomandohet që planet e veprimit në fund të çdo mësimi të

theksohen në mënyrë që të përmbushen para seminarit që pason. Katër deri gjashtë muaj është një periudhë e arsyeshme kohe për t'u parashikuar midis seminareve. Ana e dobishme e kësaj lloji metode trajnuese është se ajo bashkon parime të cilat mësohen gjatë seminarit me praktikën 'me të dyja duart' midis seminareve.

Gjatë seminareve nuk është e nevojshme të mësosh çdo pikë të çdo mësimi sepse vetë pjesëmarrësit mund ta lexojnë materialin. Disa herë është një metodë e mirë t'i bësh të trajnuarit të lexojnë mësimin dhe të japin komentet e tyre për mënyrën se si ai lidhet me eksperiencën e tyre. Disa herë të tjera, një leksion nga dikush i cili është ekspert i temës në fjalë mund të jetë mënyra më e mirë për t'i transmetuar konceptet. Por MOS U PËRQËNDRONI NË METODËN E LEKSIONEVE. Jini krijues ndërsa provoni metoda të ndryshme për të transmetuar parimet dhe aftësitë të cilat përfshihen tek mësimet. Trajnuesit e tjerë kanë zbuluar variacione të tilla si grupet e diskutimit, 'punishte' idesh si dhe luajtja e roleve të cilat janë ndihmuese dhe interesante.

Juve ju është besuar një punë e shenjtë. Zoti i Kishës dëshiron t'i dishepullizojë kombet, dhe nevojiten udhëheqës. Ju keni potencialin madhështor të ndihmoni në pajisjen e shumë njerëzve të cilët mund të rrisnin lëvizje për mbjelljen e kishave dhe në lehtësimin e të tjerëve në shërbime të shumzimit të kishave.

Ndihma të mëtejshme

Mos ngurroni të kontaktoni me ne nëse mund t'ju ndihmojmë më tej në përhapjen e vizionit të metodës 'mbushje' të mbjelljes së kishave ose në pajisjen praktike të mbjellësve të kishave.

Jay Weaver, Redaktor i Përgjithshëm

Budapest, Hungari, Janar 2000

NJË FJALË PËR ALEANCËN

Ky kurs është përgatitur nga *Aleanca për Mbjelljen e Kishave me Metodën e Mbushjes* në bashkëpunim me Projektin 250 të Shërbimeve Ruse Peter Deyneka. *Aleanca* është një partneritet kishash dhe agjencish misionare të cilat janë përkushtuar për mobilizimin e besimtarëve për të mbushur çdo vend në Evropën Qendrore/Lindore dhe ish-Bashkimin Sovjetik me kisha ungjillore. Mbjellja e Kishave sipas Metodës së Mbushjes është një strategji e cila synon të themelojë kisha lokale në çdo qytet, fshat dhe lagje në mënyrë që ata të cilët pranojnë Krishtin të kenë një bashkësi lokale në të cilën të rriten në Krishtin dhe të jenë të pajisur për të shërbyer. *Aleanca* është e ndërtuar mbi premisën që bashkimi i forcave do të rrisë efektshmërinë, pakësojë dublikimin e përpjekjeve, dhe shfaqë unitet brenda trupit të Krishtit.

ÇFARË BESOJMË NE:

- Kisha lokale është vegla kryesore e Perëndisë për ungjillizim dhe dishepullizim.
- Partneriteti me kishat dhe organizatat misionare është jetik për shumëzimin e kishave lokale dhe zhvillimin e lëvizjeve për mbjelljen e kishave me metodën e mbushjes.
- Trajnimi i udhëheqësve është i domosdoshëm për mbjelljen dhe rritjen e kishave.
- Besëlidhja e Lausanës është deklarata e besimit e *Aleancës*.

ÇFARË BËJMË NE:

Trajnimi dhe mentorizimi i mbjellësve të kishave

Aleanca vë në dispozicion trajnim me bazë në aftësitë sipas mënyrës së seminareve me detyra praktike shërbimore të cilat synojnë nisjen e riprodhimit të kishave.

Mbledhja e informacionit

Informacioni i saktë të çon në vendime të mira në punën e mbjelljes së kishave. *Aleanca* mund të ndihmojë me trajnim e konsultim për nevojat tuaja të mbledhjes së informacionit në fushat e mbjelljes dhe rritjes së kishave.

Konsulenca për Lëvizjet e Lutjes

Një lëvizje për mbjelljen e kishave fillon me një vizion, i cili zbulohet dhe rafinohet duke kërkuar zemrën e Perëndisë nëpërmjet lutjes. *Aleanca* mund t'ju ndihmojë ta kuptoni më mirë rolin e lëvizjeve për lutje në punën e mbjelljes së kishave, dhe mënyrën se si mund të lehtësoni një lëvizje lutjesh në rajonin tuaj.

Mbrujtja e vizionit

Çfarë dëshiron Perëndia për vendin tuaj? Ai do kisha kudo! *Aleanca* mund të ndihmojë në rritjen e një vizioni për kishat e reja me seminare konceptuale për parimet e mbjelljes së kishave me metodën e mbushjes.

PËR MË SHUMË INFORMACION KONTAKTONI ME:

Aleanca për Mbjelljen e Kishave me Metodën e Mbushjes

Ekipi Rajonal i Burimeve

omega_course@alliancescp.org

LIMITET

Për Kursin Mësimor “Omega” të Mbjelljes së Kishave

Limitet janë veprimtari konkrete shërbimesh të cilat janë përfshirë në këtë kurs. Secili limit mund të mendohet si një gur shkalle i veçantë brenda procesit më të gjerë të nisjes së mbledhjeve të reja. Limitet japin pika për veprime konkrete të cilat e ndihmojnë të trajnuarin të zbatojë në praktikë konceptet të cilat përfshihen në *Kursin Omega*. Ato janë si piketa të cilat shënojnë progres, ashtu dhe tabela udhëzimi të cilat ndihmojnë të japin drejtim të mëtejshëm. Poshtë jepet një listë e limiteve dhe theksimeve në *Kursin Omega*.

MANUALI I PARË: Theksohet vizioni SCP, qëllimi i kishës, studimi biblik induktiv dhe kërkimet

Temat specifike për veprim:

- Shqyrtimi i qëllimit të Kishës në dritën e Urdhrit të Madh
- Zhvillimi i një strategjie të tërësishme shërbimore duke u mbështetur në vizionin “mendimi ZH”
- Hetimi i “formës dhe funksionit” në Kishën e hershme dhe në Kishën sot
- Mësimi dhe praktikimi i studimit biblik induktiv
- Si të shkruash dhe të ndash një dëshmi personale
- Nisja e grupeve për mbështetje në lutje për ungjillizim dhe për mbjelljen e kishave
- Mbarimi i një projekti të gjithanshëm kërkimor për zonën e shënuar

MANUALI I DYTË: Theksohet ungjillizimi dhe grupet qelizë

Temat specifike për veprim:

- Ndarja e zbulimeve nga projekti kërkimor me të tjerët në zonën e shënuar
- Si të shkruash një deklaratë të qëllimit të kishës
- Zhvillimi i një filozofie për shërbimin e mbjelljes së kishave
- Zhvillimi i një strategjie për ungjillizimin personal, duke përfshirë ungjillizimin një-me-një
- Nisja e grupeve qelizë ku theksohet ungjillizimi
- Përdorimi i studimit biblik induktiv në mënyrë individuale dhe në grupet qelizë

MANUALI I TRETË: Theksohet dishepujtaria, lufta shpirtërore, ekipet dhe puna në ekipe

Temat specifike për veprim:

- Identifikimi dhe trajnimi i udhëheqësve potencialë për grupet qelizë
- Si të kalosh kohë në lutje dhe agjërim
- Vlerësimi i botëkuptimit të mbjellësit të kishave krahasuar me botëkuptimin biblik
- Si të përdorësh të vërtetat biblike për t'i qëndruar sulmit shpirtëror në jetën dhe shërbimin e mbjellësit të kishave
- Krijimi i planeve individuale për bërjen e dishepujve për njerëzit e përfshirë në shërbimin e mbjelljes së kishave
- Zbatimi i veprimtarive për zhvillimin dhe vlerësimin e ekipeve
- Analiza e dhuntive shpirtërore të mbjellësit të kishave dhe të ekipit që mbjell kishat

MANUALI I KATËRT: Theksohet udhëheqja dhe kujdestaria

Temat specifike për veprim:

- Vlerësimi i pikave të forta dhe të dobëta të stilit të udhëheqjes së mbjellësit të kishave, duke theksuar metodat e ndërveprimit personal me të tjerët
- Përfshirja e parimeve të udhëheqësisë prej shërbëtori në jetën dhe shërbimin e mbjellësit të kishave
- Kontrollimi i përdorjes së kohës në jetën dhe shërbimin e mbjellësit të kishave, duke vendosur prioritete, dhe hartuar orare
- Vlerësimi i ofertave financiare të mbjellësit të kishës, si dhe të atyre të vetë kishës që po mbillet
- Rishikimi i roleve biblike të burrit dhe gruas si dhe përgjegjësitë që mbjellësit e kishave kanë për familjet e tyre
- Si t'i çosh grupet qelizë që ekzistojnë sot nëpër procesin e shumëzimit
- Përgatitja e një plani strategjik për të ecur drejt mbushjes në shërbimin e mbjelljes së kishave

MANUALI I PESTË: Theksohet shumëzimi, mobilizimi i të tjerëve, dhe lehtësimi i lëvizjeve SCP

Temat specifike për veprim:

- Nisja e bashkëpunimit në shërbime me grupe të tjera ungjillore në zonën e caktuar
- Planifikimi dhe zbatimi i një strukture mbikëqyrëse për grupet qelizë e cila do të lehtësojë rritjen dhe shumëzimin e vazhdueshëm
- Si t'i mësosh njerëzit të luten për mbjelljen e kishave me metodën e mbushjes; mobilizimi i lutjes në nivelin urban, rajonal dhe kombëtar
- Zhvillimi dhe zbatimi i një plani për mbjellësin e kishave për të trajnuar dhe mentorizuar mbjellësit e rinj të kishave
- Fuqizimi dhe lirimi i udhëheqësve të rinj për shërbimin e mbjelljes së kishave
- Si të çosh përpara një vizion në kishat e reja për interesimin misionar jo vetëm në zonën e caktuar prej tyre, por edhe deri *në skajin e dheut*.

PANORAMA E KURSIT

I drejtohet kryesisht fazës së **THEMELEVE** të ciklit të mbjelljes së kishave

MANUALI I PARË – Panorama

Vizioni SCP	Kisha	Karakteri Shpirtëror	Lutja	Metodat e Studimit të Biblës	Ungjillizimi
Mësimi 1: Mendimi “ZH” Mësimi 2: Urdhri i Madh dhe Mbajllja e Kishave Mësimi 3 (3A): Cikli i Mbajlljes së Kishave 3A: Modele për Mbajlljen e Kishave Mësimi 4 (4A, 4B): Parimet e Kërkimeve 4A: Si ta kuptosh zonën e caktuar 4B: Pyetësorë mostër	Mësimi 1: Themelet biblike për Kishën Mësimi 2 (2A): Qëllimi i Kishës 2A: Fletë pune për Urdhrin e Madh Mësimi 3 (3A): Forma dhe Funksioni 3A: Zbatimi i Formës dhe Funksionit Mësimi 4: Përkufizimi i Kishës Lokale	Mësimi 1 (1A): Shpallja e Drejtësisë 1A: Libra të Shkëmbyer Mësimi 2: Të jetuarit sipas Ungjillit Mësimi 3: Rritja e krishterë Mësimi 4: Fuqia shndërruese e ungjillit Mësimi 5: Si të mbash një ditë shpirtëror	Mësimet 1,2: Bashkim lutjesh Mësimi 3 (3A): Si ta lehtësosh lutjen 3A: Treshet e lutjes	Mësimi 1 (1A): Hyrje në Metodën e Studimit Biblik Induktiv 1A: Si erdhi Bibla tek ne. Mësimi 2 (2A): Si ta vëzhgojmë Fjalën e Perëndisë 2A: Gjuha e Biblës Mësimi 3: “Punishte” vëzhgimi Mësimi 4 (4A): Interpretimi i Fjalës së Perëndisë 4A: Hartat e Biblës Mësimi 5: Punishte e Interpretimit Mësimi 6: Zbatimi i Fjalës së Perëndisë Mësimi 7 (7A): Punishte zbatimi 7A Efesi – një S.B.I.	Mësimi 1: Hyrje në Ungjillizim Mësimet 2,3: Zhvillimi i dëshmisë suaj personale
4	4	5	3	7	3

Shifrat në kllapa () u referohen shtojcave

VIZIONI SCP

VIZIONI SCP

MËSIMI

1

MENDIMI “ZH” ÇFARË DËSHIRON PERËNDIA?

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të theksojë rolin që luan vizioni në ciklin e mbjelljes së kishave.

Pikat kryesore

- Mendimi “ZH” përfshin një konsiderim të asaj që Perëndia dëshiron të kryhet për lavdinë e tij në çdo rajon të caktuar.
- Mbajllja e kishave me metodën e mbushjes është kryerja e Urdhrit të Madh nëpërmjet mbjelljes së kishave në një mënyrë të tillë që çdo burrë, grua dhe fëmijë të ketë mundësinë për ta pranuar ose refuzuar Ungjillin me anë të dëshmisë së një kisha lokale.

Përfundimet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të ketë një vizion për të ungjillizuar botën, kombin, rajonin, qytetin, fshatin dhe lagjen e tyre me Ungjillin.
- Të dijë se është vullneti i Perëndisë që çdo burrë, grua dhe fëmijë të dëgjojë dhe ta kuptojë Ungjillin dhe të kenë mundësinë për ta pranuar Jezu Krishtin si Zotin dhe Shpëtimtarin e tyre personal
- Të zbatojë mbjelljen e kishave me mendimin “ZH”, ose vizionin e rezultatit të fundit.

Sugjerime për Trajnuesit

Mendimi “ZH” komunikon idenë e një vizioni për atë që Perëndia do *në fund të fundit* për një komb, rajon, qytet, fshat ose lagje; d.m.th., që secili burrë, grua dhe fëmijë të dëgjojë dhe ta kuptojë Ungjillin dhe të kenë mundësinë për ta pranuar Jezu Krishtin si Zotin dhe Shpëtimtarin e tyre personal. Vendosni si komunikohet më qartë ideja e vizionit të rezultatit të fundit në kuadrin tuaj kulturor.

HYRJE

Në se udhëheqësit e krishterë do t'i bënin vetes pyetjen, “Cili është qëllimi përfundimtar drejt të cilit Perëndia po vepron në histori?” ose “Çfarë dëshiron Perëndia për njerëzit në vendin ku i shërbej atij?”... si do të ndikonte kjo në mënyrën që ata shërbejnë atje ku janë? Përgjigjet e këtyre pyetjeve duhet të përshkruajnë vizionin dhe të përkufizojnë detyrat e shërbimeve të tyre.

I. CILI ËSHTË MENDIMI “ZH”?

Cili është qëllimi përfundimtar drejt të cilit Perëndia po vepron? Përgjigjja mund të quhet “ZH” – rezultati i fundit i asaj që Perëndia do në analizë të fundit për një komb, rajon, qytet, fshat ose lagje. Të punosh drejt atij rezultati do të thotë ta dish qartë se ç’është “ZH”-ja. Bibla e bën të qartë që dashuria e Perëndisë është për mbarë botën (Gjoni 3:16). Duke i shkruar Timoteut, Pali theksoi nevojë për t’u lutur për të gjithë njerëzit sepse *kjo është e mirë dhe e pëlqyer*

përpara Perëndisë, Shpëtimtarit tonë, i cili dëshiron që gjithë njerëzit të shpëtohen dhe t'ia arrijnë njohjes të së vërtetës (1 Tim. 2:3-4). Edhe Pjetri shkruan për këtë, [Zoti] *është i durueshëm ndaj nesh, sepse nuk do që ndokush të humbasë, por që të gjithë të vijnë në pendim* (2 Pjet. 3-9).

Në se Perëndia do që të gjithë njerëzit të vijnë në pendim, a nuk duhet të jetë kjo edhe dëshira jonë gjithashtu? A mund të përdoremi nga Perëndia për t'i mobilizuar të tjerët drejt këtij qëllimi? Çfarë do të ndodhte nëse të gjithë të krishterët në një vend, rajon, qytet, fshat ose madje një lagje ishin plotësisht të bindur që Perëndia donte që çdo njeri atje ta njihte dhe të shihte kristianët që jetonin si Jezusi në mesin e tyre (1 Pjet. 2:12)?

Shkrimi në përgjithësi tregon që jo të gjithë do të shpëtohen. Vetëm Perëndia ynë sovran e di se kush do të shpëtohet. Puna e kishës është të bëjë të sigurt që të gjithë kanë mundësinë për ta dëgjuar Ungjillin.

Para se të shkoni më tutje, bëjini vetes këto pyetje:

- Çfarë do Perëndia për _____? (kombin, rajonin, qytetin, fshatin ose lagjen time) Shkruani përgjigjen në një paragraf.
- Si ndikon në shërbimin tim përgjigjja ime e dhënë më lart? A pasqyron ajo që po bëj sot, atë që besoj se Perëndia dëshiron?

Është e lehtë të shohësh se si mendimi “ZH” mund të përshkruajë efektivisht vizionin dhe të përkufizojë punët e çdo shërbimi.

II. MBJELLJA E KISHAVE ME METODËN E MBUSHJES

Që ta shohim “ZH”, duhet të ndodhë mbushja. Me fjalën “mbushje” duam të themi që është shërbimi i kishës të ungjillizojë “çdo njeri”, “gjithkënd”, “dhe të gjithë” siç thuhet tek 1 Timoteu dhe 2 Pjetri. Këto pasazhe e bëjnë të qartë që Perëndia do çdo burrë, grua dhe fëmijë të dëgjojë e të kuptojnë Ungjillin dhe të ketë mundësi për të besuar në Jezu Krishtin dhe t'i bindet atij plotësisht si Zoti dhe Shpëtimtari i tyre. Një pjesë e rëndësishme e jetës kristiane është të jesh pjesë e një kisha lokale ku Fjala e Perëndisë besohet dhe mësohet.

Mbjellja e kishave me metodën e mbushjes (SCP) është krejt biblike. Ajo do të thotë përmbushje e Urdhrit të Madh nëpërmjet mbjelljes së kishave në një mënyrë të tillë që çdo burrë, grua dhe fëmijë ka mundësinë për ta pranuar ose refuzuar Ungjillin nëpërmjet dëshmisë së një kisha lokale. SCP është vizioni, strategjia edhe shërbimi i mbushjes së kombeve, rajoneve, qyteteve, fshatrave dhe lagjeve me kisha të cilat do t'ia çojnë Ungjillin çdo personi në gjuhën e tyre dhe përmes kulturës së tyre.

A. A është realiste të presësh “ZH”-në nga Perëndia?

Përveç faktit që Perëndia e di “ZH”-në më tepër sesa ne, është shkak gëzimi që Shkrimi premton qartë që “ZH”-ja do të ndodhë. Premtimi që Perëndia do ta mbushë botën me njohurinë e vetes së tij dhe me lavdinë e tij thuhet tek Isaia 11:9, *sepse vendi do të mbushet me njohurinë e Zotit, ashtu si ujërat mbulojnë detin.*

Në librin e Zbulesës, apostulli Gjon pa vizione të qiellit prej të cilave ne mësojmë shumë për rezultatin përfundimtar të të gjithë punës së Perëndisë në botë, “ZH”-ja drejt së cilës po ecën gjithë historia. Gjoni raporton se pa turma njerëzish nga çdo komb, fis, popull dhe gjuhë të cilët adhuronin Zotin (Zbul. 7:9)! Po, është realiste të presësh “ZH”-në nga Perëndia.

B. Çfarë thotë Perëndia për “ZH”-në?

Në një nga momentet e tij më intime me Atij, Jezusi u lut që do të kishte unitet midis atyre që besojnë në të, ...*që BOTA TË NJOHË që ti më ke dërguar dhe që i ke dashur, ashtu si më ke dashur mua* (Gjoni 17:23b). Jezusi dëshironte që bota të dinte se kush ishte ai! Kjo është “ZH”-ja! Ai përsëriti dy herë këtë kërkesë (Gjoni 17:21-23). Imagjinoni! Perëndia Bir në bisedim me Perëndinë Atë duke diskutuar “ZH”-në! Duke qartë që “ZH”-ja është shumë e rëndësishme për Perëndinë.

C. Jezusi u mësoi dishepujve për “ZH”-në

Jezusi ua mësoi dishepujve mendimin “ZH”, duke premtuar që ... *më parë duhet që t'u përhapet ungjilli gjithë popujve* para kthimit të tij (Marku 13:10). Ai premtoi gjithashtu që Ungjilli do t'i mbushte kombet, tek Mateu 24:14 dhe Lluka 24:45-47.

III. DISA HAPA TË DOMOSDOSHME QË TË ARRISH TEK “ZH”-JA

Nga “A”-ja në “Z” janë gjërat që ne bëjmë në shërbimin që të mund të ndodhë “ZH”-ja. Shkrimi na jep disa gjëra të domosdoshme për etapën “A” në “Z” të cilat duhet të ndodhin para se të mund të ndodhë efektivisht “ZH”-ja. Vini re që këto që të gjitha merren me elementet e “ZH”-së. Kur kemi ndër mend gjithmonë “ZH”-në kjo na lejon të bëjmë zgjedhje strategjike ndërsa kalojmë nga “A”-ja në “Z”.

A. Lutja

Në mënyra të shumta, lutja duket qartë si një pjesë e domosdoshme e plotësimit të dëshirave të Perëndisë në tokë. Vini re referimet e mëposhtme:

- 2 Kronikat 7:14. Nëse populli i Perëndisë lutet siç duhet, do të ndodhë “ZH”-ja.
- Mateu 9:38. Populli i Perëndisë urdhërohet të lutet që punëtorët të mund të marrin pjesë drejt “ZH”-së.
- 1 Tim. 2:1-4. Populli i Perëndisë duhet të lutet që të mund të ekzistojnë kushtet për “ZH”-në. Pali i tha Timoteut që kishat duhet të luten që udhëheqësit në shoqëri të krijojnë kushte të favorshme për përhapjen e Ungjillit.
- Zbul. 5:8-10. “ZH”-ja është rezultati i “lutjeve të shenjtoreve”.

B. Dashuria dhe uniteti

Kur Jezusi tha, *Prej kësaj do t'ju njohin të gjithë*, ai i referohej dashurisë midis kristianëve (Gjoni 13:35). Ai e bëri të qartë që “ZH”-ja kërkon marrëdhënie cilësore. Vetëm kur besimtarët e duan njëri-tjetrin, njerëzit do të dinë që ne i përkasim Krishtit. Rritja e numrave vetëm bën që bota të na shikojë si një lëvizje tjetër fetare nëse na mungon dashuria.

“Që bota të njohë që ju jeni dishepujt e mi” kërkon që besimtarët të jenë të bashkuar ashtu si Jezusi dhe Ati janë të bashkuar. Ndërsa Jezusi bën fjalë për unitetin që ka me Atin, ai tregon gjithmonë për një marrëdhënie dashurie dhe një lidhje të pandashme. Ai lutet që uniteti ynë të jetë model i atij uniteti midis Jezusit dhe Atit, dhe që ne të mbajmë një lidhje të pandashme me të (Gjoni 17:21,23).

C. Vizioni

Siç tregojnë vargjet më poshtë, “ZH”-ja është një punë globale e cila përfshin të gjithë njerëzit nga të gjitha kombësitë prej të gjitha vendeve. Mendimi “ZH” për çdo fushë në veçanti kërkon vlerësimin e mbarë botës siç e vlerëson Perëndia.

- Meqenëse Perëndia i do të gjithë, ai dërgoi Birin e tij në mënyrë që *...kushdo që beson në të, të mos humbasë, por të ketë jetë të përjetshme* (Gjoni 3:16).
- Jezusi është flijimi i shlyerjes *...për mëkatet... të të gjithë botës* (1 Gjoni 2:2).
- Fryma e Shenjtë *...do ta bindë botën për mëkat* (Gjoni 16:7-11).
- Fryma e Shenjtë u jep kristianëve fuqinë për të dëshmuar *...deri në skajin e dheut* (Veprat 1:8).
- Jezusi urdhëron ndjekësit e tij: *...Shkoni, pra, dhe bëni dishepuj nga të gjithë popujt* (Mateu 28:18-20).
- Jezusi premtoi që shumë janë gati ta pranojnë: *E korra është me të vërtetë e madhe...* (Mateu 9:37).

D. Ungjillizimi

Që të realizohet “ZH”-ja, kisha duhet të dërgojë ungjillizues atje ku ka pak ose aspak besimtarë. “ZH”-ja kërkon që njerëzit *do* të shkojnë tek ata të cilët nuk kanë dëgjuar Ungjillin dhe të shpallin mesazhin e shpëtimit. Siç shkruan Pali, *...si do të besojnë tek ai për të cilin nuk kanë dëgjuar? Dhe si do të dëgjojnë, kur s'ka kush predikon?* (Romakët 10:14-15)

Kristianët duhet të vazhdojnë të zbulojnë vendet ku Ungjilli nuk është predikuar, dhe njerëzit që nuk kanë dëgjuar ende, në çdo fshat, qytet, rajon dhe vend. Ndërsa besimtarët përhapin Ungjillin dhe mbjellin kisha nëpër ato vende dhe njerëz, *Ata, ndër të cilët nuk u që shpallur, do të shohin, dhe ata që nuk kishin dëgjuar për të, do të kuptojnë* (Romakët 15:21).

E. Mbjellja e kishave

Që të ndodhë “ZH”-ja, kisha duhet të gjendet kudo, e shfaqur të gjithëve. Nëpërmjet kishës, si bota e padukshme (shpirtërore) ashtu dhe ajo e dukshme do ta njohë urtësinë e shumanshme të Perëndisë (Efes. 3:8-11). Si trupi i Krishtit, Kisha është prezenca faktike e Jezu Krishtit mbi tokë. Ndërsa Jezu Krishtit zë vendin e parë në jetën e kishës, bota do të njohë që ai është *krye përmbi çdo gjë* (Efes. 1:22-23).

Me “gjakun e kryqit”, njerëzit pajtohen me Perëndinë. Në Kishën e tij, Jezu Krishti i bashkon njerëzit të cilët përndryshe do të ndaheshin nga një “mur ndarës armiqësie”. Midis njerëzve të cilët dikur jetonin në urrejtje, qëllimin e kishte *për të krijuar në vetvete nga dy një njeri të ri, duke bërë paqen...* (Efes. 2:13-16).

Në të njëjtën mënyrë që dashuria dhe besnikëria e një burri dhe gruaje mund të dëshmojnë nga të tjerët në komunitet ku jetojnë, marrëdhënia midis Jezusit dhe kishës së tij shfaqet hapur (Efes. 5:22-23).

Në kishë, si në një trup, njerëzit bashkohen për të shërbyer *sipas forcës së çdo pjese të veçantë*. Puna e trupit është gjithmonë për qëllimin e përhapjes së njohurisë së Jezusit. Atje ku ndodh kjo, kisha “rritet dhe ndërton veten” (Efes. 4:11-13). Trupi plotësisht i rritur është ai i cili i ka gjymtyrët nga çdo komb (Zbul. 5:9-10).

IV. MENDIMI “ZH” REZULTON NË VEPRIMIN “ZH”

A. Dhënia “ZH”

Mendimi “ZH” kërkon dhënien “ZH”. Pali citon fjalët e Jezusit kur i nxit pleqtë efesianë në Milet, *Ka më shumë lumturi të japësh sesa të marrësh!* Ashtu si Pali, duke folur me autoritet apostolik, e urdhëroi kishën në Korint, ...*përpikuni të pasuroni edhe në këtë veprë të hirit* [të dhuruarit] (2 Kor. 8:7).

Kisha që jep jo vetëm grumbullon për veten e saj kredi në një llogari qiellore, por Perëndia plotëson nevojat e tashme të kishës *sipas pasurisë së tij në lavdi*. Duke bekuar veprimin e dhënies në qiell dhe në tokë, Perëndia do ta lirojë kishën që mendon “ZH” të japë financat për këtë punë (Fil. 4:15-16).

B. Strategjia “ZH”

Udhëheqësi i madh i rigjallërimit, Xhon Uezli tha, “Në çdo veprim mendohu për qëllimin.” Zbatimi i mendimit “ZH” në shërbim ka një ndikim shumë të madh. Mjerisht, shumë shërbëtorë të Perëndisë vazhdojnë në rutinën e shërbimit të tyre pa marrë parasysh asnjëherë efektin e përpjekjeve të tyre në drejtim të “ZH”-së së Perëndisë. Kur ndodh kjo, është e lehtë të futesh në një ‘ulluk’ dhe të humbasësh bekimin e Perëndisë. Mirëpo, pyetja përfundimtare “Çfarë dëshiron Perëndia për vendin ku i shërbejmë atij?” mund të frymëzojë mjaft shërbëtorët e Perëndisë. Kur i jepet përgjigjja, ajo i jep frymë besimit dhe të çon në një shërbim të rritur për Perëndinë.

Një shembull i mendimit “ZH” në Rumani.

Nelu Sofrac, një mbjellës kishash në Rumani, pa që Perëndia donte më shumë për rrethin e tij, të quajtur Alba Iulia, sesa katër kishat që ai kishte mbjellë. Mund të ishte

zënë dhe siguruar pasi kishte kryer veprën e shquar të mbjelljes, udhëheqjes dhe shërbimit si pastor të këtyre katër kishave, por mendimi “ZH” e shtyu gjithnjë e më përpara.

Ai kuptoi që ishte e pamundur për të, që i vetëm ta ungjillizonte rrethin e tij, por e dinte që Perëndia donte ta mbushte rrethin Alba Iulia me kisha të cilat do të predikonin Ungjillin dhe mësonin Shkrimet. Për ta kryer këtë efektshëm, në Alba Iulia duhet të mbilleshin 500 kisha. Nelu filloi të trajnojë pesëmbëdhjetë të rinj nga kisha e tij bazë dhe nga kishat e reja që kishte mbjellë. Gruaja e tij Dorina nisi një grup lutjesh me tre gra. Ai ndau vizionin e tij me pastorë të tjerë të cilët në fillim e kishin të vështirë të pranonin mesazhin e tij. Me ngulmim, dhe duke besuar se ngaqë Perëndia do “ZH” për Alba Iulia, ai do të qëndronte pranë Nelut për të punuar për këtë qëllim, Dorina sot udhëheq pesëmbëdhjetë grupe qelizë grash të cilat po luten për kisha të reja, dhe Nelu udhëheq një organizatë ungjillizuese shumëkishëshe ndërkonfesionale të quajtur EVANGALBA. Ky ungjillizim po rritet dhe po mbjell kisha të reja në rrethin Alba Iulia duke mobilizuar kishat ekzistuese që të interesohen. Aktivitetet e tyre kryesore janë lutja trajnimi dhe ungjillizimi, dhe mbjellja e kishave.

Asambletë e Alba Iulias po luten, bashkohen në vizion, rriten në dashuri, dërgojnë ungjilltarë dhe mbjellin kisha në rrethin e tyre. Çështja e dhënies po fillon të zërë vendin e saj dhe ndonëse e shikojnë veten si shumë të varfër, disa janë të angazhuar edhe të japin.

Mendimi “ZH” i Nelut i ka dhënë një platformë mbarëkombëtare. Ai trajnon mbjellës kishash dhe u jep udhëheqësve të tjerë të krishterë në rrethe të tjera të Rumanisë një vizion për mbjelljen e kishave me metodën e mbushjes. Ai shpreson gjithashtu që do të dërgohet si misionar ndërkulturor jashtë Rumanisë.

PËRFUNDIM

Mbjellja e kishave me metodën e mbushjes është fokusi i mendimit “ZH” sepse vetëm përmes kishës mund të ndodhin nëpër botë detyrat e tjera të lutjes, bashkimit në dashuri, vizionit, ungjillizimit dhe dhënies. Meqenëse kisha duhet të ungjillizojë çdo njeri, mbjellja e kishave me metodën e mbushjes duhet ta shtyjë mendimin “ZH”. Perëndia do “ZH”, dhe kur kisha vepron në përputhje me vullnetin e Perëndisë, puna e mbjelljes së kishave me mbushje do të përshpejtohet. Mbushja e kombeve me kisha punon drejt qëllimit të dëgjimit të Ungjillit nga të gjithë njerëzit.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Cili është ndryshimi midis një mbjellësi kishe i cili mendon “ZH” dhe mbjellësve të tjerë të kishave?
- A luteni për kombe të tëra? Po rajone? Qytete? Fshatra dhe lagje?
- A luteni për më shumë punëtorë për korrjen e Perëndisë? Duke qenë se Jezusi na urdhëroi të lutemi për këtë, a do të tregohet besnik për të na kthyer përgjigjen nëse ne tregohemi besnikë në të lutur? Pse ka më pak punëtorë se duhet?
- A jeni gati të punoni me dhe të doni vëllezër nga denominacione dhe opinione të ndryshme (në gjëra jo të domosdoshme) drejt synimit “ZH”? A do të marrë përgjigje lutja e Jezusit për unitet, ose mos vallë u lut më kot? A do të jeni ju pjesë e përgjigjes së lutjes së tij?

- A shikojnë njerëzit e jashtëm kishën tuaj si veç një tjetër denominacion ose fe, ose si njerëz që duan?
- A është vizioni juaj mbjellja e një kisha të vetme ose pjesëmarrja në një lëvizje e cila do ta mbushë botën me kisha të cilat predikojnë Ungjillin?
- A shkëlqeni në punën e dhënies financiare? Po kisha juaj? A jepni mësim për dhënien? Në qoftë se jo, duke qenë se kjo gjë mësohet në Shkrimin, pse nuk e mësoni?
- Qëllimi i ungjillizimit tuaj, a është vetëm zmadhimi i kishës suaj, apo është edhe mbjellja e kishave të reja?

PLAN VEPRIMI

- Zhvilloni një strategji për mbjelljen e kishave me mbushje e cila përfshin lutje, unitet dhe dashuri, vizion, ungjillizim, dhe mbjellje kishash, dhe paraqitjani Zotit dhe të paktën dy besimtarëve të tjerë.
- Mendoni rreth lagjes, fshatit, qytetit, rajonit ose vendit tuaj. Merrni parasysh edhe përgjigjen që iu dhatë pyetjes, “Çfarë dëshiron Perëndia për _____?” Bëni një listë me tri gjëra të cilat do të bëni për të ndihmuar në realizimin e “ZH”-së në zonën tuaj.

VIZIONI SCP

MËSIMI

2

URDHRI I MADH DHE MBJELLJA E KISHAVE KRIJIMI I DISHEPUJVE ME MBUSHJE

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është komunikimi i vizionit për mobilizimin e lëvizjeve për mbjelljen e kishave me mbushje, duke iu bindur Urdhrit të Madh.

Pikat kryesore

- Për mbjelljen e kishave me mbushje është e domosdoshme të kuptosh Urdhrin e Madh.

Përfundimet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të dijë pse Mateu 28:18-20 njihet si Urdhri i Madh.
- Të kuptojë se si kisha do të shkojë e të bëjë dishepuj nga të gjitha kombet ndërsa shumëzohet.
- Të kuptojë se si mbjellja e kishave plotëson Urdhrin e Madh.
- Të zhvillojë një vizion për një lëvizje të mbjelljes së kishave me mbushje në kombin e tij ose të saj.

HYRJJE

Tek Mateu 28:18-20, ne mësojmë që ne kemi përpara një punë ambicioze. Urdhri i Madh është një urdhërim të cilit duhet t'i bindet çdo brez kristianësh. Me këtë urdhërim, ai premtan praninë e tij deri sa të ketë mbaruar puna. Ky urdhërim quhet Urdhri i Madh për shkak të madhësisë së detyrës që Jezusi u urdhëron ndjekësve të tij që ta përmbushin.

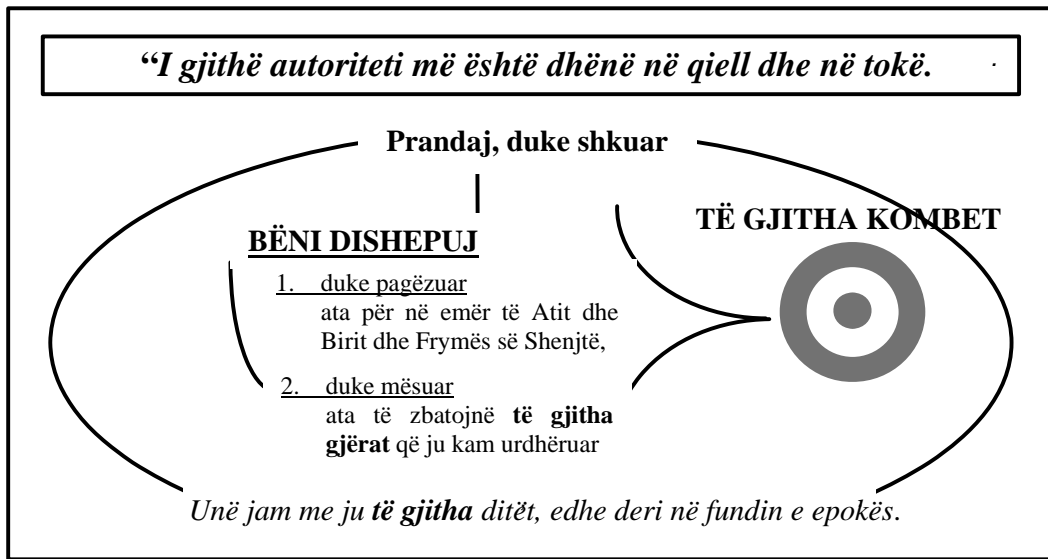
I. TA KUPTOJMË URDRIN E MADH

Në Urdhrin e Madh, Jezusi e bën të qartë qëllimin e tij për Kishën e tij deri sa të kthehet ai. Këto fjalë janë shumë të rëndësishme dhe meritojnë një meditim të kujdesshëm. Poshtë jepet një përkthim i fjalëpërfjalshëm i Mateut 28:18-20 nga origjinali greqisht:

I gjithë autoriteti më është dhënë në qiell dhe në tokë. Prandaj, duke shkuar, bëni dishepuj nga të gjitha kombet, duke pagëzuar ata për në emër të Atit dhe Birit dhe Frymës së Shenjtë, duke mësuar ata të zbatojnë të gjitha gjërat që ju kam urdhëruar; dhe ja, unë jam me ju të gjitha ditët, edhe deri në fundin e epokës (një përkthim i fjalëpërfjalshëm i Mateut 28:18-20).

Fjala qendrore dhe më e rëndësishme në Urdhrin e Madh është “bëni dishepuj Si e vetmja folje urdhërore në Urdhrin e Madh, ajo mbart në masë më të madhe dëshirën që ka Jezusi për ndjekësit e tij. Prandaj bërja e dishepujve qëndron në zemër të Urdhrit të Madh. Dy folje të tjera, që të dyja pjesëza, “duke pagëzuar” dhe “duke mësuar”, me frazat e tyre të plota, zgjerojnë dhe shpjegojnë veprimin kryesor “bëni dishepuj”. Veprimi i bërjes së dishepujve nëpërmjet pagëzimit dhe mësimit ka një synim i cili shprehet në frazën “të gjitha kombet”. Urdhri presupozon faktin që ai i cili bën dishepuj është “duke shkuar”. Për më tepër, premtimi që Jezusi është me ata të cilët po bëjnë këto gjëra “dhe unë jam me ju të gjitha ditët, edhe deri në fundin e epokës” rrethon gjithë urdhërimin.

Figura 2.1 Urdhri i Madh

A. Detyra: Bëni Dishepuj

Theksi kryesor i Urdhrit të Madh bie në urdhërimin qendror të “bëni dishepuj”. Puna kryesore e Kishës, pra, është të bëjë dishepuj, jo vetëm njerëz të kthyer në besim. Dy pjesëza të nënshtruara zbulojnë aspekte të rëndësishme të procesit të krijimit të dishepujve.

1. Pagëzimi – ‘kthimi te Krishti’

Pagëzimi është dëshmia publike në lidhje me kthimin, një tregues që dikush është ungjillizuar. Në mënyrë që një njeri të bëhet ndjekës i Jezu Krishtit, ai ose ajo duhet të pendohet e të besojë (Marku 1:15; Veprat 20:21). Pagëzimi është shenjë dhe vulë e rilindjes, e faljes së mëkateve dhe e jetës së re në Krishtin (Titi 3:5; Marku 1:4; Romakët 6:3-4).

Urdhri i Madh tregon që pagëzimi bëhet ‘për në’ Trininë. Prej kësaj ne mësojmë diçka rreth natyrës së identitetit të ri të dishepullit. Një nga cilësitë mahnitëse të Trinisë është bashkësia që ndajnë Ati, Biri dhe Fryma. Në mënyrë të ngjashme, besimitari pagëzohet në bashkësinë e kishës; ajo bashkësi që Jezusi dëshiron që të ketë të njëjtin lloj uniteti (Gjoni 17) me Trininë.

2. Mësimi – ‘të bëhesh si Krishti’

Pas kthimit, dishepujt e rinj duhen stërvitur rreth atij të cilin kanë vendosur ta ndjekin. Kthimi përfshin një marrëdhënie me një Perëndi personal. Ne na jepet urdhërimi të stërvitim të sapokthyerit që të jenë “ndjekës”, ose “nxënës” të Jezusit, duke i mësuar t’u binden urdhërimeve të tij.

Është detyra e kishës të mësojë bindjen ndaj Krishtit. Vini re me kujdes faktin që vargu nuk thotë se qëllimi është mësimi i urdhërimeve, më mirë, qëllimi është **mësimi i bindjes** – ndaj të gjitha gjërave që urdhëroi Jezusi. Kjo do të thotë që kishat duhet të mësojnë bindjen ndaj gjithë vullnetit të Krishtit, duke mos lënë asgjë jashtë. Bindja e pjesshme, e cila shumë lehtë mund të bëhet normë, nuk është e mjaftueshme. Më mirë,

ne duhet t'i hetojmë vazhdimisht Shkrimet, duke i bërë vetes pyetjen, “A i jemi bindur çdo gjëje që është shkruar këtu?” Dhe “Si mund t'i bindemi çdo urdhërimi më besnikërisht?” Mësimi i bindjes së plotë është një proces i vazhdueshëm. Vini re që kjo nuk është një vepër e përkohshme e cila i *paraprin* pagëzimit, por në tekst, ai *pason* pagëzimin dhe *vazhdon* gjatë jetës së besimtarit.

B. Përfshirja: TË GJITHË

Urdhri i Madh nuk ishte një plan i përkohshëm vetëm për ata të cilët e dëgjuan në fillim. Përsëritja e fjalës “të gjithë” tregon për zbatimin e tij me shtrirje të gjerë.

1. Baza e urdhërimit është autoriteti i Krishtit.

Jezusi deklaroi rangun e tij suprem në univers para se u dha urdhër dishepujve të tij. Kur dikush me autoritet deklaroi rangun e tij para se të japë ndonjë urdhër, kjo bëhet që të theksohet rëndësia e urdhrit. Prandaj, të gjithë ata të cilët njohin autoritetin e Jezu Krishtit duhet t'i binden Urdhrit të Madh.

Jezu Krishti është kreu i Kishës (Efes. 1:22-23). Ata njerëz të cilët njohin kryesinë e tij përbëjnë trupin e tij, Kishën. Detyra e dishepullizimit të kombeve nuk është vetëm puna e ungjilltarit; ajo është puna e të gjithë atyre të cilët i nënshtrohen autoritetit sovran të Jezusit. Urdhri i Madh u jep besimtarëve një ndjenjë të madhe qëllimshmërie.

2. Poza e urdhërimit është “duke shkuar”.

Originali greqisht për ‘të shkuarën’ mund të përkthehet kollaj ‘ndërsa po shkoni’ ose ‘meqenëse shkua’. Ai presupozon faktin që ata të cilët i binden Urdhrit të Madh janë “duke shkuar”. Në kontrast me “ardhjen” në tempullin e Jeruzalemit për të parë lavdinë e Perëndisë, ne shkojmë me lavdinë e Perëndisë brenda nesh (2 Kor. 3:18). Jezusi nuk bëri dishepuj në izolimin steril të një salle shkolle, por në kontekstin e përfshirjes në jetë. Shërbimi i kishës duhet të jetë gjithashtu aktiv – duke shkuar në botë dhe jo që bota të vijë tek ajo.

Jezusi e bëri të qartë që ai synonte ardhjen e lajmit të mirë në të gjitha kombet (Mateu 24:14). Në pasazhet paralele për Urdhrit e Madh (Lluka 24:47 dhe Veprat 1:8) ne lexojmë që përhapja e Kishës do të fillonte në Jeruzalem. Megjithatë, meqenëse apostujt të cilëve u dha Jezusi urdhrin mbetën në Jeruzalem, duket se kisha e hershme kishte shumë pak vizion misionar deri në Veprat 8. Kisha e hershme, me sa duket, kishte kuptuar vetëm fjalët “duke filluar në Jeruzalem” dhe jo fjalët “të gjitha kombeve”.

Kur shkojnë falë persekutimit

Në rast nevojë, Jezusi do ta përdorë autoritetin e tij sovran për të bërë që kisha të shkojë në kombe. Pas një kohe persekutimi dhe martirizimi të Stefanit, Kisha filloi ta çonte Ungjillin më larg, jashtë. Veprat 8:1 regjistron, *Në atë kohë u bë një përndjekje e madhe kundër kishës që ishte në Jeruzalem; dhe të gjithë u shpërndanë nëpër krahinat e Judesë dhe të Samarisë, me përjashtim të apostujve.* Veprat 11:19-20 thotë, *Ndërkaq ata që ishin shpërndarë për shkak të përndjekjes që nisi me Stefanin, arritën deri në Feniki, në Qipro dhe në Antioki, duke... shpallur fjalën....* Jezusi lejoi persekutimin që t'i bënte të krishterët të bënë, në reagim ndaj një krize, atë që ata duhet të kishin bërë sipas urdhërimit të tij.

Kur shkojnë në bindje

Tek Veprat 13:1-3, kisha në Antioki të Sirisë iu bind Urdhrit të Madh. Siç u drejtuan nga Fryma e Shenjtë, ata dërguan Palin dhe Barnabën në Qipro, ku ***shpallën fjalën e Perëndisë në sinagogat e Judenjve*** (Veprat 13:4-5). Nga Qiproja, Pali dhe shokët e tij udhëtuan gjerësisht para se të ktheheshin në Antioki (Veprat 13:6 e sipër).

Perëndia i ka dhënë Kishës përgjegjësinë e shpalljes së Lajmit të Mirë. Siç i shkruan Pali Kishës së Korintit, ***të gjitha gjërat janë nga Perëndia që na pajtoi me veten përmes Jezu Krishtit dhe na dha shërbimin e pajtimit, sepse Perëndia e ka pajtuar botën me veten në Krishtin, duke mos ua numëruar njerëzve fajet e tyre dhe vuri ndër ne fjalën e paqimit*** (2 Kor. 5:18-19). Si kisha në Antioki të Sirisë, Kisha duhet t'iu shtrihet kombeve në bindje, por nëse Kisha nuk tregohet e bindur, Jezusi ka përdorur kriza për të kryer punën e tij.

3. *Synimi i urdhërimit janë “të gjitha kombet”.*

Fraza “të gjitha kombët” dallohet në kontrast të drejtpërdrejtë me herën e fundit ku tregohet se Jezusi dërgoi dishepujt e tij, kur synimi ishin delet e humbura të Izraelit (Mateu 10:5,6). Këtu na bëhet thirrja ta çojmë Ungjillin në të gjitha kombet meqenëse Jezusi bleu me gjakun e tij njerëz ***nga çdo fis, gjuhë, popull dhe komb*** (Zbul. 5:9). Apostulli Gjon pati privilegjin për të parë plotësimin e këtij urdhërimi në vizionin që pa për qiellin i cili përfshinte njerëz nga çdo komb duke adhuruar Zotin (Zbul. 7:9).

Çfarë është një komb? Fjala greke për kombet në këtë tekst është fjala *ethnos* (ἔθνος). Kjo është fjala nga e cila vjen edhe fjala “etnik”. Një grup etnik është një grup popull i cili bashkohet nga gjuha, kultura dhe zakonet e tyre. Një vend mund të përfshijë disa grupe etnike brenda kufijve të tij. Në mënyrë që të dalë me sukses një lëvizje për mbjelljen e kishave me mbushje, shpeshherë brenda të njëjtit vend duhen ungjillizuar disa kombe (*ethnos*). Çdo grup etnik duhet të ungjillozhet nëgjuhën e vet dhe sipas kulturës dhe zakoneve të veta në se kemi për t'iu bindur Urdhrit të Madh duke çuar Ungjillin në ‘të gjitha kombet’.

4. *Kohëzgjatja e urdhërimit është “deri në fundin e epokës”.*

Me fjalët “deri në fundin e epokës”, Jezusi tregon se këto instruksione janë për gjithë Kishën deri sa të kthehet ai, jo vetëm për dymbëdhjetë dishepujt. Ne duhet të ngulmojmë në këto tri gjëra “deri në fundin e epokës”, d.m.th. deri sa të kthehet Jezusi për Kishën e tij. Në këtë kohë, Krishti do të jetë predikuar ***në gjithë botën si një dëshmi për gjithë kombet*** (Mateu 24:14).

C. Premtimi

Mund të duket një punë e pamundur të bësh dishepuj nga të gjitha kombet. Megjithatë, ndërsa shkojmë për të bërë dishepuj, mund të shkojmë me guxim të patundur. Jemi të siguruar për suksesin tonë përfundimtar sepse Krishti tani ka ***të gjithë autoritetin*** dhe ka premtuar se do të jetë me ne në ***të gjitha ditët*** deri në fundin e epokës. Vetë Krishti është garancia e suksesit, ndërsa qëndrojmë në të, duke u varur prej autoritetit dhe pranisë së tij (Gjoni 15:4-17). Jezusi i jep Kishës së tij si detyrën e saj kryesore deri në kthimin e tij, ashtu dhe premtimin sipas të cilit garantohet sukcesi i saj!

Në pjesën tjetër të Dhiatës së Re, ne shohim se si kisha e hershme zbatoi bindjen e saj ndaj këtij urdhërimi. Apostulli Pal, i ulur në burg, i shkroi me siguri kishës së Filipisë (Fil. 1:6). ***Duke qënë i bindur për këtë, se ai që nisi një punë të mirë në ju, do ta përfundojë deri në ditën e Jezu Krishtit.*** Ngaqë ai njohu faktin që Perëndia po vepronte dhe që Fryma e Perëndisë banonte në besimtarët dhe në bashkësinë e besimtarëve, ai e dinte që puna e tij nuk ishte e plotë. Kjo është një lajm i mirë për ne ndërsa mendojmë si ta plotësojmë Urdhrin e Madh.

II. URDHRI I MADH DHE MBJELLJA E KISHAVE ME MBUSHJE

Mbjellja e kishave me mbushje plotëson drejtimit dhe qëllimet e Urdhrit të Madh. Sipas Mateut 24:14, Markut 13:10, Llukës 24:45-47 dhe Veprave 1:8, Urdhri i Madh do të plotësohet kur ka dishepuj në çdo komb. Me mbjelljen e kishave në çdo komb, bëhen dishepuj në atë komb.

A. Urdhri i Madh dhe Qëllimi i Kishës

Plotësimi i Urdhrit të Madh është detyra e KISHËS. Kisha nuk ekziston për t'i shërbyer vetes, as për t'i përhapur programet e veta, por për ta çuar Ungjillin te "të gjitha kombet". Ungjillizimi nga ana e kishës nuk është një prej shumë shërbimeve; është arsyeja për ekzistencën e saj. Kisha duhet të rritet nëpërmjet ungjillizimit dhe të shumëzojë veten e saj përmes mbjelljes së kishave në mënyrë që gjithnjë e më shumë njerëz të bëhen dishepuj të Jezusit. Programet dhe shërbimet e Kishës duhen vlerësuar dhe zhvilluar sipas asaj se sa mirë ato i shërbejnë këtij qëllimi. A rezultojnë në atë lloj dishepullizimi që synoi Jezusi kur ai dha Urdhrin e Madh?

Udhëheqësit e kishës t'i fuqizojnë anëtarët që të plotësojnë Urdhrin e Madh duke i trajnuar për të ndarë besimin e tyre me të humburit, duke ju zbuluar atyre realitetin e misionit, dhe duke u dhënë një vizion për t'u lutur dhe për t'i nxitur ata në dhënie financiare për korrijen. Udhëheqësit e kishave shpesh preokupohen aq shumë me kryerjen e një shërbimi vetë, sa që ata harrojnë të bëjnë trajnimin e të tjerëve. Megjithatë, përmes trajnimit, shërbimi mund të zbatohet nga shumë njerëz dhe jo vetëm nga një. Mbani mend që Jezusi ua besoi dishepujve mesazhin dhe shërbimin e tij, dhe duke bërë këtë, shumëzoi influencën e punës së tij.

B. Urdhri i Madh dhe Mbjellja e Kishave

Nëse thelbi i Urdhrit të Madh është bërja e dishepujve nga kombet, atëherë ne duhet të kërkojmë vazhdimisht metodat më të mira për ta realizuar këtë. Në fund të fundit, shumë njerëz i kanë përkushtuar jetën plotësimit të Urdhrit të Madh. Është urtësi të krahasosh disa metoda shërbimesh për plotësimin e Urdhrit të Madh. A pasqyrojnë parimet të cilat kërkojnë nga Urdhri i Madh? A nderojnë të gjitha qëllimet e Urdhrit të Madh? Cilat metoda bëjnë dishepuj më së miri sipas Urdhrit të Madh? Si ndihmë për të dhënë një përgjigje për këtë pyetje, ne do të shikojmë tre metoda shërbimesh për të parë se si ato krahasohen në përmbushjen e Urdhrit të Madh.

Metoda e parë e cila do të krahasohet është kisha e vendosur. Për qëllimet e këtij mësimi, një kishë "e vendosur" do të përkufizohet si një kishë e cila është më shumë se 10 vjeçare. Metoda e dytë quhet "ungjillizim jokishtar". Ungjillizimi jokishtar është një shprehje e cila përdoret për të përshkruar çfarëdolloj përpjekjeje ungjillizuese me orientim jokishtar si p.sh. fushatat tradicionale, ungjillizimi me radio, etj. Ideja kyç është se është një lloj ungjillizimi i cili nuk e zë fillin në kishë dhe nuk ka orientim (domosdoshmërisht) në një kishë lokale.

Metoda e tretë që ne do të shqyrtojmë është një kishë e sapombjellë. Me shprehjen mbjellje kisha në nënkuptojmë krijimin e kontakteve, çuarjen e njerëzve në pendim, mësimin e të kthyerve, pagëzimin e tyre, dhe nisjen e shërbesave të adhurimit të cilat rezultojnë në mbledhje të cilat plotësojnë funksionet e caktuara nga Dhiata e Re për ndjekësit e Jezusit.

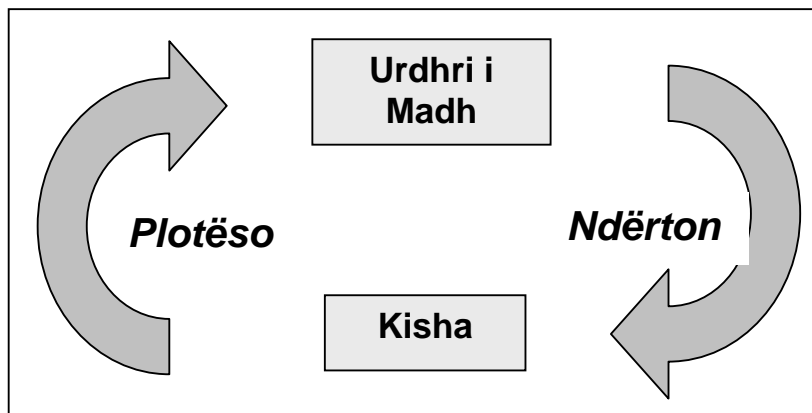
Figura 2.2 Urdhri i Madh dhe Mbjellja e Kishave

URDHRI I MADH <i>Parimet:</i>	UNGJILLIZIMI <i>“Pagëzim” Kthimi te Krishti</i>	MËSIMI <i>“Mësimi i bindjes” Duke u bërë si Krishti</i>	Rezultati: <i>“BËHEN DISHEPUJT”</i>
Kisha e vendosur	JO GJITHMONË	PO	NDOSHTA...
Ungjillizimi jokishtar	PO	JO GJITHMONË	NDOSHTA...
Mbjellja e kishave	PO	PO	PO!!

Siç shihet në figurën 2.2, krahasimi i këtyre tri metodave zbulon faktin që mbjellja e kishave plotëson më mirë Urdhrin e Madh. Kishat e vendosura shpesh theksojnë dishepujtarinë pa kthyer njerëz të rinj efektshmërisht, ndërsa ungjillizimi jokishtar krijon të kthyer por shpesh pa shumë theksim në mësimin (sigurisht që ka përjashtime në të dyja këto raste). Megjithatë, mbjellja e kishave bashkon të dyja këto elemente, duke bërë të kthyer të rinj dhe pastaj duke furnizuar një ambient të natyrshëm për dishepullizimin e tyre.

Kuptohet që shumë metoda përdoren për të plotësuar Urdhrin e Madh, dhe secila prej tyre mund të krahasohet me mbjelljen e kishave. Shembujt në listën lart u përdorën vetëm për të nënvizuar faktin që mbjellja e kishave përmbush plotësisht si parimet ashtu dhe qëllimet e Urdhrit të Madh ndërsa dishepuj të rinj bëhen nëpërmjet ungjillizimit dhe dishepullizimit. Metoda të tjera janë në dispozicion, por mbjellja e kishave meriton një prioritet që sa vjen edhe rritet falë faktit që ajo trupëzon më mirë Urdhrin e Madh që u dha nga Zoti ynë.

Figura 2.3 Urdhri i Madh dhe Kisha

PËRFUNDIM

Urdhri i Madh është një urdhërim për të bërë dishepuj ndërsa pagëzojmë të sapokthyerit dhe i mësojmë t'i binden Krishtit. Detyra jonë përfshin daljen në botë për të bërë dishepuj në të gjitha grupet etnike, e jo të presim që ata të vijnë tek ne. Autoriteti dhe siguria jonë gjendet tek vetë Krishti, i cili premtun të jetë me ne deri sa të mbarohet puna.

Kisha ekziston për të bërë dishepuj në të gjitha kombet dhe në këtë mënyrë të plotësojë detyrën që dha Krishti. Të gjitha programet dhe përpjekjet shërbimore duhet në një mënyrë apo një tjetër të japin kontributin e tyre drejt këtij qëllimi. Urdhri i Madh do të plotësohet kur Kisha të njohë autoritetin e Jezu Krishtit dhe të tregohet e bindur ndaj punës që i ka dhënë ai.

Një kishë e sapombjellë plotëson urdhërimin të “bëjmë dishepuj” nëpërmjet ungjillizimit të të sapokthyerve, pasuar nga dishepullizimi dhe trajnimi i vazhdueshëm i besimtarëve të rinj. Ato kisha të cilat kuptojnë qëllimin e tyre dhe arsyeën pse ekzistojnë do të fillojnë kisha të reja me po këtë arsye për të ekzistuar, dhe duke bërë këtë ato do të japin mjetet për të ungjillizuar “të gjitha kombet” me Ungjillin. Mbjellësit e kishave dhe të gjithë ata të cilët merren me themelimin e kishave të reja gjenden në një shërbim shumë unik dhe strategjik, sepse ai trupëzon plotësisht parimet të cilat mësohen në Urdhri i Madh. Ta themi thjesht, mbjellja e kishave është metoda më e mirë për plotësimin e Urdhrit të Madh.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- A keni pranuar autoritetin e Krishtit duke zbatuar Urdhri i Madh? A e kupton kisha juaj autoritetin e urdhërimit të Krishtit të “shkoni dhe bëni dishepuj nga të gjitha kombet”? A shtyhen nga ky qëllim?
- Si mund të ndihmoni në mobilizimin e kishës suaj që të plotësojë Urdhri i Madh?
- A i përgjigjet kisha juaj autoritetit të Zotit duke dishepullizuar kombin tuaj dhe kombe të tjera?
- A do të përdorë Jezusi ende persekutimin, krizat ekonomike, dhe/ose bindjen për të plotësuar Urdhri i Madh?
- A keni zgjedhur të “shkoni” nga bindja, ose mos po prisni ndonjë krizë?
- A përqëndroni punën tuaj të mbjelljes së kishave në bërjen e ndjekësve të Krishtit, ose në rritjen e denominacionit tuaj?
- A keni ju dhe ata që trajnini, një vizion për të ungjillizuar të gjitha kombet?
- A i stërvitni njerëzit për bindjen praktike, ose a është mësimi juaj teorik në pjesën më të madhe?

PLAN VEPRIMI

Zhvilloni dhe dishepullizoni një grup njerëzish që të luten për kombin tuaj dhe për kombe të tjera, filloni t'u jepni fonde misioneve që punojnë brenda dhe jashtë shtetit, dhe filloni hapat e para të mbjelljes së kishave me një vizion për ungjillizimin e të gjitha kombeve.

VIZIONI SCP

MËSIMI

3

CIKLI I MBJELLJES SË KISHAVE TA KUPTOJMË TABLLON E GJERË

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është prezantimi i “Ciklit të Mbjelljes së Kishave”, duke theksuar fazat kritike të cilat përfshihen në mbjelljen e një kishë lokale dhe një lëvizjeje për mbjelljen e kishave.

Pikat kryesore

- Cikli i mbjelljes së kishave nuk duhet të jetë një sërë ngjarjesh të rastësishme.
- Procesi i mbjelljes së kishave përfshin hedhjen e themelit, fitimin e të humburve, vendosjen e besimtarëve në bashkësitë, trajnimin e tyre në shërbime, shumëzimin e bashkësive i cili rezulton në një lëvizje të kishave të reja.
- Qëllimi i mbjelljes së kishave nuk është vetëm një kishë por një lëvizje kishash në rajonin e caktuar.

Përfundimet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të kuptojë kursin e trajnimit të mbjellësve të kishave dhe procesin e mbjelljes së kishave.
- Të jetë në gjendje të identifikojë gjashtë faza kritike në riprodhimin e kishave.
- Të kuptojë që synimi i mbjelljes së kishave me mbushje nuk është vetëm një bashkësi e re, por kisha të shumëfishta dhe një lëvizje në çdo vend për mbjelljen e kishave.

Shtojca

3A Modelet e Mbjelljes së Kishave

Sugjerime për Trajnuesit

Bëni një fletë projektori ose poster nga figura 3.1 dhe referojuni atij në fillim të çdo séance trajnimi për t’i kujtuar mbjellësit e kishave se ku ndodheni tani për tani në mësimdhënie dhe ku po shkoni në procesin e mbjelljes.

Diskutoni me të trajnuarit modelet e ndryshme të mbjelljes së kishave të cilat përshkruhen në Shtojcën 3A. Cilat prej këtyre modeleve kanë dalë të suksesshme në kontekstin e tyre, dhe cilat jo? Cilat duket se të çojnë më lehtë drejt lëvizjeve për mbjelljen e kishave?

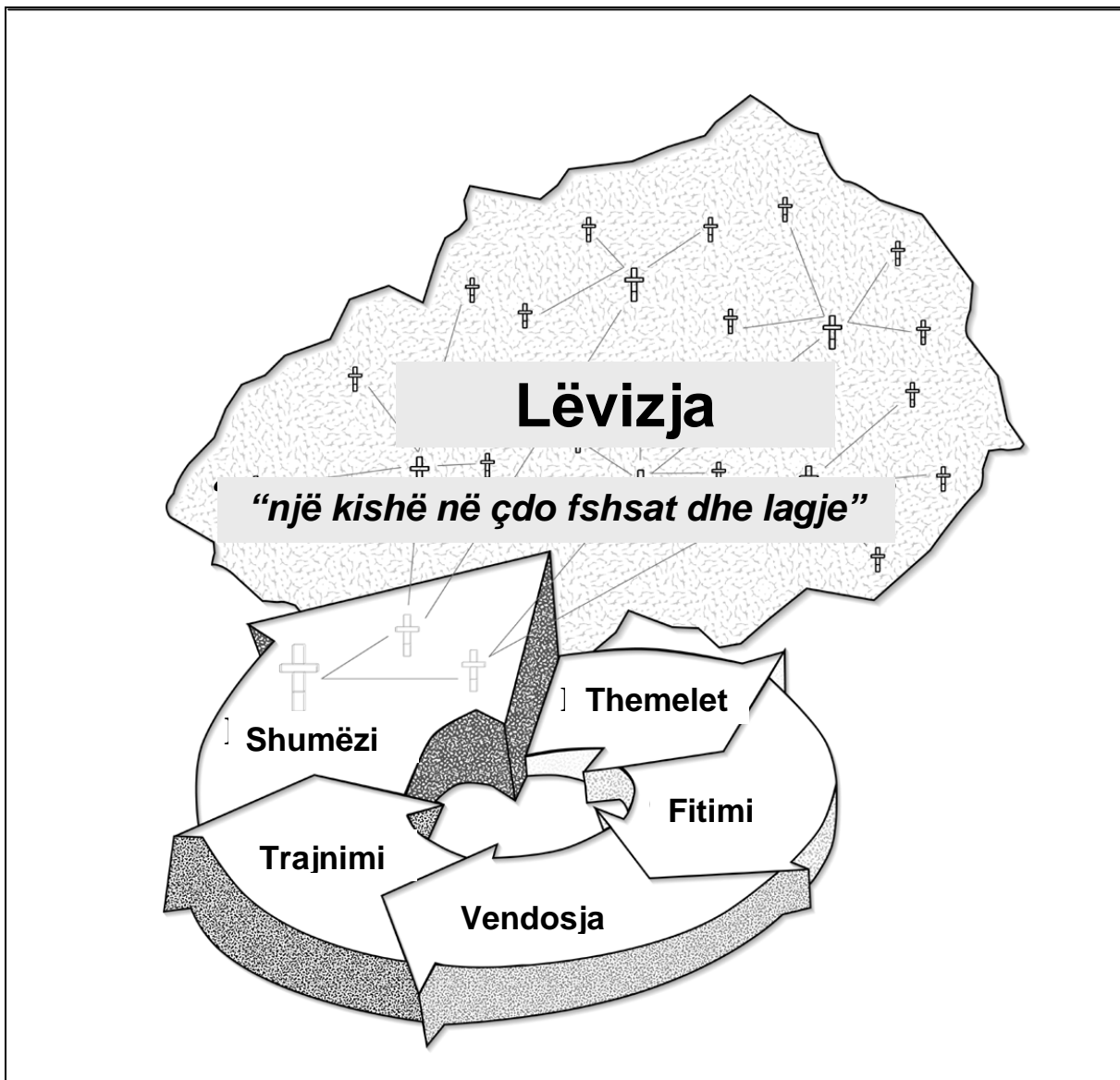
HYRJE

Inxhinierët shpesh përdorin modele për të komunikuar një ide. Një plan është një shembull i një modeli që një inxhinier mund të përdorë. Duke shikuar planin, inxhinieri është në gjendje të shohë se si aspektet e ndryshme të një ndërtese bashkëveprojnë dhe lidhen me njëri-tjetrin para se të ndërtohet godina në realitet. Ai përdoret edhe si udhëzues për ndërtimin e godinës. Ai lejon inxhinierin të konceptojë më lehtë se në ç’radhë duhen bashkuar përbërëset e veçanta të ndërtesës.

Në të njëjtën mënyrë, mbjellja e kishave me mbushje nuk është një sërë ngjarjesh të rastësishme. Ai është proces i shtyrë nga qëllimi. Qëllimet e procesit të mbjelljes së kishave me mbushje mund të përshkruhen në nivele të ndryshme, gjë që varet nga pikëvështrimi nga i cili shikohet qëllimi. Njerëzit duhet të fitohen për besimin në Krishtin dhe të ushqehen dhe vendosen në bashkësi lokale besimtarësh. Udhëheqësit të trajnohen për të marrë përsipër drejtimin dhe zhvillimin e kishës. Kishat që po piqen të shumëzojnë veten përmes përpjekjeve të reja për mbjelljen e kishave. Rezultati i gjithë kësaj është mbushja e rajonit dhe kombit tuaj me kisha plot gjallëri të cilat riprodhojnë veten. Me të vërtetë, qëllimi përfundimtar është që nusja e Krishtit të përgatitet për një përjetësi me të.

“Cikli i Mbjelljes së Kishave” (Figura 3.1) është një diagram i procesit të mbjelljes së kishave i cili portretizon, nga një pikëpamje e veçantë, lidhjet midis parimeve dhe praktikave kyç të cilat veprojnë brenda këtij procesi. Shtojca 3A përmban modele të ndryshme të mënyrave në të cilat ky proces është zbatuar në mbjelljen e kishave.

Figura 3.1 Cikli i Mbjelljes së Kishave

I. FAZA I – THEMELET

Fillimi mund të jetë kritik në çdo proces të ndërlikuar. Mbjellësit e kishave fillojnë procesin e mbjelljes së kishave duke zhvilluar ecurinë personale me Krishtin që duhet për të qenë shërbenjës i Ungjillit. Apostulli Pal paralajmëron kundër atyre të cilët duan të ndërtojnë mbi ndonjë themel tjetër përveç Jezu Krishtit (1Kor. 3:11). Kur ne nënvleftësojmë këtë, kjo na çon drejt dështimit në shërbim.

Mbjellja e kishës mund të mbytet nëse nuk kemi një ide të qartë për kishën që do të mbillet. Prandaj në këtë nivel, është i domosdoshëm sqarimi i vizionit dhe hartimi i planeve strategjike për kishën që do të mbillet. Kërkimet janë një pjesë e rëndësishme e kësaj. Informacioni strategjik për forcat dhe fushën e korjes do të ndihmojë në mbajtjen e strategjisë. Qëllimi i kërkimeve është fitimi i një njohurie për ata njerëz të cilët mbjellësi i kishës dëshiron t'i ungjillizojë... si dhe për burimet të cilat disponohen për ungjillizimin e tyre.

A. Një varg kyç biblik

Sipas hirit të Perëndisë që më është dhënë, si arkitekt i ditur, unë kam hedhur themelin dhe një tjetër ndërton mbi të; por secili të ketë kujdes se si ndërton mbi të, sepse askush nuk mund të hedhë themel tjetër përveç atij që është hedhur, i cili është Jezu Krishti (1 Kor. 3:10-11).

B. Veprimtaritë dhe qëllimi

Veprimtaritë:

- Themelimi i vizionit me lutje.
- Zhvillimi i kërkimeve për popullatën e caktuar.
- Zhvillimi i guximit personal në besimin tuaj.
- Zhvillimi i guximit personal në mbajtjen e studimeve biblike.
- Fillimi i përcaktimit të strategjisë dhe metodave të mbjelljes së kishave

Qëllimi: *Përgatitni veten tuaj, vizionin tuaj si dhe drejtimin për misionin e mbjelljes së kishës.*

C. Çështje kyç për t'u mbajtur parasysh në këtë fazë

- Cili është misioni i Perëndisë mbi tokë? Si përputhet kisha me këtë mision?
- Cila është fusha ku unë do të korr? Çfarë kërkon Perëndia prej meje në zonën time?
- Cilat janë anët unikale të thirrjes dhe vizionit që Perëndia po më jep?
- Çfarë lloj kishe është në gjendje t'i plotësojë këto nevoja? A duhet të jetë e riprodhueshme?
- Cilat janë pengesat kryesore për mbjelljen riprodhuese të kishave?
- Kush do të ndihmojë? Cilat janë forcat e korjes? Si të bëjmë ne kërkimet?

II. FAZA II – FITIMI

Ungjillizimi nuk pushon kurrë në kishë, megjithatë kjo etapë e dallueshme është një periudhë kur mbjellësi i kishës përqëndrohet pothuaj tërësisht në ungjillizimin. Shembulli i mbjellësit të kishave gjatë kësaj faze do të jetë kyç për mundësitë për të udhëhequr dhe pajisur të tjerët për të ungjillizuar në etapat e mëvonshme.

Është e pamundur të mbjellësh një kishë pa ungjillizuar. Shpeshherë, mbjellësit e kishave përqëndrohen në kërkimin për kristianë të tjerë të cilët mund të futen në kishën e tyre të re, dhe jo në ungjillizimin personal. Duke mos kaluar kohë të mjaftueshme me jobesimtarët dhe thjesht duke shpresuar që Perëndia do t'i dërgojë ata në kishën e re, rrallëherë del nga kjo fryt ungjillizimi.

Mbjellësit e kishave duhet të nisin grupe ungjillizimi të cilat përqëndrohen në ndërtimin e marrëdhënieve, dhe përfshijnë diskutime për mënyrën se si Bibla vlen në situatat e jetës, lutjen për nevojat personale, dhe inkurajimin. Nëse njerëzit nuk janë mësuar të ndajnë mendimet në një nivel personal dhe të hapur, kjo gjë duhet të zhvillohet me kalimin e kohës. Kalimi i kohës individualisht me anëtarët e grupeve qelizë do të thellojë marrëdhëniet dhe përmirësojë shoqërinë. Udhëheqësit e grupeve qelizë të synojnë të zhvillojnë udhëheqësa grupesh sa më shpejt. Mbledhjet të mbahen të thjeshta në mënyrë që të mund të riprodhohen. Nëse ato varen nga udhëheqësi, stili ose njohuritë e tij, atëherë do ta kenë të vëshirë të gjejnë udhëheqësa më vonë.

A. Një varg kyç biblik

Ndonëse jam i liruar nga të gjithë, e bëra vetën time shërbëtor të të gjithëve që të fitoj sa më shumë njerëz... e kam bërë vetën time Jude me Judenjtë për t'i fituar Judenjtë... E kam bërë veten time të dobët me të dobët, për të fituar të dobët; e kam bërë veten time gjithçka për të gjithë, që të mund të shpëtoj me çdo mënyrë disa njerëz. Dhe këtë e bëj për hir të ungjillit, që të bëhem edhe unë pjestar i tij (1 Kor. 9:19-23)

B. Veprimtaritë dhe qëllimi

Veprimtaritë:

- Kontaktimi me udhëheqësa kyç dhe ndërtimi i marrëdhënieve.
- Ungjillizimi i të humburve.
- Fillimi i studimeve biblike ungjillizuese në grupe
- Shembulli i shërbimit për të sapokthyerit.
- Dishepullizimi i të sapokthyerve në bindje ndaj Krishtit.

Qëllimi: Kontaktoni me anëtarë kyç të popullatës së caktuar dhe i ungjillizoni ata.

C. Çështje kyç për t'u menduar gjatë kësaj faze

- Cilat metoda ungjillizuese janë më të efektshme për arritjen e qëllimeve tona?
- Si të kontaktojmë me udhëheqësit kyç? Kush janë ata? Si t'i gjejmë ne?
- Si të trajnojmë të sapokthyerit që të jenë dëshmitarë për shokët dhe familjen e tyre?

- Si të fillojmë t'i dishepullizojmë dhe t'i përgatisim për të shërbyer? Çfarë t'i mësojmë dhe në ç'mënyrë?
- Si të zbulosh rrjetin e shoqërisë së tyre dhe të fillosh t'i ungjillizosh?
- Sa grupe qelizë të nisim para se t'i mbledhim në një takim më të madh?

III.FAZA III – VENDOSJA

Ndonëse mund të duhet të paktën një vit që të arrihet në këtë fazë, shumë udhëheqës kishash e konsiderojnë këtë si vendi ku kisha 'lindet' zyrtarisht dhe formalisht. Vendosja e grupit si kishë lokale ka dinamikën e vet unike. Deri në këtë fazë, grupet qelizë duhet të jenë duke u rritur dhe shumëzuar dhe mund të fillojnë të mbledhen sëbashku për shërbime festimi, madje duke nisur një adhurim publik të rregullt. Nëse është e përshtatshme, një sallë mund të merret me qira për këtë, por të dini që kjo shpesh bëhet shumë shpejt. Mbjellësit e kishave duhet të kenë disa mbledhje të forta të grupeve qelizë me nga rreth 30-40 pjesëmarrës secila para se të marrin një sallë me qira. Grupet qelizë vazhdojnë edhe pas fillimit të mbledhjeve të mëdha për adhurim, dhe ato mbeten ende themeli i ushqimit dhe rritjes së kishës.

Përqëndrimi në dishepullizim vazhdon gjatë gjithë jetës së kishës. Por gjatë kësaj faze, mbjellësi i kishës thekson në mënyrë të veçantë dishepujtarinë në jetën e të sapokthyerve, duke vendosur kështu një model për dishepullizimin e ardhshëm në vazhdim e sipër. Një problem i zakonshëm gjatë kësaj faze është një e kuptuar e pamjaftueshme e të krishterëve të rinj nga ana e të tjerëve. Disa mbjellës kishash presin që të sapokthyerit të kenë nevojë të njëjtën gjë që kanë nevojë gjithë të tjerët, ose në rast të kundërt ata nuk janë gati t'u japin të krishterëve të rinj një metodë 'hap pas hapi' të rritjes shpirtërore. Të tjerët mund të tregohen shumë të ashpër ndaj kristianëve të rinj, duke forcuar rregulla dhe praktika legaliste [me frymë ligjore], ose duke kërkuar shumë shpejt pjekuri nga bebet shpirtërore. Pranimi dhe durimi janë qëndrime kyç për të ndihmuar kristianët e rinj.

A. Një varg biblik kyç

Dhe le të kujdesemi për njeri tjetrin, për t'u nxitur për dashuri dhe vepra të mira, pa hequr dorë nga të mbledhurit bashkë tonin, sikurse kanë zakon disa, por të nxisim njeri tjetrin, aq më tepër se e shihni ditën që po afrohet (Heb. 10:24-25).

B. Veprimtaritë dhe qëllimi

Veprimtaritë:

- Dishepullizimi i të sapokthyerve.
- Mentorizimi i udhëheqësve ndërsa dalin në skenë.
- Shtrirja e përpjekjeve ungjillizuese nëpërmjet rrjetit të shokëve.
- Shumëzimi i grupeve qelizë.
- Fillimi i adhurimit të rregullt në vazhdim.

Qëllimi: *Mbledhni sëbashku të sapokthyerit dhe të gjithë pjesëmarrësit për shërbesat e festimit.*

C. Çështje kyç për t'u menduar gjatë kësaj faze

- Si do të stërviten dhe lëshohen udhëheqësit e grupeve qelizë?
- Kur t'i pagëzojmë të sapokthyerit? Kur t'u ndajmë Darkën e Zotit, dhe kush ta bëjë këtë?
- Si t'i vendosësh të sapokthyerit në sigurinë e shpëtimit të tyre?
- Si do ta vendosësh 'jetën e trupit'? Si do të asimilohen në të, besimtarët e rinj?
- Kur ne mblidhemi, ku të takohemi? Si t'i ftojme njerëzit?
- Çfarë formash do të përdorim për të arritur qëllimin tonë të synuar? Çfarë stili adhurimi të përdorim?

IV. FAZA IV – TRAJNIMI

Gjatë tri etapave të para të kishës së re, misionari shpesh merr përsipër pjesën e luanit të përgjegjësisë për kishën, ashtu siç duhet të bëjnë dhe prindërit në një familje me fëmijë të vegjël. Në të njëjtën mënyrë që fëmijët duhet të marrin përsipër gjithnjë e më shumë përgjegjësi ndërsa rriten, po kështu edhe të sapokthyerit duhet të marrin më shumë përgjegjësi ndërsa piqen. Gjatë kësaj faze, mbjellësit e kishave kalojnë përgjegjësinë për ungjillizim, dishepullizim dhe role të reja të udhëheqjes.

Duke i besuar Zotit mjaftueshëm në fillim, mbjellësit e kishave të kenë besim tek të tjerët aq sa t'i përgatisin për të udhëhequr shërbime të kishës. Perëndia i ka dhënë dhunti çdo besimtari, dhe të gjithë ndajnë përgjegjësinë për të shërbyer. Në qoftë se mbjellësi i kishës nuk ka kohë për të kaluar një pjesë të përgjegjësive, të japë trajnim dhe të lirojnë të tjerët në shërbim, atëherë kisha nuk ka për t'u rritur përtej kapacitetit të njërës për t'u shërbyer të tjerëve si pastor. Ai shtrihet përtej mundësive të tij, dhe të krishterët e rinj nuk mund të gjejnë një shtëpi tek kisha e re. Edhe njerëzit e kishës mund të zhgënjehen gjithashtu, pa përgjegjësi domethënëse për shërbim të cilat mund t'i motivojnë të vazhdojnë të interesuar. Ata bëhen spektatorë. Kësaj i japin hapësirë modelet e dobëta në kulturën në Evropën Lindore.

A. Një varg kyç biblik

Dhe ato që dëgjove nga unë përpara shumë dëshmitarëve, jepua njerëzve besnikë, që do të jenë të aftë të mësojnë edhe të tjerë (2 Tim. 2:2).

B. Veprimtaritë dhe qëllimi

Veprimtaritë:

- Ndërtimi i një profili të udhëheqësve të cilët nevojiten në çdo fushë të shërbimit.
- Identifikimi i dhuntimit të të gjithë anëtarëve.
- Trajnimi i udhëheqësve të grupeve qelizë.
- Caktimi dhe lëshimi i udhëheqësve në shërbim.
- Organizimi i strukturës dhe pozitave shërbimore të cilat parashikohen për shërbimin.

Qëllimi: Trajnimi i udhëheqësve dhe punëtorët e kishës për t'i stërvitur të tjerët.

C. Çështje kyç për t'u menduar gjatë kësaj faze

- Si t'i bëjmë të sapokthyerit të zbulojnë dhuntitë e tyre frymërore? Kush do t'i stërvisë ata?
- Cilat janë fushat e trajnimit që na duhen? Ku dhe si do të jepet ky trajnim?
- Cilët janë udhëheqësit kyç potencialë? Cilat janë dhuntitë dhe aftësitë e tyre? A janë besnikë, duke u shërbyer njerëzve?
- Ku do të shërbejnë të trajnuarit? Cilat janë nevojat dhe çështjet bazë në atë fushë?
- Kur do të fillojë shërbimi i tyre në atë fushë? Kujt t'i përgjigjen? Cili është përshtkrimi i punës së tyre?

V. FAZA V – SHUMËZIMI

Që të plotësohet Urdhri i Madh, shumëzimi duhet të jetë një pjesë normale e shërbimit të kishës në çdo nivel. Një mësues i mirë i Biblës nuk synon vetëm të krijojë studentë, por më shumë mësues të Biblës. Shenja dalluese e një mësuesi të mirë nuk janë vetëm ndjekësit, por edhe udhëheqësit e rinj. Shërbimi i një ungjilltari nuk rezulton vetëm në kthimin e njerëzve të rinj në besim, por edhe në ungjilltarë të rinj. Në të njëjtën mënyrë, kur të vendoset një kishë, shumëzimi dhe krijimi i kishave 'bija' duhet të bëhet norma?(duhet të jetë qëllim).

Në vend që të shumëzohen, shumë udhëheqës të kishave të rinj tundohen të përqëndrohen në mirëmbajtjen ose shtimin e asaj që kanë sot. Ata mund të mbeten të kënaqur me madhësinë e kishës, dhe të mos ecin me ngulm për të kryer punën e shumëzimit. Dëshira për të ndërtuar një ndërtesë si pjesë e të qenit "një kishë" është shpeshherë mbizotëruese në këtë fazë.

Këta udhëheqës duhet të kuptojnë që ka limite për rritjen. Në natyrë, të gjitha gjallesat arrijnë shpejt apo vonë një fazë ku nuk rriten më, madje edhe vdesin, ndërsa fryti ose pjella e tyre jeton ende. Parimet janë të ngjashme në shërbimin e kishës. Në njëfarë kuptimi, 'fryti' i vërtetë i një kishë nuk është një njeri tjetër i kthyer, por një kishë e re. Mënyra më e efektshme për një kishë të ketë një ndikim më të gjerë është riprodhimi i vetvetes, duke mbjellë kisha bija. Udhëheqësit më të mirë për kishat bija vijnë nga brenda kishës vetë, jo nga ndonjë vend i largët si një seminar ose shkollë biblike. Udhëheqësve u duhet të ngrenë lart vizionin për shumëzim që të mund të vendosen më shumë kisha në qytet dhe në rajon.

A. Një varg kyç biblik

Ju do të merrni fuqi kur Fryma e Shenjtë do të vijë mbi ju dhe do të bëheni dëshmitarët e mi në Jeruzalem dhe në gjithë Judenë, në Samari dhe deri në skajin e dheut (Veprat 1:8).

B. Veprimtaritë dhe qëllimi

Veprimtaritë:

- Trajnimi i udhëheqësve për të formuar ekipe për mbjelljen e kishave
- Trajnimi i punëtorëve për nivele dhe shërbime të ndryshme.
- Zhvillimi i kërkimeve për rajone të reja ku ndiheni udhëheqjen e Frymës për të filluar shërbimin.

- Planifikimi dhe zbatimi i përpjekjeve ungjillizuese strategjike.
- Vendosja dhe caktimi i udhëheqësve për pjesën organizative të shërbimit.

Qëllimi: *Vendosni një bazë udhëheqësish për të formuar ekipe për mbjelljen e kishave.*

C. Çështje kyç për t'u menduar gjatë kësaj faze

- Cilat kërkime duhen bërë akoma? Kush do t'i bëjë? A ka afër popullata etnike të cilat ende nuk janë ungjillizuar? A ka midis tyre udhëheqës potencialë të cilët mund të stërviten?
- Cilat qëllime duhen vendosur dhe botuar? Kush po drejton përpjekjen e lutjes në përkrahje të këtij shërbimi?
- Kush cakton dhe mbikëqyr të gjithë shërbyesit e rinj? Kush do t'i stërvisë ato në arsim të vazhdueshëm?
- A ka shërbyes të tjerë të cilët mund të përfshihen në këtë përpjekje? Kush do t'i ftojë të bashkojnë forcat me tonat? Çfarë kontributi të veçantë do t'i japin përpjekjes misionare në tërësi?
- A na duhet ndonjë shërbim i arsimit të lartë për stërvitjen e niveleve të ndryshme të udhëheqësish për këtë lëvizje? Kush do të zbatojë trajnimin? Si do të financohen?

VI. FAZA VI – LËVIZJA

Qëllimi i mbjelljes së kishës nuk është vetëm një bashkësi e re, por shumëzimi i kishave në çdo rajon. Një lëvizje për mbjelljen e kishave mund të përshkruhet si mbjellja dhe rritja e kishave në një rajon të veçantë në mënyrë jashtëzakonisht të shpejtë nën drejtimin e Frymës së Shenjtë. Lëvizjet për mbjelljen e kishave karakterizohen nga uniteti, trajnimi dhe mobilizimi i gjithë trupit të Krishtit, si dhe nga një vizion dhe qëllime të përbashkëta.

Pali, Apostulli dhe mbjellësi i kishave, u përdor nga Fryma e Shenjtë për të udhëhequr një lëvizje të mbjelljes së kishave në Azi [Turqi]. Pasi mbolli një kishë në Efes, ai kaloi 2 vjet në atë vend duke stërvitur dishepujt në shkollën e Tiranit. Ai veproi në mënyrë të tillë që ***të gjithë banorët e Azisë, Judenj dhe Grekë, e dëgjuan fjalën e Zotit Jezus*** (Veprat 19:10). Kishat të cilat u mbollën në Azi (Efes, Kolos, Laodice, Mirë, Hierapolis, Smirnë, Pergam, Tiatirë, Sardë, Filadelfi, etj.) japin dëshmi për këtë lëvizje të mbjelljes së kishave dhe përbënin bazën e deklaratës së Palit që e gjithë Azia dëgjoji fjalën e Zotit.

Mbjellësit dhe udhëheqësit e kishave duhet të vendosin shërbimet e tyre me një vizion për një lëvizje të mbjelljes së kishave. Shembuj të sotëm të kësaj disponohen ndërsa Ungjilli po përhapet përmes lëvizjeve të mbjelljes së kishave në disa vende nëpër botë sot. Duke studiuar këto lëvizje nën dritën e parimeve të shërbimit biblik, mbjellësit e kishave mund të fillojnë duke mbajtur ndër mend fundin, duke rritur shumë influencën e punës.

A. Një varg kyç biblik

...sepse vendi do të mbushet me njohurinë e Zotit, ashtu si ujërat mbulojnë detin (Isaia 11:9).

B. Veprimtaritë dhe qëllimi

Veprimtaritë:

- Përfshirja e të gjitha skutave etnike të popullatës.
- Vendosja e udhëzimeve për përhapjen e lëvizjes.
- Caktimi i projekteve misionare ndërkulturore të cilat do të sponsorizohen nga grupet.
- Zhvillimi i mbledhjeve të mëdha për lutje dhe lavdërim.
- Vendosja e qëllimeve rajonale dhe/ose kombëtare.
- Vendosja e niveleve më të larta të trajnimit për udhëheqësit kyç të lëvizjes.

C. Çështje për t'u menduar gjatë kësaj faze

- A është lëvizja vetë-përhapëse, vetë-financuese, dhe vetë-qeverisëse? Nëse jo, çfarë duhet të bëhet që të sigurohet kjo gjë?
- Cilat rajone ose popuj kanë mbetur ende të paungjillizuara? Çfarë projektesh misionare po na çon Zoti të fillojmë?
- Çfarë lloj trajnimesh nevojiten për lëvizjen? Si do të përkrahet ajo?
- Kush janë udhëheqësit "e tipit apostull" për lëvizjen? Si të bashkëveprojmë ne me ta? Si mund t'i inkurajojmë e t'i mbështesim? Cilat janë nevojat e tyre?

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Cila duket si faza më e vështirë për ju dhe për situatën tuaj të mbjelljes së kishës?
- Si ndryshon roli i mbjellësit të kishës gjatë procesit?
- Pse ka rëndësi që kisha të shumëzojë veten e saj?
- Sa kohë mendoni se do të duhet të arrihet faza e lëvizjes në kontekstin tuaj?
- A ka përpjekje shërbimore në rajonin tuaj (ungjillizimi, dishepullizimi, trajnimi) të cilat nuk janë pjesë e ciklit të mbjelljes së kishave? Si mund të bëhen këto shërbime një pjesë e ciklit të mbjelljes së kishave?
- Merrni parasysh modelet e ndryshme të mbjelljes së kishave të cilat u përshkruan tek Shtojca 3A, "Modelet e Mbjelljes së Kishave". Cilat prej këtyre janë provuar në kontekstin tuaj? Cilat kanë qenë të suksesshme dhe cilat jo?

PËR VEPRIM

Bashkë me ata me të cilët po punoni në përpjekjen për të mbjellë një kishë, përgjigjuni secilës prej pyetjeve në listë për secilën prej fazave të ciklit. Në këtë pikë të procesit të mbjelljes së kishave, kuptohet që ju nuk mund t'u përgjigjeni me realizëm të gjitha pyetjeve. Megjithatë, të bësh ç'të jetë e mundur do t'ju përgatisë shumë mirë për shërbime të mëvonshme.

METODAT E MBJELLJES SË KISHAVE

Ka shumë mënyra për të mbjellë kishat; zakonisht konteksti përcakton se çfarë punon më mirë. Poshtë jepen disa modele. Pa dyshim, situata juaj e mbjelljes së kishës mund të përfshinte elemente prej disa prej modeleve të cilat përshkruhen këtu.

I. MODELI I KISHËS BIJË

Ky model bijë ndoshta është më i përdoruri dhe zakonisht ai që të shkon ndër mend kur përmendet çështja e mbjelljes së kishave. Ky model ofron mundësinë më të madhe për mbjelljen e një kishë të shëndetshme dhe në rritje, sepse kisha nënë jep burime, mbështetje dhe mundësinë e përgjegjësisë nga fillimi. Ka tri situata të zakonshme të cilat stimulojnë mbjelljen e një kishë bijë.

A. Anëtarët vijnë nga një zonë tjetër gjeografike

Në qoftë se disa njerëz të cilët marrin pjesë në një kishë të veçantë udhëtojnë nga jashtë asaj zone së cilës i shprehen kryesisht kisha, ajo kishë mund të shohë këtë si një shans për mbjelljen e një kishë të re, duke dërguar një grup nga kisha nënë.

B. Ka nevojë për stile të ndryshme adhurimi

Ka mundësi që stili i adhurimit në kishën nënë punon mirë për shumë njerëz, por ka edhe të tjerë në kishë dhe në komunitet të cilët do të reagonin mirë ndaj një stili tjetër adhurimi. Nëse stili i ri nuk mund të futet në kishë pa shkaktuar përçarje, atëherë një kishë bijë në të njëjtën godinë ose aty afër është një opcion i mirë. Kisha bijë mund të tërheqë njerëzit e pamësuar me kishën të cilët gjejnë kënaqësi në stilin e ri të adhurimit.

C. Ekziston dëshira për të ungjillizuar grupe të tjera ekonomiko-shoqërore

Edhe kur një kishë është duke u rritur dhe ungjillizon njerëz të rinj brenda një zone të caktuar, përsëri ajo mund të mos arrijë të prekë grupe të caktuara njerëzish në rajon. Diferencat e klasës, racës ose moshës mund të jenë të tilla sa që disa nuk do të gjenin qetësi po të adhuronin në një kishë të caktuar. Nevojat e këtyre njerëzve mund të kërkojnë krijimin e një kishë të re që të përfshijë normat e tyre kulturore dhe t'u shërbejë më me sukses.

II. MBJELLJA E KISHAVE SIPAS PARIMIT TË 'DREDHËZËS SË LULESHTRYDHES'

Në natyrë, një bimë luleshtrydhe do të lëshojë kërcëj, ose filiza, mbi tokë në një vend afër bimës. Ky kërcell quhet një 'dredhëz'. Një bimë e re bijë shpesh zhvillohet në fund të dredhëzës. Me kalimin e kohës, vetë bima bijë do të lëshojë dredhëza që të fillojë bimë të tjera, kështu që janë disa bimë individuale, por që të gjitha janë të lidhura me anë të dredhëzave.

Disa kisha nënë mbjellin bashkësi të reja të cilat nuk synojnë të bëhen kisha të pavarura, por të cilat kanë njëfarë mase pavarësie dhe një lloj marrëdhënie në vazhdim. Mbledhje të tilla janë afër kishës nënë gjeografikisht aq sa mund të mblidhen bashkë për shërbesa të përbashkëta çdo javë ose muaj. Kështu, për shembull, bashkësitë e ndryshme mund të mblidhen veç e veç për adhurimin në mëngjes dhe bashkë për një shërbesë festimi në mbrëmje.

III.MBJELLJA E KISHAVE ME ANË TË BIRËSIMIT

Nganjëherë një grup ekzistues (grup i lutjes, grup qelizë, ose grup për studimin biblik) fton një mbledhje ose denominacion për të marrë përsipër punën e tyre. Grupi i adoptuar shikon nga kisha e tyre nënë të japë vizion, drejtim, udhëheqje dhe disa herë burime shtesë financiare dhe/ose njerëzore që të mund të fillojnë të funksionojnë si kishë.

IV.MODELE PËR MBJELLJEN E KISHAVE SË LARGU

A. Mbjellja e kishave përmes kolonizimit

Modeli i kolonizimit bëhet kur një çift ose disa çifte dërgohen në një vend disi larg kishës që i dërgon, për të filluar një punë të re. Në një situatë të tillë distanca në fjalë është shpesh aq e madhe sa kisha nënë nuk dërgon një grup të madh anëtarësh sepse ky model kërkon që pionierët të kenë shtëpi të reja dhe mundësisht punësim në zonën e kishës së re që do të mbillet.

B. Mbjellja duke përdorur një ekip misioni ungjillizues

Disa denominacione dhe agjenci përdorin ekipe misionare për të dhënë udhëheqje dhe ndihmë gjatë procesit të mbjelljes së kishës. Një ekip i vogël prej 2 deri 5 njerëzish mund të rrijë për një vit në një rajon të caktuar për të ungjillizuar, udhëhequr grupe qelizë dhe nisur një kishë. Ata mund të marrin mbështetje nga ekipe afatshkurtra gjatë këtij viti.

C. Mbjellja e kishës me anë të një ngjarjeje të veçantë

Disa grupe përdorin fushata ungjillizuese ose filmin 'Jezusi' si mjet i mbjelljes së kishave. Kjo mund të fillojë me një grup të vogël besimtarësh të fortë në një zonë ku nuk ka kishë. Në rastin ideal, një pastor ose ungjilltar me orar të pjesshëm mund ta udhëheqë grupin që të krijojnë kontakte të reja. Kudo që të jetë e mundur, të sapokthyerit bëhen që të formohet një grup prej të paktën njëzet njerëzish para se të ndodhë fushata ungjillizuese. Vullnetarët nga vende të tjera mund të bëjnë publicitetin dhe të ndihmojnë në udhëheqjen e ngjarjes, e cila mund të zgjatet nga një javë deri në një muaj. Për shembull, si qëllim, mund të jenë të paktën pesëdhjetë të sapokthyer duke bërë gjithsej shtatëdhjetë veta me një pastor tashmë të vendosur, që të krijohet 'një kishë e menjëhershme'.

V. MBJELLJA ME NJË INDIVID

A. Mbjellja me një pionier

Disa individë janë pionierë nga natyra. Ata duhen patjetër të fillojnë kisha! Duket se edhe sikur ata të izoloheshin në shkretëtirë pa njeri rreth tyre, ata disi do të zbulonin ujë dhe do të rrisnin një oazë për t'i tërhequr njerëzit drejt tyre. Njerëzit e tillë mund të shohin shpesh potencialin për një kishë në ato vende ku të tjerët as që imagjinojnë se mund të ekzistojë. Pionierët janë që të gjithë të ndryshëm. Disa mund të punojnë me një denominacion të

madh ose me një agjenci për mbjelljen e kishave. Të tjerët janë aq aktivë saqë e kanë të vështirë të përputhen me strukturat organizative dhe për këtë arsye punojnë më mirë kur janë vetëm. Pionierët mund të fillojnë shumë kisha gjatë jetës së tyre. Kur të themelohet një asamble, atëherë ka ardhur koha për zhvendosjen e pionierëve drejt terrenit të ri. Po të qëndronin mund të dëmtonin atë që nisën sepse ata nuk zotërojnë dhuntitë e nevojshme për mirëmbajtjen e punëve.

B. Mbjellja me një pastor themelues

Kishat i mbjellin shpeshherë edhe ata të cilët kanë dhunti pastorale, kur preken nga dhembshuria dhe një vizion. Ata mund të mos kenë të gjitha dhuntitë e duhura për mbjelljen e një kisha. Por ato dhunti që nuk i kanë do të duken qartë në jetën e anëtarëve të ekipit më të gjerë. Këta mbjellës kishash udhëheqin ekipin për një kohë të gjatë që të mund të qëndrojnë si pastorë afatgjatë edhe pas vendosjes së kishës.

BURIME

- Robinson, Martin dhe David Spriggs. *Mbjellja e Kishave, Manuali i Trajnimit*. Oksford, Angli. Lynx Communications, 1995.

VIZIONI SCP

MËSIMI

4

PARIMET KËRKIMORE INFORMACIONI PËR QËLLIMET STRATEGJIKE

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të kuptohet roli i mbledhjes dhe analizës së informacionit për zhvillimin e strategjive të efektshme për mbjelljen e kishave.

Pikat kryesore

- Kërkim do të thotë mbledhja e informacionit për qëllimet strategjike.
- Kërkimet janë një koncept bibliik.
- Mbjellësit e kishave mund të përdorin kërkimet prë të zhvilluar strategjinë dhe për të vënë në lëvizje forcat që zotërojnë.

Përfundimet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të jetë në gjendje të identifikojë, trajnojë dhe fuqizojë kërkuesit për të mbledhur dhe përdorur informacion për t'i dhënë shtysë vizionit dhe dhembshurisë për punën e mbjelljes së kishave.
- Të jetë në gjendje të nisë një projekt kërkimor në një fushë të shënuar për mbjelljen e kishave.
- Të dijë nevojën për kërkimet dhe potencialin e tyre për motivimin dhe përgatitjen e njerëzve për mbjelljen e kishave.

Shtojcat

4A Të kuptosh Zonën tënde të Shënuar

4B Pyetësorë shembull

Sugjerimet për trajnuesit

Nëse është e mundur, bëni një sondazh shembull, një hartë dhe një studim të një rasti të veçantë në vend. Këto ndihma vizuale do të ndihmojnë në inkurajimin e kërkimve. Gjithashtu, studentëve do t'u kërkohet të kryejnë detyrën kërkimore e cila përmbahet në Shtojcën 4A. Lejoni kohë për diskutimin e kësaj detyre me pjesëmarrësit.

I. ÇFARË JANË KËRKIMET?

A. Kërkimet janë një mënyrë për të mbledhur informacion

Kërkimet janë një vegël e cila ndihmon për mobilizimin e kishave drejt plotësimit të Urdhrit të Madh. Ato ndihmojnë agjencitë dhe kishat të dinë se ku duhen mbjellë kishat, dhe cilat metoda të ungjillizimit janë të suksesshme ose të pasuksesshme midis grupeve të ndryshme të kishave. Kërkimet ndihmojnë gjithashtu edhe punëtorët e krishterë të kuptojnë tabllon e gjerë të asaj që Perëndia dëshiron të bëjë në kombin ose grup popullin e tyre, ndihmojnë që punëtorët të mbajnë përqëndrimin tek puna e plotësimit të Urdhrit të Madh, siguron që

strategjitë e tyre të mbeten fleksibël dhe të efektshme, dhe i ndihmon të dinë kur puna ka mbaruar.

Ndërsa populli i Perëndisë përgatitet që të bëjë një punë në një vend të panjohur, informacioni është një urë nga e njohura drejt së panjohurës. Informacioni i ndihmon ata të hedhin hapin e parë dhe të vështirë të besimit.

Para se të hynin në tentativën e panjohur të mbjelljes misionare të kishave, Pali dhe Barnaba shkoi në Qipro, vendlindja e Barnabës, ku ai dinte dhe kuptonte situatën shumë mirë. (Veprat 13:4-5). Sa më mirë njohin njerëzit një zonë të caktuar, aq më tepër guxim do të kenë të punojnë atje. Kërkimet japin njohuri, e cila mund të bëhet një urë nga e njohura drejt së panjohurës. Kur bëhen kërkimet, këshillohet praktikimi i teknikave tona kërkimore në një vend të njohur para se të fillojmë të studiojmë vende të panjohura.

Qëllimi i kërkimeve nuk është të vendosësh nëse do të mbjellësh kisha ose jo, por thjesht si t'i mbjellësh në mënyrën më të efektshme. Jezusi mbjell kishën e tij nëpërmjet atyre të cilët guxojnë t'i mbjellin kishat. Meqenëse ai ka urdhëruar kishën e tij të rritet e të shumëzohet, kisha e tij duhet t'i bindet në mënyrën më realiste dhe të përgjegjshme, duke punuar në bazë të të dhënave realiste dhe të qarta.

Kërkimet për **fushën e korrjes**, zona ku do të mbillen kishat, si dhe për **forcat e korrjes** – ata të cilët do të merren me mbjelljen e kishave – të çon në një përfundim. Ky përfundim mund të quhet “thirrja për veprim”. Është përmbledhja e asaj që kanë zbuluar kërkimet, e interpretuar nga këndvështrimi i Perëndisë. Për shembull, “fjala profetike” për Jozueun ishte: **të zotërojë vendin** (Jozueu 1:1-11).

B. Kërkimet kanë një bazë biblike

Shpeshherë kur Perëndia thërriste njerëzit në shërbime të reja, ai i çonte pikësëpari të analizonin situatën rreth tyre. Në secilin nga rastet të cilat përshkruhen më poshtë, kërkimet përbënin pjesë të planit të Perëndisë për të bërë punën e tij në një kohë dhe vend të veçantë me njerëz të veçantë.

- Në librin e Numrave, Perëndia urdhëroi Izraelin të luftojë. Numrat 1:1-46 është tregimi i njerëzve në dispozicion për të luftuar në ushtri. Perëndia i premtoi fitoren Izraelit, por prapë ai u kërkonte të numëronin ushtarët në dispozicion për të vazhduar luftën. Kjo e lejoi Izraelin t'i organizojë njerëzit e tij për të zotëruar vendin. Për mbjelljen e kishave, informacioni i fituar nga kërkimet për ata të cilët janë në dispozicion për të kryer detyrën është një vegël e nevojshme për organizimin.
- Perëndia i urdhëroi spiunët të dilnin e të mblidhnin informacione të fundit për tokën që Izraeli do ta zotëronte dhe do ta mbushte siç regjistrohet tek Numrat 13:1-14:38. Me anë të vëzhgimeve të spiunëve, Izraeli pati mundësinë për të parë tokën që ata do të zotëronin dhe të caktonin atë lloj strategjie që do të përdornin si dhe pengesat që do t'u duhej të kapërcenin ndërsa pushtonin vendin. Për mbjelljen e kishave, kërkimet e mira për vendin ku do të mbillen kishat mund të tregojnë se çfarë njerëzish do të përmbajnë kishat, si do t'i ungjillizosh këta njerëz, si dhe çfarë pengesash do të duhen të kapërcehen.
- Nehemia bëri kërkime për gjendjen e Jeruzalemit para se të fillonte ndonjëherë punën e rindërtimit të mureve të qytetit (Neh. 1:3-4; 2:1-6). Ai vlerësoi me mençuri moralin e

popullit që do të bënte punë si dhe gjendjen fizike të murit. Me këtë informacion, ai mund të shihte se ç'hapa praktike duhet të ndodhnin për zbatimin e detyrës, dhe ai ishte në gjendje ta përgatiste veten e tij për punën e rëndë që i qëndronte përpara. Për mbjelljen e kishave, vlejné po këto parime.

- Jezusi shkoi në mes të popullit dhe pa nevojat e tyre para se t'i dërgonte dishepujt e tij për të punuar midis tyre (Mateu 9:35-10:1). Ndërsa ecte midis njerëzve dhe pa me sytë e tij nevojat e tyre shumë të mëdha, ai ndjeu një dhembshuri të thellë për ta me bazë në përvojën e tij personale. Kjo vërejtje gjithashtu e shtyu që t'i mobilizonte njerëzit për lutjen dhe shërbimin. Për mbjelljen e kishave, kërkimet e drejtpërdrejta përftojnë dhembshuri, lutje të mobilizuar dhe shërbim.
- Tek Gjoni 4:35, Zoti Jezus udhëroi dishepujt e tij: *shikoni*, ose "hetoni" (i cili është kuptimi i greqishtes) të korrat e shpirtrave të njerëzve. Disa herë ne harrojmë se si i shikon Perëndia njerëzit. Si i shikojmë ne njerëzit? A i anashkalojmë, ose i shohim si pengesa? Shpesh ne merremi tërësisht me punët tona, duke zgjidhur problemet tona. Është e lehtë të harrosh që Perëndia do që ne të dalim tek njerëzit e t'i sjellim ata tek Ai. Ai përdor analogjinë e të korrave, të kohës kur korrësit dalin nëpër ara, korrin frytin e pjekur, dhe e sjellin tek pronari i tokës (Gjoni 4:35-38).
- Ndërsa Zoti i shtonte numrat e tyre, kisha e hershme mbetej e informuar për rritjen numerike të kishave dhe e raportoi (Veprat 2:41, 47; 4:4; 5:14; 9:31). Ky lloj informacioni tregon se ku dhe si po vepron Perëndia në jetët e njerëzve në një zonë të caktuar.

II. KU DUHEN BËRË KËRKIMET?

Kërkimet për një zonë ku do të mbillen kishat mund të sjellin në fokus të gjitha gjërat që Perëndia po bën tani dhe të sqarojë pjesërisht se si duhet shërbyer. Hapi i parë dhe më i rëndësishëm drejt kërkimeve për një zonë është pikësëpari përkufizimi i zonës së zgjedhur e cila njihet edhe si "rrethi".

Gjeni ose vizatoni një hartë të zonës së caktuar, dhe zbuloni çdo gjë që mund të zbulohet se kush dhe çfarë ndodhet brenda zonës së rrethuar. Filloni me një zonë e cila mund të trajtohet më lehtë duke e përdorur si prototip. Kur filloni me një zonë më të vogël kjo ndërton besimin që mund ta përsëritni punën me pjesë dhe numra më të mëdhenj. Kur ta keni vizatuar rrethin, hapat e mëposhtme do t'ju ndihmojnë të bëni kërkimet vetë.

- Mësoni sa më shumë për forcat e korrjes dhe për fushën e korrjes brenda rrethit.
- Hartoni zonën.
- Modifikoni hartën për të treguar të dhëna të rëndësishme si vendndodhjet e kishave dhe llojet e tyre, si dhe vende të tjera me rëndësi për punën (për shembull: qendrat fetare, ato politike, tregjet, vendet historike, etj.).

III. KUSH DUHET TË BËJË KËRKIMET?

Çdo njeri mund të bëjë kërkimet bazë për shërbimin për të cilin e ka thirrur Perëndia. Ndonëse fjala "kërkime" mund të tingëllojë teknike dhe e ndërlikuar, nuk ka pse të jetë kështu. Ta themi thjesht, ata të cilët bëjnë kërkime mbledhin informacion dhe pastaj e ndajnë me të tjerët.

A. Ata të cilët bëjnë kërkime mbledhin informacion

Njerëzit të cilët kanë shumë qejf të mbledhin faktet në mënyrë të përkryer përbëjnë kërkues të mirë. Ata duhet të dinë si të bëjnë pyetjet që nxjerrin informacionin. Kërkuesve u duhet të jenë të aftë të organizojnë dhe të kategorizojnë të dhënat e tyre në mënyrë që pasqyrojnë qëllimet e mbjelljes së kishave me mbushje.

B. Kërkuesit duhet të paraqesin informacionin që mbledhet

Kërkuesit e mirë dinë si të japin shkurt të dhënat kërkimore dhe t'ua shpjegojnë të tjerëve që këta të fundit të kuptojnë me saktësi fushën dhe forcat e korrijës. Këtë e paraqesin në mënyrë të tillë që frymëzon dhembshuri dhe ndërton besim në atë që Perëndia dëshiron të bëjë. Paraqitësi duhet të tregohet pozitiv dhe optimist dhe të mos ngecet tek detajet. Të gjejë dhe të vërë në dukje fakte të cilat do të kërkojnë fort vëmendjen e mbjellësve të kishave dhe do të inkurajojnë përpjekjet e tyre për të mbjellë kishat.

Mbani mend Numrat 13. Vetëm Jozueu dhe Kalebi ishin të përgatitur për të paraqitur kërkimet edhe pse që të 12 spiunët bënë vëzhgime. Ata të gjithë folën në bazë të fakteve, por 10 prej spiunëve shikuan punët nga një këndvështrim negativ dhe u përqëndruan tek pengesat, duke harruar premtimet e Perëndisë. Kalebi dhe Jozueu njohën sfidat dhe problemet por kurrë nuk dyshuan që Perëndia do të zbatonte vullnetin e tij dhe në bazë të fakteve ata paraqitën një imazh pozitiv të asaj që do të bënte Perëndia.

- Ata të cilët paraqesin kërkime duhet të kërkojnë fakte domethënëse të cilat do të përputhen me mendimet e mbjellësve të kishave.
- Kërkimet duhet t'u drejtohen realiteteve negative për të frymëzuar dhembshurinë dhe organizuar përpjekje për të kapërcyer pengesat.

IV. KUR DUHEN BËRË KËRKIMET?

Ka të paktën 3 vende në ciklin e mbjelljes së kishave kur kërkimet duhen bërë (shihni mësimin 3 për Vizionin SCP, "Cikli i Mbajlljes së Kishave").

A. Faza themelore: Në përgatitje për një kishë të veçantë e cila do të mbillet

Kur mbillet një kishë, nevojitet mbledhja e të dhënave konkrete për njerëzit, historinë, gjeografinë dhe gjendjen aktuale të tyre, dhe arsyet pse ata mendojnë, besojnë dhe veprojnë siç bëjnë. Kur mësojmë për botëkuptimin dhe nevojat e ndiera të njerëzve të cilët banojnë në 'rreth' kjo mund të ndihmojë në përcaktimin e strategjive të ungjillizimit dhe të mbjelljes së kishave. Kërkimet në këtë nivel mund të ndihmojnë gjithashtu në përcaktimin e mjeteve në dispozicion për mbjelljen e kishave, të cilat mund të mobilizohen për të ndihmuar përpjekjet e mbjelljes së kishave. Kërkimet duhet të gjejnë dyert e hapura që Perëndia ka lejuar në atë zonë, të cilat lejojnë njerëzit të bisedojnë rreth Jezusit.

B. Faza e vendosjes: Vlerësimi i efektshmërisë së kishës

Kur të jetë mbjellë kisha, nevojitet vlerësimi i rritjes dhe efektshmërisë së shërbimit. Rritja mund të matet duke hartuar numrin e grupeve të vogla të reja dhe duke mbajtur shënime për pjesëmarrjen. Hartimi i veprimtarive shërbimore do të ndihmojë në zbulimin e mënyrës se si njerëzit u përgjigjen metodave të cilat përdoren për t'i ungjillizuar.

C. Fazat e shumëzimit dhe lëvizjes: Të shikojmë tabllon e gjerë

Një projekt kërkimor në planin rajonal (ose madje kombëtar) mund të ndihmojë në mobilizimin e kishave brenda zonës së caktuar për të ungjillizuar të humburit dhe për të mbushur atë zonë me kisha. Ky lloj kërkimi mund të jetë i nevojshëm për të zbuluar nivelet ekonomiko-shoqërore, grupet etnike, grupet e ndryshme të moshave, si dhe kulturat fetare të atyre të cilët kanë pranuar Ungjillin dhe për krahasimin e tyre me popullatën në përgjithësi. Portreti i pëgjithshëm i statusit të krishterimit brenda një kombi mund të paraqitet në konferencat rajonale. Ky lloj kërkimi sfidon udhëheqësit kombëtarë dhe lokalë për nevojën për mbjelljen e kishave dhe ungjillizimin e të humburve.

V. PSE TË BËJNË KËRKIME MBJELLËSIT E KISHAVE?

A. Informacioni ngjall dhembshuri për njerëzit brenda rrethit

Jezusi e bëri rajonin e Galileesë zonën e tij të rrethuar. Kur Jezusi shkoi midis turmave, ai pa gjendjen e tyre fizike dhe shpirtërore, dhe ai pati dhembshuri për ta sepse ishin *si delet pa bari* (Mateu 9:35-37). Si informacioni direkt ashtu dhe raportimi nga përvoja personale ndihmon në mobilizimin e besimtarëve në kishat ekzistuese për të mbjellë kisha të reja.

Raporte të cilat përfshijnë **histori të vërteta** për nevojën e njerëzve për Ungjillin ndihmojnë në krijimin e unitetit me bazë në dashurinë për njerëzit e humbur. Perëndia na ka dhënë ndjenja të cilat, kur preken, shpesh na shtyjnë të lutemi, të japim ose në ndonjë mënyrë tjetër të merremi me shërbim. Informacioni demografik ose statistikor nuk jep gjithmonë të njëjtat rezultate me historitë e vërteta. Historitë vijnë pothuaj gjithmonë nga përvoja e drejtpërdrejtë e njerëzve të cilët shkojnë midis njerëzve.

Çfarë lloje gjërash keni parë të cilat mund të ngjallin dhembshuri tek të tjerët që të ungjillizojnë të humburit?

B. Informacioni përfton lutjen

Kur Jezusi pa nevojat, ai kërkoi lutje para çdo gjëje tjetër. Informacioni bën që njerëzit t'i bërtasin Perëndisë dhe të varen prej tij për të bërë punën e tij brenda rrethit. Jezusi urdhëroi ndjekësit e tij: *Lutjuni, pra, Zotit të të korrave, të dërgojë punëtorë në të korrat e tij* (Mateu 9:38).

- Urdhërimi për t'u lutur për më shumë punëtorë, a u jepet vetëm gjigantëve shpirtërorë, ose të gjithë ndjekësve të Jezusit?
- Kur lutet kisha juaj, për çfarë lutet zakonisht? A i kërkon kisha juaj Perëndisë të ngrejë më shumë punëtorë për korrjen? Nëse jo, pse jo?

C. Informacioni frymëzon një vizion për mbjelljen e kishave

Të dhënat e mira nxitin njerëzit që Perëndia i ka thirrur në forcat e korrjes në përgjigje të lutjes. Pasi Jezusi i urdhëroi dishepujt e tij të luten, ai i dërgoi ata për të korrur ato të korra të cilat prisnin punëtorët (Mateu 9:36-10:1). Në një mision tjetër, ai dërgoi shtatëdhjetë e dy prej ndjekësve të tij me të njëjtin urdhër për t'u lutur (Luka 10:1-2).

- A kanë njerëzit në kishat tuaja një njohuri për nevojat e njerëzve në zonën e tyre?
- A janë të frymëzuar për ta ndjekur atë vizion?

D. Informacioni pajis forcat e korrjes për të qenë më të efektshme

Një përshkrim realist i burimeve, njerëzve dhe gjendjeve që ne kemi në dispozicion jep bazën për të filluar punën në mënyrë të zgjuar. Kërkimet ndihmojnë forcat e korrjes të zbulojnë se çfarë disponojnë dhe çfarë u mungon për fushën (Lluka 14:28-33). Ato na ndihmojnë të llogarisim çmimin dhe të hedhim plane realiste, duke besuar që Perëndia do të na furnizojë me atë që na mungon.

- Cila ka qenë puna tek Gjoni 6:5-14?
- Çfarë burimesh të disponueshme u zbuluan si rezultat i kërkimeve?
- Çfarë treguan kërkimet se ishte numri i njerëzve në popullatën e caktuar?
- Çfarë bëri Jezusi me burimet për popullatën e caktuar?
- Nëse Jezusi e dinte që më parë se çfarë do të bënte, ç'i duheshin kërkimet?

VI. SI DUHEN BËRË KËRKIMET?

Kërkimet duhet të përdorin të gjitha mjetet e mundshme për marrjen e informacionit. Lloje të ndryshme informacionesh mund të japin këndvështrime të ndryshme. Poshtë jepen disa shembuj të llojeve të ndryshme të kërkimeve.

Është më mirë të mos tentosh të bësh kërkime pa ndihmë. Rekrutoni ndihmësa për të punuar bashkë me ju. Kërkimet të cilat bëhen me të tjerët janë zakonisht më të përkryera dhe analiza është më e mirë sepse po shfrytëzoni më shumë se një pikëpamje. Gjithashtu, secili prej nesh ka paragjykimet e veta. Shpeshherë një njeri do të zbulojë një të dhënë të rëndësishme, e cila është anashkaluar ose “nuk është parë” nga një tjetër.

A. Vëzhgimi

Informacioni dhe vëzhgimi i drejtpërdrejtë ka ndikimin më të madh dhe duhet të jetë më i sakti. Pasi kanë vajtur personalisht në zonën e rrethuar, kërkuesit mund të bisedojnë me njerëzit, numërojnë pjesëmarrjen në kisha, shohin kushtet siç janë, vëzhgojnë ceremonitë, zakonet dhe kulturat, e sidomos bëjnë pyetje.

Një çelës për kërkimet e mira të drejtpërdrejta është të dish se me çfarë pyetjesh të fillosh dhe çfarë pyetjesh ndihmëse të bësh. Pyetje të cilat fillojnë me fjalët kush, çfarë, kur, ku, pse dhe si (sidomos sa) marrin përgjigje më të qarta. Kërkesa për shpjegime për ato që vëzhgoni mund të japë një portret akoma më të qartë. Ky lloj kërkimi është gjithashtu një vegël e shkëlqyer për zhvillimin e marrëdhënieve.

B. Intervistat

Është një ndihmë e madhe intervistimi i personave që kanë njohuri direkte për zonën e caktuar. Pas krahasimit të rezultateve të disa intervistave, është e mundur të krijosh një portret panoramik të asaj se si njerëzit perceptojnë situatën në atë vend. Kjo ndihmon edhe në qëmtimin e disa hollësive të cilat një vëzhgues i jashtëm mund t'i anashkalonte pa e ditur. Edhe kjo kërkon aftësi për marrëdhëniet.

Kur intervistoni njerëzit, të dini se çfarë informacionesh po kërkoni dhe jini gati me pyetje lidhur me fushën dhe forcat e korrjes. Bëni këto pyetje në mënyrë të natyrshme gjatë

bisedës. Kjo i bën njerëzit të ndiejnë se e vlerësoni opinionin e tyre. Leximi i pyetjeve të shkruara mund të bëjë që disa njerëz të ndiejnë se po bëjnë ndonjë provim ose që janë nën hetim. Gjithashtu ata mund të ndihen të frikësuar kur u lexohet nga një listë pyetjesh.

C. Sondazhet dhe pyetësorët

Sondazhet dhe pyetësorët e shkruar mund të japin një portret të tërësishëm të asaj që mendojnë njerëzit e sidomos se si janë (ose duhet të jenë) punët sipas tyre. Megjithatë, të dhënat e fituara duhet të vërtetohen nga vëzhgimet e dorës së parë. Për shembull pyesni dhjetë pastorë se mesatarisht sa njerëz marrin pjesë të dielave. Pastaj shkoni te kisha e tyre dhe numëroni vetë njerëzit. Sa e madhe mendoni se do të ishte diferenca midis atyre që i njihni ju? A do të prireshin të tregojnë për më shumë apo më pak? Pyetjet shembull gjenden në Shtojcën 4B.

D. Të dhënat zyrtare demografike

Të dhënat zyrtare demografike varen nga saktësia e metodave të cilat përdoren për mbledhjen e të dhënave. Ato varen edhe nga qëllimi i agjencisë që ka mbledhur të dhënat. Megjithatë, ato janë shumë të vlefshme dhe japin një ide të përgjithshme se si të krahasohet situata në rrethin tuaj me atë se çfarë tregojnë të dhënat për popullsinë më të gjerë.

E. Rishikimi i literaturës

Nëse të tjerët kanë bërë projekte të ngjashme kërkimore, nga e kaluara ose sidomos nga puna e kohëve të fundit, kjo është një ndihmë e pallogaritshme. Kur gjeni fakte të rëndësishme të cilat kanë të bëjnë me mbjelljen e kishave, është i mundur kontrolli i tyre dhe ngritja e efektshmërisë së kërkimeve të fokusimit për shkak të asaj që kanë zbuluar të tjerët. Bibliotekat mund të mbajnë libra për zonën; enciklopeditë madje edhe projektet kërkimore universitare mund të japin të dhëna të vlefshme.

PËRFUNDIM

Kërkimet janë një pjesë e rëndësishme e mbjelljes së kishave. Ato zbulojnë lloje të ndryshme njerëzish që banojnë në zonën e caktuar, si dhe nevojat, shpresat, shqetësimet dhe besimet shpirtërore të tyre. Kjo na jep njohuri për mënyrat dhe mjetet praktike të ndarjes së Ungjillit. Kërkimet do të zbulojnë gjithashtu edhe cilët njerëz të tjerë nga Perëndia po punojnë në zonën tuaj të caktuar, qofshin kisha, grupe misionare, grupe shërbimore, dhe mënyrën se si ato mund të bashkëpunojnë për ta mbushur zonën e caktuar me kisha të gjalla. Në faza të mëvonshme të ciklit të mbjelljes së kishave, kërkimet mund të ndihmojnë në përcaktimin e efektshmërisë së shërbimeve aktuale dhe mund të na japin njohuri për vendet ku duhen mbjellë kisha të reja.

PYEJTE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Çfarë mendoni se kërkimet tuaja do të zbulojnë për zonën tuaj të caktuar?
- Cilat janë anët pozitive të harxhimit të kohës për të bërë kërkime në zonën tuaj të caktuar? Si do t'i bëjnë më të efektshme kërkimet, përpjekjet tuaja për mbjelljen e kishave?
- Cilat janë pesë-gjashtë informacionet që ju besoni se ju duhet t'i dini për zonën tuaj të caktuar të cilat do të rrisin efektshmërinë tuaj në mbjelljen e kishave?

- A njihni njerëz të cilët do t'i bënin mirë kërkimet pasi t'i keni trajnuar?
- A janë gati për të dëgjuar Ungjillin ata që ndodhen në fushën tuaj të korrjes? Cilat janë disa vëzhgime që keni bërë të cilat ju tregojnë që njerëzit janë të hapur ose rezistentë ndaj Ungjillit?

PLAN VEPRIMI

Shtojca 4A përfshin një detyrë për aftësitë praktike në zhvillimin e kërkimeve për një zonë të caktuar. Rishikoni detyrën në këtë shtypje dhe mbusheni para fillimit të seancës tjetër të trajnimit. Kërkojini Perëndisë ta përdorë këtë detyrë për t'ju dhënë një dijeni dhe dhembshuri më të madhe për njerëzit në zonën tuaj të caktuar. Kërkojini atij të përdorë këto kërkime për t'ju dhënë ide të mira për vendin dhe mënyrën si ta filloni shërbimin tuaj për mbjelljen e kishave në këtë zonë të caktuar. Ndoshta do t'ju lindë dëshira për të përshtatur pyetësorët shembull të Shtojcës 4B për t'u përdorur si pjesë e kërkimeve tuaja.

BURIME

- Wingerd, Ray A. Jr. *Manual Kërkimor DAWN: Parimet e Kërkimeve për një Projekt DAWN*. Pasadena, Kaliforni, DAWN Ministries, 1992. Një kopje mund të merret prej DAWN Ministries, 7899 Lexington Dr, Suite 200-B, Colorado Springs, CO 80920 SHBA. Tel. 1-719-548-7465, Tax. 1-719-548-7475
- *Kui Kristlik on Eestima?* (Sa e Krishterë është Estonia?) Projekt kërkimor i statusit të Krishterimit në Estoni. Për informacion, kontaktoni me Merike Uudam, Kungla 16, Tartu, EE2400, Estoni Tel/Fax: +372-7-428898. E-mail: merike.u@online.ee
- *Kërkimet Bazë për Kishat Ungjillore Sllovaqe dhe Progresi i Tyre drejt Ungjillizimit të Sllovakisë*. Banská Bystrica, Sllovaki, New Eastern Europe For Christ, 1997. Një kopje mund të merret nga *Alliance for Saturation Church Planting* Budapest, Hungari. E-mail: scpalliance@compuserve.com.

VIZIONI SCP SHTOJCA 4A	TA KUPTONI ZONËN TUAJ TË CAKTUAR DETYRA KËRKIMORE
--	--

Qëllimi i kësaj detyre është t'ju japë përvoja në kërkimet praktike si një vegël për mbjelljen e efektshme të kishave. Të tentoni të gjithë përbërësit e detyrës. Mund t'i keni disa veprimtari të detyrës më të lehta se sa të tjerat. Qofshin ato të vështira ose të lehta, Perëndia ka gjëra për t'ju mësuar për njerëzit dhe rajonin që përpiqeni ta ungjillizoni, nëpërmjet çdo aktiviteti të kësaj detyre.

Nuk keni nevojë të bëni këtë detyrë vetiu. Mund të punoni me të tjerët. Në fakt rekomandohet që të punoni me të tjerët nëse është e mundur. Jini gati të ndani zbulimet e kërkimeve tuaja me trajnuesin apo mentorin tuaj si dhe të tjerë. Kjo detyrë duhet të plotësohet kur filloni trajnimin e Manualit të Dytë.

HAPI 1: IDENTIFIKONI ZONËN TUAJ TË CAKTUAR

Merrni ose krijoni një hartë të qytetit ose rajonit tuaj. Merrni hartën më të hollësishme që mund të gjeni e cila shënon të gjitha qendrat e popullsisë, emrat e rrugëve dhe rrugët e transportit. Hiqni një rreth përreth zonës suaj të caktuar. Kjo është zona e shërbimit tuaj, rajoni ku ju besoni që Perëndia do që ju të bëni të ditur emrin e tij, dhe ku ai dëshiron të mbjellë kisha.

HAPI 2: MBLIDHNI TË DHËNAT E FORCAVE TË KORRJES

Siç përshkruhet tek mësimi 4 – “Parimet e kërkimeve” – **forcat e korrjes** janë të gjitha burimet e Perëndisë të cilat punojnë tashmë në zonën tuaj të caktuar. Përcaktoni se cilat burime disponohen në rrethin tuaj duke studiuar gjërat e mëposhtme:

1. Kishat lokale ekzistuese

- a. Shënoni në hartë çdo kishë lokale në rajonin tuaj. Tregoni se të ç' denominacionesh janë.
- b. Nëse është e mundur, shkruani pjesëmarrjen e të rriturve në to.
- c. Shënoni vitin e mbjelljes ose përrurimit të kishës.
- d. Përcaktoni grupin popull që merr çdo kishë (p.sh. rinia, fëmijët, të pastrehët, arixinjtë, të moshuarit, të huajt etj.). Sa të suksesshme kanë dalë në përpjekjet e tyre?
- e. Çfarë marrëdhëniesh ekzistojnë midis kishave në rreth? A janë të bashkuara ose të ndara?
- f. A po mblidhen së bashku njerëzit për t'u lutur për të humburit në komunitetin e tyre ose për ungjillizim?

2. Grupet misionare dhe pranëkishtare [aksesore].

- a. Bëni një listë të të gjitha grupeve misionare dhe pranëkishtare në rajonin e caktuar.
- b. Përshkruani shkurt shërbimin që ka secili (literatura, burgjet, shërbime për myslimanët, rinia, etj.).

- c. A janë të interesuar për të bashkëpunuar me ju ose të tjerët në përpjekje për ungjillizimin dhe mbjelljen e kishave?

3. Historia e krishterimit.

- a. Kur erdhi krishterimi në zonë për herë të parë dhe si u soll ai? A iu imponua gjithë popullit apo e pranuan vullnetarisht Ungjillin?
- b. Përshkruani historinë e hyrjes së secilit denominacion në zonën.
- c. Cilat sfera të tjera kryesore kanë ndikuar në zonën tuaj të caktuar? Cilat fe/ekte fetare ekzistojnë në zonën tuaj sot dhe sa të suksesshme janë ata në të fituar ndjekës?
- d. Si ndikon kjo histori në strategjinë tuaj për të mbjellë kisha?

HAPI 3: MBLIDHNI TË DHËNA PËR FUSHËN E KORRJES

Fusha e korrjes është grupi popull midis të cilit do të punoni dhe vendi ku do të mbillni kishën tuaj. Veprimtaritë e mëposhtme do t'ju ndihmojnë të mësoni rreth fushës së korrjes në zonën tuaj të caktuar.

1. Informacioni demografik

- a. Popullsia totale
- b. Numri dhe përqindja e popullsisë të cilët janë burra, gra, të rinj, fëmijë
- c. Numri i të rriturve që punojnë... përfshi dhe informacion mbi profesionin dhe nivelin e të ardhurave
- d. Numri i pensionistëve dhe të moshuarve, si dhe invalidët/handikapatët
- e. Përqindja dhe vendndodhja e minoriteteve. Çfarë gjuhësh flasin ata?

2. Informacioni gjeografik

Treguesit gjeografikë mund të ndikojnë mjaft në strategjitë e mbjelljes së kishave. Ata luajnë një rol në mënyrën se si dhe ku banojnë njerëzit dhe si merren me të tjerët. Për shembull, një hekurudhë kalon nëpër lagjen e një qyteti. Në njërin anë të shinave, njerëzit janë shumë më të pasur sesa në anën tjetër. Njerëzit nuk e kalojnë shumë lehtë hekurudhën. Prandaj, hekurudha përbën një pengesë të padukshme dhe njerëzit nga njëra anë e hekurudhës nuk kanë shumë të ngjarë të marrin pjesë në një kishë në anën tjetër të kësaj hekurudhe. Një shembull tjetër është ai ku një qytet rrethohet nga male të bukura, dhe për këtë arsye njerëzit zakonisht dalin nga qyteti të dielave dhe kështu kanë më pak të ngjarë të marrin pjesë në një shërbesë mbajtur në mëngjes të dielave.

- Çfarë elementesh e ndajnë rajonin (lumenjtë, hekurudhat, rrugët etj.)? Si ndikojnë këto ndarje në llojet e udhëtimeve, shpërndarjen e pasurive etj.?
- A është qyteti i rrethuar nga male? A ka liqene, plazhe, parqe ose vende të tjera për argëtim në ajër të hapur?
- Nëse zona juaj e caktuar është një qytet, shënoni në hartën tuaj vendndodhjen e zonave industriale dhe të banuara. A ka qendra të veçanta dyqanesh? A banojnë njerëzit pranë punës ose u duhet të udhëtojnë me distanca të gjata? Shënoni gjithashtu edhe mënyrat kryesore të transportit. A udhëtojnë shumica e njerëzve me makinë, me urban ose me metro?

- Ku shkojnë shumë njerëz për çlodhje dhe argëtim? A rrinë në qytet dhe shkojnë nëpër parqe? A kalojnë shumicën e fundjavave në një shtëpi me kopsht ose vilë?

3. Informacioni sociologjik dhe kulturor

Duke mësuar për botëkuptimin e njerëzve dhe për nevojat e tyre, ne mund të njihemi me mënyra në të cilat atyre mund t'u tregohet dashuria e Jezu Krishtit në mënyrë kuptimplotë. Mënyra më e mirë për të mësuar për njerëzit është t'u bësh pyetje dhe të vëzhgosh sjelljet e tyre. Dilni në zonën tuaj të caktuar dhe bisedoni me të paktën 15-20 njerëz. Mundohuni të mësoni këto gjëra:

- Pikëpamje për Perëndinë
A besojnë njerëzit tek Perëndia? Çfarë besojnë rreth Perëndisë? A kanë dëgjuar për Jezusin? Çfarë dinë ata rreth tij? A besojnë në parajsë ose ferr? A besojnë në engjëj ose demonë ose Satanin? Kur janë të sëmurë, nga ia mbajnë për ndihmë? A besojnë tek fati? A besojnë se mund të drejtojnë të ardhmen e tyre ose të përmirësojnë jetën për fëmijët? Çfarë besojnë se është mëkati? A shkojnë rregullisht në kishë? Nëse po, sa shpesh? Nëse jo, pse nuk shkojnë në kishë?
- Cilat janë festat ose pushimet kryesore në këtë zonë? Si festohen?
- Çfarë u pëlqen më mirë në jetën e tyre? Cilën gjë të veçantë do të ndryshonin?
- Çfarë cilësojnë si një-dy probleme të mëdha shoqërore në komunitetin e tyre? (Alkoolizmi, jetimoret, mungesa e përkujdesjes së mjaftueshme mjekësore, të moshuarit pa përkujdesje, etj.)
- Cilat janë tri nga proverbat e tyre të preferuara? Nëpërmjet proverbove shpesh është e mundur të gjesh se cilat ideale dhe vlera mbajnë ata, si dhe pikëvështrimin që kanë për jetën.
- Cilët janë udhëheqësit e njohur në komunitet? Pse cilësohen ata si udhëheqës?
- Cilët konsiderohen si heronj?
- Bëni një listë të pesë gjërave që njerëzit çmojnë tek të tjerët. (Ndershmëria, zgjuarsia, bujaria, etj.)

HAPI 4. ANALIZA E TË DHËNAVE PËR FUSHËN DHE FORCAT E KORRJES

Kur të keni mbledhur të gjithë informacionin tuaj, shkruar përmbledhjet tuaja dhe keni shënuar hartën tuaj, kaloni kohë për të rishikuar dhe menduar për gjithë këto të dhëna. Kërkoni Perëndisë t'ju japë dhembshurinë e tij për njerëzit në zonën tuaj të caktuar. Kërkojani Perëndisë t'ju japë ide krijuese për mënyrën si ta ndani dashurinë e tij me këta njerëz. Si pjesë e këtij procesi, analizoni të dhënat tuaja duke iu përgjigjur pyetjeve të mëposhtme.

- Sa kisha duhen për të plotësuar Urdhrin e Madh në zonën tuaj të caktuar? Sa kisha duhen që çdo burrë, grua dhe fëmijë në këtë zonë të caktuar të mund të shohë, dëgjojë dhe kuptojë mesazhin e Ungjillit në një mënyrë që ka kuptim për ta nga ana kulturore? Filloni të luteni dhe t'i kërkoni Perëndisë t'ju çojë drejt asaj që ai do që të bëhet.
- Përcaktoni pjesën tuaj: Sa prej këtyre kishave Perëndia do që ju t'i besoni se do t'ju japë, në shërbimin tuaj?

- Zgjidhni pikënisjen tuaj: Ku do të filloni? Ku janë njerëzit më të prirur për të reaguar pozitivisht? Pali zakonisht gjeti njerëzit më të reagueshëm pikësëpari në sinagogë. Pastaj ai punoi jashtë që andej nëpërmjet rrjetit të marrëdhënieve.
- Zgjidhni metodat tuaja: Cilat ishin një-dy nga nevojat më të mëdha të njerëzve në komunitet? Çfarë metodash do të përdorni për të plotësuar nevojat e popullit? Cilat metoda po punojnë me rezultate të mira në kisha të tjera në zonë? Çfarë burimesh janë në dispozicionin tuaj për këto metoda? Çfarë keni dhunti dhe mundësi për të bërë?
- Përcaktoni burimet tuaja: Çfarë burimesh njerëzore janë në dispozicionin tuaj, të cilët ndajnë të njëjtin vizion me ju? A ka të tjerë me të cilët mund të ndani këtë vizion dhe të bashkëpunoni në qëllimin që po arrihet? Çfarë pune, financash dhe individësh me dhunti janë në dispozicionin tuaj? A kanë kishat në këtë zonë një dëshirë për ungjillizimin dhe mbjelljen e kishave? A janë të hapura për të punuar me njëra-tjetrën ose me ju në përpjekjet tuaja? A janë të hapura për t'u lutur për përpjekjet e ungjillizimit dhe mbjelljes së kishave dhe që Perëndia ta bëjë veten të njohur në jetën e njerëzve në komunitetet e tyre?
- A kanë njerëzit një të kuptuar ose një besim tek Perëndia ose Jezu Krishti? Në ç'pikë do t'ju duhet të filloni të ndani mesazhin e Ungjillit? (p.sh. A mund të filloni me Jezu Krishtin ose ju duhet të filloni me ekzistencën e një Perëndie suprem dhe krijimtar?)

HAPI 5. MËSIMET TË NXJERRA PREJ PROCESIT KËRKIMOR

Vlerësoni çfarë përjetuat duke plotësuar këtë detyrë kërkimore. Çfarë ju ka mësuar Perëndia nëpërmjet detyrës kërkimore për veten tuaj, dëshirën tuaj për t'u përfshirë në mbjelljen e kishave? Çfarë vështirësi patët ndërsa bënit këto kërkime? Si i mposhtët ato? Çfarë ishte e lehtë gjatë kërkimeve? Nëse do të përsërisnit këtë detyrë, çfarë do të bënit ndryshe?

HAPI 6: NDARJA E REZULTATEVE TË KËRKIMEVE

Në seancën tjetër të trajnimit, jini gati të jepni një raport për rezultatet e kërkimeve tuaja. Raporti juaj duhet të jetë afërsisht 10-15 minuta i gjatë dhe të përmbajë informacionin sa më poshtë:

1. Pjesa e Parë – Të dhënat bazë që janë mbledhur (5-7 minuta)

- Përshkruani zonën tuaj të caktuar.
- Si e mblodhët informacionin tuaj (sondazhet, intervistat joformale, vëzhgimet/hartimet, kërkimet bibliotekare, etj.)?
- Diskutoni për çdo problem ose vështirësi të konsiderueshme që keni hasur dhe si është kapërcyer. Çfarë do të bënit ndryshe herën tjetër?

2. Pjesa e Dytë – Analiza e të dhënave kërkimore (5-8 minuta)

Pjesa e mbetur e prezantimit duhet të përqëndrohet në rezultatet e kërkimeve tuaja. Prezantimi duhet t'u përgjigjet pyetjeve kyç sa vijojnë:

- Cili ka qenë informacioni më interesant që mësuar rreth zonës suaj të caktuar dhe njerëzve të cilët banojnë atje?
- A doli ndonjë informacion që ju habiti?

- Çfarë gjërash specifike mësuat të cilat do t'ju ndihmojnë të përcaktoni strategjinë tuaj për mbjelljen e kishave në zonën tuaj të caktuar?
- Cili fakt i rëndësishëm për mbjelljen e kishave vërtetuat se e dinit që më parë për fushën e korrjes?
- Çfarë zbulimi të ri bëtë, i cili është i rëndësishëm për mbjelljen e kishave, për fushën e korrjes, të cilin nuk e dinit më parë?
- Çfarë mundësirash gjetët si dyer të hapura për Ungjillin?
- Çfarë pengesash gjetët dhe si duhen kapërcyer?
- Çfarë kërkimesh të mëtejshme ju duhen që të zhvilloni një strategji të gjithanshme për ungjillizimin dhe mbjelljen e kishave në zonën tuaj të caktuar?

<p>VIZIONI SCP</p> <p style="font-size: 2em; font-weight: bold; text-align: center;">4B</p> <p>SHTOJCA</p>	<h1 style="margin: 0;">PYETËSORË SHEMBULL</h1>
--	--

Kjo shtojcë përmban dy pyetësorë shembull: një sondazh për kishat lokale, dhe një pyetësor për kërkimet e një zone të caktuar. Këta janë vetëm shembuj dhe mund të modifikohen sipas qëllimeve tuaja.

SONDAZHI I KISHAVE LOKALE

A. PROFILI

1. Emri i kishës _____
2. Denominacioni (konfesion) _____
3. Adresa/vendndodhja e kishës _____
4. Ku takon kisha: Pronë e kishës _____ Sallë me qira _____
5. Data e themelimit _____ Data e regjistrimit _____
6. Emri i pastorit/udhëheqësit e kishës _____ Mosha _____
7. A punon pastori/udhëheqësi në një profesion tjetër? Po ___ Jo ___
8. Gjuha kryesore e cila flitet në kishë _____ Tjetër? _____
9. Numri aktual i anëtarëve _____
10. Numri mesatar i pjesëmarrësve _____

B. NJERËZIT

Përpiquni të mbushni vendet me numrin e njerëzve të cilët përputhen me kategoritë e mëposhtme:

	Pjesëmarrësit		Besimtarët		Anëtarët	
	M	F	M	F	M	F
Mosha 0-10						
11-17						
18-24						
25-30						
31-55						
55+						

Supozimet:

- Jo të gjithë pjesëmarrësit janë besimtarë dhe/ose anëtarë.
- Numri i pjesëmarrësve duhet të jetë më i madh sesa besimtarët dhe anëtarët.

- Një njeri mund të marrë pjesë dhe të jetë besimtar, por jo detyrimisht edhe një anëtar.
- Një anëtar duhet të jetë besimtar.
- Numri i besimtarëve duhet të jetë më i vogël sesa numri i pjesëmarrësve dhe më i madh sesa numri i anëtarëve.
- Numri i pagëzimeve: 92 _____ 93 _____ 94 _____ 95 _____ 96 _____ 97 _____
98 _____ 99 _____
- Numri i familjeve (burrë/grua) të cilat shkojnë në kishë: _____

C. PROGRAMET

Shënoni të gjitha aktivitetet të cilat zhvillohen nga kisha dhe shënoni pjesëmarrjen ne to.

Aktiviteti	Kisha zhvillon	Numri i Pjesëmarrësve
Shkolla e së dielës (sipas grupmoshave)		
Adhurimi		
Grupet rinore		
Grupet e fëmijëve		
Grupi i grave		
Grupi i burrave		
Misionet		
Ungjillizimi		
Trajnimi i dishepujve		
Grupi i studimit biblik në shtëpi		
Trajnimi i besimtarëve të rinj		
Trajnimi i udhëheqësve		
Trajnimi i mësuesve		
Takimi i lutjes		
Kori		
Shërbimi për ushtarët		
Shërbimi për kishat e reja		
Shërbimi për literaturën		
Shërbimi për TV/radion		
Shërbimi për burgjet		
Shërbimi për narkomanët/alkoolistët		
Shërbimi për spitalet		
Shërbimi për jetimoret		
Shërbimi për të moshuarit		
Shërbimi i lutjes		

D. PLANI

1. A ka plane specifike për shërbim gjatë këtij viti? Po _____ Jo _____
2. Cilat janë këto plane?
3. A janë nisur planet për vitin që vjen? Po _____ Jo _____
4. Cilat janë këto plane?
5. A ka ndonjë ekip udhëheqje i cili planizon për kishën? Po _____ Jo _____
6. A ka kisha një deklaratë qëllimi? Po _____ Jo _____
7. A ka kisha një plan financiar? Po _____ Jo _____
8. A ka kisha një plan për rritjen shpirtërore të besimtarëve? Po _____ Jo _____
9. A bashkëpunon kisha me kisha të tjera? Po _____ Jo _____
10. A bashkëpunon kisha me denominacione të tjera? Po _____ Jo _____

SONDAZHI I ZONËS SË CAKTUAR OSE “RRETHIT”

A. KUSH?

1. A ka grupe të veçanta njerëzish në “rrethin e influencës” të kishës?
2. A ka ndonjë klasë shoqërore e cila mbizotëron në “rrethin”? Po _____ Jo _____
3. Nëse “po”, cila?

B. ÇFARË?

- Cilat janë karakteristikat dalluese të “rrethit” të kishës?
- Cilat ngjarje të veçanta, ditë pushimi lokale ose festime praktikojnë njerëzit në “rreth”?
- Cilat janë nevojat më të ngutshme të njerëzve brenda “rrethit”?
Ekonomike _____ Shpirtërore _____ Morale _____ Shoqërore _____
Arsimore _____ Kulturore _____ Familjare _____ Fetare _____
- Çfarë lloje grupesh fetare janë të pranishme brenda “rrethit” të kishës?
Ortodoksizmi _____ nr. i tyre _____ Baptistët _____ nr. _____
Pentakostalët _____ nr. _____ Katolicizmi romak _____ nr. _____
Luterianët _____ nr. _____ Protestantët e tjerë _____ nr. _____
Jokonfesionale _____ nr. _____ Islamizmi _____ nr. _____
Misionet e huaja _____ nr. _____
(ju lutem shënoni se çfarë grupe mund të jenë këto: _____)
- A po përpiqet kisha t’u drejtohet nevojave të popullit? Po _____ Jo _____
Në qoftë se po, çfarë po bën kisha në mënyrë të veçantë për t’u shërbyer nevojave të “rrethit” të tyre?
- A tregon deklarata e qëllimit e kishës një dëshirë për t’iu drejtuar nevojave të “rrethit” të tyre? Po _____ Jo _____
- A tregon plani i shërbimit të kishës një dëshirë për t’i shërbyer “rrethit” të tyre në mënyrë të gjithanshme? Po _____ Jo _____

C. SI?

1. A identifikohet kisha me “rrethin” e saj? Po _____ Jo _____
2. Në qoftë se “po”, si?
3. Në qoftë se “jo”, çfarë mund të bëjë kisha që të fillojë të identifikohet me “rrethin” e saj?
4. A synojnë aktivitetet e kishës të prekin “rrethin” e saj? Po _____ Jo _____
5. Si lidhet kisha me kisha të tjera ungjillore protestante brenda “rrethit” të saj?

Lidhet mirë me të gjithë _____

Lidhet mirë me disa, por jo shumë mirë me të tjerë _____

Nuk lidhet mirë me asnjë _____

D. BURIMET

- Çfarë lloje burimesh janë në dispozicionin e kishës në “rrethin” e saj?
TV/Radio _____ Literatura _____ Shtëpitë botuese _____ Leja zyrtare për shërbimet “ndihma” _____ Grupet e tjera kristiane ungjillore protestante për partneritet në shërbim (kisha të tjera lokale _____ agjencitë/organizatat e huaja misionare _____ klubet _____ qendrat _____ shoqatat _____ institucionet arsimore _____)
- Me cilat grupe është kisha në partneritet për projekte të veçanta shërbimore sot?
- A janë bërë përpjekje nga ana e kishës për të biseduar me kisha të tjera brenda “rrethit” për ungjillizimin e të humburve brenda “rrethit” për Krishtin? Po _____ Jo _____
- A do të ishte gati udhëheqësia e kishës të bashkëpunonte me kishat dhe organizatat e tjera për të ungjillizuar çdo njeri brenda “rrethit” për Krishtin? Po _____ Jo _____
- Në se “po”, kur do të përpiqen të mbledhin “burimet e rrethit” për të diskutuar plotësimin e Urdhrit të Madh brenda “rrethit” të tyre?
- Në se “jo”, pse jo?

KISHA

KISHA

MËSIMI

1

THEMELET BIBLIKE PËR KISHËN

KISHA NË PLANIN E PERËNDISË PËR EPOKAT

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të tregojë se si themelet biblike për Kishën kanë të bëjnë me Mbretërinë e Perëndisë dhe qëllimet e tij shpenguese.

Pikat kryesore

- Kisha ka qenë plani i Perëndisë nga përjetësia e kaluar.
- Jo si Izraeli, misioni i Kishës është të SHKOJË dhe të jetë kripë dhe dritë midis kombeve.
- Kisha është vegla e Perëndisë për përhapjen e Ungjillit tek të gjithë.

Përfundimet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, pjesëmarrësi duhet:

- Të kuptojë vendin e Kishës në dritën e Mbretërisë së Perëndisë dhe të programit të tij të shpengimit, dhe të marrë parasysh koncepte themelore në lidhje me Kishën.
- Të tregohet mirënjohës ndaj Perëndisë për planin e tij sovran për epokat, si dhe për pjesëmarrjen e tij personale në këtë plan.
- Të mendojë për rolin që ka puna e tij e mbjelljes së kishave në tabllon më të gjerë të qëllimeve të Perëndisë.

I. PLANI I PERËNDISË PËR EPOKAT

A. Mbretëria e përjetshme e Perëndisë (Ps 10:16; 103:19)

Bibla e përshkruan Perëndinë si Mbreti i Përjetshëm, sovran mbi gjithë krijimin. Mbretëria e Perëndisë mund të përshkruhet si krahina mbi të cilën ai sundon, duke ushtruar autoritetin sovran dhe mbretëror. Shfaqja e lavdisë së tij në sundimin e tij ishte e mira supreme (Ps 29:10; Dan. 2:20-21; 4:34-35; 5:21).

B. Rebelimi kozmik

I gjithë krijimi i Perëndisë ka qenë i mirë, por në një pikë, në krijim hyri mëkati. Në Bibël nuk thuhet qartë se kur dhe si ndodhi kjo, por disa pasazhe duket se aludojnë për këtë fakt (Isa 14:3-21, Ezek 28:11-17).

Profeti Isaia, duke iu drejtuar mbretit të Babilonisë, duket se bën analogjinë midis krenarisë së mbretit të Babilonisë dhe asaj të një “ylli të mëngjesit” të rënë (Isa 14:3-21). Ky yll i mëngjesit u përpoq ta bënte veten si Shumë i Larti. Shumë studiues biblikë e shohin këtë si një referim ndaj rënies së Satanit, një qenie e krijuar engjëllorë i cili donte t’i ngjante Perëndisë.

Një pasazh i lidhur me këtë gjendet tek Ezeieli 28:11-17 ku i drejtohet Mbretit të Tiros. Përshkrimi duket se shkon përtej tij për t'iu drejtuar një kerubini roje i cili ishte në malin e Perëndisë dhe ishte pa të meta në të gjitha rrugët e tij. Për shkak të krenarisë së tij, ai u hodh poshtë.

C. Rebelimi tokësor

Kur Perëndia krijoi tokën, autoriteti për të sunduar mbi të iu caktua njeriut (mashkull dhe femër) (Zan. 1:26). Njeriu, i krijuar sipas shëmbëlltyrës së Perëndisë për të shijuar shoqërinë me të, kishte lirinë e zgjedhjes (Zan 1:28; 2:7). Meqenëse shoqëria e vërtetë përfshin mundësinë e zgjedhjes morale, burri dhe gruaja u vunë në provë duke u ndaluar të hanin një fryt të caktuar në kopsht. Të tunduar nga Satani për të qenë si Perëndia, ata zgjodhën një mosbindje të qëllimshme në vend të bindjes. Me anë të këtij veprimi të qëllimshëm, Njeriu shpalli pavarësinë e tij nga vullneti i Perëndisë si dhe kundërshtimin ndaj tij. Rezultatet e mëkatit të njeriut ishin:

- U thye shoqëria me Perëndinë.
- U prish shëmbëlltyra e Perëndisë në burrin dhe gruan.
- Njeriu përjetoi vdekjen fizike dhe shpirtërore.
- Gruaja do të përjetonte vuajtje gjatë lindjes së fëmijëve.
- Njeriu do të përjetonte punë të dhimbshme.
- Toka (natyra) u mallkua (Rom 8:21-22).
- U thye marrëdhënia midis burrit dhe gruas.
- Sundimi mbi tokën u rrëmbye nga Satani i cili u bë *perëndia i këtij shekulli*.

D. Plani shpengues i Perëndisë

Pas rënies së njeriut, Perëndia ka qenë duke punuar gjatë historisë për të rimëkëmbur shoqërinë midis Perëndisë dhe njeriut. Ai zgjodhi një njeri (Abraham) i cili lindi një komb (Izrael) midis të cilëve lindi një Mesi (Jezus) për të pushtuar veprën e Satanit dhe ripërtërirë shoqërinë e vërtetë të njeriut me Perëndinë. Plani përfundimtar shpengues i Perëndisë përfshin:

- Shpengimi i Njeriut, duke e rimëkëmbur në shëmbëllimin e Krishtit (2 Kor. 3:18)
- Rimëkëmbja e shoqërisë midis Perëndisë dhe njeriut dhe midis njerëzve (1 Gjoni 1:7).
- Rimëkëmbja e mbretërimit të Perëndisë mbi tokë (Zbul. 11:15) dhe e mbretërimit të njeriut bashkë me të (Zbul. 22:5).
- Krijimi i një toke të re (Zbul. 21:1).

Perëndia shpalli zgjidhjen e tij për mëkatin bashkë me gjykimin që ai i bëri gjarprit tek Zanafilla 3:15. Zgjidhja e Perëndisë për mëkatin e njeriut është puna shpenguese e Jezu Krishtit (Kol. 1:20; 2:9). Në Jezu Krishtin, Perëndia po pajton njerëzit me veten e tij, duke ripërtërirë marrëdhëniet e tyre me të (Efes. 1:9-10). Këtë shërbim pajtimi ai ia ka dhënë kishës së tij. Në fakt, themelimi i kishës është hapi më i fundit në planin shpengues të Perëndisë (2 Kor. 5:19).

II. THEMELIMI I KISHËS

A. Sfondi për kishën: Izraeli

Kisha nuk përmendet në Dhiatën e Vjetër. Pali i refeohet si një ‘mister’ (diçka e pazbuluar më parë – shihni tek Efes. 3:9-10; Rom. 16:25-26; Kol. 1:25-26). Shumë diskutime janë përqëndruar në marrëdhëniet midis Kishës dhe Izraelit. Disa theksojnë ngjashmërinë midis tyre, duke i shikuar si një popull i Perëndisë në kohë të ndryshme. Në këtë kuptim, Izraeli është një popull ‘shpirtëror’, dhe Kisha është Izraeli i Ri. Të tjerët e shikojnë Izraelin dhe Kishën si faza të dallueshme të mbretërisë së Perëndisë dhe të programeve të tij shpenguese, ndërsa të dy janë populli i Perëndisë. Pavarësisht nga kjo, ka rëndësi të kuptohet ndryshimi midis Izraelit dhe Kishës për sa i përket strategjisë së mbjelljes së kishës dhe të ungjillizimit.

1. Kombi Izraelit

Tek Zanafilla 12:1-3 Perëndia i premtoi Abrahamit që nëpërmjet tij ai do të ndërtonte një komb të madh dhe që nëpërmjet tij do të bekoheshin të gjitha kombet e tokës. Kombi që ai kishte premtuar ishte Izraeli. Një nga mbretërit e Izraelit, Davidi, mori premtimin që mbretëria do të ishte e përjetshme (2 Sam. 7:8-16). Dhiata e Re deklaroi që Jezusi ishte ‘biri i Davidit’ nëpër të cilin do të plotësoheshin këto premtime.

Një nga qëllimet e Izraelit ishte që të mbante Mesinë (Mbretin). Pali e përmbledh kështu: ***janë Izraelitë dhe atyre u përket birëria, lavdia, besëlidhjet, shpallja e ligjit, shërbimi hyjnor dhe premtimet; të tyre janë edhe etërit, prej të cilëve rrjedh sipas mishit Krishti, i cili është përmbi çdo gjë Perëndi, i bekuar përjetë*** (Rom. 9:4-5).

2. Kisha

Periudha midis ardhjes së parë dhe të dytë të Krishtit është quajtur ‘Epoka e Kishës’, ose koha kur Perëndia vepron për të kryer Mbretërinë dhe qëllimet e tij shpenguese nëpër Kishën e tij. Kisha nuk është një plan ‘B’ pas ‘dështimit’ të Izraelit për të kryer ndonjë plan ‘A’, apo ndonjë mendim i pastajshëm në mendjen e Perëndisë. Ai e *planifikoi* në përjetësi, bëri furnizim për të me anë të vdekjes dhe ringjalljes së Birit të tij, Jezusit (Efes. 1:19-23). Krishti *bëri përgatitje* për formimin dhe zhvillimin e saj duke drejtuar ndjekësit e tij për misionin e tyre (Gjoni 16:5-15; Mateu 20:18-20). Ai e *krijoi* në Ditën e Rrëshajëve (Veprat 2:1-13) dhe e *fuqizoi* atë (Veprat 1:8) me Frymën e tij të Shenjtë i cili banon në të gjithmonë.

Kisha është vegla e Perëndisë e cila është zgjedhur për të mbartur lajmin e mirë të Ungjillit deri në skajet e dheut. ***Nëpërmjet kishës, në kohën e tashme u manifestohej principatave dhe pushteteve, në vendet qiellore, dituria e shumëllojshme e Perëndisë, sipas qëllimit të përjetshëm që ai kreu në Krishtin Jezus, Zotin tonë*** (Efes. 3:10-11). Kisha është plani i Perëndisë për të ungjillizuar botën sot, për të shfaqur fitoren e tij në përparim e sipër kundër Satanit, dhe për të mbështjellë ata të cilët do të përbënin pjesë të popullit të Perëndisë.

3. *Krahasim midis Kombit Izraelit dhe Kishës (Figura 1.1)*

Figura 1.1 Izraeli dhe Kisha

Kombi i Izraelit	Kisha
<p>Orientimi i ‘Kombit’ ishte <i>centripetal</i>. Plani i Perëndisë vendosi Izraelin si një dritë për kombet, tek i cili kombet do të VININ për të parë dhe dëgjuar për lavdinë e tij. Të merrje pjesë në lavdinë e tij do të thoshte të vish te Kombi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rritja me anë të shtimit (lindja detyrimi, të druajturit nga Perëndia) • Plan i centralizuar ‘kur ata vijnë te kjo Shtëpi’ • Lavdia e Perëndisë qëndronte përkohësisht në Jeruzalem (1 Kron. 28; 2 Kron. 6-7) 	<p>Orientimi i Kishës është <i>centrifugal</i>. Plani i Perëndisë vendos kishën si një Dritë për kombet. Populli i Kishës duhet të SHKOJË e të jetë kripë dhe dritë midis kombeve (Mateu 5:13-14; 28:18-20).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rritja me anë të shumëzimit (kthimi, mbjellja e kishave) • Plan i decentralizuar ‘...në gjithë botën’ • E liruar dhe e fuqizuar nga Fryma e Shenjtë i cili banon në të përgjithmonë (Veprat 1-2); lavdia e Perëndisë banon në zemrat e njerëzve (2 Kor. 3)
 <p>Rritja nëpërmjet tërheqjes (centripetale)</p>	 <p>Rritja nëpërmjet shtrirjes (centrifugale)</p>

B. Parashikimi i kishës: Mateu 16:18-19

Jezusi parashikon themelimin e kishës tek Mateu 16:18-19. Poshtë jepet një rishikim i Mateut 16:18-19 me mësimet praktike për mbjelljen e kishave.

1. *Kisha ndërtohet mbi shkëmbin: Mbi këtë SHKËMB*

Kuptimi i fjalës *shkëmb* tek Mateu 16:18-19 ngjall shumë debate. Polemika përqëndrohet në interpretimin e fjalës *petra* (πέτρα), fjala greke për *shkëmb* prej së cilës vjen edhe emri Pjetër.

Petra = ‘shkëmb i madh, shkëmb shtrat’ (Mateu 7:24-25; 27:60; Marku 15:46)

Petros (Πέτρος, *Pjetër*) = ‘një gur i shkëputur’ i cili mund të lëvizet lehtë

Interpretime Kryesore të ‘Shkëmbit’

- Jezusi Mesia: *Petra* përdoret për Krishtin (1 Kor. 10:4; Rom. 9:33; 1 Pjet. 2:8)
- Rrëfimi i besimit nga Pjetri për Krishtin
- Vetë Pjetri

Shumica e teologëve ungjillorë gjatë historisë kanë interpretuar shkëmbin si rrëfimin e besimit nga Pjetri për Krishtin. Në ndonjë rast, metafora e shkëmbit na përcjell rëndësinë e një themeli solid, një mësim ky shumë i rëndësishëm për mbjellësit e kishave.

2. *Kisha i përket Krishtit: Unë do të ndërtoj kishën TIME.*

Jezusi e zotëron Kishën. Ai e krijoi dhe ajo i takon atij. Ai e dha veten e vet në vdekje mbi kryq, që të lindte Kisha (Efes. 5:25; Gjoni 12:24). Ai e bleu Kishën me gjakun e tij (Veprat 20:28). Ai e thërret Kishën e tij nga bota, bashkon anëtarët e saj, dhe e shenjtëron në përgatitje për paraqitjen dhe qëllimin e saj përfundimtar (Efes. 5:26-27). Në të ardhmen, Jezusi do të lavdërojë Kishën e tij në prani të Atit dhe të engjëjve të shenjtë (1 Thes. 4:13-18; Zbul. 4-6).

Pali tha që atij iu dha autoriteti nga Krishti për të ndërtuar Kishën e tij, dhe jo për ta rrëzuar (2 Kor. 10:8). Ndonëse udhëheqësit e kishave duhet të ndiejnë një sens më të thellë detyrimi dhe pjesëmarrjeje në shërbimin e tyre, asnjë pastor apo mbjellës kishash nuk është pronar i shërbimit të tij. Jezusi, jo mbjellësi i kishave ose pastori, është kreu i kishës.

3. *Jezusi ndërton Kishën nëpërmjet nesh: Unë do të NDËRTOJ kishën time.*

Ndërtimi i Kishës është misioni kryesor i Jezusit mbi tokë sot. Jezusi përdor njerëzit e rilindur si materialin e tij të ndërtimit (1 Pjet. 2:5). Jezusi do t'i bashkojë dhe ndërtojë këta gurë të gjallë si ndërtesa e Perëndisë (1 Kor. 3:9), një banesë të Perëndisë në Frymën (Efes. 2:21-22). Jezusi përdor udhëheqës të talentuar për të pajisur popullin e tij të ndërtojë Kishën (Efes. 4:11-12; 1 Kor. 3:12).

4. *Kisha do të triumfojë: dyert e ferrit nuk do ta mundin atë.*

Kjo frazë e rëndësishme e cila u tha nga Jezusi është e mbushur me domethënie dhe ajo përbën bazën për besimin dhe shpresën pushtuese që duhet të zotërojnë punëtorët e kishës. Ajo na thotë që Krishti po ndërton Kishën e tij si një forcë ushtarake për të bastisur dyert e Ferrit dhe për të dalë fitimtare mbi pushtetet e errësirës. Edhe pse ne luftojmë sot, një ditë Kisha do të jetë krejtësisht fitimtare (Rom. 16:20). Deri atëherë, ne na duhet të vishemi me armatimin e përgatitur nga Krishti dhe të varem nga forca e tij për udhëheqje dhe fitore (Efes. 6:10-18; 2 Kor. 2:14). Analogjia e ushtarit është veçanërisht me vend për mbjellësin e kishave (2 Tim. 2:3-4; Fil. 2:25). Pali tha se ai luftoi luftën e mirë (2 Tim. 4:7) dhe kështu duhet të bëjmë dhe ne.

C. Lindja e Kishës: Veprat 2

Parashikimi i Jezusit u realizua në Veprat 2 kur Fryma e Shenjtë, fuqizuesi, u derdh mbi njerëzit nga shumë kombe duke lindur kishën. Mrekullia e gjuhëve në Ditën e Rrëshajëve simbolizoi faktin që kjo ngjarje e re në planin shpengues të Perëndisë do të prekte mbarë botën, duke bashkuar burrat dhe gratë e çdo gjuhe në Kishën. Kisha atëherë është ndërkombëtare qysh prej lindjes së saj.

III.ROLI DHE NATYRA E KISHËS SOT

A. Kisha – një Popull i Thirrur Jashtë me një Shfaqje Lokale dhe Universale

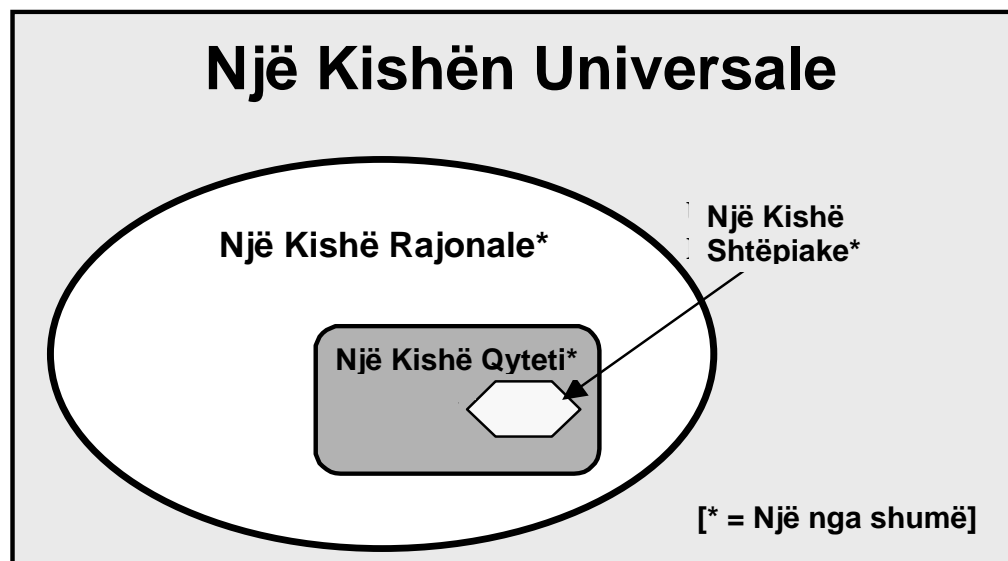
Qysh prej rënies së njerëzimit, qëllimi përfundimtar i Perëndisë ka qenë thirrja e një populli të veçuar për veten e tij në atë që ne sot e quajmë kishën (Efes. 1:10). Fjala greke, *ekklesia* (ἐκκλησία) përdoret zakonisht për të përshkruar kishën në Dhiatën e Re. ‘*Ekklesia*’ do të thotë *një shoqatë ose asamble qytetarësh të lirë të thirrur prej shtëpive ose bizneseve të tyre për t’i mbledhur sëbashku dhe për t’u dhënë një mendim të duhur çështjeve me interes publik* (Veprat 19:39). Ideja e një ‘populli të thirrur jashtë’ i ka rrënjët në Dhiatën e Vjetër (Ruthi 4:11; Jer. 33:7), me Izraelin si populli i thirrur i Perëndisë. Në Dhiatën e Re *ekklesia* nuk përdoret kurrë për të treguar një ndërtesë ose një denominacion (dy nga mënyrat më të zakonshme që ne përdorim sot fjalën “kishë”), por i referohet gjithmonë një grupi njerëzish.

Nga 109 herë që *ekklesia* i referohet kishës në Dhiatën e Re, ajo shënon më shpesh një grup besimtarësh në një vend të veçantë ose ‘një kishë lokale’ (të paktën 63 herë). Besimtarët mbajnë përgjegjësi për t’u mbledhur në bashkësi lokale (Heb. 10:25). Në fakt, ishte një rregull midis Apostujve t’i fitonin njerëzit për Krishtin dhe t’i mblidhnin në kisha të reja.

Vini re që kisha lokale mund të pëkufizohet në mënyra të ndryshme:

- Një kishë shtëpiake: 1 Korintasit 16:19 (Kishë e cila takohet në shtëpinë e Akuilës dhe Priskillës), Kolosianët 4:15 (Kishë e cila takohet në shtëpinë e Nimfës).
- Një kishë qyteti: 1 Thesalonikastit 1:1 (Kishë e Thesalonikasve), 1 Korintasit 1:2 (Kishë e Perëndisë në Korint), Veprat 13:1 (Kishë në Antiok).
- Kishat rajonale: Galatasit 1:2 (Kishat në Galaci), Veprat 9:31 (Kishat nëpër Judenë, Galilenë dhe Samarinë), 1 Korintasit 16:19 (Kishat në krahinën e Azisë).

Figura 1.2 Një Kishë dhe Shumë Kisha

Në fund të fundit, mund të jetë vetëm një *ekklesia* (1 Kor. 12:13, Efes. 4:4-5). Kështu (të paktën 27 herë) ne shohim që *ekklesia* tregon Kishën universale e cila është ai grup

besimtarësh në Jezu Krishtin, të gjallë dhe të vdekur, nga çdo fis, gjuhë, popull dhe komb. Të jesh pjesë e Kishës universale dhe të mos bësh pjesë aktive në një kishë lokale është një koncept i cili nuk gjendet në Dhiatën e Re. Përkundrazi, Kisha universale bëhet e dukshme me anë të kishave lokale kudo.

Si 'njerëz të thirrur jashtë', kisha nuk është thjesht një grup njerëzish të bashkuar nga besimi fetar. Është një krijesë e Perëndisë me anë të Frymës së Shenjtë.

B. Kisha është Trupi i Krishtit

Kisha përshkruhet si trupi i tij në disa vende në Shkrimin (Rom. 12:4-5; 1 Kor. 12:12-31; Efes. 1:22-23; 4:4-16). Kur Krishti punon në botë sot, ai e bën këtë përmes Trupit të tij, kishës, edhe nesh! (Efes. 1:22-23; 3:10-11) Vini re nënkuptimet e mëposhtme të kësaj metafore.

1. Trupi është i Varur brenda Vetes

Si trupi i Krishtit, kisha ka shumë pjesë të cilat bashkëpunojnë në mënyrë shumë të ndërlikuar dhe të varur në mënyrë reciproke. Pjesët bëjnë gjëra të ndryshme por kanë të njëjtin qëllim përfundimtar ashtu si pjesët e trupit njerëzor (Rom. 12:3-8, 1 Kor. 12:12-31). Kishës i duhen të gjitha pjesët që të funksionojnë sipas qëllimit të tyre që të bëjnë siç duhet atë që do Perëndia.

2. Trupi ka Një Krye

Krishti është kreu i kishës (Kol. 1:18). Si një trup kisha nuk mund të ketë më shumë se një krye. Asnjë pastor ose mbjellës kishash nuk është vërtet kreu i Kishës së cilës i shërben. Të gjitha pjesët e trupit, duke përfshirë udhëheqësit, i janë nënshtruar kryesisë së Krishtit. Trupi nuk funksionon mirë në rast të kundërt.

C. Kisha është Vegla Numër Një e Perëndisë për Përhapjen e Ungjillit

Kisha është vegla e Perëndisë, e zgjedhur për të çuar lajmin e mirë të Ungjillit deri në skajet e dheut. Para kryqëzimit të Krishtit *kombet* ishin të ndara nga shpresa e shpëtimit (Efes. 2:11-13). Por pas vdekjes dhe ringjalljes së Krishtit, kisha mban përgjegjësinë për ta çuar Ungjillin tek *kombet* (Mateu 28:19-20). Duket qartë nga Dhiata e Re që Kisha e hershme mori shumë seriozisht këtë përgjegjësi, sepse është e pamundur ta ndash përhapjen e Ungjillit dhe shtrirjen e Kishës në librin e Veprave. Ishte misioni i Kishës ta çojë Ungjillin nga Jeruzalemi në Jude dhe Samari dhe deri në skajet e dheut. Sot na vjen keq të themi që kur flasim për kishat dhe misionet flasim sikur ato të ishin të veçanta. Në Dhiatën e Re, misioni ishte kisha dhe kisha ishte misioni.

Strategjitë ungjillizuese të cilat nuk lidhen me kishën po ecin në drejtim të keq që nga fillimi. Për shembull, mësimi i pastajshëm dhe rritja afatgjatë janë probleme të zakonshme kur njerëzit ungjillizohen nëpërmjet përpjekjeve të cilat nuk nisen nga kisha. Perëndia ka themeluar Kishën nëpër të cilën kombet duhet dishepullizuar. Shkrimi deklaron: ***nëpërmjet kishës, në kohën e tashme u manifestohej principatave dhe pushtetëve, në vendet qiellore, dituria e shumëllojshme e Perëndisë, sipas qëllimit të përjetshëm që ai kreu në Krishtin Jezus, Zotin tonë*** (Efes. 3:10-11). Kisha është plani i Perëndisë për ungjillizimin e botës sot, për të shfaqur fitoren e tij të vazhdueshme mbi Satanin, dhe për të mbështjellë ata të cilët duan të jenë pjesë e 'popullit të Perëndisë'.

PËRFUNDIM

Në Jezu Krishtin, Perëndia po pajton njerëzit me veten e tij, duke rimëkëmbur marrëdhëniet e tyre me të (Efes. 1:9-10). Perëndia i ka dhënë Kishës së tij këtë shërbim pajtimi (2 Kor. 5:18-20). Kështu Kisha është plani i Perëndisë për ungjillizimin e botës sot, për të shfaqur fitoren e tij të vazhdueshme mbi Satanin, dhe për të mbështjellë ata të cilët duan të jenë pjesë e popullit të Perëndisë.

Vendosja e kishës me këtë qëllim është hapi më i fundit në planin shpengues të Perëndisë. Nuk është ndonjë punë e vogël, përfshirja në themelimin dhe përforcimin e kishës. Është një veprimtari e domosdoshme për çdo besimtar dhe jep rezultate të përjetshme. Mos e nënvlerësoni kurrë rolin tuaj për sa i përket mbjelljes ose udhëheqjes së kishës!

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Cilat janë nënkuptimet e Kishës si diçka centrifugale?
- Si ndikon në fuqinë e Kishës një koncept i Kishës sipas Dhiatës së Vjetër (centripetal)? Kur është me vend një koncept i tillë për kishën lokale? Pse?
- Cili është themeli i shërbimit tuaj në kishë? Çfarë ndodh nëse Krishti nuk është themeli i një pune të re në kishë?
- Kisha ekziston për botën (Efes. 3:1-10). Cilat janë nënkuptimet?
- Krishti është kreu i Kishës. Cilat janë nënkuptimet praktike të kësaj? (Efes. 1:23; Kol. 1:18) Nga ana praktike, si e lejojmë ne të jetë si Zot edhe Mësues?
- A mund të jetë një besimtar pjesë e kishës universale dhe jo pjesë e kishës lokale?
- Ç'do të thotë që kisha të jetë e vendit?
- Studioni disa prej metaforave të cilat përdoren për të përshkruar kishën (Efes. 2:15, 19, 21; 1 Pjet. 2:9-10). Cilat prej këtyre është më domethënëse për ju personalisht?

PLAN VEPRIMI

Si po punon Perëndia në vendin tuaj për të përmbushur premtimet e tij? Çfarë ka bërë Perëndia gjatë vitit, 5 viteve ose 50 viteve të kaluara, që tregon besnikërinë e tij për të ndërtuar Kishën e tij? Shkruani të paktën 10 vëzhgime për të treguar besnikërinë e Perëndisë në kontekstin e vendit tuaj.

BURIME

- Billheimer, Paul. *Destined for the Throne (Të Destinuar për Fronin)*. Fort Washington, PA, SHBA: Christian Literature Crusade, 1975.
- Ellisen, Stanley. *The Biography of a Great Planet (Biografia e një Planeti të Madh)*. Wheaton, IL, SHBA: Tyndale House Publishers, 1978.
- Pate, Larry, *Starting New Churches (Si të Nisësh Kisha të Reja)*, Irving, TX, SHBA: International Correspondence Institute, 1984.
- Sancy, Robert. *The Church in God's Program (Kisha në Programin e Perëndisë)*. Çikago, IL, SHBA: Moody Bible Institute, 1972.
- Smith, Dwight. Shënime për Paradigmën e Kishës Lokale nga *The Alliance for Saturation Church Planting* dhe United World Mission, 1994.
- Thompson, Paul. *Planting Reproducing Churches (Mbjellja e Kishave që Riprodhohen)*. Warrington, PA, SHBA: World Team, 1992.

KISHA

MËSIMI

2

QËLLIMI I KISHËS

PSE EKZISTON KISHA?

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të përshkruajë se si Kisha synon të jetë një forcë për përhapjen e Ungjillit në botë.

Pikat kryesore

- Kisha ka tre qëllime – përfundimtar, të jashtëm dhe të brendshëm.
- Kisha është agjencia për mobilizim dhe jo objekti i shërbimit.

Përfundimet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, pjesëmarrësi duhet:

- Të jetë i dijshtëm për qëllimet biblike për Kishën.
- Të njohë faktin që qëllimi i Kishës si agjenci për ungjillizimin e botës kërkon mbjelljen e kishave dhe shërbimin.

Shtojca

2A Fletë pune për Urdhrin e Madh

Sugjerimet për trajnuesit

Sigurohuni që pjesëmarrësit mund të shprehin qartë qëllimet e brendshme dhe të jashtme të Kishës. Do të ishte mirë nëse mund të përdorni ndihma të mëdha pamore (pra me projektor, skeçbord etj.) për t'u bërë përshtypje të trajnuarve paradigmat e ndryshme të qëllimit të kishës. Mund të bëni vizatime në fletë posterash. Ose në kontekstin tuaj, ndoshta një dërrasë për shkumës ose një projektor mund të jetë më me vend.

HYRJJE

'Qëllim' mund të përshkrohet si *'fundi drejt të cilit na çojnë përpjekjet tona'*. Çdo organizatë ka një qëllim. Një biznes ekziston për të bërë fitime me anë të shitjes së mallrave ose shërbimeve të kryera. Qeveria e një vendi ekziston për të mbrojtur nënshtetasit e saj dhe për të sunduar mbi popullin.

Zoti Jezus shërben si model i madh për sa i përket qëllimit. Ai e dinte pse erdhi në tokë dhe ku po shkonte. Kishte një qëllim të madh. *Fryma e Zotit është mbi mua, sepse ai më vajosi për të ungjillizuar të varfërit; ai më dërgoi për të shëruar ata që e kanë zemrën të thyer, për të shpallur çlirimin e të burgosurve dhe kthimin e të parit të verbërve, për të çliruar përsëri të shtypurit, dhe për të predikuar vitin e pranueshëm të Zotit* (Lluka 4:18-19).

Në mënyrë që kishat të jenë vërtet të efektshme në botën e sotme, ato duhet të kenë një sens të qartë qëllimi. Pa këtë udhëheqësit dhe punëtorët e kishave mund të harxhojnë energjinë dhe burimet kot duke bërë gjëra që ata nuk janë thirrur t'i bëjnë. Çdo mbjellës kishash duhet të kuptojë qëllimin biblik për Kishën dhe të rrahë mirë këtë qëllim në dritën e punës së tij të mbjelljes së kishave dhe të misionit.

Një njohuri e qartë për qëllimin biblik mund ta bëjë kishën:

- Të qëllimshme dhe pritëse me plot dëshirë.
- Besnike dhe fleksibël, novatore mirëpo besnike e Shkrimit.
- Të hirshme dhe me theks mbi marrëdhëniet, duke theksuar dashurinë dhe faljen e Perëndisë.
- Të gëzueshme dhe festuese (këtë kërkojnë njerëzit).
- Jetike dhe dinamike, duke pajisur njerëzit për shërbim në jetën reale.
- Duke u rritur dhe riprodhuar, duke mbjellë kisha të reja.

I. QËLLIMI I KISHËS

Jezusi ka themeluar Kishën e tij me një qëllim ndër mend. Është një qëllim i mrekullueshëm i ngulitur në përjetësinë e kaluar, dhe i caktuar për një të ardhme të lavdishme. Mund ta përmbledhim qëllimin e kishës duke thënë që *Kisha ekziston për të lavdëruar Perëndinë me anë të ndërtimit të besimtarëve dhe ungjillizimit të të humburve*. Figura 2.1 tregon këtë qëllim të trefishtë të Kishës.

Pasqyra 2.1 Qëllimi i Trefishtë i Kishës

QËLLIMI PËRFUNDIMTAR	QËLLIMI I JASHTËM	QËLLIMI I BRENDSHËM
Të lavdërojë Zotin	Të ungjillizojë të humburit	Të ndërtojë punëtorët
Kisha ekziston për Zotin	Kisha ekziston për Botën	Kisha ekziston për veten

A. Të lavdërojë Zotin

Bibla mëson që ka një qëllim përfundimtar drejt të cilit lëviz i gjithë krijimi; është lavdia e vetë Perëndisë. Lavdia e Perëndisë përfaqëson gjithçka që është e vërtetë për veten e tij: natyrën, atributet, karakterin dhe veprimet e tij. Lavdia e Perëndisë është synimi i tij kryesor për përjetësi dhe qëllimi kryesor i ekzistencës së njeriut. Ai po zhvillon qëllimet e tij të përjetshme drejt këtij qëllimi. Lavdia e vetë Perëndisë është qëllimi përfundimtar i Kishës (Rom. 15:6,9; Efes. 1:5 e sipër; 2 Thes. 1:12; 1 Pjet. 4:11).

Perëndia lavdërohet (zbulohet, bëhet i ditur) kur ne e ardhurojmë atë (Gjoni 4:23), i ofrojmë lutje dhe lavdi (Ps. 50:23) dhe bëjmë një jetë të perëndishme (Gjoni 15:8). ***Të gjitha t'i bëni për lavdinë e Perëndisë*** (1 Kor. 10:31). Kjo vlen për të krishterët individualë si dhe për Kishën e tij.

- Çfarë kuptimi ka për ju ta lavdëroni Perëndinë?
- Si e lavdëron Kisha Perëndinë?
- Si lavdërohet Perëndia në mesin tonë?

B. Të ungjillizojë të humburit

Bibla mëson qartë që ka një qëllim të jashtëm për Kishën, i cili do të kryhet gjatë kësaj epoke. Është një qëllim i cili vendos fokusin dhe përpjekjet e Kishës jashtë saj. Është arsyeja që Jezusi erdhi për të ungjilluar një botë të humbur që po vdes (Lluka 19:10). Jezusi tha, ***Sikurse më ka dërguar mua Ati, ashtu unë po ju dërgoj ju*** (Gjoni 20:21). Ky qëllim i jashtëm i Kishës është ungjillizimi i të humburve – pra misioni.

Ndoshta nuk ka asnjë pjesë të Shkrimit që shpreh qëllimin e jashtëm të Kishës aq qartë sa Urdhri i Madh tek Mateu 28:18-20 (shihni Shtojcën 2A, “Fletë Pune për Urdhrin e Madh”).

C. Të ndërtojë punëtorët

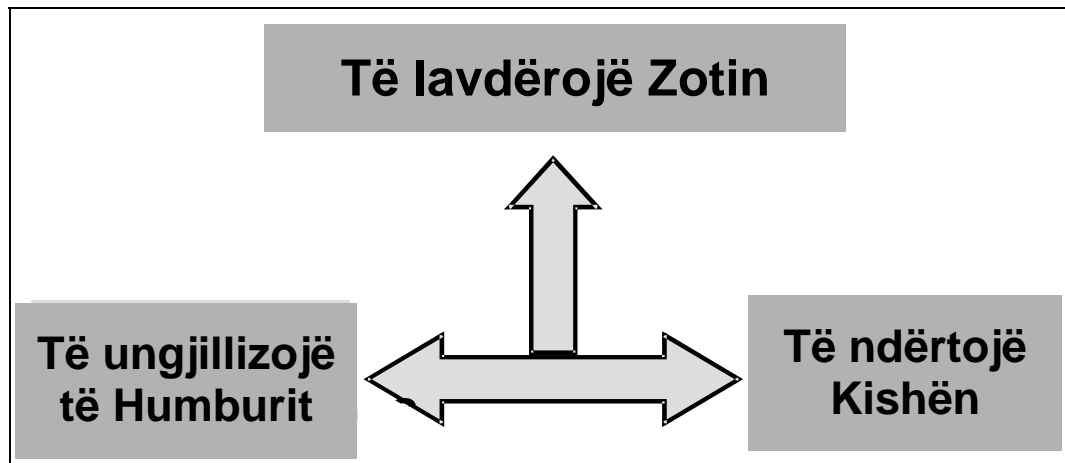
Bibla mëson që edhe Kisha ka një qëllim të brendshëm. Është ndërtimi i anëtarëve të saj. Shumica e letrave të Dhiatës së Re iu shkruan besimtarëve për t'i përforcuar në jetën dhe shërbimin e tyre të krishterë në mënyrë që ata të mund të kryenin qëllimin e jashtëm të ungjillizimit të një bote të humbur që po vdes.

Efesianët 4:11-16 shpjegon më së miri qëllimin e brendshëm të Kishës. Kisha ekziston për të ndërtuar besimtarët. Trajnimi dhe pajisja e popullit të Perëndisë si një komunitet i mbledhur (në funksionet e adhurimit, mësimit, shoqërisë dhe ushqimit) çon në kryerjen e qëllimit të jashtëm, pra krijimi i dishepujve.

- Udhëheqësia jepet (v. 11) për t'i pajisur shenjtorët për shërbim (v. 12), jo vetëm që të bëjnë vetë punën e shërbimit. Cilat janë nënkuptimet e kësaj të vërtete jetike për punën tuaj të mbjelljes së kishave? Si do të ndikojë kjo mënyrën që bëni punën tuaj?
- Çfarë vërejtjesh bëni ju prej këtij pasazhi për mbjelljen e kishave? Shkruajini ato tani.

Qëllimet e kishës mund të përshkruhen thjesht si lartësim, ndërtim dhe ungjillizim. Populli i Perëndisë mblidhet për adhurim dhe ndërtim, që të shpërndahet për të bërë punën e ungjillizimit. Këto janë qëllime të ndërthurura. Asnjë prej tyre nuk duhet të ekzistojë në izolim nga të tjerët. Qëllimi i brendshëm (ndërtimi) i shërben qëllimit të jashtëm (ungjillizimi) dhe të dyja qëllimet i shërbejnë lavdisë së Perëndisë (adhurimi). Ndërsa ndjekësit e Jezusit mblidhen sëbashku për qëllimin e brendshëm të ndërtimit të njëri-tjetrit (Efes. 4:11-16), dashurisë për njëri-tjetrin (Gjoni 13:34-35), dhe praktikimit të funksioneve të kishës së Dhiatës së Re (Veprat 2:42-43), ata janë të pajisur më mirë për punën e jashtme të ungjillizimit dhe shërbimit për botën e humbur.

Figura 2.2 Qëllimi i Trefishtë i Kishës

II. PARADIGMAT PËR TË KUPTUAR QËLLIMIN E KISHËS

Një paradigmë është thjesht një mënyrë për të shikuar diçka. Një paradigmë jep një arsye dhe shpjegim për mënyrën se si është dhe duhet të jetë një sistem, proces ose objekt i caktuar. Paradigmat e mëposhtme, të kontrastuara me njëra-tjetrën, janë mënyra për ta shikuar kishën nën dritën e natyrës dhe qëllimit të saj.

A. Kisha e Përqëndruar tek Programet Krahasuar me Kishën e Urdhrit të Madh

1. Kisha e Përqëndruar tek Programet

Kishat shpesh hasin vështirësi në praktikimin e qëllimit të tyre të shumëfishtë. Mosintegrimi i gjithçkaje që Perëndia na ka thirrur të bëjmë mund të na çojë në një orientim programesh i cili përbëhet nga pjesë të ndryshme, ku secila pjesë konkurren për burimet dhe pjesëmarrësit (shihni Figurën 2.3). Në këtë pikëpamje me qendër tek programet, kisha mund t'i ngjajë një institucioni jofetar trajnimi ose një biznesi të vogël në strukturën dhe organizimin e saj. Me kalimin e kohës, kisha merret gjithnjë e më shumë me veten e saj dhe më pak me të humburit, duke u bërë e parëndësishme në shoqërinë ku ekziston.

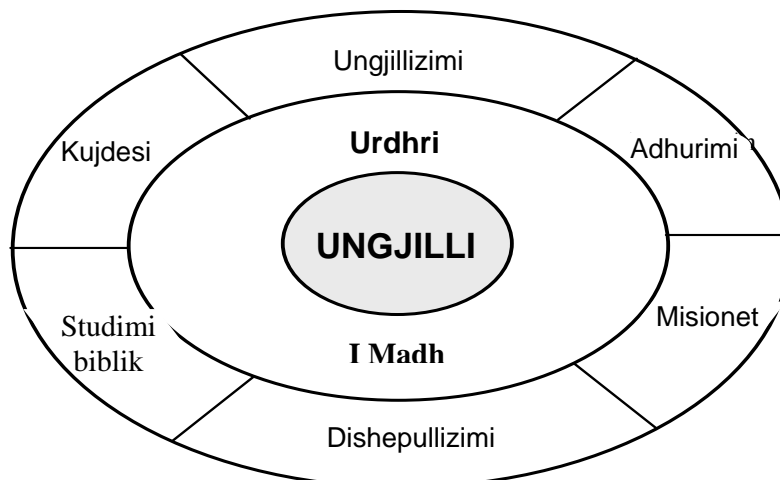
Figura 2.3 Kisha e Përqëndruar tek Programet

2. Kisha e Urdhrit të Madh

Pikëpamja biblike për Kishën, e cila tregohet në Figurën 2.4, vendos Urdhrit e Madh në zemër të qëllimit të Kishës, dhe prej tij dalin programet dhe shërbimet pajisëse. Në këtë model elementet dhe programet e komunitetit të kishës së mbledhur shërbejnë në përgatitjen e besimtarit për punën ose qëllimin e jashtëm – pra ungjillizimi dhe puna e Urdhrit të Madh. Nevojat e besimtarëve akoma marrin përkujdesje por në raportin e tyre të dukur nën dritën e qëllimit të Perëndisë për të sjellë të humburit tek ai.

Figura 2.4 Kisha e Urdhrit të Madh

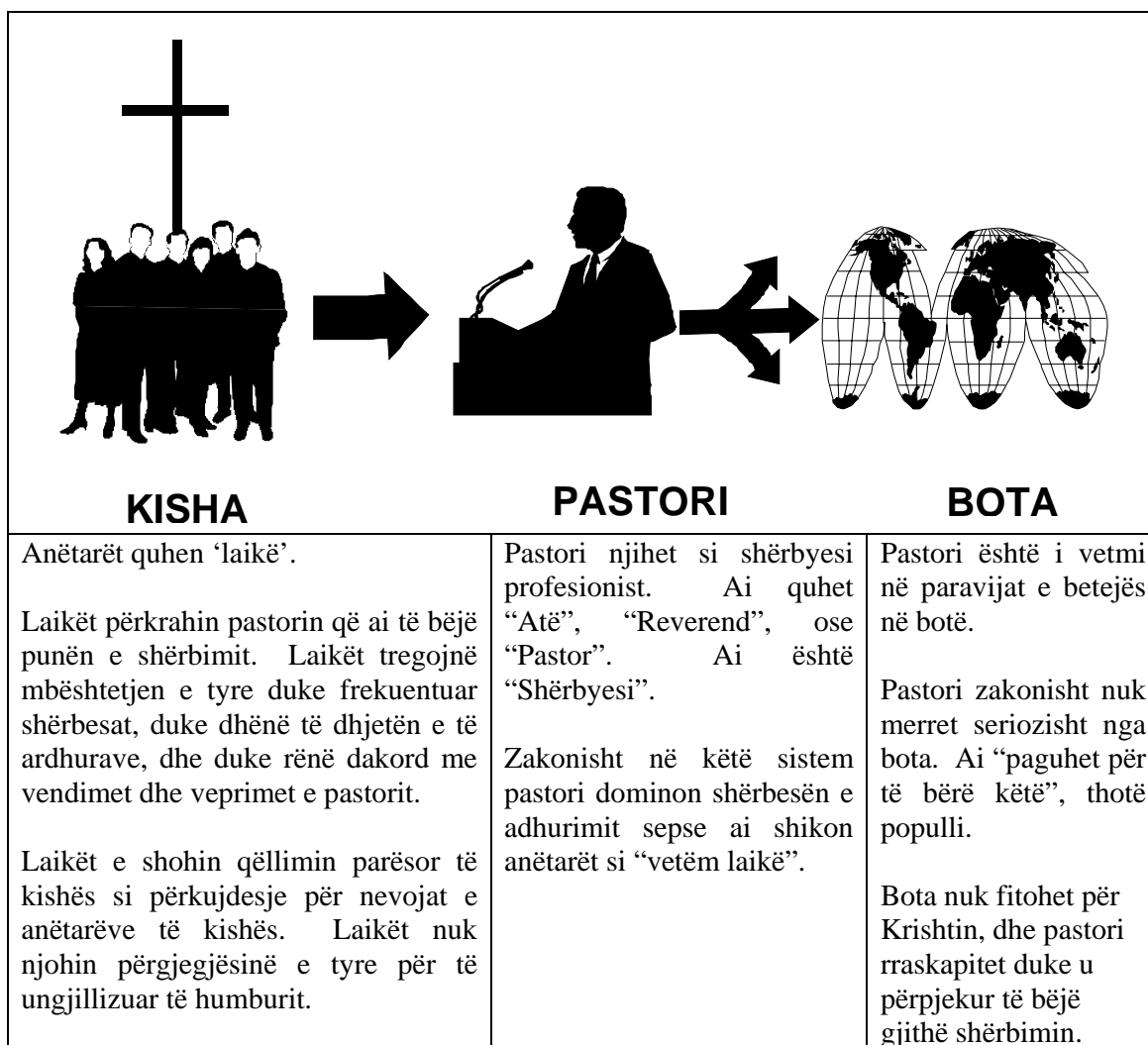
- Cilat janë nënkuptimet e degëzuara për këto dy mënyra të ndërtimit të strukturave të kishës? Mobilizimi i anëtarëve të kishës për ‘punë kishë’? Zhvillimi i udhëheqjes?
- Çfarë i ndodh një kishë kur ajo merr vesh që ‘arsyeja pse ekziston’ është përhapja e Ungjillit?

B. Kisha si Objekt Shërbimi Krahasuar me Kishën si ‘Agjenci Mobilizimi’

1. Kisha si Objekt Shërbimi

Disa besimtarë mendojnë për kishën si një vend mbledhjeje ku të rrinë me besimtarët e tjerë dhe ku atyre mund t’u shërbejë pastori (shihni figurën 2.5). Kjo ndoshta është paradigma më e zakonshme me të cilën shikohet kisha. Kjo paradigmë është pjesërisht e vërtetë. Kisha është vërtet një mbledhjeje ku ne shijojmë shoqëri edhe marrim ushqim shpirtëror nga udhëheqësit shpirtërorë. Megjithatë, kjo paradigmë nuk arrin ta vërë qëllimin e jashtëm të kishës në raportin e duhur dhe presupozon një dallim jobiblik midis klerisë dhe njerëzve laikë.

Figura 2.5 Kisha si Objekt Shërbimi

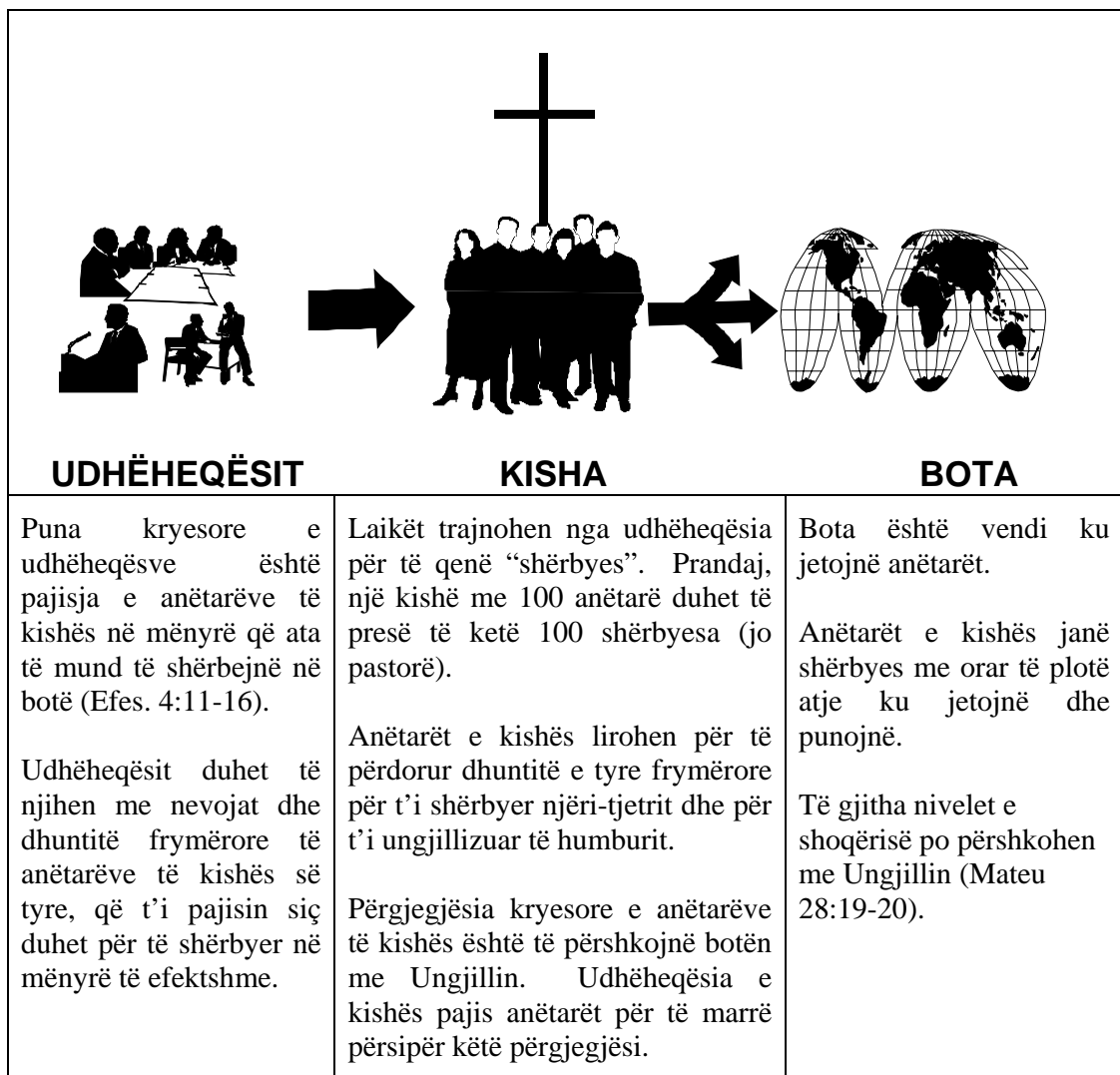

E përshtatur nga Brock, f. 66,67

2. Kisha si Agjenci Mobilizimi

Kisha nuk është objekt shërbimi, por më mirë agjenci mobilizimi për Ungjillin në botë. Siç tregohet në figurën 2.6, roli i udhëheqësisë në kishë është pajisja (trajnimi dhe fuqizimi) i anëtarëve të kishës për shërbim në botë. Ky është qëllimi ndërtimor i kishës. Besimtarët mblidhen sëbashku për ta adhuruar Zotin, për t’u rritur në besimin e tyre, për të mësuar Fjalën e Perëndisë, për të inkurajuar, për t’u lutur për njëri-tjetrin dhe për të ndihmuar njëri-tjetrin në mënyrë praktike. Këta anëtarë të kishës zhvillojnë karakterin shpirtëror dhe aftësitë shërbëtoke të cilat nevojiten për ungjillizimin e të humburve (qëllimi i jashtëm i kishës). Plotësimi i Urdhrit të Madh nuk është vetëm puna e pastorit, ose e pak individëve në kishë, por është funksioni i gjithë trupit të Krishtit (kishës).

Figura 2.6 Kisha si Agjenci Mobilizimi

E përshtatur nga Brock, f. 66,67

PËRFUNDIM

Një sens i qartë qëllimi ndihmon që kisha të bëhet e efektshme. Pa kuptuar qëllimin e saj, udhëheqësit dhe punëtorët e kishës mund të harxhojnë energjinë dhe burimet kot duke bërë gjëra për të cilat ata nuk janë thirrur. Çdo mbjellës kishash duhet të kuptojë qëllimin biblik të Kishës dhe të rrahë mirë këtë qëllim në dritën e punës dhe misionit të tij të mbjelljes së kishave.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Pse është e rëndësishme që kisha të kuptojë qëllimin e saj? Çfarë ndodh atëherë kur kishat nuk kuptojnë qëllimin e tyre?
- Si do ta përmblihdhnit ju qëllimin e kishës?
- Pse kisha duhet t'i ungjillizojë të humburit? Kush ka përgjegjësi për të ungjillizuar?
- Si lidhet Urdhri i Madh me qëllimin e kishës? Cilat pasazhe të tjera të Biblës na ndihmojnë që të kuptojmë qëllimin e kishës?
- Pse kisha duhet të jetë një forcë dhe jo vetëm një fushë?
- A kanë kishat në rajonin tuaj një koncept të qartë për arsyen pse ekzistojnë si kisha?
- Cili është roli i udhëheqësisë në një kishë të shtyrë nga qëllimi?

PLAN VEPRIMI

Mendoni për qëllimin e Kishës duke plotësuar fletën e cila përfshihet në Shtojcën 2A, “Fletë Pune për Urdhrin e Madh”

BURIME

- Brock, Charles. *Indigenous Church Planting. Practical Guide (Mbjellja e Kishave Vendase. Udhërrëfyes Praktik)*. Neosho, MO, SHBA: Church Growth Institute, 1994.
- Getz, Gene. *Mprehja e Fokusit të Bashkësisë*. Wheaton, IL: Victor Books, 1984. Botuar edhe në shqip.
- Morris, Linus. *The High Impact Church (Kisha me Influcencë të Madhe)*. Houston, TX, SHBA: Touch Publications, 1993.
- Warren, Rick. *The Purpose Driven Church (Kisha e Shtyrë nga një Qëllim)*. Grand Rapids, MI, SHBA: Zondervan, 1995.
- Ekstrakte nga leksione për Kishën nga Projekti 250 dhe Russian Ministries. Moskë, Rusi: 1994.
- Cook, Jerry. *Love, Acceptance and Forgiveness (Dashuria, Pranimit dhe Falja)*. Glendale, CA, SHBA: Gospel Light Publications, 1979.

<p>KISHA</p> <p>SHTOJCA 2A</p>	<h1>FLETË PUNE PËR URDHRIN E MADH</h1>
---------------------------------------	--

Lexoni dhe meditoni për pesë pasazhet e Urdhrit të Madh sa më poshtë. Pastaj përgjigjuni pyetjeve të cilat jepen për secilin pasazh.

- **Mateu 28:18-20**

1. Çfarë ngushëllimi ka në të vërtetën që *çdo pushtet* i është dhënë Krishtit?
2. Meqenëse ai është Zoti Sovran, çfarë na ka kërkuar të bëjmë?

- **Marku 16:15-20**

1. Cilin lajmërim gjeni këtu për jobesimtarin?
2. Cila do të jetë evidenca e cila do të pasojë besimtarët?
3. Si e zbuloi Zoti veten pas ngritjes së tij në qiell?

- **Lluka 24:45-53**

1. Për cilat gjëra duhet të dëshmojnë dishepujt?
2. Çfarë premtimi po u bënte atyre Krishti?

- **Gjoni 20:19-23**

1. Ç'do të thoshte Jezusi kur tha, *Paqja me ju*?
2. Si lidhet kjo me deklaratën e tij tek v. 22-23?
3. Ç'do të thotë të jesh i dërguar?

- **Veprat 1:1-11**

1. Cili është rezultati i natyrshëm kur ne kemi Frymën e Shenjtë i cili vepron ndërmjet nesh?
2. Sa larg do të shtrihen rezultatet e Ungjillit?

PYETJE PËR ZBATIM

- Cilat frikëra kam unë të cilat duhen mposhtur duke njohur autoritetin sovran të Krishtit? Si mund të "bëj dishepuj" më së miri?
- Si mund të shpallet Ungjilli në "të gjitha kombet" në vendin tim?
- A shërbej unë me frymën e Perëndisë mbi mua? Si mund të lejoj fuqinë e tij të rritet për lavdinë e tij?
- Sa i shqetësuar jam unë për gjendjen e të humburve? Si do të ndikojë kjo në mënyrën se si udhëheq kishën që mbjell? Çfarë ndryshimi bën kjo?

PASAZHET PARALELE TË URDHRI TË MADH

	PARATHËNIA	URDHRI	PREMTIMI
MATEU 28:18-20	<i>Mua më është dhënë çdo pushtet në qiell e në tokë (18).</i>	<i>Shkoni, pra, dhe bëni dishepuj nga të gjithë popujt duke i pagëzuar në emër të Atit e të Birit e të Frymës së Shenjtë, dhe duke i mësuar të zbatojnë të gjitha gjërat që unë ju kam urdhëruar (19, 20).</i>	<i>Dhe ja, unë jam me ju gjithë ditët, deri në mbarim të botës (20).</i>
MARKU 16:15-20	(Dëshmia e ringjalljes) (9).	<i>Dilni në mbarë botën dhe i predikoni ungjillin çdo krijese (15).</i>	<i>Ai që beson dhe është pagëzuar, do të jetë i shpëtuar; por ai që nuk ka besuar, do të jetë i dënuar (16).</i>
LLUKA 24:45-53	<i>Kështu është shkruar... që Krishti të vuante dhe të ngjallej së vdekuri ditën e tretë, (46).</i>	<i>Dhe që në emër të tij të predikohet pendimi dhe falja e mëkateve ndër të gjithë popujt, duke filluar nga Jeruzalemi. Dhe ju jeni dëshmitarët e këtyre gjërave (47-48).</i>	<i>Unë po dërgoj mbi ju premtimin e Atit tim, por ju qëndroni në qytetin e Jeruzalemit deri sa të visheni me pushtet nga lart (49).</i>
GJONI 20:19-23	<i>“Paqja me ju!” Dhe, si i tha këto, u tregoi atyre duart e veta dhe brinjën. Dishepujt pra, kur e panë Zotin, u gëzuan (19-20).</i>	<i>Sikurse më ka dërguar mua Ati, ashtu unë po ju dërgoj ju (21).</i>	<i>Merrni Frymën e Shenjtë! (22)</i>
VEPRAT 1:1-11	<i>Atyre, pasi pati vuajtur, iu paraqit i ngjallur me shumë prova bindëse (3). Nuk ju takon juve të dini kohët dhe momentet e përshtatshme, që ka përcaktuar Ati me autoritetin e vet (7).</i>	<i>dhe do të bëheni dëshmitarët e mi në Jeruzalem dhe në gjithë Judenë, në Samari dhe deri në skajin e dheut (8).</i>	<i>Ju do të pagëzoheni me Frymën e Shenjtë (5)... Ju do të merrni fuqi kur Fryma e Shenjtë do të vijë mbi ju (8).</i>

KISHA

MËSIMI

3

FORMA DHE FUNKSIONI NJË KËNDVËSHTRIM BIBLIK DHE KULTUROR

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i mësimit është të shpjegojë konceptin e rëndësishëm të formës dhe funksionit të kishës, nga një këndvështrim biblik dhe kulturor.

Pikat kryesore

- Funksioni biblik është *ajo që duhet bërë* – ai është dhënë nga Perëndia dhe nuk duhet ndryshuar.
- Forma biblike është *mënyra si kryejmë funksionin* – ajo është kulturore dhe duhet të përshtatet sipas kërkesave.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të kuptojë konceptin dhe çështjet e ‘formës dhe funksionit’.
- Të njohë mënyrën se si dinamika kulturore dhe përvoja personale ndikojnë në shprehjen dhe format e kishës lokale.
- Të jetë i motivuar të themelojë forma kisha me bazë në funksionin biblik dhe në përdorshmërinë kulturore.

Shtojca

3A Forma dhe Funksioni në Zbatim: Studim Induktiv i Veprave 2.

HYRJE

Një njohuri e formës dhe funksionit është thelbësore për mbjelljen e kishave. Përvoja jonë brumos në masë të madhe konceptin tonë për format që marrin kishat tona, si dhe përkushtimin tonë ndaj formave. Ne duhet të sfidohejmë të pyesim pse ne bëjmë atë që bëjmë për të plotësuar misionin që Perëndia i ka dhënë Kishës së tij. Ky mësime do të japë mundësinë për të menduar përsëri për ‘format’ e shërbimit dhe do të japë udhëzime për vendosjen e formave më të përdorshme dhe të efektshme.

I. ILUSTRIMI I FORMËS DHE FUNKSIONIT

Në shoqëri, një funksion është *një veprimtari e cila duhet kryer*. Kjo veprimtari mund të jetë aq e vështirë sa sigurimi i bukës ose rritja e fëmijeve, ose diçka aq e lehtë sa gjumi. Këto janë gjëra të cilat duhen bërë. Një formë është *metoda e zgjedhur për zbatimin* e atij funksioni.

Një shembull mund të jetë mënyra se si siguron ushqimin. Në ditët e hershme, mund të gjuaje ose mund të kultivoje drithërat. Këto janë dy metoda shumë të ndryshme, por të dyja plotësojnë funksionin e sigurimit të ushqimit.

Lind pyetja: si të vendosësh se cila është forma më e mirë për ty? Disa prej faktorëve për vendimin vijnë nga burime të brendshme, si p.sh. aftësitë dhe preferencat. A ke një sy të mirë dhe nuk e ke bezdi të rrish vetëm për shumë kohë? Atëherë mund të bësh më mirë si gjuetar. Nëse jo, rrini si fermer. Disa prej faktorëve janë të jashtëm, të cilët varen nga ambienti juaj. A jetoni në një tokë të mirë, prodhuese, ose pranë saj? Nëse po, mund të bëni mirë të jeni fermer. Disa prej faktorëve janë kulturore, të cilët varen nga idetë e shoqërisë ku banoni. A çmohen fermerët sepse ata shtojnë sasinë e drithërave në fshat, ose çmohen gjuetarët për zotësinë e tyre në rast lufte? Disa prej faktorëve mund të jenë moralë. A dënohet si imorale vrasja e kafshëve? Një faktor tjetër është tradita. Çfarë bënin prindërit tuaj dhe prindërit e tyre?

Forma varet nga shumë faktorë dhe gjithashtu mund të ndryshojë me kalimin e kohës. Fusha juaj mund të mos prodhojë më, ose gjuetia mund të rrallohet. Me kalimin e kohës, shpikje të reja mund të ndryshojë aftësitë tuaja për të ushtruar profesionin tuaj, ose mund t'ju bëjnë të zgjidhni një profesion të ri i cili më parë nuk disponohej, si p.sh. ai i dyqanxhiut.

Transporti është një tjetër shembull i parimit të formës dhe funksionit në shoqëri. Transporti është një funksion i cili mund të plotësohet nëpërmjet shumë formave të mundshme si: biçikleta, metroja, makina, dhe karroca me kalë. Pyetja është:

- Çfarë do të përcaktojë mjetin e transportit që përdorni ju? Pse?
- Çfarë e bën një mënyrë më të mirë se të tjerat?
- A mund të mendoni për një shembull të formës dhe funksionit në situatën tuaj?

II. FORMA DHE FUNKSIONI NË KISHË

Forma dhe funksioni mund të përkufizohen gjerësisht si në shembujt më lart, ose ato mund të përqëndrohen në një fushë të caktuar. Për shembull, ka edhe *forma dhe funksione biblike* të cilat përshkruhen në Dhiatën e Vjetër dhe të Re. Megjithatë, që të kuptojmë rëndësinë e këtij koncepti në mbjelljen e kishave, ne do ta fokusojmë përkufizimin akoma më ngushtë, dhe do të shikojmë vetëm *format e kishës* dhe *funksionet e kishës*.

A. Funksionet e Kishës

Dhiata e Re përfshin shumë urdhërime, ligje, drejtime, precepte, ndalime, dhe parime të cilat kisha duhet t'i zbatojë. Këto funksione nuk ndryshojnë me kalimin e kohës dhe janë mbikulturore. Ato nuk ndryshojnë dhe janë të detyrueshme për të gjithë besimtarët, pavarësisht nga raca, kultura, mosha ose gjuha.

Shembuj: Adhurimi, shoqëria, urdhrat (pagëzimi dhe Darka e Zotit), lutja, ungjillizimi, dishepujtaria, dhënia, mësimi.

B. Forma

Format e kishës përfshijnë të gjitha strukturat, traditat, metodat dhe procedurat që zgjedh kisha që të zbatojë funksionet në një epokë, kulturë ose situatë të caktuar. Këto forma mund të ndryshojnë dhe në fakt ndryshojnë shumë midis kishave lokale – duke rezultuar në shumë forma të pranueshme për çdo funksion në kishë.

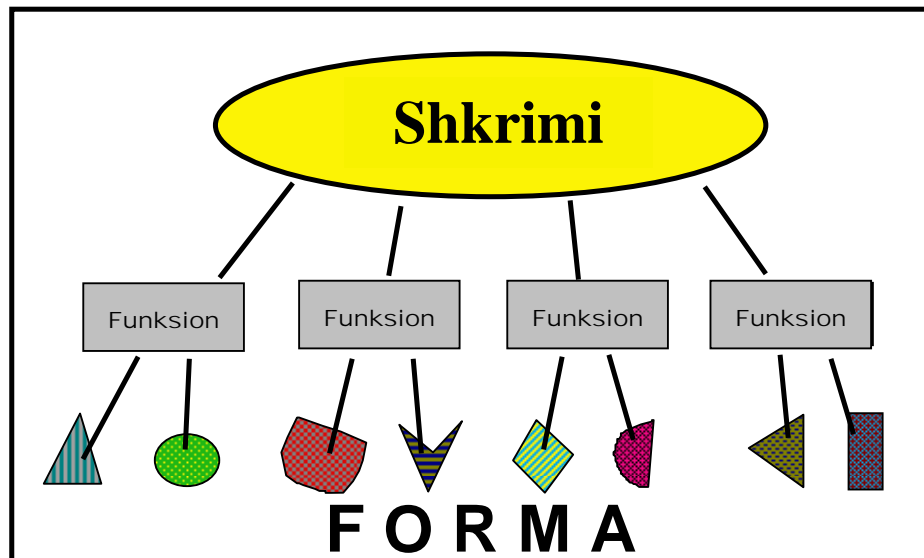
Shembuj: Ofertat për shenjtorët e Jeruzalemit, Filmi “Jezus”, njerëzit që të përshëndesin kur hyn në kishë, predikuesit e paguar, studimi biblik i mbrëmjes gjatë të mërkurave (p.sh. “një-herë-në-javë”).

C. Forma dhe funksioni bashkë

Jeta e çdo kisha lokale nuk mund të hiqet prej kontekstit të saj të veçantë kulturor/historik. ‘Përvoja’ jonë për kishën nuk mbështetet vetëm në mësimin biblik. Mënyra se si ne ‘bëjmë kishë’ mbështetet në një përzierje traditash historike, praktikash kulturore (dhe nënkulturore), dhe bindjesh biblike. Kur ne flasim për funksionet biblike (si p.sh. adhurimi, lutja, shoqëria, mësimi, sakramentet, ungjillizimi dhe shërbimi), është e vështirë të bësh këtë pa përshkruar format, traditat, metodat, strukturat dhe organizatat në të cilat këto funksione gjejnë shprehje dhe jetë.

Detyra e mbjelljesit të kishës është ‘farkëtimi’ i formave biblike në radhë të parë nga një bazë biblike, pastaj në dritën e praktikave me përkatësi nga ana kulturore. Në Figurën 3.1, ne shohim se ka disa funksione në kishë të cilat urdhërohen nga Shkrimet. Këto nuk ndryshojnë me kalimin e kohës ose ndryshimin e kulturave. Megjithatë, radha e fundit e figurës tregon që çdo kisha lokale mund t’i duhet të përvetësojë forma krejt të ndryshme për të plotësuar këto funksione në kontekstin e tyre. Format nuk kanë pse t’u ngjajnë atyre të kishave të tjera – ato duhet të plotësojnë vetëm funksionet e kishës.

Figura 3.1 Forma dhe Funksioni

III. VLERËSIMI I FORMËS DHE FUNKSIONIT NË KISHË

Mund të jetë e vështirë të bësh dallimin midis formave dhe funksioneve në kishë përveçse kur harxhojmë kohë për të analizuar. Në hartën e mëposhtme, disa funksione jepen në të majtën, dhe disa prej formave të ndryshme të mundshme në të djathtë.

Pasqyra 3.2 Format dhe Funkzionet

Funksioni biblik	Format e mundshme
Lutja	Në gjunjë ose në këmbë
	Në heshtje ose me zë të lartë
	Grup i vogël ose individual
	Para bukës ose në mbyllje të shërbesës
	Rrëfim ose përgjërim
Mësimi i Fjalës	Shkolla e së Dielës
	Predikimi
	Studimi biblik në grupe të vogla
	Devocionet familjare
Ungjillizimi	Ungjillizimi me anë miqësie
	Fushata
	Ftesa gjatë Shërbesës

Ju lutem vini re që lista e formave në të djathtën e pasqyrës nuk është e plotë – ka shumë, shumë mundësi të tjera. A është një formë më e mirë sesa të tjerat? Jo. Që të gjitha mund të jenë të përshtatshme ose të papërshtatshme në një rrethanë dhe ambient kulturor të caktuar. Asnjëra prej këtyre formave nuk urdhërohet në Bibël si *e vetmja* metodë. Urdhërohen vetëm *funksionet*. Formën ne duhet ta zgjedhim sipas nevojës.

Në pasqyrën poshtë, jepen dy *funksione* biblike shembull. Kaloni disa minuta për të mbushur pasqyrën me *format* e mundshme në krahun e djathtë. Atëherë krahasoni idetë tuaja me ato të të trajnuarve të tjerë.

Pasqyra 3.3 Funksioni kundrejt Formës

Funksioni biblik	Forma të mundshme
Dhënia	
Adhurimi	

Në pasqyrën poshtë, jepen në të djathtë disa *forma*. Për secilën *formë*, vendosni se cilin *funksion* biblik plotëson ajo, dhe shkruajeni në anën e majtë. Pastaj krahasoni dhe diskutoni për përgjigjet tuaja.

Pasqyra 3.4 Format kundrejt Funksioneve

Funksioni	Forma
	Kampi i të rinjve
	Takimi i lutjes i kishës
	Kori i kishës
	Kalimi i një pjate për ofertat
	Ndërtesa e kishës
	Muzika e veçantë gjatë shërbesës
	Një kishë për fëmijët
	Renditja e shërbesës së kishës
	Leximi i poezisë në kishë

IV. PARIME NË LIDHJE ME FORMËN DHE FUNKSIONIN**A. Funksioni është më i rëndësishëm sesa Forma**

Në Bibël theksohet funksioni. Jezusi ishte më i interesuar në funksionin sesa në formën. Ata të cilët i qëndronin më shumë Krishtit ishin ata të cilët ishin të dhënë pas formës, ritualeve dhe traditave.

- Shihni Mateun 9:14-17. Si lidhet mësimi i Jezusit për rrobat dhe kacakët me formën dhe funksionin? Ç' do të thotë të fillosh një kishë të tipit 'kacak i ri'?
- Çfarë kontributesh japin 1 Samueli 15:22-23; Osea 6:6; dhe Mateu 12:1-8 për këtë çështje?

Format nuk përcaktohen zakonisht në Bibël. Është përjashtimi i shërbesës në tempull, ku modelimi i tabernakullit dhe i stolive të saj përshkruhen mjaft hollësisht, por kjo u bë për një qëllim tjetër. Ato u përdorën që të mësojnë rreth Perëndisë, punës dhe attributeve të tij. Nuk është një formë e cila është transferuar në Kishën e Dhiatës së Re sepse njohuritë ekzistojnë tashmë.

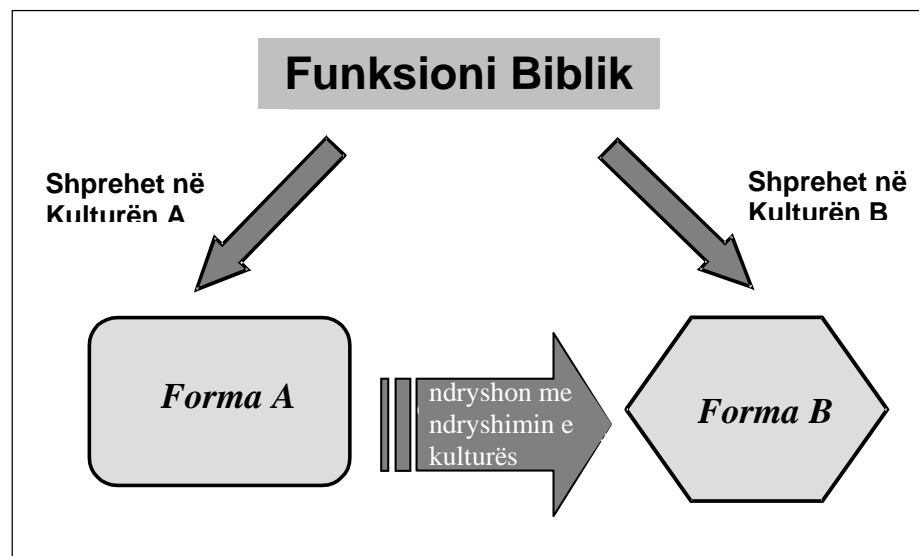
B. Funksionet janë Absolute dhe Kalojnë Kufijtë Kulturore; Format janë Joabsolute dhe të Ndryshueshme

Kur format përshkruhen në Bibël, ne shohim ndryshime që bëhen në to. Pashka ishte një kujtim i çlirimit nga Egjipti që Perëndia i bëri popullit të tij. Këtë e ndryshoi Jezusi në Darkën e Fundit dhe e përdori për të nënvizuar çlirimin që Perëndia do të bënte së shpejti në vdekjen e Jezusit. Në kishën e shekullit të parë, kjo ndryshoi edhe një herë dhe u bë Festa e Dashurisë. Por kjo filloi të keqpërdorej (1 Kor. 11:17-34), kështu kjo praktikë u ndryshua në ndarjen e kupës dhe bukës. Por edhe kjo merr shumë forma të ndryshme. Disa përdorin një kupë të përbashkët dhe disa, gota individuale. Disa përdorin verë dhe disa lëng rrushi. Forma mund të ndryshojë me kusht që i shërben funksionit.

Format që përshkruhen në pasazhe të caktuara ndryshohen ose lihen jashtë të tjerave. Ato ndryshojnë sipas situatës.

- Administrimi (1 Kor. 16:1-2; 2 Kor. 8-9)
- Dhuntitë frymërore (1 Kor. 12-14; Rom. 12; Efes. 4)
- Disiplinimi i anëtarëve të kishës (Mateu 18; 1 Kor. 5; 2 Kor. 2)
- Pagëzimi (Mateu 28; Rom. 6; Vep. 1)
- Dita e adhurimit (Eks. 20:8; Vep. 20:7)
- Qeverisja e kishës (1 Tim. 3; Tit. 1; 1 Pjet. 5)

Figura 3.5 Format në Ndryshim

Si do të ndikonte ky parim në mënyrën që ju zhvilloni forma në kishën tuaj të re, duke u mbështetur tek shkrimi?

C. Njerëzit shpesh identifikohen më shumë me format sesa me funksionin

Është diçka për të ardhur keq, por njerëzit priren t'i ngjiten formës dhe të harrojnë funksionin. Ata mund të vazhdojnë forma të cilat kanë humbur gjallëri në kulturat e tyre përkatëse (p.sh. mënyra se si drejtohet një shërbesë adhurimi). Tregohet një histori e vjetër për një nuse të sapomartuar e cila poqi mishin për herë të parë për burrin e saj. Kur ajo i serviri mishin, ishin shkëputur pjesët më të mira nga të dyja anët. Ai e pyeti përse. Ajo u përgjigj që nëna e saj gjithmonë piqte mishin në këtë mënyrë. Kur dhëndri i ri e pyeti vjehrrën përse e bënte kështu, përgjigjja e saj ishte, “Nuk e di. Kështu e bënte mamaja ime.” Kur burri e pyeti gjyshen pse i shkëpuste ajo anët e mishit, përgjigjja e saj ishte, “Tigani ishte shumë i vogël për të.” Thumbin e kuptoni.

Kur njerëzit besojnë se ka absolute të cilat drejtojnë formën, ata priren të bëhen legalistë [me prirje ligjore] në mënyrat e tyre. Shpeshherë rezistenca ndaj ndryshimit të formës shkaktohet më tepër nga pasiguria dhe nga frika nga ndryshimi sesa nga e vërteta teologjike. Kjo mund të jetë një lloj idhujtarie. Një njohuri për formën dhe funksionin mund t'i ndihmojë njerëzit të shohin që ndryshimi nuk është gjithmonë diçka që i kërcënon.

D. Format nuk duhen ndryshuar pa nevojë

Nuk është e padëgjuar për një të ri, të sapodalë nga seminari ose kolegji biblik, pa përvojë të vërtetë pastorale, të bëhet pastori i një kisha dhe të mendojë se ai di tamam si duhet bërë çdo gjë. Ai ka një ide për atë se cilat janë format e përsosura dhe është i vendosur të ndryshojë gjithçka për t'u përshtatur me idetë e tij. Ai nuk ka asnjë ide se si janë njerëzit, as se çfarë duan të bëjnë. Madje mund të mos e dinë nëse idetë janë provuar më parë, dhe me ç' rezultate. Kjo mund të çojë në një situatë ku njerëzit fillojnë të ndihen se pastori i tyre nuk i vlerëson ata por i sheh si pjesë të një eksperimenti, dhe më së fundi e kanë smirë. Ndihet gjithashtu sikur kisha nuk u përshtatet më atyre dhe duhet të ikë ose pastori ose ata vetë.

Format duhen ndryshuar vetëm për të nënvizuar funksionin. Një herë, që të nënvizojë adhurimin (një funksion), një pastor filloi shërbesën me një këngë (si zakonisht) dhe pastaj mbajti predikimin. Predikimi mbahej zakonisht në fund të shërbesës pas muzikës së veçantë, këndimit të zgjatur, përshëndetjeve dhe njoftimeve, por ky pastor zgjodhi të fliste për Perëndinë dhe për veprat e tij të mrekullueshme, e pastaj ftoi asamblenë të adhurojë dhe ta falënderojë nëpërmjet lutjes, këndimit të lavdërimeve (këngëve) dhe darkës së Zotit. Ndryshimi doli shumë i efektshëm. Kjo nuk do të thotë që ai e bëri këtë çdo të dielë. Kjo u bë vetëm atë rast që t'i bëjë njerëzit të ndalen e të mendojnë në një mënyrë të re për pjesën e shërbesës që përmban adhurimin. Pastaj ata iu kthyen formës së zakonshme.

E. Atje ku ngrijnë format, vdesin kishat

Qëllimi i kishës është lavdërimi i Perëndisë nëpërmjet lavdërimit të anëtarëve dhe ungjillizimit të të humburve. Ky është qëllimi i përjetshëm dhe i pandryshueshëm. Funksionet janë mënyra se si ne arrijmë këtë qëllim. Edhe ato janë dhënë nga Perëndia, i cili na ka treguar se si dëshiron që ne ta lavdërojmë atë. Edhe këto janë të përjetshme dhe të pandryshueshme. Një formë është vetëm një prej shumë mënyrave të pranueshme për të plotësuar një funksion të caktuar. Format mund të ndryshojnë sepse ato janë një shprehje e shoqërisë.

Ka kohë kur rëndësia e formave mund të bëhet aq e madhe sa që njerëzit nuk lejojnë ndryshimin e tyre. Kur format bëhen aq të rëndësishme sa që ato nuk mund të ndryshohen, kisha do të vdesë së shpejti sepse shoqëria do të ndryshojë dhe kisha do të duket e kotë. Nëse kisha nuk mund të ndryshojë mënyrën si shpreh funksionet e saj të përjetshme, atëherë kisha do të humbasë vlerë praktike për atë shoqëri.

Dikur ishte një kishë e cila zgjodhi të prekte një grup etnik të caktuar në lagjen e saj. Bashkësia ndihej shumë rehat me format që u rritën për këtë grup. Por format morën një rëndësi të tepruar. Lagjja ndryshoi dhe nga ky grup etnik ishin gjithnjë e më pak njerëz në lagje. Kur kisha arriti të kuptojë se duhet të ndryshonte, ishte shumë vonë. Ata njiheshin si një kishë e cila nuk kishte asgjë për t'u ofruar njerëzve të asaj lagjeje dhe ndërtesa e kishës u mbyll dhe anëtarësia e mbetur u shpërnda.

V. NËNKUPTIMET E FORMËS DHE FUNKSIONIT PËR MBJELLËSIT E KISHAVE

Mbjellësit e kishave duhet të mendojnë me shumë kujdes për formën dhe funksionin. Shumë prej formave të cilat vendosen kur lind kisha mund të ndërthuren me jetën dhe pëlhurën e kishës. Vetëm me vështirësi ato mund të ndryshohen më vonë; dhe në qoftë se janë të paefektshme, thjesht duhet të tolerohen. Për më tepër, nëse mbjellësit e kishave nuk tregojnë

fleksibilitet në lidhje me formën, atëherë procesi i mbjelljes së kishave mund të bëhet i ngadaltë, i shtrenjtë dhe i vështirë.

Mbjellësit e kishave priren të kalojnë në njërin prej dy ekstremeve të rrezikshme në shërbimin e tyre. Ata mund:

- Të përdorin vetëm format tradicionale të kishës kështu që metoda e predikimit, stili i muzikës dhe metodat e ungjillizimit janë të njëjta me ato të kishave ekzistuese në rajon. Rezultati mund të jetë që kisha do të ungjillizojë të njëjtin lloj njerëzish në vend të njerëzve të shënuar.
- Të marrë vetëm forma të importuara të cilat janë të vështira për t'u riprodhuar në atë kulturë. Kur mbjellësit e kishave presupozojnë që programet, pajisjet ose stilet e caktuara të muzikës nevojiten sepse ato janë të efektshme në ndonjë situatë tjetër, atëherë kisha mund të duket si diçka e huaj që nga fillimi. Në rajonin tuaj, 'perëndimizimi' ose një popullatë e madhe misionarësh të huaj mund të shtojnë problemin.

Format që ju zgjidhni do të influencojnë në masë të madhe çfarë seksion(esh) të shoqërisë suaj do të tërhiqni. Format duhet të dalin natyrshëm nga kultura në mënyrë që njerëzit e shënuar të mund të kuptojnë se ç' do të thonë këto forma, me pak shpjegim ose pa shpjegim fare. Një pjesë e kërkimeve është vërejtja se kush banon në zonën tuaj të caktuar, kush nuk po ungjillizohet nga kishat tashmë prezente, dhe gjetja e mënyrave për t'i tërhequr në kishë duke zgjedhur forma të cilat do të kenë kuptim për ta dhe që janë besnike për funksionet biblike.

PYETJE PËR RISHIKIM, KONSIDERIM DHE ZBATIM

- Pse janë 'forma dhe funksioni' kaq të rëndësishme për mbjelljen e kishave?
- Si janë zhvilluar format në kishën tuaj? Si janë mirëmbajtur ato?
- A i shërbejnë format në kishën tuaj një qëllimi/funksioni biblik?
- Si mund të përmirësoni format në kishën tuaj që t'i përshtaten më mirë kulturës?
- Cialt forma janë një pengesë për ungjillizimin e të humburve? Për futjen e një të sapokthyeri në jetën e kishës?
- Çfarë lloj qëndrese do të përballonit nëse do kërkonit të themelonit një kishë të re me forma të ndryshme nga ato të kishave të tjera në kulturën tuaj?
- Në ç' mënyra janë format tuaja të çuditshme dhe të huaja për të sapokthyerit?
- Si mund të zhvillonit forma të cilat do të ishin më të rehatshme për të sapokthyerit pa komprometuar parimet biblike? Përshkruani si këto forma kanë vlerë praktike për kulturën tuaj të shënuar nga ana e adhurimit, shoqërisë, sakramenteve, dhënies së të dhjetave, dhe mësimi biblik.
- Për studime të mëtejshme lexoni Veprat 6:1-5, dhe shihni si udhëheqësit e kishës së hershme merreshin me një problem strukturor, dhe mënyrën se si ata mund të ndryshonin formën për të krijuar një strukturë për t'i shërbyer nevojës më mirë.
- Kur janë format të mëkatshme? Pse? Jepni shembuj dhe vërtetojini me një parim biblik.

PLAN VEPRIMI

- Bëni studimin biblik induktiv i cili përmbahet në Shtojcën 3A, “Forma dhe Funkzioni në Zbatim: Një Studim Induktiv i Veprave 2”.
- Përcaktoni funksionin që fshihet pas formave në kishën tuaj lokale.

BURIME

- Thompson, Paul. *Planting Reproducing Churches (Mbjellja e Kishave që Riprodhohen)*. Warrington, PA, SHBA: World Team, 1992.
- Webster, Robert D. *Growing Churches for God’s Glory (Të Rritim Kishat për Lavdinë e Perëndisë)*. Libër pune i shkruar për BEE International, 1995.

KISHA SHTOJCA	3A	FORMA DHE FUNKSIONI NË ZBATIM STUDIM INDUKTI I VEPRAVE 2
------------------------------------	-----------	---

I. VËZHGIMI

Lexoni Veprat 2:42-47 dhe vini re aktivitetet dhe veprimet kryesore të besimtarëve. Bëni një listë të këtyre veprimtarive në kolonën e majtë të pasqyrës poshtë.

II. INTERPRETIMI

Vendosni se cilat prej këtyre veprimtarive janë “forma” dhe cilat “funsione” dhe shkruani përgjigjen në të djathtën e kolonës. Në se vendosni që një veprimtari është një formë, vendosni se cili do të ishte funksioni që i përgjigjet dhe shkruajeni në kolonë bashkë me formën. Cilat ishin rrethanat të cilat ju bënë të zgjidhni atë formë të veçantë?

VEPRIMTARITË	FUNKSIONI OSE FORMA

III. ZBATIMI

- Shikoni edhe njëherë funksionet pas secilës prej formave në pasqyrën lart.
- Shkruani të paktën një formë tjetër që mund të përdorej.
- Çfarë forme përdor kisha juaj për atë funksion?
- A ka forma të tjera të vlefshme të cilat mund të plotësonin po këto funksione sot?
- Si do të fillonit të sillnit një ndryshim forme në një mbledhje ose grup qelizë? Cilat janë çështjet me rëndësi për t’u marrë parasysh kur përpiqet të futen ndryshime?

KISHA

MËSIMI

4

PËRKUFIZIMI I KISHËS LOKALE “ÇFARË PO MBJELLIM NE?”

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të shqyrtojë përkufizimin e kishës lokale nën dritën e punës së mbjelljes së kishave.

Pikat kryesore

- Një përkufizim joadekuat i kishës lokale do të pengojë mbjelljen e kishave,.
- Funksionet biblike janë kyç i përkufizimit të kishës lokale.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, pjesëmarrësi duhet:

- Të kuptojë rëndësinë e zhvillimit të një përkufizimi biblik të kishës lokale.
- Të dijë se si njohuria personale për atë se ç’është një kishë lokale mund të përmirësojë ose të pengojë procesin e mbjelljes së kishave.

HYRJE

Pavarësisht se çfarë po bëjmë ne në punët e kishës, nëse po mbjellim kisha ose udhëheqim një kishë lokale, ne duhet të kemi një bindje të qartë për atë se ç’është kisha. Kjo pyetje bazë, “Çfarë është një kishë lokale?” nuk mund të trajtohet sikur të gjithë ia dinë përgjigjen. Që të jemi të sigurt se jemi në rrugën e duhur, duhet ta bëjmë shpesh këtë pyetje. Si do ta përkufizonim ne?

Ndoshta ilustrimi i mëposhtëm do të tregojë rëndësinë e këtij mësimi. Para Luftës së Dytë Botërore, Zvicra bënte dhe prodhonte pothuaj 90% të orëve të botës. Deri 1970, zviceranët zotëronin ende 60% të tregut, por në vitet e para 1980, pjesa e tyre ra poshtë 10%. Çfarë ndodhi? Ora kuarc zuri fillën në vitet e fundit 1960 dhe zviceranët nuk e shfrytëzuan këtë teknologji ndërsa orëbërësit e tjerë (Seiko dhe Texas Instruments) e shfrytëzuan. Orëbërësit zviceranë e refuzuan kuarcin për shkak të idesë së tyre se çfarë ishte një orë. Ata nuk imagjinonin dot një orë pa zemberek, susta dhe rrota të dhëmbëzuara. Meqenëse ora kuarc nuk i përdorte këto, ata e hodhën poshtë. Shkurt mund të themi se ata humbën nga shikimi funksionin e orëve (pra të të tregojë kohën) por ata i përkufizuan orët sipas formave të cilat i njihnin kaq mirë. Kështu ata humbën një shans të madh marketingu.

Ashtu si përkufizimi i orëve nga ana e zviceranëve rezultoi në humbjen e një shansi të madh, po kështu edhe përkufizimi i kishës mund të ndikojë në mënyrë dramatike në suksesin e procesit të mbjelljes së kishave. Përkufizimi i kishës zbulon se çfarë po pret të prodhojë mbjellësi i kishës dhe përcakton strategjitë dhe format që përdor ai. Përkufizimi do të jetë pika e referimit, metri për sensin e tij të suksesit ose të dështimit. Në qoftë se mbjellësi i kishës fillon me një përkufizim të keq për kishën kjo mund ta çojë në dështim.

I. VËSHTRËSIA E PËRKUFIZIMIT TË KISHËS

Kishat mund të jenë shumë të ndryshme nga njëra-tjetra. Vini re vëzhgimet e mëposhtme:

- Disa kisha mblidhen në ndërtesa të mëdha. Disa kisha mblidhen në ndërtesa të vogla. Disa kisha nuk mblidhen në asnjë ndërtesë. Disa kisha mblidhen në shtëpi.
- Disa kisha mblidhen një herë në javë. Disa kisha mblidhen dy herë në javë. Disa kisha mblidhen tre herë në javë. Disa kisha mblidhen gati çdo ditë të javës.
- Disa kisha kanë një njeri i cili predikon. Disa kisha kanë një njeri i cili vetëm flet. Disa kisha kanë një njeri i cili jep mësim si në shkollë.
- Disa kisha janë shumë të këndshme të rrish në to. Në disa kisha nuk buzëqesh askush.
- Disa kisha kanë shërbesa aktive, me njerëz të cilët qarkullojnë dhe i përgjigjen me gojë çdo gjëje që ndodh. Disa kisha kanë shërbesa tepër të qeta ku shumica e njerëzve rrinë në heshtje dhe dëgjojnë.

Me gjithë këto variacione, si mundet përshkrimi i elementeve thelbësore të cilat duhet të ekzistojnë para se një grup të mund të quhet një kishë? A ka disa norma bazë të cilat duhet të vlejné për të gjitha kishat lokale në çdo kohë dhe në çdo kulturë? Dhe në qoftë se po, sipas nesh cilat janë këto elemente thelbësore?

Kaloni disa minuta dhe bisedoni në grupe treshe ose katërshe dhe përgjigjuni këtyre pyetjeve:

1. Kur është një grup njerëzish një kishë?
2. Cilat janë kriteret për të vendosur nëse ajo është një kishë apo jo?
3. Përgjigjuni situatave të mëposhtme. A është secila një kishë? Pse ose pse jo?
 - Tetë besimtarë në Aimesville mblidhen çdo të martë në mbrëmje për studim biblik dhe shoqëri. Ata nuk kanë ndonjë pastor zyrtar ndonëse një njeri lehtëson mbledhjen. Ata kanë vite me radhë që po bëjnë këtë. Madje disa prej pjesëmarrësve frekuentojnë një kishë të dielave.
 - Në një qytet të një madhësie mesatare, është një ndërtesë e bukur e një kishe me një histori të pasur predikuesish të mëdhenj dhe interesimi në komunitet. Gjatë tureve turistike të kishës të cilat ofrohen dy herë në ditë, mund të mësohet për arkitektonikën dhe historikun unikal.
 - Një ungjilltar ka sjellë 10 të rinj te Krishti gjatë vitit të kaluar. Ai dëshiron t'i shohë këta besimtarë të rinj të asimiluar në një kishë ekzistuese por kisha më e afërt është 50 kilometra larg. Në vend të kësaj, ata mblidhen çdo të dielë në mbrëmje në pallatin e tij për adhurim dhe studim biblik.
 - Një njeri dhe familja e tij e afërt janë të vetmit besimtarë në qytetin e tyre. Familja kalon kohë çdo mëngjes të dielave për të adhuruar Zotin.

II. SHEMBUJ TË PËRKUFIZIMEVE TË KISHËS

Në grupe prej 4 ose 5 vetash, diskutoni rreth përkufizimeve të mëposhtme dhe përgjigjuni pyetjeve në lidhje me to.

A. Shembulli 1

Përkufizimi i mëposhtëm është një përpjekje për të përkufizuar kishën duke përdorur vetëm referenca specifike nga Shkrimi të cilat përshkruajnë mënyrën se si njerëzit e Perëndisë duhet të lidhen me njëri-tjetrin. Ky përkufizim thekson marrëdhëniet të cilat duhet të ekzistojnë midis besimtarëve.

“Një kishë është një grup njerëzish të cilët janë të përkushtuar dhe preferojnë njëri-tjetrin më shumë se veten (Rom. 12:10), pranojnë njëri-tjetrin (Rom. 15:7), kujdesen për njëri-tjetrin (1 Kor. 12:25), mbajnë barrët e njëri-tjetrit (Gal. 6:2), falin njëri-tjetrin (Efes. 4:32), inkurajojnë dhe ndërtojnë njëri-tjetrin (1 Thes. 5:11), nxisin njëri-tjetrin për dashurinë dhe veprat e mira (Heb. 10:24), i rrëfejnë mëkatet e tyre njëri-tjetrit (Jakobi 5:16), luten për njëri-tjetrin (Jakobi 5:16), i shërbejnë njëri-tjetrit (1 Pjet. 4:10), dhe duan njëri-tjetrin (1 Gjoni 4:11)”.

- Si do të përmirësonte ose pengonte ky përkufizim procesin e mbjelljes së kishave?
- Çfarë lloj kishe do të prodhohej nga një grup njerëzish të cilët kishin rënë dakord për këtë përkufizim?
- A është i mjaftueshëm ky përkufizim? Pse ose pse jo?

B. Shembulli 2

“Një kishë lokale e Dhiatës së Re është një asamble e organizuar besimtarësh të pagëzuar, në të cilin banon prezenca unikale e Jezu Krishtit; të cilët mbledhen rregullisht për adhurim, mësim, shoqëri, Darkën e Zotit dhe pagëzimin e besimtarëve të rinj, nën bindje ndaj Fjalës së Perëndisë, të mbikëqyrur nga pleqtë të cilët ndihmohen nga dhjakët të cilët vënë në lëvizje ato dhunti pajisëse të cilat Perëndia u ka dhënë anëtarëve të saj për ndërtimin e asaj mbledhjeje lokale, gjë që rezulton në një dëshmi për Ungjillin në planin lokal dhe në mbarë botën.”

- Si do të përmirësonte ose pengonte ky përkufizim procesin e mbjelljes së kishave?
- Çfarë lloj kishe do të prodhohej nga një grup njerëzish të cilët kishin rënë dakord për këtë përkufizim?
- A është i mjaftueshëm ky përkufizimi? Pse ose pse jo?

C. Shembulli 3

Përkufizimi i mëposhtëm është shumë më tradicional dhe mund të jetë përkufizimi që do të dëgjonit nga një jobesimtar mesatar.

“Kisha lokale është një ndërtesë ku njerëzit mbledhen për të marrë shërbesa fetare nga shërbyes profesionistë të cilët janë stërvitur posaçmërisht për të udhëhequr takimet çdo të dielë në mëngjes si dhe veprimtaritë e tjera për njerëzit si dasmat dhe funeralet.”

- Si do të përmirësonte ose pengonte ky përkufizim procesin e mbjelljes së kishave?
- Çfarë lloj kishe do të prodhohej nga një grup njerëzish të cilët kishin rënë dakord për këtë përkufizim?
- A është i mjaftueshëm ky përkufizimi? Pse ose pse jo?

D. Shembulli 4

“Një kishë lokale është një trup i organizuar besimtarësh të pagëzuar, të udhëhequr nga një bari i përgatitur shpirtërisht, të cilët pohojnë marrëdhënien e tyre me Zotin dhe me njëri-tjetrin duke marrë rregullisht Darkën e Zotit, të përkushtuar ndaj autoritetit të Fjalës së Perëndisë, të mbledhur rregullisht për adhurim dhe studimin e Fjalës, dhe të kthyer jashtë për t’i dëshmuar botës.”

- Si do të përmirësonte ose pengonte ky përkufizim procesin e mbjelljes së kishave?
- Çfarë lloj kisha do të prodhohej nga një grup njerëzish të cilët kishin rënë dakord për këtë përkufizim?
- A është i mjaftueshëm ky përkufizimi? Pse ose pse jo?

III. UDHËZIMET PËR PËRKUFIZIMIN E KISHËS

A. Mos përcaktoni format, strukturën dhe programet në përkufizimin e kishës.

Ekziston një tendencë për t’u përqëndruar te format dhe struktura dhe jo te funksionet biblike kur përkufizohet kisha lokale. Kur mbjellësit e kishave bëjnë këtë, ata mund të bëhen si farisenjtë, duke u përqëndruar në pamjen e jashtme të përshtatshmërisë dhe jo në realitetin e brendshëm shpirtëror i cili pasqyron një zemër të drejtë ndaj Perëndisë dhe marrëdhënie të drejta me të tjerët, si brenda ashtu dhe jashtë kishës. Prandaj, format mund të bëhen një pikë e rreme referimi për suksesin; duke sugjeruar që një kishë lokale barazohet me gjëra të tilla si kori i kishës, librat e këngëve, një piano, një sistem akustike, një ndërtesë me banka, një program për shkollën e së dielës, një kushtetutë, etj. Ndërsa nuk ka asgjë të keqe në këto gjëra, ato nuk e përkufizojnë kishën si një popull shpirtëror.

Kur format, strukturat dhe programet përbëjnë pjesë të përkufizimit të kishës, kjo kufizon ashpër aftësitë e kishës për të qenë një forcë dinamike për ndryshimin, duke dëshmuar ndaj një shoqërie në ndryshim të vazhdueshëm për dashurinë shpëtuese dhe të pandryshueshme të Perëndisë. Kur funksionet biblike janë përbërëse kyçe në përkufizimin e kishës, ne jemi me këmbë në tokë për të projektuar mënyra dhe mjete për shërbime kisha të cilat janë vërtet tërheqëse.

B. Theksoni funksionet biblike të cilat duhet të kryejë kisha

Përkufizimet më ndihmuese të kishës lokale përqëndrohen në funksionet e popullit të Perëndisë siç zbulohen në Shkrim në vend të formave të veçanta që ndjek kisha. Kisha është një mbledhje e fëmijëve të vetë Perëndisë. Marrëdhëniet e popullit të Perëndisë me Perëndinë dhe me njëri-tjetrin atëherë duhet të jenë pika e referimit prej së cilës rrjedh programimi i asamblesë. Kur filloni të mbillni kisha me një fokus tek programet kjo mund të rezultojë në struktura të cilat nuk plotësojnë nevojat e marrëdhënies. Është më e urtë të përqëndrohesh në marrëdhëniet biblike dhe të lejosh zhvillimin e strukturës organizative dhe të programeve në përputhje me këtë.

Për shembull, një mbjellës kishash vendosi që një kohë për lutje të mërkurave në darkë ishte e rëndësishme për çdo kishë. Herët në jetën e kishës që kishte mbjellë, ai nisi një kohë për lutje të mërkurave në darkë, por kishte pak interes sepse angazhimet komunitare mbajtën të zënë shumë anëtarë të kishës gjatë asaj kohe. Kjo ishte shumë çinkurajuese për mbjellësin e kishave sepse përgjigjen e dobët e interpretoi si një mungesë interesi për lutjen. Megjithatë,

nëse ai do të kishte lejuar që funksioni i lutjes të merrte një formë tjetër, atëherë ndoshta do të kishte patur një reagim më të madh.

Një tjetër mbjellës kishash ishte i bindur që një ndërtesë e stolisur bukur ishte e nevojshme për adhurim. Pas një viti pune për të mbjellë kishën, me 15 besimtarë të përkushtuar ndaj kishës së tij, ai vendosi të themelonte një ndërtesë. Kjo kërkonte leje nga bashkia, mbledhje të financave, blerjen e tokës, punësimin e një firme ndërtimi për të ndërtuar, etj. Ky projekt hëngri gjithë kohën e mbjellësit të kishës, kështu që ai nuk kishte mundësi të përqëndrohej në shërbim për 15 besimtarët që kishte në tufën e tij. Për më tepër, fondet gjuheshin me shumë vështirësi dhe bashkia dukej sikur po bënte çmos për të penguar procesin e ndërtimit. Ai vriste mendjen nëse do ta shikonte ndonjëherë vendosjen e kishës.

IV. SHKRUANI PËRKUFIZIMIN TUAJ PËR KISHËN

Për t'u bërë gati të zhvilloni përkufizimin tuaj për kishën, lexoni pasazhet e mëposhtme duke kërkuar parime të cilat shpjegojnë se ç'është kisha. Shkruani parimet në vendin pranë tekstit. Përdorni referime të tjera biblike nëse besoni se ato mund t'ju ndihmojnë.

Vep. 2:42-47

Vep. 11:26

Vep. 14:23

Vep. 20:7

Vep. 20:28

1 Kor. 1:2

1 Kor. 12:28

1 Kor. 14:33

Efes. 1:22

Efes. 4:11-16

Efes. 5:27

1 Tim. 3:15

Heb. 10:24-27

Të tjera:

Në vendin poshtë shkruani përkufizimin tuaj të kishës.

Merrni parasysh pyetjet e mëposhtme lidhur me përkufizimin tuaj:

- A është i kuptueshëm përkufizimi juaj?
- A përputhet me Shkrimin?
- A është mjaft i thjeshtë për të përshtatur të gjitha kishat kudo dhe në çdo kohë?
- A lejon një kishë të riprodhohet?

Ndani përkufizimin tuaj me të tjerët dhe vini re me kujdes reagimet e tyre.

PËRFUNDIM

Mbjellësit e kishave duhet të kuptojnë që ata nuk mbjellin kisha të zhvilluara plotësisht, por mbjellin fara të cilat rriten në kisha të pjekura (1 Kor. 3:6). Të kthyerit e parë që bëhen udhëheqës duhet të marrin pjesë në vendosjen e formave, strukturave dhe programeve. Pse? Në mënyrë që kisha e re të jetë me vlerë praktike për kulturën dhe nevojat e atyre të cilëve ajo do t'u shërbejë.

Nëse ne presim të marrim pjesë me Perëndinë në themelimin e një lëvizjeje për mbjelljen e kishave në këtë rajon, atëherë përkufizimi i kishës duhet t'i ngjajë një 'fare' dhe jo një 'peme' plotësisht të zhvilluar. Ajo duhet të rritet dhe të përshtatet në mënyrë që të ungjillizojë më së miri të humburit rreth saj.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Cilat gjëra të panevojshme i shtohen shpesh përkufizimit praktik të njerëzve për kishën?
- Kur nevojiten ndërtesat për mbjelljen e kishave? Si mund të ndihmojnë ose pengojnë ndërtesat rritjen e kishës?
- Pse është gabim të përqëndrohesh tek format kur përkufizon kishën lokale?

PLAN VEPRIMI

Me ekipin tuaj të mbjelljes së kishave, zhvilloni dhe bini dakord për një përkufizim të kishës i cili do të drejtojë me mençuri procesin tuaj të mbjelljes së kishave. Ndani përkufizimin tuaj me mbjellës të tjerë të kishave, me trajnuesin ose me mentorin tuaj.

- Petersen, Jim. *Church Without Walls (Kisha Pa Mure)*. Colorado Springs, CO, SHBA: Navpress, 1992.
- Julien, Tom. *The Essence of the Church (Thelbi i Kishës)*. Evangelical Missions Quarterly. Vol. 34, Nr. 2, 1998

KARAKTERI SHPIRTËROR

**KARAKTERI
SHPIRTËROR**

MËSIMI

1

**SHPALLJA E DREJTËSISË ME
ANË TË BESIMIT
THEMELIMI I MARRËDHËNIES SONË ME
PERËNDINË**

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të mësojë mbjellësin e kishave si të lirohet nga faji, mohimi, dhe një jetë ku detyrohet të ruajë reputacionin e tij ose të saj, ngaqë drejtësia e Krishtit bëhet themeli i jetesës së krishterë.

Pikat kryesore

- Shpallja e drejtësisë është shkëmbimi i natyrës sonë me natyrën e Krishtit.
- Shpallja e drejtësisë me anë të besimit është themeli për marrëdhëniet tona me Perëndinë.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, pjesëmarrësi duhet:

- Të dijë se ç' do të thotë shpallja e drejtësisë me anë të besimit.
- Të ketë një vlerësim dhe siguri të thellë për hirin e Perëndisë i cili i ka rrënjët në drejtësinë e Jezu Krishtit.

HYRJE

Si besimtarë, marrëdhëniet tona me Perëndinë janë pika e fokusit e jetës sonë. Asgjë nuk ka rëndësi më tepër se mënyra se si ne lidhemi me Perëndinë dhe ai me ne. Por në këtë marrëdhënie ne kemi shumë pyetje:

- Si mund ta njohim Perëndinë në mënyrë intime?
- A na pranon vërtet Perëndia?
- Nga vjen pranimi ynë përpara Perëndisë?
- Si mund të bëjmë një jetë e cila i pëlqen atij?
- Çfarë ndodh kur mëkatojmë?

Për t'iu përgjigjur pyetjeve të tilla si këto, ne shkojmë prapa në vetë fillimin – në Ungjillin, themelin e marrëdhënies sonë me Perëndinë. Dhiata e Re përshkruan shpëtimin si një çështje të “shpalljes së drejtësisë me anë të besimit”. Në këtë mësim, ne do të marrim parasysh se ç' do të thotë shpallja e drejtësisë me anë të besimit dhe se si ky themel, i ndërtuar mbi drejtësinë e Jezu Krishtit, është i vetmi themel i sigurt për marrëdhëniet tona me Perëndinë.

I. SHPALLJA E DREJTËSISË NUK ËSHTË...

Ka të paktën 2 gabime që i bëjnë njerëzit në lidhje me këtë doktrinë të madhe.

A. Shpallja e drejtësisë nuk bëhet me anë të veprave

Filozofi i madh Aristotel besonte që **njerëzit mund të bëheshin të mirë (të justifikohen) me anë të praktikës**. Shumë njerëz kanë rënë dakord me të. Në ditët e Jezusit, duket se farisenjtë kishin rënë dakord me Aristotelin. Për të, rruga për të qenë të mirë, dhe të pranueshëm para Perëndisë ishte me anë të praktikës – veçanërisht, duke jetuar sipas ligjit të Perëndisë. Teologu i njohur Thomas Akuinas ra dakord me Aristotelin – kështu një sistem shpëtimi me anë të veprave mbetet një gur themeli i shumë ndjekësve të Akuinasit.

Ata të cilët ndjekin pikëpamjen e Aristotelit mund të klasifikohen si ata që ndjekin fenë. Këtu, ne po e përkufizojmë fenë si *një përpjekje për të arritur te Perëndia*. Sidoqoftë, Ungjilli mëson diçka krejt tjetër për mënyrën se si ne bëhemi të mirë. Sipas Biblës, e vetmja mënyrë për t'u shpallur të drejtë është të pranosh me besim shpëtimin i cili disponohet me anë të vdekjes dhe ringjalljes së Jezusit. Ungjilli, duke përfshirë shpalljen e drejtësisë me anë të besimit, qëndron në kontrast të drejtpërdrejtë me të gjitha sistemet e tjera fetare të pranimit para Perëndisë.

Pasqyra 1.1 Ungjilli dhe Feja

Ungjilli	Feja
<i>(Tentativa mbinatyrore e Perëndisë për të arritur tek njeriu)</i>	<i>(Tentativa natyrore e njeriut për të arritur tek Perëndia)</i>
Hiri Besimi Dashuria e pakushtëzuar Fryma e Shenjtë transformues Hiri të çon në bindje	Veprat Bindja Prirja për të gjykuar të tjerët Përpjekjet personale Bindja të çon në hir

Kristianët bibëlbesues do të kuptojnë shpejt që Ungjilli është i vërtetë dhe që feja është e rreme. Ne nuk duam ta zëvendësojmë Ungjillin me fenë, por tundohe mi t'i përziejmë të dyja. Por ku ne përziejmë Ungjillin me ndonjë gjë, e shkatërrojmë atë (Gal. 1:6-7).

Dikush mund të ngrihet shpejt për të thënë, “Ne bëjmë vepra të mira.” Dakord, por ne nuk marrim favorin e Perëndisë me anë të tyre. Në vend të kësaj ne kemi marrë favorin e Perëndisë dhe prandaj bëjmë vepra të mira.

B. Shpallja e drejtësisë nuk është një falje

Shumë besimtarë kuptojnë drejt që shpallja e drejtësisë para Perëndisë bëhet nëpërmjet besimit dhe jo veprave, por ata përfundojnë gabimisht që shpallja e drejtësisë është në fakt thjesht një falje sipas së cilës Perëndia zgjedh ta harrojë mëkatin tonë. Ky është një gabim i madh. Perëndia nuk zgjedh thjesht ta injorojë mëkatin tonë. Këtë mundësi e ndalon shenjtëria e tij. Mëkati duhet paguar. Ne shpallemi të drejtë në bazë të faktit që Jezusi pagoi çmimin për mëkatin tonë.

Ata të cilët mendojnë për shpalljen e drejtësisë thjesht si një fajle nuk arrijnë të konceptojnë dot çmimin e madh që u pagua për ne dhe prirjen ta nënvlerësojnë shpëtimin e tyre. Megjithatë, shpëtimi ynë erdhi me një çmim të madh i cili duhet të na frymëzojë të jetojmë nga mirënjohja për atë që ka bërë Perëndia.

II. SHPALLJA E DREJTËSISË ËSHTË...

A. Drejtësia e Perëndisë: Romakët 3:21-24

Romakët 3:21-24 është një nga pasazhet më të qartë në lidhje me shpalljen e drejtësisë me anë të besimit. Një studim i pasazhit frazë pas fraze zbulon shumë prej aspekteve të ndryshme të shpalljes së drejtësisë me anë të besimit dhe mënyrën se si drejtësia e Krishtit përbën themelin e marrëdhënies që ne kemi me Perëndinë.

1. *pavarësisht nga ligji*

Drejtësia e Perëndisë nuk fitohet në bazë të bindjes sonë ndaj Ligjit të Perëndisë. Pse jo? Sepse asnjëri prej nesh nuk mban përsosmërisht Ligjin e Perëndisë – e cila është ajo që na e kërkon Perëndia nëse ne do të shpallemi të drejtë me anë të bindjes sonë ndaj Ligjit (Gal. 3:10).

2. *është manifestuar drejtësia e Perëndisë*

Drejtësia e Perëndisë shpreh “pastërtinë e tij të përsosur”. Drejtësia për ne është përshtatje e plotë me këtë pastërti të përsosur të Perëndisë. Nëse ne mbajmë mend kontekstin edhe faktin që këtu po shpjegohet shpallja e drejtësisë me anë të besimit, ***drejtësia e Perëndisë*** do të thotë një pastërti e përsosur e cila vjen prej Perëndisë ose jepet nga ai.

3. *për të cilën dëshmojnë ligji dhe profetët*

Në mendjen hebreje, dy ndarjet kryesore të Dhiatës së Vjetër ishin Ligji dhe Profetët. Në të dyja ne gjejmë zbulimin e Perëndisë që flet për këtë drejtësi e cila fitohet pavarësisht nga bindja jonë. Me fjalë të tjera, e gjithë Bibla dëshmon për këtë të vërtetë të thellë.

4. *madje drejtësia e Perëndisë nëpërmjet besimit në Jezu Krishtin për të gjithë e mbi të gjithë ata që besojnë*

Besimi është mjeti me të cilin ne fitojmë këtë drejtësi. Synimi i besimit tonë duhet të jetë Jezu Krishti, sepse është ai që vdiq në vendin tonë, duke paguar ndëshkimin e mëkatit. Vetëm ai ishte në gjendje të paguante plotësisht për mëkatin tonë, sepse ai është Biri i përsosur i Perëndisë. Kjo është arsyeja pse është e domosdoshme ta besojmë atë.

5. *sepse nuk ka dallim; sepse të gjithë mëkatuan dhe u privuan nga lavdia e Perëndisë*

Të gjithë ne kemi nevojë për këtë drejtësi me anë të besimit në Jezu Krishtin. Nuk ka përjashtime, sepse të gjithë kemi mëkatuar dhe mëkati ynë na ka bërë të privohemi shumë nga përsosmëria e Perëndisë e cila pasqyron lavdinë e tij të vërtetë.

6. *por janë shfajësuar falas me anë të hirit të tij*

Drejtësia e përsosur e cila kërkohet që të jemi në gjendje të drejtë me Perëndinë na numërohet kur ne besojmë. Ajo është një dhuratë e cila jepet për shkak të karakterit të hirshëm të Perëndisë, jo sepse ne e meritojmë. Është një dhuratë në kuptimin më të vërtetë të fjalës; jo e merituar, jo e parashikuar, por e pranuar.

7. nëpërmjet shpengimit që është në Krishtin Jezus

Në dashuri, Perëndia donte të na falte këtë dhuratë të faljes dhe të drejtësisë, por shenjtëria e tij kërkonte pagimin e ndëshkimit të mëkatit, i cili është vdekja. Kështu Jezu Krishti erdhi dhe vdiq në vendin tonë, duke paguar ndëshkimin tonë. Si pasojë, ai plotësoi kërkesën e drejtë që nevojitej në mënyrë që Perëndia të na falte dhe të na shpallte të drejtë në sytë e tij. Shpengimi nga mëkati ishte çmimi i cili u pagua për të blerë drejtësinë që na shpallet.

B. Shkëmbimi i madh

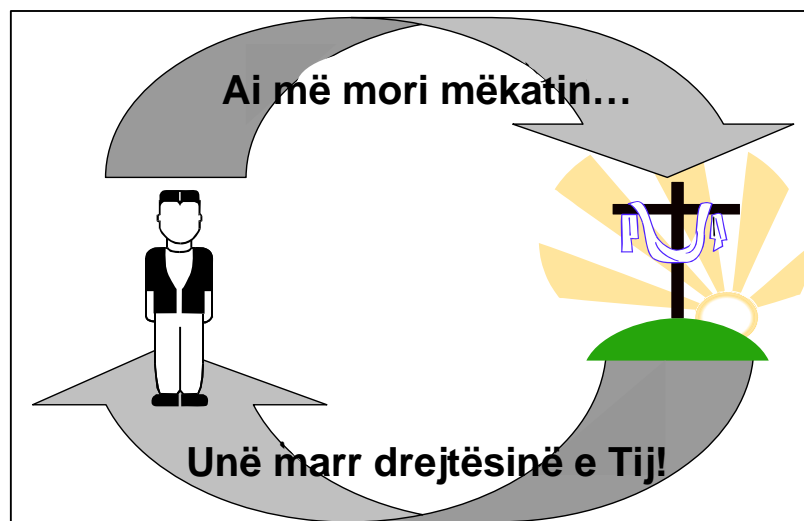
Në përmbledhje, shpallja e drejtësisë është **veprimi i hirshëm i Perëndisë në të cilin ai bën të ndodhë një shkëmbim i madh**. Kur një mëkatar i afrohet Perëndisë në pendim dhe besim, Perëndia ia heq fajin e mëkatit të tij ose të saj dhe ia jep Krishtit. Ai merr gjithashtu edhe drejtësinë e përsosur të Krishtit dhe ia jep besimtarit të ri. Pasoja është që mëkati i besimtarit të ri falet plotësisht dhe ai ose ajo merr prej Krishtit atë drejtësi të përsosur që i duhet që të qëndrojë i drejtë para Perëndisë (2 Kor. 5:21; Isa. 61:10; Rom. 4:3-5, 8:1; Efes. 4:22-24).

Zbulesa 20:12 flet për një ditë kur Perëndia do të hapë librat të cilat përmbajnë regjistrat e jetës sonë dhe do të na gjykojë sipas veprave tona. Çfarë mendoni ju se do të gjejmë në librat tanë? Profeti Isaia shpjegon që nën gjykimin e një Perëndie të shenjtë, **Jemi të gjithë si një gjë e papastër, dhe të gjitha veprat tona të drejtësisë janë si një rrobe e ndotur** (Isaia 64:6). Shumica e njerëzve do të habiten kur zbulojnë që librat e tyre përmbajnë regjistra të gjata mëkatesh. Megjithatë, kur ne shikojmë jetën e Jezusit, shohim se ai ishte plotësisht i bindur ndaj Perëndisë sepse ai bëri një jetë të drejtë pa mëkatuar (Heb. 4:15).

Kur ne u penduam për mëkatin tonë dhe pranuan, me besim, Jezu Krishtin si Zot dhe Shpëtimtar, Perëndia na i hoqi mëkatin dhe ia dha ato Krishtit. Atëherë ai mori drejtësinë e Krishtit dhe na e dha ne. Rezultati është që regjistri i mëkatit tonë iu dha Krishtit, dhe regjistri i drejtësisë së Krishtit na u dha ne. **Shpallja e drejtësisë mund të përfytyrohet si shkëmbimi i “regjistrat tonë të mëkatit” për “regjistrin e drejtësisë” të Jezu Krishtit.**

Ilustrimi i Shkëmbimit të Madh (Fig. 1.2) na ndihmon të kuptojmë shpalljen e drejtësisë me anë të besimit.

Fig. 1.2 Shkëmbimi i Madh

III. ÇËSHTJET KRITIKE TË SHPALLJES SË DREJTËSISË ME ANË TË BESIMIT

A. Ne nuk mund ta shpallim veten tonë të drejtë

Duke shikuar këto aspekte kyç të shpalljes së drejtësisë në tërësi, ka një të vërtetë të rëndësishme e cila është e ndërthurur me gjitha këto ide. Kur na thuhet që shpallja e drejtësisë bëhet pavarësisht nga bindja jonë ndaj Ligjit, që ajo bëhet nëpërmjet besimit në Jezu Krishtin, që ajo u jepet besimtarëve sipas hirit të Perëndisë, dhe që ajo paguhet nga shpengimi i Krishtit... të gjitha këto ide shprehin të vërtetën që njeriu nuk ka të bëjë me këtë drejtësi.

Duke shpjeguar natyrën e vërtetë të shpalljes së drejtësisë, Martin Luteri e ka përshkruar me të drejtë si **“drejtësi pasive”**, sepse ne nuk kemi të bëjmë me krijimin e saj. Jezu Krishti fitoi këtë drejtësi për ne dhe ne mund ta marrim vetëm nëpërmjet besimit. Kjo e vërtetë është themeli i **shpalljes së drejtësisë ndaj njeriut para Perëndisë dhe kjo është pika ku Krishterimi i vërtetë sheh ndryshimin e tij më të madh me të gjitha fetë e tjera, si dhe me format false të Krishterimit**. Kjo është edhe pika ku edhe ne vetë kemi vështirësinë më të madhe, sepse shpallja e drejtësisë me anë të besimit na shpreh shkallën e mëkatshmërisë sonë të vërtetë dhe nevojën e pafundme që kemi për hirin. Ajo na thotë që në mënyrë që të dalim të drejtë para Perëndisë, ne duhet të shikojmë jashtë vetes sonë sepse nuk e zotërojmë këtë drejtësi, dhe duhet të pranojmë me përlulësi të vetmin mjet nëpër të cilin ne mund të jemi të drejtë para Perëndisë nëpërmjet besimit në Jezu Krishtin.

Kjo është çështja kyç e shpalljes së drejtësisë. Nëse ne mendojmë se mund të qëndrojmë para Perëndisë me çdo gjë tjetër veç furnizimit që na jepet nga Krishti, atëherë ne vlerësojmë shumë keq shenjtërinë e vërtetë të Perëndisë dhe thellësitë e mëkatshmërisë sonë të vërtetë. Si mund të mendojmë që ne jemi të denjë në vetvete të kemi paqe me një Perëndi përsosmërisht të shenjtë? Ky është lloji më i keq i besimit të tepruar dhe arrogant sepse ai e zbret Perëndinë në nivelin e njeriut mëkatar dhe e çoroditur në nivelin e një Perëndie të përsosur.

B. Ne nuk mund të kërkojmë lavdi për atë që ka bërë Perëndia

Duke dhënë jetën e tij, Jezusi pagoi ndëshkimin për të gjithë shkelësit e ligjit. Për shkak të asaj se kush është Jezusi, ne mund t'i besojmë Perëndisë të na shpallë të drejtë. Është sharje e Perëndisë, në mos më keq, të mos i besosh plotësisht vdekjes së Jezu Krishtit në kryq si bazë e faljes dhe marrëdhënies që kemi me Perëndinë.

Shembull:

Merrni parasysh një njeri i cili ka kryer një krim të tmerrshëm, dhe po pret dënimin kapital. Ndërsa po pret, një nga shokët e tij shkon tek gjykatës dhe i kërkon faljen. Gjykatësi përgjigjet, “Do ta liroj, nëse me jepni birin tuaj të vdesë në vendin e tij.” Shoku thotë, “Kjo është qesharake. Si mund ta bëja unë këtë ndonjëherë?” Por gjykatësi thotë: “Kjo është e vetmja rrugë në të cilën do ta liroj.” Pas shumë agonish, ati vendos ta sakrifikojë të birin për shokun... duke ditur se kjo është e vetmja rrugë. Në bindje, biri shkon tek gjykatësi dhe bie dakord të vdesë në vend të shokut të të atit. Të nesërmen, gjykatësi ekzekuton birin dhe liron njeriun.

Pak pas kësaj, ati rastis të dëgjojë një bisedë midis të burgosurit të liruar dhe një shoku. Kur pyetet, “Si u lirove nga dënimi me vdekje?” i liruari përgjigjet, “E pra, ndërsa isha në burg e pastroja veten, sillesha mirë dhe bëja ato që më kërkuan rojet. Atëherë ata më liron për shkak të sjelljeve të mia të mira.”

Si mendoni ju se reagoi ky njeri ndaj asaj që tha shoku i tij? Si mund të besonte ky njeri që sjellja e tij kishte të bënte me lirinë e tij, pasi biri i tij kishte dhënë jetën e tij për të?

Perëndia nuk na i fal mëkatet për shkak të sjelljes sonë të mirë, madje as madhësisë së pendimit tonë. Edhe pse Fjala e Perëndisë mëson që besimi i vërtetë do të tregohet nga dashuria për Perëndinë dhe bindja ndaj tij, ne nuk duhet të ngatërrojmë këtë me të vërtetën që Perëndia ka falur mëkatet tonë vetëm sepse ai është i dashur dhe i hirshëm, duke dhënë Birin e tij të vetëm për të vdekur në vendin tonë në kryq. Jezu Krishti pagoi ndëshkimin e mëkatit tonë, dhe është sakrifica e tij ajo që solli lirinë tonë nga zemërimi i Perëndisë.

C. Ne duhet t'i besojmë Perëndisë plotësisht

Ata të cilët besojnë tek feja, dhe si pasojë në shpalljen e drejtësisë për shkak të veprave, ndërtojnë marrëdhëniet e tyre me Perëndinë në bazë të bindjes së tyre ndaj tij. Atëherë lind ky problem, që ndërjegjja u thotë vazhdimisht që nuk po ia kalojnë shumë mirë në të bindur, prandaj dhe ajo i bind se nuk kanë të drejtën të besojnë që Perëndia harron mëkatet e tyre ose do ta falë pa drejtësi. Kjo krijon një krizë, në të cilën ata arrijnë në përfundimin, ose që nuk janë dhe aq të këqij (duke mpirë ndërjegjen), ose që në qoftë se bëjnë diçka që i pëlqen Perëndisë, Perëndia do të harrojë mëkatet e tyre (duke komprometuar drejtësinë e vërtetë të Perëndisë).

Madje edhe kristianët ndeshen me këtë problem. Ndërjegjja na thotë që ne bëjmë shumë keq punën e të pëlqyerit Perëndinë. **Në këtë pikë, tundohe mi t'u kthehem kurimeve false për të ledhatuar ndërjegjen tonë dhe zgjidhur problemin e mëkatit.** Disa herë ne përpiqemi ta ledhatojmë duke menduar që nuk jemi aq keq sa dikush tjetër; prandaj, del ajo që ne nuk jemi dhe aq keq. Ose kërkojmë të bëjmë shumë herë më mirë, sikur të kompensojmë për dështimet tona. Ky është një gabim shumë i fshehur sepse nuk është keq të vendosësh t'i bindesh Perëndisë më mirë. Por ajo që ne priremi të bëjmë është të mbështesim marrëdhënien tonë me Perëndinë në veprat tona, në fenë dhe jo në Ungjillin. Ne bëjmë një gabim kritik kur bazën e besimit tek shpëtimi e lëvizim larg veprës së Jezu Krishtit mbi kryq, drejt veprave ose bindjeve tona. Ky mendim i gabuar mund të na bëjë të fshihemi nga mëkatshmëria jonë ose të dekurajohemi, madje të biem në depresion.

PËRFUNDIM

Ndërsa jetojmë jetën e krishterë, ne nuk mund ta heqim besimin tonë prej faljes dhe drejtësisë që Jezu Krishti fitoi për ne. Vdekja e Jezusit mbi kryq pagoi ndëshkimin dhe na lejon të qëndrojmë të drejtë para Perëndisë. Shpallja e drejtësisë me anë të besimit duhet të mbetet themeli i marrëdhënies sonë me Perëndinë. Kryqi është e vetmja shpresë që kemi për paqe me të. Nuk ka asnjë vend tjetër ku mëkatarët, madje mëkatarët e shpallur të drejtë, mund ta takojnë Perëndinë përveçse në kryq.

Ndërtimi i jetës sonë mbi shpalljen e drejtësisë me anë të besimit në Jezu Krishin ka për të na liuar për t'i shërbyer Perëndisë në mënyra guximplota, jo sepse ne i bindemi Perëndisë gjithmonë në mënyrë të përsosur, por sepse ne kemi besim që marrëdhënia jonë me Perëndinë është e ndërtuar mbi punën e Krishtit për ne. Shpallja e drejtësisë nuk është çështje e përpjekjeve tona personale – por në vend të kësaj ajo vjen nga hiri nëpërmjet besimit. Shpallja e drejtësisë me anë të besimit vë hirin para bindjes sonë, e cila është rruga që Perëndia lidhet me ne në Krishtin. Ndërsa mësojmë që marrëdhënia jonë me Perëndinë ka qenë gjithmonë dhe do të jetë gjithmonë me bazë në hiri e tij, dhe ndërsa i besojmë punës së kryer të Birit të tij, ne marrim vesh se sa e madhe është vërtet dashuria e tij. Ne jemi shpëtuar me anë të hirit, dhe vetëm me anë të hirit mund të jetojmë.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- A mund ta përkufizoni thjesht por qartas, shpalljen e drejtësisë me anë të besimit?
- Çfarë do të thotë kur ne përshkruajmë shpalljen e drejtësisë me anë të besimit si një “drejtësi pasive”?
- Në ecurinë tonë të përditshme me Zotin, pse është aq e vështirë për ne të cilët filluam në hir të vazhdojmë në hir, duke i besuar veprës së kryer të Jezu Krishtit mbi kryq?
- Si ndikon shpallja e drejtësisë me anë të besimit në mënyrën që lidheni me Perëndinë dhe mënyrë që mendoni që ai lidhet me ju?

PLAN VEPRIMI

Mësojini dikujt tjetër kuptimin e shpalljes së drejtësisë me anë të besimit, dhe pastaj bëni që ai të shkruajë vetë përkufizimin e tij. Sillni në seancën tjetër të trajnimit atë që shkroi ai.

KARAKTERI
SHPIRTËROR

MËSIMI

2

TË JETOJMË SIPAS UNGJILLIT TË HEDHIM POSHTË VETË-VARËSINË

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i mësimit është të ndihmojë mbjellësin e kishave të shohë rëndësinë e besimit me rrënjë në Krishtin si mjeti i rritjes shpirtërore.

Pikat kryesore

- Ungjilli është qendror në rritjen personale shpirtërore
- Ne duhet të hedhim poshtë çdo vetë-varësi për rritjen tonë në Krishtin dhe për suksesin tonë në shërbim.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo mbjellës kishash duhet:

- Të dijë se si njohuria për Ungjillin kryen një rritje të vazhdueshme kristiane.
- Të jetë më i dijsëm për nevojën që ka për Krishtin dhe të rritet në varësi të përlurur nga ai.
- Të kuptojë ndryshimin midis të jetuarit sipas forcave të veta dhe të jetuarit sipas besimit në Krishtin dhe në kryerjet e tij në kryq.

HYRJE

Shumica e të krishterëve kuptojnë qartë që shpallja e drejtësisë ndaj nesh bëhet vetëm me anë të besimit. Por çfarë kuptimi ka kjo doktrinë në jetën tonë që nga kjo pikë e më tej? Ç'kuptim duhet të ketë Ungjilli për ata të cilët e kanë marrë shumë kohë më përpara? Shumë kristianë nuk janë të qartë për këto çështje. Shumë besojnë që koncepte të cilat lidhen me shpëtimin, si shpallja e drejtësisë me anë të besimit, kanë pak vlerë kur një njeri ka shumë vjet që ka qenë besimtar. Madje ata mund të tundohen të zëvendësojnë këto mësimë shumë të rëndësishme në mënyra të cilat lartësojnë mbajtjen e rregullave dhe vetë-varësinë. Në këtë mësim, do të shqyrtojmë se si Ungjilli ndikon edhe në një kristian të pjekur ndërsa shikojmë paralajmërimet biblike kundër zëvendësimit të Ungjillit me çdo gjë tjetër.

I. ÇËSHTJE QË TË LARGOJNË NGA UNGJILLI

Një nga letrat më të hershme që shkroi Pali i ishte drejtuar kishave të cilat i mbolli gjatë udhëtimit të tij të parë misionar në rajonin e Galacisë. Këta kristianë nuk ishin të qartë për mënyrën se si shpallehin të drejtë përpara Perëndisë, si dhe për mënyrën se si rriteshin si të krishterë, gjë që njihet edhe si shenjtërimi. Përveç kësaj ata kishin humbur sensin e gëzimit në Krishtin (Gal. 4:15), dhe po sulmonin njëri-tjetrin (5:15).

Sigurisht Pali ishte i trishtuar për gjendjen e këtyre kishave të sapombjella. Pali hapi letrën drejtuar tyre me një qortim të fortë për atë që kishte ndodhur. Ai thotë, *Çuditërisht që kaluat kaq shpejt... në një ungjill tjetër* (1:6-7). Më vonë, Pali dyshon nëse ai kishte harxhuar kot kohën e tij me ta (4:11). Në zhgënjimin e Palit ai madje i quan Galatasit *të marrë* (3:1,3).

Pali e kuptonte që Galatasit kishin pushuar së jetuari në varësi të Krishtit. Ai thotë se ata ishin “yshtur” (3:1). Kjo fjalë shpreh idenë e “magjepsjes” me diçka. Ata ishin mashtruar të besonin që shpalleshin të drejtë me anë të zbatimit të ligjit. Jetën kristiane e kishin shndërruar në një shfaqje dramatike dhe jo një varësi të gjallë nga Krishti (4:10-11). Kishin filluar të kërkonin favorin e Perëndisë nëpërmjet bindjes ndaj ligjit dhe jo nëpërmjet Ungjillit (3:1-5). Duke bërë kështu, ata po shkëpusnin veten prej burimit të vërtetë të forcës së tyre. Ata ishin tërhequr larg Krishtit.

Kjo është arsyeja pse Pali i qortoi besimtarët galatas. Ata ishin të hutuar për mënyrën se si ndodhte rritja në jetën e tyre. Ata u bënë “të yshtur” nga rregullat dhe ritualet e një jete fetare dhe fokusi i tyre u shkëput nga Krishti dhe iu ngjit vetes së tyre. Ata ishin kthyer në arritjen e shpalljes së drejtësisë me anë të veprave të mira, gjë e cila është në fakt vetë-varësia, dhe kështu ata nuk e kuptonin nevojën e vazhdueshme që kishin për Krishtin.

II. RREZIQET E VETË-VARËSISË

Si Galatasit, ne mund të tërhiqemi larg Krishtit dhe kryqit. Jetët tona pasqyrojnë shpesh një mungesë varësie nga Krishti bashkë me një nënvlerësim të fuqisë së mëkatit. Për shembull, mund ta kthejmë jetën kristiane në një shfaqje. Ne frekuentojmë të gjitha shërbesat e caktuara javore të kishës dhe nga ana e jashtme, çdo gjë duket e mirë, të paktën në sytë e të tjerëve. Por edhe ndërsa marrim pjesë në këto veprimtari, ne mund të mërzitemi me predikimin e Fjalës së Perëndisë dhe adhurimi ynë mund të bëhet një shërbim vetëm me gojë. Brenda nesh, ka pak besim dhe dashuri për Perëndinë, po çfarë është më alarmuesja është fakti që ne pothuaj nuk e vëmë re fare këtë ndryshim që po ndodh tek ne.

Ky është rreziku i fshehur dhe i rrezikshëm me të cilin përballej Pali te Galatasit 3. Është vdekjeprurës, sepse jeta jonë bëhet një krishterim sipërfaqësor në të cilin merremi vetëm me paraqitjet ndërsa po vdesim përbrenda. Kjo i ngjan një njeriu i cili është me kancer por nuk e di, dhe qelizat e kancerit po përhapen dhe vrasin çdo gjë që prekin. Një ditë ai fillon të ndihet keq dhe shkon tek doktori vetëm e vetëm për të zbuluar se është shumë vonë.

Një shembull tjetër është të mendosh gabimisht që mund të merresh me mëkatin me forcat e tua. Për shembull, një njeri mund të besojë që ai mund të presë dëshirat epshore në zemrën e tij. “Në fund të fundit,” i thotë vetes, “dëshirat nuk diktojnë sjelljen.” Ai e bind veten që epshi është një shkelje e vogël, e përballueshme... ndryshe nga shkelja e kurorës, një mëkat ky të cilin ai nuk do ta bënte kurrë. Ai beson që ka zotëruar mëkatin brenda tij, por në fakt pritja e një mëkati, e çdo mëkati, e ndan nga afërsia me Krishtin. Tek Mateu 5:28, Jezusi thotë qartë, ***Por unë po ju them se kushdo që shikon një grua për ta dëshiruar, ka shkelur kurorën me të në zemrën e vet.***

Si kanceri, mëkati është një sëmundje vdekjeprurëse. Ne nuk duhet të tregohemi të marrë e të mendojmë që mund të injorojmë këtë sëmundje ose ta mposhtim nëpërmjet vetë-përpjekjes ose përshtatjes së jashtme me urdhërimet që i gjejmë në Bibël. Nëse vazhdojmë të varemi prej këtyre mjeteve të dobëta për ta mposhtur mëkatin, ai do të na vrasë.

III. CENTRALITETI I UNGJILLIT NË RITJEN SHPIRTËRORE PERSONALE

Nëpërmjet dështimit tonë për të jetuar jetën e krishterë me forcat tona, zbulojmë dobësinë tonë dhe rëndësinë e ecurisë me anë të besimit në Krishtin. Disa herë tek Galatasit 3:2-5, Pali përdor parafjalën ***me anë të*** për të shprehur mjetin se si fitohet diçka. Së pari, ai i referohet fillimit të jetës së krishterë dhe premtimit të Frymës së Shenjtë, dhe pyet, ***a e morët Frymën ME ANË***

TË veprave të ligjit apo NËPËRMJET dëgjimit të besimit? (Gal. 3:2). Me fjalë të tjera, si e morëm ne Frymën? Si filluan jetët tona kristiane? Sipas Palit, kjo ndodhi *me anë të besimit* në Ungjillin (Gal. 3:8). Pastaj ai vazhdon me temën e rritjes së të krishterit, së cilës i referohet edhe si doktrina e “shenjtërimit”. Ai pyet, *mbasi nisët në Frymë, të përfundoni në mish?* (Gal. 3:3). Me fjalë të tjera, nëse nuk mund ta fillonim dot vetë punën por duhej ta besonim Perëndinë dhe t’i besonim punës së Frymës së tij, pse mendojmë që tani mund ta përsosim punën me përpjekjet tona? Pastaj ai bën një pyetje të fundit dhe shumë “me spec”. *Ai që ju jep juve Frymën, dhe kryen midis jush vepra të fuqishme, i bën me anë të veprave të ligjit apo me anë të predikimit të besimit?* (Gal. 3:5). Ne duhet të mendojmë me kujdes për këtë pyetje të fundit, sepse Bibla mëson qartë që ne përjetojmë bekimet e Perëndisë ndërsa i bindemi atij.

Vini re kontrastin që bën Pali. Ai kontraston *bindjen me besimin* si mjeti përmes të cilit vepron Perëndia. Ne nuk kemi shpëtuar me anë të bindjes, por nëpërmjet hirit me anë të besimit. Për më tepër, jo vetëm se besimi është mjeti nëpër të cilin shpallemi të drejtë; është mjeti nëpër të cilin shenjtërohemi. Ne rritemi me anë të besimit në Ungjillin, dhe ndërsa pranojmë arritjet e Krishtit për ne dhe në nëpërmjet besimit. Si në shpalljen e drejtësisë ashtu dhe në shenjtërim ne na bëhet thirrja të jetojmë me anë të besimit.

T’i besosh burimet e tua është ndoshta përkufizimi më i mirë praktik i mosbesimit, por ne na bëhet thirrja të mos u besojmë më burimeve tona personale dhe të jetojmë me anë të besimit. Perëndia na thërret të braktisim ndjekjen e vetë-drejtësisë. Ne nuk kemi asnjë drejtësi përveç asaj që na është dhënë nëpërmjet bashkimit tonë me Krishtin. Besimi pranon me përlësi nevojën tonë dhe shikon jashtë vetes sonë drejt Krishtit, duke pranuar faljen dhe drejtësinë e përsosur që ai ka për të na ofruar.

Shembull:

Gjatë Reformimit Protestant, Luteri dhe Erazmi po debatonin çështjen se çfarë portretizon më mirë shpëtimin tonë dhe nevojën që kemi për hirin. Erazmi pranoi që mëkati e kishte bërë njeriun të sëmurë, por ai vazhdoi të thoshte që nevoja që kemi për hirin i ngjan më shumë rastit të një fëmije të vogël i cili po mëson të ecë. Një njeri mund të marrë disa hapa drejt Perëndisë, por atij nganjëherë i duhet gjithashtu edhe Ati qiellor për ta kapur dhe ndihmuar. Luteri u neverit nga një kërkesë kaq e vogël për hirin dhe i tha Erazmit që ai ishte tepër i gabuar. Ai tha që shpëtimi ynë i ngjan më tepër rastit të një krimbi i cili është plotësisht i rrethuar nga një unazë zjarri. Po të mos shtrijë dorën dikush për ta shpëtuar krimbin, ai me siguri do të vdesë.

Nevoja që kemi për hirin në shpëtim është absolut. Shenjtëria e përsosur e Perëndisë kërkon drejtësi kundrejt njeriut i cili është plot mëkat. Ne duhet të braktisim plotësisht çdo shpresë tek drejtësia jonë dhe t’i ngjitemi Jezu Krishtit, përndryshe me siguri do të vdesim. Perëndia duhet të na shpëtojë si puna e krimbit. Por Perëndia na thërret gjithashtu për këtë ‘braktisje’ të njëjtë edhe në lidhje me shenjtërimin tonë. Ne duhet të vazhdojmë të shkojmë tek e vërteta e Ungjillit dhe të gjejmë drejtësinë tonë te Krishti nëse duam t’i afrohem Perëndisë. Shenjtëria e tij do të vazhdojë të zbulojë mëkatin tonë deri në thelb, dhe nëse nuk besojmë që qëndrojmë të drejtë para Perëndisë vetëm për shkak të besimit që kemi në drejtësinë e Krishtit që na është dhënë, do të shkatërrohemi nga shenjtëria e Perëndisë. Dhe nëse mendojmë që mund ta kurojmë këtë sëmundje të mëkatit brenda nesh me forcat tona, jemi të mashtruar, duke matur keq fuqinë e mëkatit. Besimi është braktisja e plotë e të gjitha burimeve tona, sepse ne shohim dobësinë tonë të mjerë. Ndërsa ndiejmë nevojën tonë të madhe, besimi i ngjitet Krishtit dhe të gjitha të mirave që vetëm ai mund të na i japë. Sa më shumë rritemi në besim, aq më shumë do të kërkojmë t’i ngjitemi Jezusit dhe të kërkojmë jetën dhe fuqinë që vetëm ai mund të na japë.

IV. CENTRALITETI I UNGJILLIT NË SHËRBIM

Si lidhet kjo me mënyrën se si Perëndia lidhet me ju për sa i përket shërbimit ndaj të tjerëve? Shumë besimtarë jetojnë me idenë që rezultatet e shërbimit të tyre varen nga ajo se sa mirë kryejnë punën ose sa qëndron favori i Perëndisë mbi ta në çdo moment të caktuar. Janë të shumta arsyet për suksesin ose dështimin e shërbimit. Por për shkak të mënyrës që Perëndia na do dhe për shkak të natyrës së Ungjillit, sukcesi në shërbim varet më tepër nga fuqia e Perëndisë sesa nga arritjet tona.

Si shembull, le të krahasojmë dy ditë në jetën tuaj. Një të shtunë çohesh dhe shkon në një takim lutjesh siç e ke zakonin. Ndërsa dilni, bëni një bisedë të shkurtër por të këndshme me komshiun tuaj. Vazhdoni të kaloni një ditë të mrekullueshme në të cilën prania e Perëndisë duket qartë në shumë mënyra. Ndërsa po ktheheni në shtëpi, ju bie rasti të ndani Ungjillin me dikë, dhe kështu ndani Krishtin dhe shpëtimin e tij me të. E shtuna tjetër ndryshon mjaft nga e para. Zgjuhesh vonë, nuk arrin dot të marrësh pjesë në takimin e lutjeve, dhe i flisni pakëndshëm komshiut tuaj ndërsa dilni nga shtëpia. Në përgjithësi, dita është e mbushur me konfuzion dhe Perëndia nuk duket të jetë afër. Fillon t'ju vijë keq për atë që keni bërë, por për habinë tuaj, ju bie rasti për të ndarë Ungjillin me dikë. Lind pyetja, a do ta anashkaloni këtë mundësi sepse ndiheni sikur nuk jeni i denjë për të ndarë Ungjillin me këtë person? A mendoni se është e mundur që Perëndia t'ju bekojë në një ditë të keqe? Nëse jo, atëherë pse jo?

Ne mendojmë shpesh që ndonëse shpëtohem me anë të hirit, ne marrim ose humbasim bekimin e Perëndisë sipas arritjeve tona. Por ne duhet të kuptojmë që nëse shpallja e drejtësisë me anë të besimit në Jezu Krishtin është baza e marrëdhënies që kemi me Perëndinë, atëherë ditët tona të këqija nuk janë kurrë aq të këqija saqë të gjendemi jashtë hirit të Perëndisë, dhe ditët tona më të mira nuk janë kurrë aq të mira saqë nuk kemi nevojë për hiritin e Perëndisë. Ne na nevojitet gjithmonë hiri.

V. TË MËSOJMË TË RRËNJOSIM BESIMIN TONË TEK KRISHTI

Zgjidhja e Perëndisë për paaftësinë tonë për t'i pëlqyer atij me forcat tona nuk është që ne të mundohemi akoma më shumë. Zgjidhja e tij është që ne të besojmë më fort të vërtetat e Ungjillit. Duke besuar këto të vërteta, ne fillojmë të rrënjosisim jetën tonë në Krishtin.

Shpeshherë, kur dalim përballë një pengese në jetë ose ndonjë përgjegjësie të vështirë, ne fillojmë të bëjmë strategji dhe të mendojmë për mënyra se si mund të kryejmë detyrën. Shpesh u shmangemi situatave të vështira, sepse nuk mund të imagjinojmë dot si mund të bëjmë ndonjë gjë. Tërë shqetësimi këtu ka të bëjë me aftësitë tona.

Çfarë ndodh tek ne kur habitemi një ditë nga mëkatshmeria e vërtetë e zemrës sonë? Edhe pse mund të preferojmë që mëkati ynë të mbetet i fshehur, Perëndia po punon për të zbuluar mëkatin tonë. Herë pas herë, madje edhe *ne* tronditemi nga madhësia e mëkatit tonë. Çfarë bëjmë ne kur ndodh kjo? Mund të na lindë dëshira për të bërë një-dy javë “pendesë”. Ose mund të fillojmë ta urrejmë veten për shkak të mëkatshmerisë sonë. Vetëm kur kemi vuajtur për njëfarë kohe, shkojmë te Perëndia dhe ia rrëfejmë mëkatin.

A e shihni se çfarë po ndodh? Ne po përpiqemi të bëjmë pajtim për mëkatin tonë mëpërmjet vuajtjes sonë. Ky është parimi bazë i konceptit të pendesës. Ne bëjmë çmos për të bërë veten të denjë për faljen e Perëndisë. Kur ne bëjmë këtë, po u drejtohem burimeve tona.

Shembull:

Më 21 Gusht, 1544, Martin Luteri i shkroi njërit prej shokëve të tij besnikë dhe të besuar, George Spalatin. Spalatin i kishte dhënë ca këshilla të cilat më vonë i shikonte si të mëkatshme. Kur ai nxorri këtë përfundim, u zhyt në hidhërim dhe faj. Ai ishte i bindur që duhet të kishte ditur më mirë dhe se ai, mbi çdo njeri tjetër, duhet të mos e kishte bërë këtë gabim. Nuk ngushëllohej dot. Kur Luteri mori vesh për gjendjen e tij, i shkroi duke ofruar ngushëllim, duke thënë, "...kërkesa dhe këshillimi im besnik është që ju të bashkoheni me shoqërinë tonë dhe të keni lidhje me ne, që jemi mëkatarë të vërtetë, të mëdhenj dhe 'të regjur'. Në asnjë mënyrë nuk duhet të bëni që Krishti në na duket i vogël dhe i parëndësishëm, sikur ai mund të jetë Ndihmuesi ynë vetëm kur duam të heqim qafe mëkatet imagjinare, nocionale dhe fëminore. Jo! Jo! Kjo nuk do të ishte mirë për ne. Ai duhet të jetë më mirë një Shpëtimtar dhe Shpengues për shkeljet dhe paudhësitë e vërteta, të mëdha, të dëmshme, dhe të dënueshme, po, madje për mëkatet më të mëdha dhe tronditëse; të themi shkurt, për të gjitha mëkatet e bashkuara në një totale të madhe..." Nga: *Shoqëruesi i Martin Luterit për Kristianin e Sotëm*.

A jemi bërë ne mëkatarë të vegjël të cilët duan vetëm një Shpëtimtar të vogël ose jemi mëkatarë të vërtetë të cilët duan një Shpëtimtar të vërtetë? Besimi na lidh me Jezusin, dhe të jesh i lidhur me Jezusin do të thotë që të shkëputesh prej çdo gjëje tjetër. Ne nuk mund t'i shtojmë asaj që bëri Krishti për ne. Siç tha një njeri, "Çdo gjë që ne i shtojmë veprës së Krishtit, e ndot atë. Ajo bëhet si era e keqe e një baldose amerikane në kohën e një perëndimi të bukur dielli. Është skenë e bukur, por nuk ke aspak dëshirë të jesh atje."

Kjo vlen sidomos për ata me të cilët jetojmë dhe të cilët shohin veten tonë reale. Nëse përpiqemi t'i shtojmë drejtësinë tonë asaj të Krishtit, ne bëhemi të vetë-drejtë dhe të paduruar me të tjerët. Nëse jetojmë me forcat tona, marrëdhëniet tona janë shumë egoiste. Ne nuk ndryshojmë kurrë atëherë.

PËRFUNDIM

Ungjilli duhet të mbetet qendror në ecurinë tonë me Krishtin. Zëvendësimi i Ungjillit me ndonjë sistem tjetër të shpalljes së drejtësisë shkatërron vlerën e shpëtimit tonë. Arritjet e Jezu Krishtit në kryq kanë vlerë vetëm për ata të cilët braktisin të gjitha sistemet e tjera të shpalljes së drejtësisë dhe bëhen burra dhe gra të besimit me rrënjë të Krishti. Zhvendosja e besimit tonë nga arritjet e Krishtit në arritjet tona dhe zbatimit të ligjit nga ana jonë, ose në çdo gjë tjetër, vetëm përfton një drejtësi të rreme.

Problemi është që ne shpesh nuk e kuptojmë nevojën tonë. Atje ku nuk ka ndjenjë për nevojën, nuk ka besim. Dhe atje ku nuk ka besim, nuk ka lidhje dinamike me Krishtin, dhe jeta e tij tek ne fillon të avullojë. Rritja jonë vjen ndërsa mësojmë si të braktisim burimet tona dhe të fillojmë të ecim me një besim me rrënjë në Krishtin. Pikërisht atëherë ne zbulojmë atë që Perëndia dëshiron aq fort që ne të shohim: faktin që ne kemi nevojë për Krishtin shumë më tepër se ç'imagjinojmë. Pikërisht nëpërmjet nevojës që kemi për Krishtin, Perëndia stimulon besimin tonë.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Si kishin rënë nga Ungjilli besimtarët e Galacisë?
- A po humbisni ndjenjën e gëzimit në Krishtin? Nëse po, pse?
- Si vlen Ungjilli për ne si besimtarë?
- Cili është ndryshimi midis vetë-përpjekjes dhe besimit?
- Si ndikon të jetuarit me besim në mendimet dhe veprimet tona të përditshme në jetë?

KARAKTERI
SHPIRTËROR

MËSIMI

3

RRITJA E KRISHTERË TA BËJMË KRISHTIN FOKUSIN E JETËS SË KRISHTERË

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të shohë që kryqi duhet të bëhet fokusi i jetës sonë nëse duam të rritemi vërtet.

Pikat kryesore

- Ka shumë keqkuptime në lidhje me rritjen shpirtërore.
- Kryqi luan një rol kritik në rritjen shpirtërore.
- Keqkuptimet tona e pengojnë rritjen.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të jetë një kristian i cili mburret në Krishtin.
- Të dijë që në mënyrë që të rritet, ai duhet të përqëndrohet tek kryqi – duke lidhur gjithë jetën me punën e Krishtit.
- Të shtrojë vetë-varësinë e tij te këmbët e Krishtit, dhe me anë të besimit, të përvetësojë fuqinë që vetëm Shpëtimtari i tij i ringjallur mund ta japë.

HYRJJE

Në këtë rrugë të karakterit shpirtëror, ne kërkojmë të hedhim një themel për jetesën e krishterë dinamike. Kjo fushë kritike bërtet për vëmendje ndërsa ne shohim udhëheqës kishash të cilët bëjnë lundërthyerje shpirtërore për shkak të ndonjë mëkati ose një tjetër. Si mund të ruhem ne vetë që të mos ludërthemi? Si mund të përforcohet dhe të mos ftohet dashuria jonë për Perëndinë? Si mund të rritemi në besimin tonë, që të kemi një marrëdhënie të gjallë dhe jetike me Jezun Krishtin?

Ne dëshirojmë të paraqesim një portret të mënyrës se si i krishteri arrin të ketë një dashuri më të madhe për Perëndinë dhe një besim të gjallë i cili e aftëson të udhëheqë shpirtërisht Kishën e Jezut Krishtit. Më konkretisht, do të mësojmë si ta bëjmë kryqin e Krishtit fokusin e jetës shpirtërore.

I. ÇFARË ËSHTË RRRITJA SHPIRTËRORE?

Rritja shpirtërore është puna e vazhdueshme e Perëndisë në jetën e besimtarit, duke e bërë të shenjtë në realitet. Fjala “e shenjtë” do të thotë “që i ngjan Perëndisë në realitet”. Ndërsa rritemi si kristianë, gjendja jonë morale përshtatet me statusin tonë ligjor para Perëndisë (si besimtarë, shpallemi të drejtë). Rritja shpirtërore është vazhdimi i asaj që është bërë në shpëtimin, kur një jetë e re i është dhënë besimtarit dhe është futur brenda tij.

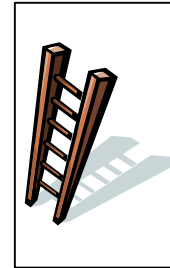
Vini re anët e ndryshme të rritjes sonë. Fryma e Shenjtë na rilindi që të mund të transformohemi në ngjashmëri me Perëndinë. Por ky transformim është një proces në vazhdim, dhe ky proces çohet përpara nëpërmjet një pune bashkëpunimi midis Perëndisë dhe të krishterit. Na thuhet tek Filipianët 2:12-13 - *punoni për shpëtimin tuaj me frikë e me dridhje, sepse*

Perëndia është ai që vepron në ju vullnetin dhe veprimtarinë, sipas pëlqimit të tij. Këtu ne shohim partneritetin që ne duhet të lidhim me Perëndinë. Ne nuk mund të jemi pasivë dhe të mendojmë që vetëm Perëndia do të krijojë ngjasimin e tij tek ne. Duhet të tregohemi edhe aktivë. Duhet të “punojmë”. Por kjo punë nuk bëhet për të fituar pranimin e Perëndisë; në vend të kësaj është shprehja e të kuptuarit dhe mirënjohes sonë të sinqertë për faljen e mëkateve tona nëpërmjet gjakut të Jezu Krishtit dhe për birësimin tonë si fëmijë të Perëndisë.

Janë përdorur shumë ilustrime dhe diagrame për të shpjeguar procesin e rritjes shpirtërore.

A. Shkalla

Shumë besimtarë e shikojnë rritjen shpirtërore si një shkallë së cilës i ngjitemi. Kur jemi vërtet shpirtërorë, e konsiderojmë veten si të jemi lartë në shkallë. Megjithatë, kur nuk jemi shpirtërorë, jemi në fund të shkallës.

B. Vdekja e vetes së vjetër

Të tjerët e shikojnë rritjen shpirtërore si një proces të shkëmbimit të vetes së vjetër mëkatore me njeriun e ri i cili krijohet në Krishtin. Me vdekjen e njeriut të vjetër, njeriu i ri vjen në ekzistencë. Kur ndodh kjo, personi rritet shpirtërisht.

Diagrame të tilla si ky nuk janë detyruesisht të gabuara, por siç do të shohim, ka një mënyrë më të mirë për të kuptuar rritjen shpirtërore.

II. ROLI I KRYQIT NË RITJEN SHPIRTËRORE

A. Rritja në njohuri për shenjtërinë e Perëndisë

Pjesa e parë e procesit të rritjes ka të bëjë me rritjen në njohurinë e Perëndisë. Zoti deklaroi me anë të profetit Jeremia: *“I dituri të mos lavdërohet me diturinë e tij, njeriu i fortë të mos lavdërohet me forcën e tij, i pasuri të mos lavdërohet me pasurinë e tij. Por kush lavdërohet të lavdërohet me këtë: të ketë gjykim dhe të më njohë mua, që jam Zoti, që bëj mirësinë, ushtrij të drejtën dhe drejtësinë mbi tokë; sepse kënaqem me këto gjëra”, thotë Zoti* (Jer. 9:23,24). Tek Gjoni 17:3 Jezusi thotë, *Dhe kjo është jeta e përjetshme, të të njohin ty, të vetmin Perëndi të vërtetë, dhe Jezu Krishtin që ti ke dërguar.*

Njohja e Perëndisë është qëllimi dhe kuptimi i jetës së përjetshme. Ndjekja kryesore e jetës kristiane duhet të jetë njohja e Perëndisë në të vërtetë. Prandaj, kur ne rritemi vazhdimisht në njohjen e tij në të gjithë madhësinë e tij, rritemi e bëhemi si ai. Çelësi për njohurinë e Perëndisë është të kuptosh karakterin e tij të shenjtë. Ne mësojmë të ndihemi si Pali kur ai thotë, *i konsideroj të gjitha këto një humbje në krahasim me vlerën e lartë të njohjes së Jezu Krishtit, Zotit tim* (Fil. 3:8a). Kjo është pjesë e procesit të shenjtërimit.

B. Të mësojmë të rrëfejme mëkatit tonë

Ndërsa rritemi në njohurinë për Perëndinë në të gjithë përsosmëritë e tij, ne arrijmë të njohim gjithashtu edhe veten tonë. Në veçanti, ne arrijmë të kuptojmë mëkatshëmërinë tonë në kontrast me karakterin e përsosur të Perëndisë. Sa më afër Perëndisë jemi, aq më shumë shohim se sa larg tij jemi. Sa më i lavdishëm është ai në kuptimin tonë, aq më i tmerrshëm bëhet mëkati ynë për ne.

Rritja në njohurinë e mëkatshmerisë personale mund të ilustruhet në jetën e Palit, apostullit. Në vitin 55 e.s. Pali e përshkroi veten si *më i vogli i apostujve* (1 Kor. 15:9). Më vonë në vitin 60 Pali i referohet vetes si *më të voglit nga të gjithë shenjtoret* (Efes. 3:8). Akoma më vonë, në fund të jetës së tij në vitin 64, ai e përshkruan veten si *i pari* ndër mëkatarët (1 Tim. 1:15). Mos u bë Pali një mëkatar më i madh me gjithë pjekjen e tij? Sigurisht që nuk duket kështu. Por duket se gjatë gjithë jetës ai rriste gjithnjë e më shumë përlulsi dhe ndjeshmëri në lidhje me mëkatin e tij. Me pjekjen e tij, ai arriti të kuptonte që disa prej qëndrimeve të tij të cilat nuk e shqetësonin më parë, në fakt ishin mëkatore. Kjo është pjesë e procesit të rritjes shpirtërore.

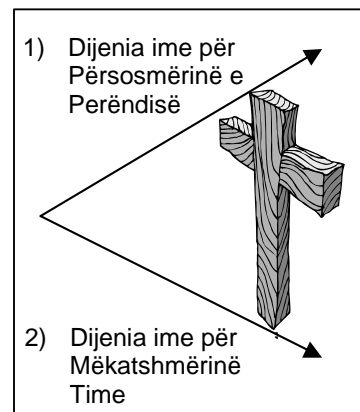
C. Hendeku që rezulton

Një të kuptuar për hendekun që ekziston midis njeriut mëkatar dhe Perëndisë të Shenjtë ishte, sigurisht, ajo që na solli në besim te Jezusi në fillim. Hendekun e mbush kryqi kurdoherë që një njeri shpëtohet (figura 3.1).

Por edhe pasi njihemi me Krishtin si Shpëtimtar, ne duhet të vazhdojmë akoma të rritemi në njohurinë tonë për shenjtërinë e Perëndisë dhe në dijeninë për mëkatshmerinë tonë. Kjo mund të jetë një përvojë shumë e frikshme. Të njohësh Perëndinë dhe shenjtërinë e tij do të thotë të ftosh vetë-zbulimin, dhe kjo është një përvojë e tmerrshme për ata të cilët duan të fshehin fajet dhe dështimet e tyre. Megjithatë, për kristianin i cili është duke u rritur, hendeku tregon nevojën e vazhdueshme për Krishtin dhe madhësinë e asaj që ka bërë ai në kryq.

Kështu kryqi vazhdon të rritet nga rëndësia për ne ndërsa rritemi drejt njohjes së Perëndisë në madhësinë e tij. Sa më të madh e njohim Perëndinë, aq më tepër ndihemi të padenjë para tij. Me rritjen e kësaj njohurie, ne shohim domethënien e faljes dhe pajtimin tonë me Perëndinë nëpër Jezu Krishtin. Ndërsa zbulojmë madhësinë e Perëndisë (siç e zbuloi Isaia kur ai pa lavdinë e Zotit në Tempull, ose si Izraeli kur takuan Perëndinë në Malin Sinai), ne zbulojmë lavdinë e vërtetë të Shpëtimtarit tonë. Gjaku i tij lan dhe pastron mëkatarët dhe na vesh me rroba të bardha në mënyrë që të mund t'i afrohem edhe më shumë këtij Perëndie të lavishëm.

Figura 3.1

III. PENGESA PËR RRRITJEN SHPIRTËRORE

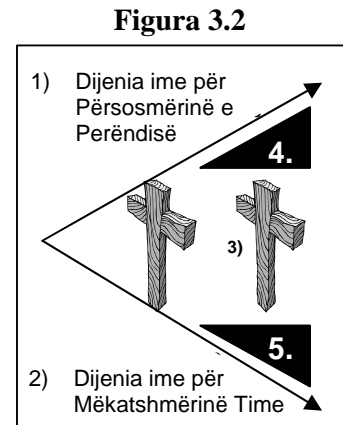
Meqë në një kohë pranuar faktin që Jezusi pagoi çmimin për të mbushur hendekun, ne mundohemi të përparojmë në rritjen tonë të krishterë. Shumë kristianë kanë një-dy probleme bazë me rritjen në besimin e tyre.

A. Farisaizmi – problemi i krenarisë

Shumë besimtarë merren plotësisht me veprimet dhe kështu bien në kurthin e përpjekjes për të fituar pranim nga Perëndia dhe të tjerët nëpërmjet zbatimit të tyre. Shpesh, fokusi zhvendoset nga puna e Krishtit në kryq e vendoset në shërbimin e tyre për Perëndinë. Si farisenjtë e kohëve të Dhiatës së Re, ata jetojnë sikur jeta e krishterë të përbëhej vetëm nga ato gjëra që ne bëjmë për Perëndinë.

Problemi kështu është që ata nuk kuptojnë se ka aspekte të tjera të jetës së krishterë, dhe akoma më të rëndësishme sesa shërbimi, si p.sh. njohja e Perëndisë dhe zotërimi i një marrëdhënieje personale me të (Lluka 10:38-42). Farisenjtë e sotëm besojnë gabimisht që ata mund të mbyllin hendekun që ekziston midis vetes së tyre dhe Perëndisë me anë të veprave të tyre të mira. Këtë mund ta motivojë krenaria, ose një dëshirë për t'u dukur mirë në sytë e të tjerëve. Kryerja bëhet themeli mbi të cilin këta njerëz ndërtojnë reputacionin e tyre.

Mëkati ndikon në fariseun e sotëm edhe në mënyra të tjera. Ai/ajo mund të mendojë që mëkati i tij/saj nuk ka shumë rëndësi për Perëndinë (*vini re trekëndëshin numër 4 në figurën 3.2*). Në një rast të tillë, pakësohet rëndësia e kryqit. Ajo që ai po bën këtu, në fakt është ta zvogëlojë Perëndinë në mendjen e tij në mënyrë që ai të duket më pak se ç'është në të vërtetë. Të tjerët mund të mendojnë, "Unë nuk jam vërtetë një mëkatar *aq* i madh!" Këta njerëz vendosin një trekëndësh (*numër 5 në figurën 3.2*) në vendin në fund poshtë kryqit. A nuk është shumë më e lehtë të shohësh mëkatin e dikujt tjetër sesa të shohësh mëkatin tënd? Pse është kështu? A është e vërtetë që ne kemi më pak probleme me mëkatin sesa të tjerët? Nëse mendojmë këtë, po e mashtrojmë veten. Ngaqë mendojmë shumë lart për veten tonë, prapë ulet rëndësia e kryqit.

Që t'i shmangemi farisaizmit, ne duhet të rritemi në njohurinë tonë për shenjtërinë e vërtetë të Perëndisë dhe mëkatshmërinë e vërtetë të zemrave tona. Pamja e kësaj do të na përulë dhe do të na e zbulojë nevojën që kemi për hirin e Perëndisë.

B. Dëshpërimi – mungesa e besimit

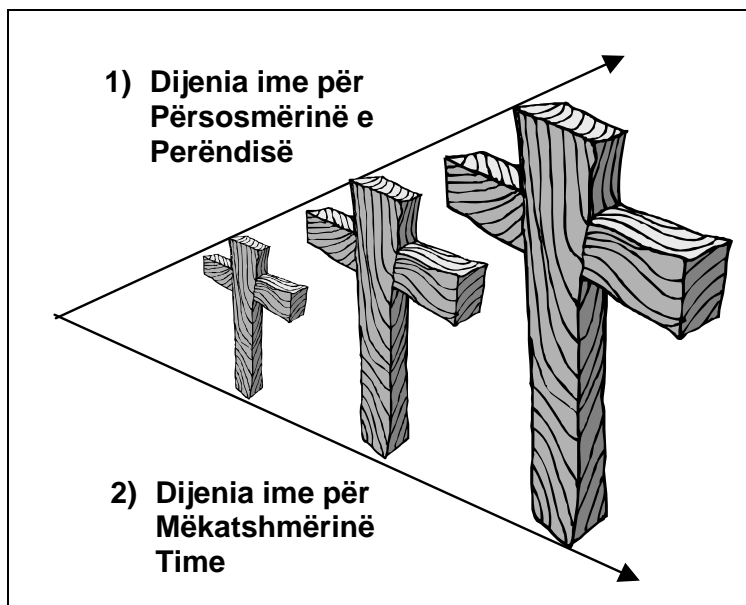
Të tjerët kanë një luftë të ndryshme. Ata e njohin shenjtërinë e Perëndisë, dhe kështu edhe mëkatshmërinë e tyre, dhe bien në dëshpërim sepse nuk dinë ç'të bëjnë për këtë. Ata përpiqen ta mbushin hendekun me vepra të mira, por ata ndiejnë që nuk mund të bëjnë kurrë mjaft vepra të mira për t'i pëlqyer vërtet Perëndisë. Ata mund të mundohen të kalojnë kohë me Fjalën e Perëndisë çdo ditë, por në ato ditë që dështojnë, ndihen tmerrësisht të mposhtur në disfatë për sa i përket ecurisë së tyre me Perëndinë. Ata përpiqen ta mbajnë gjuhën të frenuar, por kur dështojnë, ata dyshojnë nëse Perëndia i do me të vërtetë. Për shkak të të gjitha dështimeve të tyre, ata arrijnë në përfundimin që nuk mund t'i pëlqejë kurrë vërtet Perëndisë. Kështu dëshpërohen.

C. Zgjidhja: Kryqi duhet të rritet

Dy problemet të cilat u përshkruan më lart janë në fakt të ngjashme me njëri-tjetrin. Fariseu beson gabimisht që ai mund të fitojë favorin e Perëndisë me veprat e veta ndërsa ai i cili dëshpërohet e di saktë që ai nuk mund të fitojë favorin e Perëndisë me anë të veprave të tij. Por në të dyja rastet standardi është i gabuar. Problemi themelor është përqëndrimi në fitimin e favorit të Perëndisë.

Ngaqë problemet janë të ngjashme, zgjidhjet janë plotësisht të njëjta. Në thelb, që të mbyllet hendeku, duhet të rritet kryqi. Hendekun s'e mbyll dot asgjë që bëjmë ne. Siç tha Pali, *Sa për mua, mos ndodhtë kurrë që unë të mburrem me tjetër gjë, veç për kryqin e Zotit tonë Jezu Krisht* (Gal. 6:14a). Jezu Krishti dhe puna e tij mbi kryq bëhen gjithnjë e më të rëndësishëm për ne.

Figura 3.3 – Kryqi në rritje

Ne duhet të besojmë realitetet e reja të jetës sonë në Jezu Krishtin. Ndonëse jemi ende të prekshëm ndaj mëkatit, Perëndia është i hirshëm dhe fal mëkatin tonë. Ne qëndrojmë krejtësisht të drejtë në Krishtin vetëm për shkak të veprës së tij në kryq. Ne jemi bërë fëmijë të Perëndisë të gjallë dhe jemi të dashur prej tij. Ai gëzohet për ne dhe është i angazhuar për të na përshtatur me shëmbëlltyrën e Krishtit.

PËRFUNDIM

Kryqi është e vetmja shpresë e jona për paqe me të. Nuk ka asnjë vend tjetër ku mëkatarët, qofshin edhe të shpallur të drejtë, mund të takojnë Perëndinë përveçse në kryq.

Që të rritemi shpirtërisht, duhet të përqëndrohemi në njohjen më të plotë të realiteteve të arritjeve të Krishtit në kryq dhe jo në përpjekje gjithnjë e më të forta. Ditë për ditë, nga çasti në çast, duhet të mbajmë mend atë që Krishti ka bërë për ne në kryq duke hequr mëkatin tonë dhe duke na dhënë jetën e re. Sipas kësaj pikëpamjeje për shenjtërimin, ne kuptojmë që mishi ynë mbetet i keq deri në ditën kur vdesim. Por ne njohim gjithashtu edhe jetën e Krishtit tek ne.

Ndërsa rritemi në njohjen e Perëndisë, po shndërrohemi gjithnjë e më shumë sipas shëmbëlltyrës së tij. Paaftësia për të bërë këtë me forcat tona bëhet gjithnjë e më e qartë dhe ne arrijmë të varemi tek Krishti plotësisht. Ungjilli bëhet shumë më i vlefshëm për ne, dhe nevoja që kemi për Krishin bëhet shumë më e madhe. Ne kuptojmë më thellësisht atë që besuam në fillim. Ne ia kujtojmë vetes të vërtetat e ungjillit. Me anë të besimit po realizojmë më tepër arritjen e vdekjes dhe ringjalljes së Krishtit në jetën tonë.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Çfarë është rritja shpirtërore? Si lidhet ajo me shpëtimin?
- Si rritet në shenjtëri? Përshkruani procesin me terma të përditshëm dhe mënyrën se si keni mësuar që arritjet e Krishtit kanë të bëjnë me këtë proces.
- Cila është vështirësia më e madhe që keni për rritjen tuaj shpirtërore?
- Bëni një listë të arritjeve të vdekjes së Krishtit mbi kryq dhe të ringjalljes së tij nga të vdekurit. Shkruani një përshkrim të mënyrës se si ju mund t'i realizoni këto arritje më shumë në jetën tuaj.

PLAN VEPRIMI

Përshkruajini një njeriu tjetër atë që keni mësuar për rritjen në shenjtëri dhe shpjegojani atij se si zbatoni arritjen e Krishtit në jetën tuaj të përditshme. Jepni një shembull specifik të ndryshimeve në jetën tuaj si besimtar si pasojë e njohurisë që keni për shenjtërimin.

KARAKTERI
SHPIRTËROR

MËSIMI

4

FUQIA TRANSFORMUESE E UNGJILLIT LIRIA NGA SUNDIMI I MËKATIT

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të shpjegojë se si ne u liruam nga sundimi i mëkatit ndërsa u bashkuam me Krishtin, në vdekjen dhe ringjalljen e tij, në mënyrë që të mund të përjetojmë fuqinë e Ungjillit në jetën tonë ndërsa ecim me anë të besimit në këtë realitet të ri.

Pikat kryesore

- Shpëtimi ynë do të thotë që jemi shndërruar brendësisht.
- Për shkak të natyrës sonë të re kemi fuqinë për të mposhtur mëkatin.
- Perëndia do që ne të ecim në Frymë që të mos plotësojmë dëshirat e mishit.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të kuptojë domethënien e bashkimit me Krishtin dhe fuqinë në dispozicion për ta bërë mishin të vdekur, të mos sundohet më nga mëkati.
- Të ecë me anë të besimit në vdekjen dhe ringjalljen personale dhe shpirtërore të cilat përjetoohen në Krishtin dhe në shpëtimin nga fuqia e mëkatit.

Sugjerime për trajnuesit

Ky mësım u referohet shumë Romakëve 6:3-10. Një studim i kujdesshëm i këtyre vargjeve gjatë përgatitjes do t'ju aftësojë ta jepni këtë mësım në mënyrë të efektshme.

HYRJE

Ungjilli është themeli i marrëdhënies që kemi me Perëndinë. Nga këndvështrimi i Perëndisë, marrëdhënia jonë është e ndërtuar vetëm mbi faljen e Krishtit dhe drejtësinë e tij të përsosur e cila na jepet nëpërmjet besimit. Kjo e vërtetë duhet të sjellë mundësinë për të mposhtur mëkatin në jetën tonë, gjë që do të rezultojë në një transformim të thellë personal. Megjithatë, shumica prej nesh ende luftojmë me mëkatin dhe hera-herës dyshojmë nëse mund të transformohemi sot. Pse mëkatojmë besimtarët? Dhe çfarë mund të bëhet që të rregullohet kjo gjë? Si mund të transformohemi vërtet sipas Ungjillit?

I. HIRI I PERËNDISË DHE PRAKTIKA E MËKATIT

A. A mund të vazhdojmë të mëkatojmë?

Në qoftë se hiri i Perëndisë tepron vërtet përtej gjithë mëkatit tonë dhe shpallemi të drejtë pavarësisht nga bindja jonë, a mund të vazhdojmë të praktikojmë mëkatin? Nëse hiri i Perëndisë u ofrohet atyre të cilët as që e meritojnë por e marrin për shkak të besimit që kanë tek Jezu Krishti, është më se e natyrshme të bësh këtë pyetje. A mund të vazhdojmë të mëkatojmë dhe prapë të presim që hiri i Perëndisë do ta mbulojë mëkatin?

Këtë pyetje e parashikoi apostulli Pal në letrën e tij drejtuar Galatasve kur ai tha, *mos e përdorni këtë liri si një rast për mishin* (Gal. 5:13). Dhe kjo është pikërisht pyetja së cilës i përgjigjet Pali tek Romakët 6 kur ai pyet, *A të mbetemi në mëkat, që të teprojë hiri? Aspak! Ne që jemi të vdekur për mëkat, si do të jetojmë akoma në të?* (Rom. 6:1b, 2).

B. Përgjigjja Biblike

Përgjigjja e kësaj pyetjeje është qartësisht “jo”, nuk do të vazhdojmë të mëkatojmë. E kuptojmë këtë dhe bëjmë çmos që të mos mëkatojmë. Vetë-disiplina dhe rregullat bëhen norma për kristianin serioz i cili dëshiron t’i shmanget të mëkatuarit. Por korrigjimi i vërtetë për mëkatin lidhet me transformimin e brendshëm të besimtarit.

Ndërsa studiojmë përgjigjen e Palit tek Romakët 6, ne kuptojmë jo vetëm pse nuk mund të vazhdojmë të mëkatojmë, por edhe zbulojmë lirinë e re që kemi nga fuqia e mëkatit. Kjo është një pjesë jetike e jetesës fitimtare të krishterë. Në shpëtimin tonë, Perëndia ka vënë në dispozicion zgjidhjen për dy prej nevojave tona më themelore: Ai na ka çliruar nga ndëshkimi i mëkatit, duke na pajtuar me veten, dhe ai na ka çliruar nga fuqia e mëkatit, që të mund të jetojmë në liri të vërtetë për ta dashur. Romakët 6:1-2 na mëson që nuk mund të vazhdojmë në praktikimin e mëkatit, siç bënim para se të bëheshim të krishterë, sepse kemi *vdekur për mëkat*.

II. TË PAGËZUAR NË VDEKJEN E TIJ – TË RINGJALLUR NË RINGJALLJEN E TIJ (ROM. 6:3-10)

Në letrën e tij drejtuar Romakëve ndërsa i përgjigjet pyetjes për mëkat, Pali përdor pagëzimin për të ilustruar ndryshimin që ndodh kur një njeri bëhet një fëmijë i Perëndisë. Lexoni me kujdes Romakët 6:3-10.

A. Vdekja jonë me Krishtin

1. Si vdiqëm ne?

Tek Romakët 6:2-5 Pali shpjegon se si vdiqëm për mëkat. Ne u bashkuam me Krishtin dhe u pagëzuam në vdekjen e tij. Para se të marrim parasysh pagëzimin tonë në vdekjen e Krishtit, ne duhet të përqëndrohemi në çështjen e vërtetë e cila shkaktoi vdekjen tonë për mëkat. Kjo ndodhi përmes bashkimit tonë me Krishtin. Në këtë pasazh ka disa pohime veprimesh, të cilat shprehin bashkimin midis Krishtit dhe nesh. Në vargun 3 shohim që *ne të gjithë që u pagëzuam në Jezun Krishtin, u pagëzuam NË vdekjen e tij*. Në vargun 4, *u varrosëm ME të*. Në vargun 5, *u bashkuam ME Krishtin*, dhe në vargun 8, *vdiqëm ME Krishtin*.

Të gjitha këto pohime e bëjnë të qartë që nëpërmjet bashkimit tonë me Krishtin në vdekjen e tij kemi vdekur ne vetë. Nëse duam të jemi të lirë prej natyrës mëkatore brenda nesh, duhet të përjetojmë vdekjen në njeriun tonë të brendshëm. Kur Perëndia na bashkoi mbinatyrshëm me Krishtin, ai bëri të vdiste njeriu i brendshëm edhe pse njeriu i jashtëm vazhdon të jetojë.

Termi “të bashkuar” (*sumfutoi* - συμφυτοί - greqisht) tek vargu 5, *u bashkuam me Krishtin*, është një term i cili përdoret për të përshkruar shartimin midis dy bimëve të dallueshme. Kur një degë e huaj iu shartua një peme, në kohën që ajo filloi të merrte jetë prej pemës ajo thuhej të kishte qenë *sumfutoi*, “e bashkuar” me të. Ky ishte një

bashkim i gjallë dhe organik. Ky është lloji i bashkimit të gjallë i cili ndodh kur ne besojmë në Krishtin. Ne jemi të bashkuar me Jezun Krishtin në mënyrë të mbinatyrshme, dhe jeta e tij i jep jetë njeriut tonë të brendshëm. Por para se të mund të jetojmë në liri, pikësëpari ne duhet të vdesim, në mënyrë që njeriu ynë i brendshëm të mund të ndahet nga natyra mëkatore. Kështu bashkohemi me Krishtin në vdekjen e tij.

Kështu, vdekja jonë me Krishtin krijoi ndarjen midis njeriut tonë të brendshëm dhe natyrës mëkatore, e cila rezultoi në lirinë tonë nga sundimi i mëkatit. Edhe pse natyra jonë mëkatore ende ekziston, dhe është një forcë shumë e keqe brenda nesh, sundimi i saj mbi ne është thyer dhe ne nuk jemi më të lidhur si me zinxhirë me fuqinë e saj. Ky është realiteti ynë i ri dhe i sigurt, dhe ne duhet të besojmë në të nëse kemi për të jetuar suksesshëm jetën e krishterë.

2. Çfarë ndodhi si pasojë e vdekjes sonë me Krishtin?

Romakët 6:6 na thotë se çfarë ndodhi si pasojë e vdekjes sonë me Krishtin: “vetja jonë e vjetër” u kryqëzua. Vetja e vjetër është thjesht njeriu i brendshëm i cili ekzistonte para se të besonim në Jezun Krishtin dhe na u dha jeta e re prej tij. Është njeriu i vjetër ai që ishte skllav i mëkatit. Megjithatë, kur ne u bashkuam me Krishtin në vdekjen e tij, ky njeri i brendshëm u kryqëzua me rezultatin që trupi ynë i mëkatit “u anulua”. Fjala greke *katargeo* (καταργεω), “u anulua”, nuk sugjeron idenë e asgjëzimit, sikur mëkati të jetë eliminuar nga brenda nesh. Megjithatë, ajo do të thotë, “të nxjerrësh jashtë pune ose të bësh të pavlefshëm”, në kuptimin që diçka bëhet e paefektshme kur i hiqet fuqia e kontrollit. Pali përdor të njëjtën fjalë tek Romakët 3:3 kur thotë që mosbesimi i njeriut nuk e “nxjerr jashtë pune” besnikërinë e Perëndisë. Tek Romakët 7:2, ai thotë që një grua *lirohet* nga burri i saj nëse ai vdes. Ky është kuptimi në kontekstin tonë. Ne jemi liruar nga sundimi i mëkatit sepse fuqia e tij për të drejtuar është hequr. Zinxhirët e mëkatit janë thyer dhe nuk jemi më skllavë ndaj tij.

B. Rezultati i fundit: Jeta e Re me Krishtin

Ka një ide tjetër të fundit që komunikohet në këtë pasazh e cila shpjegon transformimin që njeriu ynë i brendshëm ka kaluar. Ne na thuhet që jemi të bashkuar me Krishtin jo vetëm në vdekjen e tij, por edhe në ringjalljen e tij. Jo vetëm që kemi vdekur, por edhe jemi ringjallur në një jetë të re. Nëpërmjet bashkimit tonë me Krishtin, sepse Krishti jeton, sot jeton edhe njeriu ynë i brendshëm. Romakët 6:4 na thotë që ashtu si fuqia e Atit u shfaq duke ringjallur Krishtin nga të vdekurit, po kështu edhe ne bëhemi të ecim në risinë e jetës si shfaqje e së njëjtës fuqi. E njëjta fuqi e cila ringjalli Krishtin nga të vdekurit, tani na ka ringjallur edhe ne nga të vdekurit.

Rezultati i gjithë kësaj është që ne na ka ndodhur diçka shumë e fuqishme dhe e mbinatyrshme, dhe njeriu ynë i brendshëm nuk është më ai që ishte dikur më parë. Njeriu i vjetër ka vdekur dhe një njeri i ri jeton. Çfarë lloj njeriu i ri është ky? Në vargjet 6 dhe 7 të Romakëve 6 ne mësojmë që ky njeri i ri i brendshëm është i liruar nga mëkati dhe nuk është më skllav i tij. Ja se çfarë jemi ne tani në Krishtin.

C. Të llogarisim jetën tonë të re në Krishtin me anë të besimit

Është e domosdoshme për të krishterët t’i çojnë këto të vërteta në jetën e tyre të përditshme. Të gjithë e dimë që mëkati ekziston ende brenda nesh, dhe ndërsa vazhdojmë në luftën tonë tokësore me mëkatin, mund të humbasim nga shikimi jetën tonë të re e cila ekziston vërtet

në Krishtin. Ka kohë kur nuk ndihemi shumë të lirë nga mëkati, dhe vrasim mendjen nëse diçka e mbinatyrshme ka ndodhur vërtet tek ne. Mund të biem dakord me Apostullin Pal i cili tha, *Në fakt të mirën që unë e dua nuk e bëj; por të keqen që s'dua, atë bëj* (Romakët 7:19).

Kjo është arsyeja pse fjalët mbyllëse të Palit në Romakët 6 janë kaq të rëndësishme për ne. Tri herë në këtë pasazh Pali na ka urdhëruar të “dimë” këtë të vërtetë v. 3, 6, 9). Ai dëshiron që ne të kuptojmë se çfarë na ka ndodhur vërtet në Krishtin. Pastaj, në vargun 11, Pali përfundon, *Kështu edhe ju, konsiderojeni veten të vdekur për mëkatin, por të gjallë për Perëndinë, në Jezu Krishtin, Zotin tonë*. Në këtë varg, fjala greke *logizomai* (λογίζομαι), “konsiderojeni”, ishte një term matematikor i cili përdoret kur dikush po llogariste një problem ose numëronte numrat. Ajo përdoret në mënyrë figurative në këtë pasazh për të “pohuar plotësisht” të vërtetat që mësohen këtu. Ne po nxitemi nga Pali ta besojmë këtë të vërtetë rreth nesh, dhe ta besojmë plotësisht. Njeriu i vjetër nuk banon më brenda nesh. Ai ishte skllav i mëkatit, por është kryqëzuar nërsa jemi bashkuar me Krishtin në vdekjen dhe ringjalljen e tij, dhe tani jemi transformuar në burra të rinj dhe gra të reja. Sot ne duhet të pohojmë dhe të besojmë që jemi bërë të gjallë në Krishtin dhe që jemi bërë krijesa të reja përbrenda.

Jeta jonë e krishterë është një jetë në të cilën ecim nëpërmjet besimit në këtë të vërtetë. Edhe pse nuk përjetojmë këtë gjë përsosmërisht gjatë gjithë kohës, kjo nuk ndryshon realitetin e asaj që ka ndodhur. Ne duhet të vazhdojmë çdo ditë të pendohemi për mëkatin tonë dhe të besojmë që jemi një me Krishtin, dhe që sot jetojmë në bashkim me të.

III. FUQIA PËR TË MOS MËKATUAR

Sipas Romakëve 6, ngaqë jemi të bashkuar me Krishtin, vdiqëm dhe u ringjallëm me të. Fitorja e tij mbi mëkatin ishte fitorja jonë mbi mëkatin. Mëkati nuk është më zotëria jonë. Por ky realitet i madh i krishterë nuk do të thotë që mëkati nuk kërkon më të na skllavërojë. Mëkati nuk është zotëria jonë, edhe pse ai është gjithmonë duke luftuar për të rifituar autoritetin dhe pushtetin e tij mbi ne.

Ndoshta po mendoni, “Por unë luftoj vazhdimisht me mëkatin. Si mund t’i japë disfatë?” Të jini të sigurt që asnjë listë rregullash ose vetëdisiplinë mund të të çojë në një jetë të krishterë fitimtare. Ne mund të përpiqemi herë pas here në fuqinë e mishit dhe më në fund do të dështojmë sepse mishi ynë prirret të mëkatojë. Korrigjimi i vërtetë për mëkatin ka të bëjë me transformimin e brendshëm të besimtarit. Mëkatin e luftojmë duke përfunduar dijeninë tonë për atë se kush jemi në Krishtin.

A. Kuptoni natyrën e re

Kur u bëtë i krishterë, nuk i shtuat një natyrë hyjnore natyrës suaj të vjetër mëkatore. Ju shkëmbyet natyra – u bëtë një krijesë e re (2 Kor. 5:17). Ju jeni transferuar nga mbretëria e errësirës në mbretërinë e dritës, kur u bëtë një fëmijë i Perëndisë. *Njeriu ynë i vjetër* [natyra e vjetër] *u kryqëzua me të* (Rom. 6:6). Natyra e vjetër është e pafuqishme!

Nëse kemi një natyrë të re, pse mëkatojmë? Është një fjalë greke e cila përdoret shumë, shumë herë gjatë gjithë Dhiatës së Re si burim i mëkatit në jetën e besimtarit. Është fjala mish. Ç’është mish? Është pjesa e mendjes, emocioneve dhe vullnetit tonë e cila është kushtëzuar ose stërvitur në mëkat. Zakonet dhe mënyrat e të menduarit na kalohen ne nga bota, nga mësuesit e paperëndishëm, dhe nga sulmet e drejtpërdrejta të Satanit. Përvojat

tona të kësaj bote kanë programuar mendjet tona të jetojnë në mënyrë të pavarur nga Perëndia dhe sipas rrugëve të botës.

B. Jetoni në Frymën

Romakët 8:5-7 kontraston ata të cilët jetojnë sipas mishit me ata të cilët jetojnë sipas Frymës. Atje gjejmë që është mendja ajo e cila vendoset ose për mishin ose për Frymën. Mishi juaj, i cili është stërvitur nga bota, përfton mendime dhe ide të botës të cilat të çojnë në mëkat. Si besimtarë, ne nuk duhet të jemi më në mishin, por në Frymën (Rom. 8:9; Gal. 5:16). Por është e mundur për ne të ecim sipas mishit (Rom. 8:12, 13). Jobesimtarët nuk kanë asnjë liri për të zgjedhur, ata ecin në mish sepse ata jetojnë në mish. Por ne nuk jemi të detyruar për mishin... kemi mundësi për të zgjedhur. Duhet të mësojmë dhe të zgjedhim të ecim sipas Frymës, jo mishit. Siç thotë Pali: *Ecnë sipas Frymës dhe nuk do t'i përmbushni dëshirat e mishit* (Gal. 5:16).

C. Identifikojeni veten si Fëmijë i Perëndisë

Para se ta njihim Krishtin ishim mëkatarë, por kur u bëmë fëmijët e Perëndisë ne u bëmë 'shenjtorë'. A jemi shenjtorë ose mëkatarë? Përgjigjja mund të jetë e vështirë. Por nëse mendoni për veten si pjesë shenjtor dhe pjesë mëkatar, pjesë dritë dhe pjesë errësirë, do të vazhdoni të luftoni me vështirësi dhe të bëni një jetë të mposhtur, në disfatë. Meqenëse janë njohur me transformimin që ka ndodhur, besimtarët duhet të luftojnë të mbajnë dijeninë e asaj se kush janë në Krishtin e ringjallur. Kur ne përballemi me mëkatin, duhet ta mendojmë veten si fëmijë të Perëndisë. Nëse e mendojmë veten mëkatarë, do të priremi të jetojmë si mëkatarë. Duhet ta shohim veten tonë si shenjtorë, si fëmijë të Perëndisë, që të jetojmë si fëmijë të Perëndisë.

D. Ripërtëritni mendjen tuaj

Shumë rrugë mëkatarë fillojnë me një jetë të keqe mendimesh. Rrugët e mëkatshme të të menduarit duhen "transformuar me anë të ripërtëritjes së mendjes" (Rom. 12:2). Mendja është qendra e betejës kundër mëkatit. 2 Korintasit 11:3 tregon që ashtu si Eva u mashtrua nga Satani, mendjet tona mund të çohen larg përkushtimit të sinqertë dhe të pastër ndaj Krishtit. Satani influençoi mendjet e Davidit, Solomonit, Ananias, kristianëve në Korint, dhe ai mund të influençojë gjithashtu edhe mendjen tuaj. Ai mund të sjellë mendimet e tij në mendjen tuaj dhe t'ju mashtrorë që të mendoni se ato janë mendimet tuaja, madje edhe mendimet e Perëndisë. Por ne *ia nënshtrorjmë çdo mendim dëgjuesës së Krishtit* (2 Kor. 10:5).

E. Dini të vërtetën

Ku qëndron fuqia e mëkatit? Satani, sipas Gjonit 8:44, *është gënjeshtar dhe ati i rrenës*. Kur ne tundohe mi të mëkatojmë, pas kësaj fshihet gjithmonë një gënjeshtër. Por Jezusi thotë në të njëjtin kapitull, *do ta njihni të vërtetën dhe e vërteta do t'ju bëjë të lirë* (8:32). Mbrojtja jonë kundër mëkatit është e vërteta. Duke ditur identitetin tonë të vërtetë dhe fitimtar si besimtarë në Krishtin, ne gjejmë liri të plotë prej fuqisë së mëkatit.

PËRFUNDIM

Ungjilli është themeli i marrëdhënies që kemi me Perëndinë. Nga këndvështrimi i Perëndisë, marrëdhënia jonë është e ndërtuar vetëm mbi faljen e Krishtit dhe drejtësinë e tij të përsosur e cila na jepet me anë të besimit. Kjo e vërtetë ka për të na bërë të aftë të jemi të ndershëm për mëkatet tonë para Perëndisë, dhe do të na sjellë sigurinë e hirit të tij të bollshëm ndaj nesh. Ajo ka për të na frymëzuar të jetojmë si të drejtë, jo sepse kemi bërë veten të drejtë, por sepse kjo është ajo që Perëndia, sipas hirit të tij, na ka shpallur se jemi.

Ajo e cila është me të vërtetë e rëndësishme për fitoren mbi mëkatet është një besim dinamik në ritje në Krishtin, një besim i cili mbështetet në arritjet e Krishtit në kryq, në mënyrë që fuqia e tij vepron fuqimisht tek ne duke zbuluar mëkatet dhe dobësitë më qartë. Ky besim kupton dhe vlerëson hirin e Perëndisë më thellë dhe na bën që të njohim Perëndinë në mënyrë më intime.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Si i lejoni ndjenjat tuaja, në vend të besimit në Fjalën e Perëndisë, të influencojnë mënyrën se si e shikoni jetën tuaj në Krishtin?
- Kur luftoni kundër mëkatit, cila sjell më shumë fuqi në jetën tuaj: të përpiqesh më fort ose të besosh më shumë?
- Si lidhet fjala *konsiderojeni* në Romakët 6:11 me besimin?
- Çfarë i ka ndodhur natyrës suaj të mëkatshme sipas letrës së Palit drejtuar Romakëve?
- Si mund të jetoni sipas Frymës?

KARAKTERI
SHPIRTËROR

MËSIMI

5

SI TË MBASH NJË DITAR SHPIRTËROR

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i mësimit është të prezantojë shkrimin e ditarit si një vegël praktike e cila mund t'i ndihmojë besimtarët të përqëndrohen në rritjen personale shpirtërore dhe në rritjen shërbimore.

Pikat kryesore

- Pse të mbash një ditar shpirtëror?
- Koha e përditshme me Perëndinë
- Shkrimi i përditshëm i ditarit

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të jetë në gjendje të përdorë ditarin si një vegël të efektshme për regjistrimin e zbulimeve personale devocionale, kërkesave në lutje dhe përgjigjeve ndaj tyre, kontakteve në shërbim, shënimeve për grupet qelizë, si dhe meditimeve të përditshme.

Sugjerime për trajnuesit

Mund të dëshironi të bëni ose të porositni një ditar për t'u shpërndarë pjesëmarrësve që ta përdorin gjatë seminarit të trajnimit.

HYRJE

Në ritmin e shpejtë të jetës, pak njerëz gjejnë kohën dhe vendin për të medituar për Perëndinë dhe Fjalën e tij, dhe për zbatimin e saj në jetën e tyre personalisht. Meqenëse dishepulli ka një dëshirë për t'u rritur dhe ndryshuar, ai shqyrton vazhdimisht jetën e tij. Si Mbreti David, ai i kërkon Zotit ta hetojë zemrën dhe jetën e tij për të zbuluar të gjitha të metat dhe mëkatet e tij në mënyrë që të ndryshohet e rritet (Psalmi 139:23-24). Ekziston një nevojë e madhe për ne të kalojmë kohë në qetësi para Perëndisë çdo ditë dhe të këpusim prangat e të qenit të zënë (Psalmi 46:10; 37:7).

Mbajtja e një ditari do t'ju ndihmojë shumë gjatë procesit të mbjelljes së kishave. Mësimi i mëposhtëm përshkruan elemente të ditarit të mbjellësit të kishave të cilat ju mund t'i përdorni ndërsa mbani ditarin tuaj.

I. PSE TË MBASH NJË DITAR SHPIRTËROR?

Kur izraelitët kaluan lumin Jordan për të hyrë në Tokën e Premtuar, Perëndia i urdhëroi të merrnin dymbëdhjetë gurë prej lumit dhe të ndërtonin një përmendore. Qëllimi i asaj përmendoreje ishte të shërbente si kujtim ndaj brezave aktualë dhe të ardhshëm izraelitë për besnikërinë dhe fuqinë e Perëndisë në mesin e tyre (Joz. 4:1-9).

Në mënyrë të ngjashme, kur ne regjistrujmë mësimet që na i ka mësuar Zoti, ose përvojat që kemi patur, ose kërkesat në lutje bashkë me përgjigjet e tyre, edhe këto shërbejnë si kujtime

ndaj nesh për dashurinë dhe besnikërinë e Perëndisë në jetën tonë kur dalim përballë vështirësive ose dekurajimit. Mbajtja e një ditari të rregullt është një nga mënyrat më të efektshme për të zhvilluar përgjegjshmëri në rritjen tonë shpirtërore dhe jetën shërbimore. Një ditari na detyron të meditojmë për jetën tonë dhe të rregullojmë përparësitë që kemi. Ai ndihmon gjithashtu edhe në rritjen tonë në besim ndërsa ne shohim se si njohuritë dhe të kuptuarit tonë për Perëndinë janë rritur gjatë kohës, si dhe mënyrën se si Perëndia u është përgjigjur lutjeve tona.

Gjatë shekujve, kristianët kanë mësuar shumë nga ditarët e të krishterëve të famshëm si Jonathan Edwards, Hudson Taylor dhe Amy Carmichael. Ata kanë qenë një dëshmi e shkruar për mënyrën se si Perëndia ka jetuar në marrëdhënie me një person të caktuar dhe një inkurajim për marrëdhënien intime që mund të kemi dhe ne me të.

Përveç një raporti të rritjes sonë shpirtërore, një ditari mund të jetë një vegël e efektshme në zhvillimin e shërbimit tonë. Nëse Perëndia po ju thërret të mbillni një kishë ose të bëni pjesë në një ekip që mbjell kishat, do të merreni me detyra të veçanta – ungjillizimi, dishepullizimi, zhvillimi i grupeve të vogla, etj. Një ditari mund t’ju ndihmojë të regjistroni kontaktet me njerëzit, zbulimet dhe qëllimet për takimet e grupeve qelizë, pyetjet dhe shqetësimet të cilat dëshironi t’i diskutoni me mentorin tuaj, etj. Ai shërben si një kujtim i dukshëm i shërbimit tuaj dhe gjithashtu ju lejon të shihni se si Perëndia ju përdor në mënyra specifike për t’i sjellë njerëzit tek ai dhe për të themeluar një kishë. Një ditari përbën gjithashtu edhe një histori të cilën mund ta rishikoni bashkë me trajnuesin ose mentorin tuaj.

II. KOHA E PËRDITSHME ME PERËNDINË (FIGURA 5.1)

Figura 5.1 është një formulë shembull për regjistrimin e meditimeve nga koha juaj e përditshme devocionale me Fjalën e Perëndisë dhe pastaj kërkesat në lutje dhe përgjigjet për lutjet. Shënoni në formular të dhënat e mëposhtme:

- **Pasazhi i sotëm:** Shënoni pasazhin e Biblës që po lexoni gjatë devocioneve tuaja.
- **Zbulimet personale:** Lexoni pasazhin e Biblës, kaloni kohë për të menduar dhe për t’u lutur rreth tij. Shënoni çdo zbulim që ju jep Fryma e Shenjtë në lidhje me këtë pasazh. Çfarë thotë pasazhi? Çfarë vini re ju? Si mund të zbatoni këtë pasazh në jetën tuaj sot?
- **Premtimet për t’u përvetësuar:** A ka premtime në këtë pasazh? Shkruajini ato dhe falënderoni Perëndinë për këto të vërteta.
- **Urdhërimet për bindje:** A tregon ky pasazh urdhërimet të cilave duhet t’u bindeni?
- **Lutja:** Bëni një listë të kërkesave në lutje për të cilat keni një barrë të veçantë si dhe përgjigje për kërkesa të mëparshme. Të jeni sa më specifik. Kjo do t’ju ndihmojë të shihni Perëndinë të punojë nëpërmjet lutjeve tuaja.

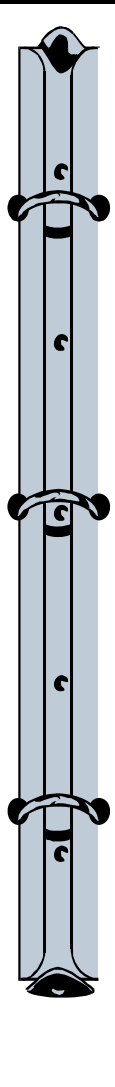
III. SHKRIMI I PËRDITSHËM I DITARIT (FIGURA 5.1)

Figura 5.1 është një faqe shembull nga një ditari. Ditari ndihmon në monitorizimin e pogradit të shërbimit tuaj të mbjelljes së kishave. Vini re temat e mëposhtme të cilat mund t’i regjistroni në ditarin tuaj:

- **Planet për veprim:** Shënoni çdo punë që keni bërë lidhur me planet tuaja për veprim. Bëni një listë të veprimtarive të kryera për një plan veprimi ose punën në vazhdim.

- **Kontaktet:** Bëni një listë të kontakteve tuaja të krijuara gjatë ungjillizimit atë ditë. Shënoni rezultatet e kohës që kaluat bashkë me ata njerëz. A e ndatë dëshminë tuaj? Si reagon ata? A janë të hapur ose të mbyllur ndaj Ungjillit?
- **Takimet:** Bëni shënime për ndonjë grup qelizë, mbledhje në shtëpi ose funksion të veçantë. Ku dhe kur është mbajtur takimi? Kush e ka udhëhequr? Çfarë keni bërë (studim biblik, grup për lutje, shfaqja e filmit Jezus për shokët tuaj)? Sa njerëz morën pjesë? Sa prej tyre janë pjesëmarrës të rregullt? Po vizitorët? A iu përkushtua ndokush Krishtit? Vini re ndonjë problem ose shqetësim të veçantë i cili kërkon vëmendje të mëtejshme.
- **Shënimet:** Kaloni kohë për të menduar për ditën. A ka ndonjë gjë që në bie në sy? A mësuar ose vutë re ndonjë gjë në jetën ose shërbimin tuaj personal që dëshironi ta shënoni? Këto meditime janë shënime personale që ju bëni për jetën tuaj. **Ato nuk kanë pse të ndahen me të tjerët.** Ato ju ndihmojnë të vini ditën tuaj në raportin e duhur dhe të shënoni çdo gjë që Fryma e Shenjtë po ju mëson.

Figura 5.1. Devocionet e përditshme dhe Ditari

DEVOCIONET E PËRDITSHME		DEVOCIONET E PËRDITSHME							
<p>Pasazhi i sotëm: <u>1 Korintasit 13</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zbulimet personale: <u>Të gjitha veprimet e mia duhen motivuar nga dashuria. Unë shfaq dashurinë time me vepimet e mia. Dashuria ngulmon gjithmonë. Më duhet të këmbëngul në dashurinë ndaj të tjerëve. Të kemi orientim ndaj të tjerëve dhe jo ndaj vetes.</u> • Premtimet për t'u përvetësuar: <u>Tani jemi të papërsosur, por në qiell do të jemi të përsosur dhe dhe të shohim Perëndinë ballë për ballë ashtu siç është vërtet. Tani kuptojmë vetëm pjesërisht.</u> • Urdhërimet për bindje: <u>Të tregoj dashuri sipas attributeve në listën e këtij kapitulli, të sigurohemi që veprimet e mia motivohen nga dashuria, përndryshe ato janë të pakuptimta.</u> 		<p>data: _____</p> <p>Planet e veprimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Themelova një tresh lutjesh</u> • <u>Identifikova një zonë të caktuar</u> • <u>Fillova një studim biblik induktiv për Gjonin 17</u> <p>Kontaktet</p> <table border="0"> <tr> <td>Emri</td> <td>Komentet</td> </tr> <tr> <td><u>Dr. Miller</u></td> <td><u>Ndava dëshminë</u></td> </tr> <tr> <td><u>Teta Sally</u></td> <td><u>Shfaqja Filmin Jezus</u></td> </tr> <tr> <td><u>Znj. Jones</u></td> <td><u>Ndava dëshminë, ajo u pendua!</u></td> </tr> </table> <p>Takimet (grupet qelizë, mbledhjet në shtëpi, specialet)</p> <p><u>Në shtëpinë e Zhanetës në orën 19.00 u takua treshja e lutjes. (Zhaneta, Meri dhe unë.) Jemi lutur për 2 orë. Ramë dakord të takohemi çdo javë në shtëpinë e saj.</u></p>	Emri	Komentet	<u>Dr. Miller</u>	<u>Ndava dëshminë</u>	<u>Teta Sally</u>	<u>Shfaqja Filmin Jezus</u>	<u>Znj. Jones</u>
Emri	Komentet								
<u>Dr. Miller</u>	<u>Ndava dëshminë</u>								
<u>Teta Sally</u>	<u>Shfaqja Filmin Jezus</u>								
<u>Znj. Jones</u>	<u>Ndava dëshminë, ajo u pendua!</u>								
<p>LUTJA</p> <p>Kërkesat për lutjet dhe Përgjigjet ndaj tyre</p> <p>K: Për mundësinë për të ndarë besimin tim me Dr. M.</p> <p>K: Për zhvillimin e një ekipi shërbimi.</p> <p>P: Shëndeti i nënës sime është përmirësuar shumë.</p>	<p>Shënimet për ditën</p> <p><u>Jam shumë i gëzuar për treshen e lutjes. Nuk jam lutur kurrë vërtet më parë me të tjerët dhe për jobsimtarët. Mezi pres të shoh se si Perëndia do të përdorë lutjet tona.</u></p>								

PËRFUNDIM

Në se trajnuesi ose mentori juaj nuk ka një ditar që mund të përdorni, përshtatni një fletore boshe për qëllimet tuaja. Gjëja e rëndësishme është që ditari ju ndihmon të mendoni për atë që po ju mëson Perëndia nëpërmjet Fjalës së tij dhe lutjes, si dhe të regjistroni progresin dhe mësimet që merrni gjatë shërbimit tuaj të mbjelljes së kishave.

PLAN VEPRIMI

Gjatë gjithë ciklit të trajnimit për mbjelljen e kishave, mbani një ditar për progresin në devocionet dhe shërbimin me bazë figurën 5.1. Ndoshta keni dëshirë të kopjoni shembullin në 5.1 në një fletore për t'u përdorur personalisht nga ju. Jini gati t'i tregoni këtë ditar mentorit ose trajnuesit tuaj.

LUTJA

LUTJA

MËSIMET

1,2

BASHKIMI NË LUTJE TË LUTEMI PËR RIGJALLËRIM

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të shpjegojë konceptin e një bashkimi në lutje, dhe të tregojë se si të përdoret për t'u lutur për rigjallërim.

Pikat kryesore

- Mbjellja e kishave fillon me rigjallërimin e besimtarëve.
- Lutja është një element kyç në rigjallërim.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të kuptojë formën e një bashkimi në lutje.
- Të jetë i bindur për rolin e rigjallërimit personal në mbjelljen e kishave.

Sugjerimet për trajnuesit

Ky është një mësim dyorësh. Përdoreni si një përvijim për bashkimin e parë në lutje. Pjesa më e madhe e këtij mësimi duhet kaluar në lutje, duke përdorur seksionin III të mësimit si udhëzues.

HYRJE

Lutja është një përbërëse jetike e mbjelljes së kishave. Pa bekimin dhe drejtimin e Perëndisë, të gjitha përpjekjet tona më të mira do të dështojnë. Për këtë arsye secili prej seminarëve përfshin një bashkim në lutje.

Një bashkim në lutje është gjithashtu e organizuar për t'u përqëndruar në një temë të caktuar. Ai mund të përfshijë shumë lutje dhe shumë njerëz, por ka një drejtim të përbashkët. Auditori për bashkimin në lutje është vetë Perëndia. Prandaj, ai duhet të mbështetet në temat biblike të cilat do t'i pëlqejnë atij.

I. SI TË PLANIFIKOSH DHE TË UDHËHEQËSH NJË BASHKIM NË LUTJE

Shpeshherë të krishterët ngjallen për t'u lutur duke marrë pjesë në një ngjarje dinamike për lutje e cila i çon përtej përvojave të tyre të mëparshme. Duke u lutur me një grup të madh të krishterësh të tjerë nga sfonde dhe kisha të ndryshme, besimtarët arrijnë të kuptojnë që nuk janë vetëm dhe të izoluar por pjesë e një lëvizjeje të madhe të Perëndisë. Ata shohin që lutja nuk është një ushtrim i mërzitshëm por diçka ngazëlluese, besim-ndërtuese, dhe fuqi-liruese. Në të pesë kontinentet kryesore të botës, bashkimet në lutje kanë stimuluar lutjen në një shkallë të madhe, kanë rritur unitetin midis kristianëve, dhe kanë fuqizuar përpjekjet për ungjillizimin dhe mbjelljen e kishave.

Bashkimet në lutje përqëndrohen në dy koncepte biblike kryesore:

- Lutja e drejtuar *brenda* – duke i kërkuar Perëndisë t'i zbulojë kishës së tij “mbushullinë” e Krishtit si Zot në mesin e saj. Kjo është ideja e rigjallërimit, ripërtëritjes dhe zgjimit të kishës.
- Lutja e drejtuar *jashtë* – duke i kërkuar Perëndisë ta “mbushë” qëllimin e tij nëpër kishën e tij midis të gjitha kombeve. Kjo është përmbushja e Urdhrit të Madh – ungjillizimi i botës, ungjillizimi nga kisha lokale, dhe mbjellja e kishave me mbushje.

Bashkimet në lutje mund të organizohen për një kishë lokale ose sipas zonave të cilat përfshijnë shumë kisha lokale me theks mbi unitetin dhe bashkëpunimin. Poshtë jepet një model i sugjeruar për një Bashkim në Lutje i cili mund të përshtatet në situatën tuaj lokalisht. Gjëja e rëndësishme është të luteni rregullisht dhe bashkarisht.

Poshtë jepen elementet që ne sugjerojmë se duhen përfshirë në një bashkim në lutje. Planifikoni për një bashkim në lutje 2-3 orësh, si në pasdite ose në darkë. Gjatësia e çdo elementi varet nga qëllimet e veçanta të çdo bashkimi në lutje. Megjithatë, ka rëndësi të kesh të gjitha elementet si pjesë të bashkimit në lutje. Kjo siguron që bashkimi mbetet i përqëndruar, i ekuilibruar dhe i rrjedhshëm.

A. Tema:

Është një ndihmë po të zhvillosh bashkimin në lutje rreth një teme të veçantë. Kjo do të ndihmojë që bashkimi në lutje të mbetet i përqëndruar dhe do të lejojë lutjet të jenë specifike. Për shembull, në kryeqytetin e Kazakstanit, është mbajtur një bashkim në lutje mbi temën e pajtimit. Lavdërimi u përqëndrua në Perëndinë si pajtuesi i njerëzve, dhe në kristianët si agjentët e pajtimit. Gjatë kohëve të lutjeve, si rusët ashtu edhe kazakët kërkuan falje për të këqijat e kaluara që i kishin bërë njëri-tjetrit. Ky bashkim në lutje ndihmoi në krijimin e një fryme uniteti dhe një qëllimi të përbashkët midis kishave ruse dhe kazake në qytet.

B. Agjenda:

Mirëprisni të gjithë dhe përdorni Shkrimin për të hapur temën e bashkimit në lutje. Çfarë thotë Fjala e Perëndisë për këtë temë? Prezantoni përbërëset bazë të formës së bashkimit në lutje. Shpjegoni rrjedhën e bashkimit, arsyen pse çdo përbërëse është e rëndësishme dhe si secila përputhet me të tërën. Jepni sugjerime për shfaqjen e ndjeshmërisë ndaj njëri-tjetrit – sa të gjata të jenë lutjet, me sa zë të lartë, etj.

C. Festimi:

Lavdëroni Perëndinë për besnikërinë e tij, mbretërinë e tij, Birin e tij Jezu Krisht, etj. Sigurohuni që lavdërimi përqëndrohet në karakterin e Perëndisë. Përdorni këtë kohë për të nënvizuar çështje të rëndësishme në zgjimin shpirtëror dhe në ungjillizimin e botës. Vini në dispozicion një përzierje të mirë himnesh dhe refrenesh, sigurisht duke lidhur çdo këngë me temën kryesore të bashkimit në lutje. Kjo mund të bëhet duke dhënë disa komente të shkurtra për të prezantuar çdo gjë të re, me kujdes se mos predikoni por udhëhiqni të tjerët në adhurim dhe lavdërim.

D. Rrëfimi dhe Përgatitja:

Bëni që pjesëmarrësit të riafirmojnë gatishmërinë e tyre për të dëgjuar zërin e Perëndisë si dhe dëshirën e tyre për t'i shërbyer Kishës dhe botës nëpërmjet këtij shërbimi të pajtimit. Udhëhiqini në lutje për rrëfim të çdo mëkati të njohur, që të mund të pastrohen dhe të jenë gati për t'u lutur. Kjo nuk do të thotë që rrëfimi duhet të bëhet me zë të lartë. Kërkoni mbushjen e Frymës së Shenjtë dhe udhëheqësinë e tij në gjithçka për të cilën lutet. Kaloni kohë në heshtje duke medituuar mbi Perëndinë për të dëgjuar se çfarë po thotë ai në Shkrimin ose me Frymën e Shenjtë.

E. Lutja në grupe të vogla:

Bëni që pjesëmarrësit të formojnë grupe të vogla prej 2-6 njerëzish dhe të luten për temën për sa i përket planit lokal, rajonal, kombëtar dhe ndërkomtëtar. Pas kohës së caktuar për lutjen në grupe të vogla, udhëhiqni në lutje për një lëvizje në rritje për lutjen. Lutuni që Perëndia do t'i mbajë çdo ditë të gjithë pjesëmarrësit të palëkundur dhe ngulmues në lutje. Lutuni për lëvizjen e lutjes që po del përpara në qytetin ose krahinën tuaj. Lutuni që Perëndia do të krijojë lutje të bashkuar në kishë në mbarë vendin.

F. Shfaqja:

Informacioni dhe materialet mund të përdoren gjatë kohës së lutjes për të ndihmuar në përqëndrimin dhe motivimin e atyre që po luten. Hartat të cilat tregojnë fushat e nevojave mund të ndihmojnë shumë nga ana pamore. Hartat lokale mund të krijohen duke treguar se ku janë kishat në zonën dhe vendet ku nuk ka kisha fare. Gjithashtu, harta të cilat tregojnë ku ka papunësi të lartë, familje me vetëm një prind, etj., mund të ndihmojnë në frymëzimin e lutjes që shpërthen pengesat e problemeve.

G. Lavdërimi dhe Adhurimi:

Përfundoni me një kohë lavdërimi dhe adhurimi të Perëndisë për të gjitha rrugët e tij të mrekullueshme. Ofrojeni veten tuaj si përgjigje për lutjet tuaja dhe jetoni në përputhje me këtë.

II. NJË BASHKIM NË LUTJE

Tema për këtë bashkim në lutje është rigjallërimi. Rigjallërim do të thotë ripërtëritja e jetës shpirtërore të besimtarit. Rigjallërimi përfshin një dijeni për të mbinatyrshmen, një urrejtje për mëkatin dhe rrëfimin e tij. Ai rezulton në një kthim drejt Perëndisë me një dashuri më të thellë për të dhe një bindje më të plotë ndaj urdhërimeve të tij.

Gjatë kohëve të rigjallërimit shpirtëror të kishës, ai shoqërohet edhe nga një zgjim shpirtëror midis atyre të cilët nuk kanë rilindur. Individët dhe grupet e individëve vijnë në një besim të gjallë në Krishtin, kisha të reja lindin dhe shoqëria ndryshohet. Kjo do të thotë që rigjallërimi i besimtarëve është i nevojshëm për mbjelljen e kishave.

Përdorni kohën e mbetur të mësimin për t'u lutur për materialin e mëposhtëm për rigjallërimin. Teksti me shkronja të zakonshme vendos agjendën, dhe ai me shkronja të zeza tregon se çfarë duhet të bëjë grupi në përgjigje të kësaj. Lejoni mjaft kohë për pjesëmarrje në çdo pikë para se të vazhdoni.

A. Kushtet për Rigjallërimin

Rigjallërimi ndodh ndërsa Fryma e Perëndisë lëviz në jetën e fëmijëve të tij, duke i bindur për mëkat dhe duke i thirrur në pendim. Lexoni vargjet e mëposhtme për të ndihmuar çdo të trajnuar të kujtojë se: “Rigjallërimi fillon në një zemër: ZEMRËN TIME”.

1. Ta duash Perëndinë me gjithë zemrën tënde dhe t’u bindesh plotësisht urdhrave të tij

- Lexoni Ligjin e Përtërirë 30:1-10.
- Këndoni këngë adhurimi dhe lavdërimi të cilat shpallin dashurinë që keni për Zotin.
- Kaloni një kohë të qetë për individët që t’i kërkojnë Zotit t’u tregojë fusha të jetës së tyre të cilat nuk janë në bindje të plotë ndaj urdhrave të tij.

2. Ta kërkosht Zotin me përlësi

Në qoftë se populli im, i cili thirret me emrin tim, përulet, lutet, kërkon fytyrën time dhe kthehet prapa nga rrugët e këqija, unë do ta dëgjoj nga qielli, do t’i fal mëkatën e tij dhe do ta shëroj vendin e tij (2 Kron. 7:14).

- Së bashku si populli i tij, kërkon fytyrën e tij me përlësi.

3. Të pranoni mëkatën dhe fajin tuaj

"Kthehu..." thotë Zoti, "nuk do ta hedh zemërimin tim mbi ju, sepse jam i mëshirshëm", thotë Zoti, "dhe nuk mbetem i zemëruar për gjithnjë. VETËM PRANO PAUDHËSINË TËNDE, sepse je rebeluar kundër Zotit, Perëndisë tënd... dhe nuk ke dëgjuar zërin tim (Jer. 3:12-13).

Më heto, o Perëndi, dhe njihe zemrën time; më provo dhe njihi mendimet e mia, dhe shiko në se ka tek unë ndonjë rrugë të keqe dhe më udhëhiq nëpër rrugën e përjetshme (Psalmi 139:23,24).

- Kaloni kohë që individët t’i rrëfejnë Zotit qetësisht çdo mëkat personal të njohur dhe t’i kërkojnë pastrimin (1 Gjoni 1:7,9).

B. Roli i Udhëheqësisë në lëvizjet e rigjallërimit

Perëndia ka vendosur udhëheqës në kishë për të udhërrëfyer popullin e tij në shtigjet e drejtësisë. Pastorët dhe mbjellësit e kishave duhet të jenë shembuj për popullin të cilin udhëheqin.

1. Udhëheqësit japin një shembull me anë të pendimit personal.

Ngjeshuni me thes dhe mbani zi, o priftërinj, vajtoni, ministra të altarit. Ejani, rrini tërë natën të veshur me thasë, o ministra të Perëndisë tim (Joeli 1:13).

2. Udhëheqësit i bëjnë thirrje popullit të Perëndisë të pendohet

Shpallni agjërim, thërrisni një kuvend solemn. Mblidhni pleqtë dhe tërë banorët e vendit në shtëpinë e Zotit, Perëndisë tuaj, dhe i klithni Zotit (Joeli 1:14).

- Ndahuni në grupe të vogla për t'u lutur për të gjithë njerëzit në secilin grup. Lutuni që ata të mund të ruhen nga i ligu që të mund t'i shërbejnë Zotit në shenjtëri. Në një frymë dashurie dhe pa kritika, lutuni për udhëheqësit e denominacioneve të tyre, si dhe pastorët, pleqtë dhe dhjakët, me emra. Falenderoni Zotin për të dhe i kërkonit atij të bekojë jetën e tyre personale, atë familjare si dhe shërbesën e tyre.
- Kërkojini Perëndisë t'i ndihmojë udhëheqësit të dinë se cilat hapa të hedhin kur thërrasin njerëzit e tyre në pendim.

C. Çfarë mund të bëni ju për të parë një Rigjallërim/Zgjim në Vendin tuaj

- Përsëri në grupet e vogla, kërkojini Perëndisë t'ju tregojë se çfarë mund dhe duhet të bënit për të filluar procesin e rigjallërimit në kishën, qytetin dhe kombin tuaj.
- Kërkojini Perëndisë që, ndërsa punon për të rigjallëruar kishën e tij, ai do të punojë gjithashtu edhe në zemrat e jobesimtarëve për të sjellë shumë veta në pendim dhe besim.

D. Lavdëroni Perëndinë për besnikërinë e tij

- Bashkohuni përsëri në një grup të vetëm të madh dhe kaloni kohën e mbetur duke lavdëruar Perëndinë për besnikërinë e tij për të kryer Urdhrin e Madh nëpërmjet Kishës së tij, dhe duke e falënderuar për privilegjin që ne kemi për t'i shërbyer në këtë detyrë.
- Mbyllni kohën e bashkimit në lutje me një himn ose refren i cili ju kujton besnikërinë e Perëndisë.

PLAN VEPRIMI

Bëni një studim induktiv për Ezdran 9:1-10:17. Përfshini përgjigje për pyetjet e mëposhtme:

- Cili ka qenë mëkati specifik i popullit? (Ezdra 9:1-2)
- Cili ka qenë reagimi i Ezdras dhe udhëheqësve të tjerë ndaj këtij mëkati? (Ezdra 9:3, 5; 10:1)
- Cili ka qenë atributi i Perëndisë mbi të cilin Ezdra mbështeste shpresën e tij? (Ezdra 9:15)
- Cili ka qenë reagimi i popullit që pa pendimin e Ezdras? (Ezdra 10:1-4)
- Si përshkoi shoqërinë rigjallërimi? (Ezdra 10:9-17)
- Mbani mend të përfshihni lidhje praktike me jetën, kishën dhe shoqërinë tuaj.
- Organizoni një bashkim në lutje për kishën ose grupin tuaj të vogël duke përdorur modelin që keni mësuar gjatë këtij mësimi.

LUTJA

MËSIMI

3

SI TA LEHTËSOSH LUTJEN SI TA MOBILIZONI LUTJEN PËR KISHËN QË PO MBILLNI

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të ndihmojë mbjellësit e kishave të kuptojnë rolin strategjik të lutjes në mbjelljen e kishave dhe t'u japë atyre ide praktike si të mobilizojnë lutjen për shërbimet e tyre të mbjelljes së kishave.

Pikat kryesore

- Lutja luan një rol strategjik në procesin e mbjelljes së kishave.
- Ka shumë mënyra për të lehtësuar mbështetjen e lutjes për mbjelljen e kishave.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të kuptojë si të mobilizojë lutjen për mbjelljen e kishave.
- Të dijë parimin e rolit strategjik të lutjes në mbjelljen e kishave.
- Të marrë pjesë në lutjen dhe në mobilizimin e lutjes për përpjeket e tij/saj specifike për mbjelljen e kishave.

Shtojca

3A Treshet e lutjes

Sugjerimet për trajnuesit

Ky është një mësime 'punishte'. Rishikoni vargjet kyç të cilat janë identifikuar në seksionin I dhe pastaj bisedoni me studentët për idetë për mobilizimin e lutjes për mbjelljen e kishave. Cilat strategji kanë tentuar për mobilizimin e lutjes në shërbimet e veta? Ndani përvojat nga jeta juaj personale ose shërbimore, duke treguar se si lutja mbështet mbjelljen e kishave.

I. LUTJA – NJË ASPEKT JETIK I UNGJILLIZIMIT DHE MBJELLJES SË KISHAVE

Apostulli Pal besonte që lutja ishte një aspekt jetësor i ungjillizimit dhe mbjelljes së kishave. Ai lutej dhe nxiste kristianët e hershëm të luteshin për përparimin e Ungjillit. Ne shohim shembuj në të gjitha Shkrimet e Dhiatës së Re:

- Duke biseduar për dëshirën e tij që Judenjtë të pranonin Ungjillin, Pali u thotë besimtarëve në Romë, *Vëllezër, dëshira e zemrës sime dhe lutja që i drejtoj Perëndisë për Izraelin është për shpëtim të tij* (Romakët 10:1).
- Kur Pali paralajmëroi kristianët e Efesit për betejën shpirtërore në të cilën duhet të merrnin pjesë, ai u tha të vishnin gjithë armatimin e Perëndisë dhe t'u qëndronin marifeteve të djallit. Qëndrimi kundër marifeteve të djallit përfshinte njohurinë për të vërtetën e Perëndisë për shpëtimin, përdorimin e Fjalës së Perëndisë si shpatë, dhe lutjen e vazhdueshme. Pali i nxiti besimtarët në Efes të jenë *duke u lutur në çdo kohë dhe me çdo lloj lutjeje dhe përgjërimi në Frymën, duke ndenjur zgjuar për këtë qëllim me çdo ngulmim dhe lutje për të gjithë shenjtoret* (Efes. 6:18).

- Për sa i përket përparimit të Ungjillit, Pali u kërkoi veçanërisht besimtarëve, të lutën **dhe edhe për mua, që kur të hap gojën time, të më jepet të flas lirësisht për ta bërë të njohur misterin e ungjillit... që të mund të shpall lirësisht, siç e kam për detyrë** (Efes. 6:19-20).
- Pali shkroi një mesazh të ngjashëm për besimtarët në Kolos: **Ngulmoni në të lutur, duke ndenjur zgjuar në të me falendërim. Dhe duke u lutur në të njëjtën kohë edhe për ne, që Perëndia të hapë edhe për ne derën e fjalës, për të shpallur misterin e Krishtit, për shkakun e të cili jam edhe i burgosur** (Col. 4:2-4).
- Pali i tha edhe kishës në Thesaloniki, **lutuni për ne, që fjala e Zotit të përhapet me të shpejtë dhe të lëvdohet, porsi ndër ju, dhe derisa të shpëtojmë nga njerëzit e çoroditur dhe të këqij, sepse jo të gjithë kanë besim. Por Zoti është besnik, dhe ai do t'ju forcojë dhe do t'ju ruajë nga i ligu** (2 Thes. 3:1-3).

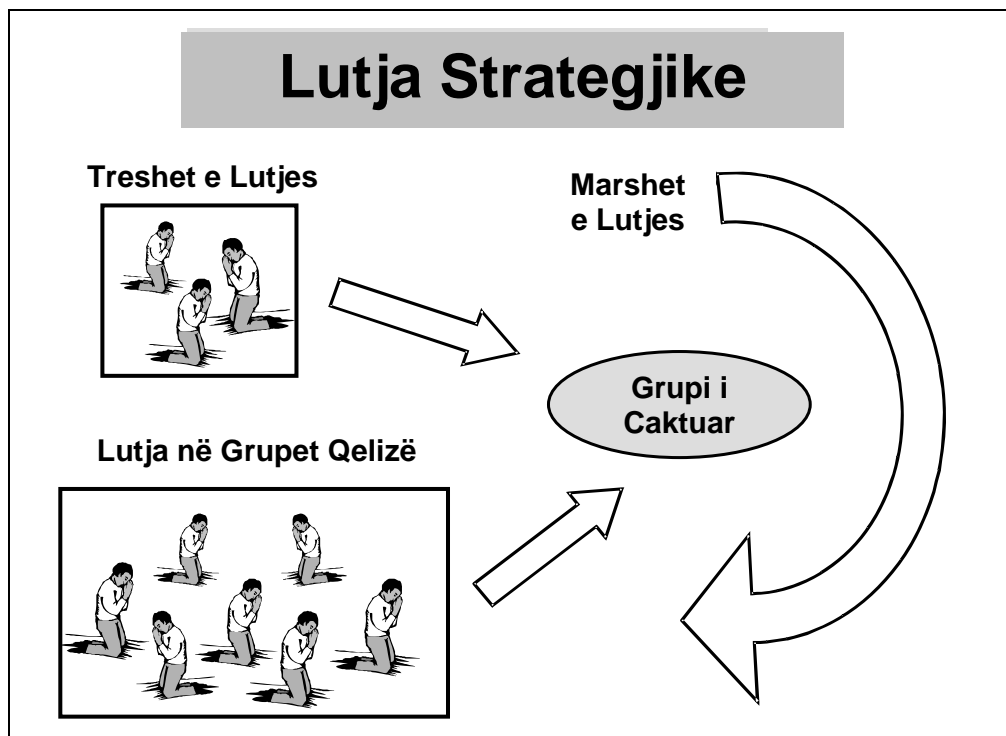
Duket qartë prej këtyre pasazheve që kristianët e hershëm luteshin në mënyrë strategjike për përhapjen e Ungjillit dhe kundër influencave të këqija të cilat pengojnë përparimin e Ungjillit. Po këto nevoja për lutje ekzistojnë edhe sot. Ndërsa zhvilloni dhe zbatoni një strategji për mbjelljen e kishave, **merrni seriozisht lutjen**. Mos bëni asgjë pa lutjen. Shërbimi juaj i mbjelljes së kishave me mbushje duhet të lindë prej lutjes dhe pastaj të 'njomet' vazhdimisht me lutje nga fillimi në fund.

II. SI TË INTEGROSH LUTJEN ME UNGJILLIZIMIN DHE MBJELLJEN E KISHAVE

Gjatë seksionit të mëparshëm, ne pamë që apostulli Pal shikonte lutjen si një aspekt jetësor të ungjillizimit dhe mbjelljes së kishave. Cilat janë mënyrat praktike në të cilat mund të aktivizoni besimtarët që të lutën për shërbimin tuaj të mbjelljes së kishave? Në këtë seksion diskutohet për disa ide. Pikat e domosdoshme për mobilizimin e lutjes për mbjelljen e kishave janë:

- Kërkojini Perëndisë t'ju çojë tek njerëzit që kanë një barrë, në zonën tuaj të caktuar.
- Jini të përkushtuar për shpërndarjen efikase të informacionit midis punës suaj të mbjelljes së kishës dhe ekipit tuaj të lutjes.
- Inkurajoni lutjen e rregullt, specifike dhe të përqëndruar *për* Ungjillin që të depërtojë në zemrat e njerëzve të cilët jetojnë në zonën tuaj të caktuar dhe *kundër* influencave të këqija të cilat mbajnë njerëzit në robëri ndaj Satanit dhe të cilat pengojnë përparimin e Ungjillit në zonën tuaj të caktuar.

Figura 3.1 Format e Lutjes Strategjike

A. Lutja në Grupet Qelizë

Siç do të diskutohet në mësimet e grupeve qelizë, grupet qelizë janë një vend ku njerëzit mund të takohen me Krishtin në Fjalën e tij dhe në jetën e besimtarëve në grupin qelizë. Grupet qelizë synojnë të rriten dhe të shumëzohen dhe në çdo mbledhje të grupit qelizë, duhet kaluar kohë në lutje për miqtë, familjarët dhe kolegët jo të krishterë të anëtarëve të grupit qelizë. Grupet qelizë mund të kenë dëshirën edhe të bëjnë marshime të lutjes në komunitetin e tyre dhe të lutën për ngjarje të veçanta ungjillizimi. Udhëheqësit e grupeve qelizë mund t’i informojnë njerëzit vazhdimisht për ngjarjet e veçanta për të cilat të mund të lutën (Referojuni Manualit 2, Mësimi 4 për Grupet Qelizë, “Ungjillizimi nga Grupet Qelizë”).

B. Treshet e lutjes

Një tresh lutjesh përbëhet nga tre individë ose tre çifte të cilët janë të angazhuar të takohen rregullisht së bashku (çdo javë ose çdo dy javë) për t’u lutur për 3 shokë, kolegë ose komshinj jo të krishterë të cilët dëshirojnë t’i shohin të bëhen kristianë. Në rastin ideal, ata për të cilët lutet duhet të jenë njerëz të cilët individët që lutën i shohin rregullisht ose me të cilët flasin shpesh. Për treshet e lutjes diskutohet më gjerësisht në shtojcën 3A.

Treshet e lutjes janë ideale atje ku mbjellësi i kishave ka një bërthamë besimtarësh në zonën e tij të caktuar të cilët kërkojnë ta ndihmojnë të mbjellë një kishë. Ato përbëjnë një mënyrë të shkëlqyer për të zgjuar interesin e besimtarëve të rinj të lutën për kushërinjtë dhe shokët e tyre të pashpëtuar. Përveç kësaj, treshet e lutjes janë shumë të efektshme për interesimin e kishave ekzistuese në ungjillizimin e komuniteteve të veta.

C. Marshet e lutjes

Marshet e lutjes nuk janë një ide e re. Në Evropë, shumë marshe të famshme janë bërë nga murgët të cilët ecnin dhe luteshin gjatë pelegrinazheve nga qyteti në qytet me katedrale. Marshimi me lutje aftëson pjesëmarrësit të shohin dhe të ndodhen atje ku janë nevojat. Kur ne mbyllemi në një dhomë, nuk kemi të njëjtin kuptim si kur ndodhemi përballë situatave dhe nevojave reale. Të ecësh përfaqë një lagjeje në lutje jep një këndvështrim krejt të ndryshëm për atë lagje dhe nevojat e saj sesa thjesht një shëtitje e këndshme nëpër këtë lagje.

Në mbjelljen e kishave, marshimi në lutje është një vegël e cila mund të ndihmojë në lërimin e tokës së lënë djerrë dhe në përgatitjen e tokës së zemrave të njerëzve që të pranojnë Ungjillin. Marshimi në lutje duhet bërë nga ekipi i mbjelljes së kishave ose nga të tjerët me një thirrje për zonën e veçantë e cila është caktuar për mbjelljen e kishave. Marshuesit në lutje do të kenë nevojë të ecin dhe të luten rreth, nëpër dhe brenda zonës së caktuar, herë pas here. Ata duhet ta bëjnë këtë me ndjeshmëri ndaj Frymës së Shenjtë.

Ecuria në lutje duhet ndjekur nga ungjillizimi strategjik. Ungjillizimit duhet t'i paraprijë dhe ta shoqërojë lutja. Nëse ju dhe ekipi juaj i mbjelljes së kishave do të shpërndani literaturë, shfaqni filmin Jezus, ushqeni të varfërit, ose përdorni ndonjë lloj tjetër veprimtarie ungjillizimi, një pjesë kyç e atij ungjillizimi duhet të përfshijë lutjen para dhe gjatë ngjarjes. Marshimi me lutje ka efektin e lërimin të tokës së lënë djerrë dhe përgatitjes së zemrave dhe shtëpive për mbjelljen e farës së fjalës së Perëndisë. Rrugët për të cilat është lutur në këtë mënyrë janë shumë më të frytshme sesa ato rrugë për të cilat nuk është lutur.

Marshimi me lutje mund të bëhet në mënyra të ndryshme: me individët, grupet e mëdha ose ato të vogla. Dy rastet e studiuara sa vijojnë janë shembuj nga jeta reale se si marshimi me lutje është përdorur si pjesë e një shërbimi për mbjelljen e kishave.

Rasti i studiuar nr. 1:

Një lagje e cila dihej se përmbante një numër të madh familjesh me probleme shoqërore u caktua për mbjelljen e një kishë. Ishin shumë të zakonshme problemet shoqërore si papunësia, shpërbërja e familjeve, narkomania dhe krimi. Në pjesën e parë të përpjekjes për mbjelljen e kishës, për çdo rrugë të lagjes u planifikua një marsh me lutje. Ndërsa ecnin dhe luteshin, ata regjistruan zbulimet që u dha Fryma e Shenjtë. Marshin e parë e pasuan shumë marshe të tjera të lutjes. Disa marshe të lutjes ndodhën rreth shkollës së lagjes, disa brenda dhe rreth zonës së tregut, dhe disa rreth periferisë së lagjes. Një marsh me lutje ndodhi në pyjet lart lagjes. Në këto pyje, në të cilat dihej se shpërndaheshin drogat, nëpër pemë u gjetën simbole magjie. Ekipi i marshit me lutje kaloi kohë duke u lutur kundër këtyre ndikimeve të këqija. Gjatë tre vjetëve pasi lagjia u caktua për mbjelljen e kishës, problemet shoqërore janë pakëzuar, krimi ka rënë 40%, dhe është mbjellë një kishë prej 70-80 vetash. Tani ekziston një influencë shpirtërore për të sfiduar të keqen mbizotëruese, dhe Perëndia po punon në shumë jetë (DAWN Europa Manual i Lutjes, Gusht 1994, f. 13).

Rasti i studiuar nr. 2:

Një mbjellës kishash dhe familja e tij u shpërngulën në një pallat të qytetit ku donin të shihnin fillimin e një kishë. Vonë në darkë një ditë, familja marshoi sëbashku nëpër

pallat. Ata qëndruan përpara çdo dere të pallatit dhe secili anëtar i familjes u lut për njerzit në pallat. Djali i vogël u lut që secili person në pallat do ta ftonte Jezusin në zemrën e tij ose të saj. Një vajzë u lut që të plotësoheshin nevojat financiare të familjes, një vajzë tjetër u lut për marrëdhënie të mira familjare. Nëna u lut për shëndetin e anëtarëve të familjes dhe ati u lut që bekimi i Perëndisë të zbriste mbi atë vatër. Pas marshit të lutjes, mbjellësi i kishave dhe familja e tij panë 14 njerëz në pallat të cilët erdhën te Krishti, dhe u formua një kishë e vogël.

Konsiderime praktike për marshimin për lutje

- **Prëcaktoni zonën për marshin me lutje.** Do t'ju duhet të vendosni nëse do të merrni përsipër një zonë mjaft të vogël dhe të marshoni rregullisht në të (p.sh. një herë në javë) ose të merrni një zonë më të madhe pjesë-pjesë. Ky vendim duhet bërë bashkë me mbjellësin e kishës ose me ekipin në mënyrë që marshet me lutje të lidhen me veprimtaritë e ungjillizimit.
- **Vendosni një kohë të caktuar për marshin në lutje.** Marshoni duke u lutur në grupe të vogla dyshe ose treshe. Kjo është më pak kërcënuese për njerëzit kur shohin dy-tre njerëz të cilët bëjnë shëtitje, që duken se janë duke biseduar me njëri-tjetrin dhe jo një grup i madh ose një individ vetëm. Caktoni një kohë maksimale për marshin në lutje.
- **Vendosni një fokus të veçantë të lutjes,** si p.sh. mbrojtja e fëmijëve, lutja për të varfërit, kthimet te Krishti, harmonia raciale, etj. (Paragrafi D më poshtë jep një listë të temave të sugjeruara.) Vendosni për një pasazh të posaçëm të Shkrimit për përqëndrimin e lutjeve tuaja. Për shembull, mund të doni të përdorni frazat e ndryshme të Lutjes së Zotit si udhëzime për lutjet tuaja. Ose, mund të zgjidhni metodën e lutjes së vargjeve të një psalmi.
- **Ecni me një ritëm të ngeshëm por konstant, duke vërejtur ambientin sa më shumë, pa vështruar në mënyrë të dukshme.** Lutuni me sytë hapur dhe në mënyrë bisedore, duke biseduar me Zotin për nevojat e njerëzve rreth jush, shtëpive që kaloni, shkollave, dyqaneve ose fabrikave, etj. Lutuni në heshtje për një pjesë të kohës, sidomos kur kaloni të tjerët.
- **Në fund të marshit në lutje, ndani përshtypjet tuaja shkurt me njëri-tjetrin.** Shkruani këto mendime dhe përshtypje në ditarin tuaj. Prisni një datë për marshin tjetër të lutjes.

D. Ekipi i mbështetjes në lutje

Secili mbjellës ose ekip për mbjelljen e kishës duhet të përpiqet e të zhvillojë një ekip për mbështetjen në lutje. Këta janë njerëz nga kisha juaj ose shokë ose familjarë të tjerë të krishterë të cilët kanë një barrë për t'u lutur për ju, ekipin tuaj, familjet tuaja dhe shërbimin tuaj të mbjelljes së kishave. Kërkojuni njerëzve të luten rregullisht për ju, p.sh. një herë në javë, përditë, ose një herë në muaj. Shkruani në kalendar emrat e mbështetësve të lutjes bashkë me ditët që ata janë angazhuar të luten për ju. Kjo do t'ju ndihmojë të mbani mend se kush po lutet për ju dhe kur po e bëjnë këtë, në mënyrë që të dini se me kë të kontaktoni me kërkesa urgjente për lutje.

Ekipi juaj i mbështetjes në lutje mund të zgjedhë të mblidhet sëbashku për t'u lutur për ju dhe shërbimin tuaj në mënyrë kolektive – një herë në muaj ose akoma më shpesh. Një njeri në ekipin e mbështetjes në lutje duhet të mbajë përgjegjësi për kontaktimin me një njeri ose

ekip që mbjell kisha për kërkesat e fundit për lutje si dhe për përgjigjet ndaj lutjeve. Ekipi i mbështetjes në lutje duhet edhe të informohet vazhdimisht për përgjigjet ndaj lutjeve dhe për nevojat e reja për lutje në mënyrë që të gëzohen për atë që po bën Perëndia dhe gjithashtu të inkurajohen të vazhdojnë të luten.

E. Temat për lutjen strategjike

Grupet qelizë, marshuesit në lutje, dhe ekipet për mbështetjen në lutje që të gjitha kanë nevojë për tema specifike në të cilat të përqëndrojnë përpjekjet e tyre në lutje. Poshtë jepen shembuj të temave për lutje të cilat mund të përdoren gjatë marshimit në lutje ose nga ekipet e lutjes. Me anë të kërkimeve tuaja, do të keni mësuar për gjëra të tjera specifike për të cilat të luteni, përveç atyre gjërave në listën këtu.

- Për familjet – që ato të përforcohen dhe bekohen, dhe të pranojnë Zotin.
- Për të papunët, që të mund të futen në punë.
- Për kishat dhe individët, që të mund të kenë uri për Perëndinë.
- Për shkollat – që mësuesit dhe nxënësit të përjetojnë paqe, harmoni dhe dashurinë e Jezusit.
- Për dyqanet dhe bankat – që drejtësia të mbizotërojë në çështjet financiare.
- Për zyrat e pushtetit lokal – që të bëhen vende të drejtësisë ku merren vendimet e mira dhe pushteti përdoret drejtësisht.
- Lutuni që Perëndia do të zbulojë rojtaret e portave – ata të cilët janë me influencë në komunitetin e tyre dhe të cilët, po të fitohen për Krishtin, do të hapin rrugën për përparimin e Ungjillit.

III. KËRKIME: MBLEDHJA E INFORMACIONIT PËR LUTJE

Një nga veprimtaritë e para që keni bërë si mbjellës kishash ishte të bënit kërkime për zonën tuaj të caktuar (Manuali 1, Vizioni SCP Mësimi 4 “Parimet e Kërkimeve”). Përdorni ato kërkime tani si udhëzues në lutje.

Kërkimet i filluat duke caktuar vendndodhjet e kishave dhe grupeve misionare të cilat punojnë në zonën tuaj të caktuar. Lutuni për secilën me emër; për rritjen e tyre shpirtërore; për ungjillizimin që ata bëjnë në zonë; për çdo problem që mund të dini se ata po kalojnë. A është parë Kisha se është duke dhënë një kontribut pozitiv ose negativ në atë zonë? A ka një histori ndarjeje ose bashkëpunimi? A po rritet kisha? Ku? Lutuni ashtu siç u lut Jezusi tek Gjoni 17:23, *të jenë të përsosur në unitet dhe që bota të njohë që ti më ke dërguar dhe që i ke dashur, ashtu si më ke dashur mua.*

Ndërsa vazhdoni të luteni, mbani mend grupet e ndryshme të cilat i identifikuat në kërkimet tuaja për fushën e korrjes. A ka zona të cilat janë njohur gjithmonë për varfërinë, pasurinë, prostitucionin, persekutimin, etj? Kërkojini Perëndisë t’ju tregojë se si mund të ungjillizonit njerëzit në grupe të ndryshme. A ka nevoja fizike të cilat duhet të ndihmoni për t’i plotësuar në emër të Krishtit? A ka grupe ose qendra sataniste, magjike ose të ‘epokës së re’ (panteiste)? Lutjuni Perëndisë të shpëtojë njerëzit e tij nga influenza e të ligut nëpër këto grupe (Mateu 6:13). Lutuni me emër për qeveritarët dhe njerëzit me influencë në komunitet. Kërkojini Perëndisë t’ju japë pikëpikë hyjnore me njerëz të cilët mund të hapin dyer për Ungjillin.

Informacioni që fituat nga kërkimet duhet të bëhet pjesë e lutjes suaj të përditshme për komunitetin tuaj të caktuar. Përdoreni për të përcaktuar zona të cilat duhen caktuar për marshet në lutje dhe për t'ju dhënë njohuri për shërbimet e mundshme ungjillizuese. Ndajeni këtë informacion me ekipin tuaj të lutjes dhe me të tjerët të cilët kanë një thirrje për zonën tuaj të caktuar.

PËRFUNDIM

Midis të krishterëve qarkullon fjala që “ushtria e Perëndisë përparon fitimtare në gjunjë.” Kjo pikturë fjalësh tregon bukur rolin strategjik të lutjes në përparimin e Mbretërisë së Perëndisë mbi tokë. Mbjellja e kishave është një aktivitet shpirtëror, i cili përfshin luftën shpirtërore kundër fuqive të errësirës (Efes. 6). Si mbjellës të kishave, puna jonë duhet të lindë në lutje, t'i paraprijë lutja, dhe ta shoqërojë lutja. Vetëm atëherë do të japë frytin që synonte Perëndia.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Si ia kushtoni veten lutjes (Kol. 4:2-4) ose luteni në çdo kohë (Efes. 6:18) siç i nxit Pali kristianët e hershëm?
- A keni marrë pjesë ndonjëherë në një marsh me lutje? Përshkruani përvojën. Çfarë bëtë? Ku shkua? Për çfarë lloje gjërash u lutët? Si ndikoi ky në shërbimin tuaj në atë zonë?
- Cilat janë disa ide të tjera për të ndihmuar në lehtësimin e lutjes për shërbimin tuaj të mbjelljes së kishave?
- Cilat janë mënyrat në të cilat mund të informoni vazhdimisht ekipin tuaj të mbështetjes në lutje për nevojat për lutje si dhe përgjigjet ndaj lutjeve?
- Çfarë lloje informacionesh mendoni se do të ishin të përshtatshme për t'u ndarë me një ekip lutjesh dhe çfarë lloje informacionesh nuk do të ishin të përshtatshme?
- Jepni shembuj të mënyrës që keni parë lutjen të lidhur me ungjillizimin. Cilat kanë qenë rezultatet?

PLAN VEPRIMI

- Nëse nuk e keni bërë këtë më parë, zhvilloni ekipin tuaj të mbështetjes në lutje. Kërkojuni të paktën 3 besimtarëve të tjerë për t'u lutur çdo javë për shërbimin tuaj. Si do t'i informoni vazhdimisht për kërkesat për lutje dhe përgjigjet ndaj lutjeve?
- Bëni të paktën një marsh me lutje në zonën tuaj të caktuar me ekipin tuaj të mbjelljes së kishave ose me të tjerët që kanë thirrje për t'u lutur, për të parë ungjillizimin e asaj zone për Krishtin. Diskutoni rreth kësaj përvoje me mentorin ose trajnuesin tuaj.

BURIME

- Livingston, Glenn. *Prayer that Strengthens and Expands the Church (Lutja e Cila Përforcon dhe Zgjeron Kishën)*. South Holland, IL, SHBA: 1999. (Ky botim i Aleancës për Mbjelljen e Kishave me Mbushje mund të merret nga The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL, 60473 SHBA. Tel 1-800-334-7017. Email: BibleLeague@xc.org)
- Mills, Brian. *DAWN Europa Prayer Manual*. Berkshire, Angli: DAWN Europa, 1994.

<p style="margin: 0;">LUTJA</p> <p style="font-size: 2em; font-weight: bold; margin: 10px 0;">3A</p> <p style="margin: 0;">SHTOJCA</p>	<h1 style="margin: 0;">TRESHET E LUTJES</h1>
---	--

I. ÇFARË ËSHTË NJË TRESH LUTJESH?

Është një mënyrë e thjeshtë dhe e dobishme për t'i fituar njerëzit për Krishtin. Thjesht bashkohuni me dy kristianë të tjerë dhe lutuni sëbashku për shpëtimin e nëntë shokëve ose kushërinjve të cilët nuk e njohin Jezusin personalisht. Pastaj gëzohuni ndërsa shihni plotësimin e Mateut 18:19-20: *Po ju them gjithashtu se, në qoftë se dy prej jush bien në ujdin mbi tokë të kërkojnë çfarëdo gjëje, kjo do t'u jepet atyre nga Ati im që është në qiej. Sepse, kudo që dy a tre janë bashkuar në emrin tim, unë jam në mes të tyre.*

II. SI TË BËSH TË PUNOJË NJË TRESH LUTJESH

- A. Zgjidhni dy shokë ose kushërinj të krishterë për të bërë “treshen” tuaj.
- B. Secili prej jush të zgjedhë emrat e tre njerëzve të cilët nuk e njohin Jezusin si Shpëtimtar dhe Zot personal.
- C. Bini dakord për një kohë për t'u takuar një herë në javë për t'u lutur sëbashku për këta nëntë njerëz. Mund të takoheni në shtëpi, në vendin e punës, në shkollë ose para kishës.
- D. Lutuni sëbashku për nëntë njerëzit me emër që të pranojnë Krishtin si Shpëtimtarin personal. Përfshihni nevojat e tyre personale dhe anëtarët e familjeve të tyre.
- E. Interesohuni sa më shumë, sipas udhëzimit të Perëndisë, me “treshen” tuaj në mënyrë miqësore dhe ndihmuese. Prisni që Perëndia t'ju japë mundësi për të ndarë mesazhin e Ungjillit me këta njerëz. Lutuni për njëri-tjetrin ndërsa synoni ta bëni këtë.
- F. Kur njerëzit për të cilët jeni lutur kthehen në kristianë, vazhdoni të luteni për ta sipas udhëzimit të Perëndisë, por në treshen tuaj zgjidhni shokë dhe kushërinj të tjerë për t'u lutur të cilët nuk e njohin Jezusin. Fokusi i treshit të lutjes duhet të jenë ata shokë dhe kushërinj të cilët nuk e njohin Jezusin personalisht. *Shënim: Ndoshta do të doni të luteni si familje duke përdorur konceptin e “Treshit të Lutjes”!*

III. FLETA E PUNËS PËR TRESHEN E LUTJES

- A. Partnerët e mi në treshen e lutjes janë:

- _____
- _____

- B. Po lutemi për:

Bëni një listë të nëntë shokëve të pashpëtuar për të cilët treshja juaj e lutjes do të lutet rregullisht:

Lista ime:	Lista 2	Lista 3

METODAT E STUDIMIT TË BIBLËS

**METODAT E
STUDIMIT TË
BIBLËS**

MËSIMI

1

HYRJE PËR METODËN E STUDIMIT BIBLIK INDUKTIV TA LEJOJMË BIBLËN TË NA MËSOJË

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i mësimit është prezantimi i metodës së studimit biblik induktiv, dhe të shpjegojë përse është më e mirë sesa metodat e tjera të studimit biblik.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të kuptojë ndryshimin midis deduktimit dhe induktimit.
- Të jetë i bindur që metoda induktive është një metodë më e mirë sesa mënyra “e zakonshme” e studimit të Fjalës.
- Të dijë tri etapat e metodës induktive.

Pikat kryesore

- Deduktimi dhe induktimi lëvizin në drejtime të kundërta.
- Metoda induktive është metoda më e mirë për të mësuar diçka të re nga Fjala.
- Hapat e metodës induktive janë: Vëzhgimi, Interpretimi, Zbatimi.
- Kur metoda induktive nuk bëhet me nxitim, ajo jep një themel solid për kuptimin e Biblës.

Shtojca

1A Si erdhi Bibla tek ne

HYRJE

Bibla është libri më i rëndësishëm që është shkruar ndonjëherë. Ajo pretendon të jetë vetë fjalët e Perëndisë të plotfuqishëm dhe të pakufishëm, të cilat i ka dhënë për t'ia zbuluar Vetën njeriut të kufishëm. Bibla është gjithashtu edhe vegla më e rëndësishme për mbjellësin e kishave, ose pastorin, e sotëm. Fjala e Perëndisë *e gjallë dhe vepruese* është e aftë për të përshkruar zemrat dhe shpirtrat e atyre të cilët synojmë t'i fitojmë për Zotin. Ajo na pajis për çdo vepër të mirë, gjë e cila përshkruan shërbimin tonë të shumëzimit të kishave në mbarë vendin. Ajo shërben si standard sipas të cilit ne masim dhe vlerësojmë çdo doktrinë, praktikë, traditë, dhe çdo libër tjetër. Historia, tradita dhe intelektu i njeriut mund të na largojnë nga rruga, por Bibla qëndron e patundur si e vërteta e Perëndisë. Mësimi i saj është gjithmonë i saktë. Profecitë e saj gjithmonë realizohen. Fjalët e saj na ndihmojnë të fitojmë të humburit dhe t'i qëndrojmë djallit. Bibla është e domosdoshme për jetën dhe shërbimin tonë të krishterë.

Meqenëse ne besojmë që Bibla na është dhënë nga Perëndia për drejtimin tonë, na duhet t'i afrohem asaj me kujdes dhe ta trajtojmë me saktësi (2 Tim. 2:15). Natyra hyjnore e Shkrimeve kërkon që ne ta lexojmë me synimin për të mësuar prej tyre dhe jo ta bëjmë të thotë atë që duam të dëgjojmë. Si mund të jemi të sigurt që e kuptojmë Fjalën siç duhet? Metoda e studimit biblik induktiv synon të ndihmojë çdo besimtar – qoftë apo jo pastor – të kuptojë më mirë mësimin e

Fjalës së Perëndisë. Ky mësim do të prezantojë këtë metodë të thjeshtë dhe të efektshme, dhe mësimet e pastajshme do të përshkruajnë çdo hap më me hollësi.

I. METODA INDUKTIVE KUNDËR ASAJ DEDUKTIVE

Deduktimi dhe induktimi janë dy lloje logjike ose arsyetimi. Që të dyja merren me të përgjithshmen dhe me të veçantën. Ato janë që të dyja metoda për të arritur tek një përfundim. Megjithatë, ato e bëjnë këtë në mënyra krejt të kundërta. Arsyetimi deduktiv lëviz nga e përgjithshmja në të veçantën, dhe arsyetimi induktiv kalon nga e veçanta në të përgjithshmen. Të dyja metodat përdoren nga të krishterët për studimin e Biblës, por zakonisht ata nuk janë të dijsëm për mënyrën se si secila metodë ndikon në studimin dhe përfundimet e tyre.

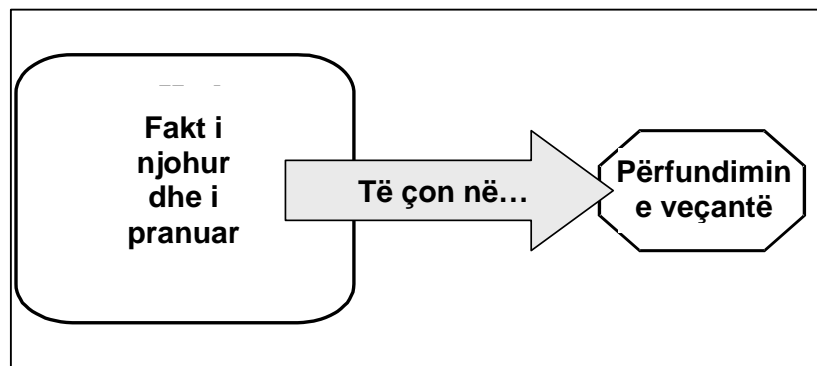
A. Metoda deduktive

Arsyetimi deduktiv përdoret nga njerëzit në një shumëllojshmëri profesionesh. Deduktimi është një aftësi e vlefshme, dhe shumë libra janë shkruar për këtë temë. Qëllimi i këtij mësimi nuk është ta minimizojë vlefshmërinë e deduktimit, por të sugjerojë që ai është një metodë inferiore e studimit të Biblës.

1. Arsyetimi deduktiv

Në përgjithësi, arsyetimi deduktiv lëviz nga e përgjithshmja në të veçantën. D.m.th., ai fillon me një ide ose premisë të njohur dhe të pranuar. Njohuria ekzistuese, krahasohet pastaj me një situatë të veçantë, dhe nxirret një përfundim. Baza për këtë përfundim është fakti që *ideja e përgjithshme* është e vërtetë, dhe që situata specifike *i ngjan asaj*. Me fjalë të tjera, *ideja e përgjithshme* drejton, ose të paktën ndikon shumë në mënyrën që ne shikojmë atë situatë të veçantë. Për shembull, meqenëse shkallët e mbuluara me dëborë janë zakonisht rrëshqitëse, ne do t'u afrohem me kujdes të gjitha shkallëve të mbuluara me dëborë – edhe sikur ne të mos kemi shkarë asnjëherë në këto shkallë. Figura 1.1 tregon drejtimin e arsyetimit deduktiv.

Figura 1.1 Arsyetimi deduktiv

Deduktimi ka një dobësi të madhe. Nëse ideja jonë e përgjithshme është e gabuar, kështu do të jetë edhe përfundimi ynë. Për shembull, ta zënë se një rus dëgjon dikë të flasë për një doktor. Në Rusi, shumica e doktorëve janë gra. Prandaj, do të ishte e logjikshme për të të nxjerrë në përfundim që doktori është grua. Megjithatë ai shpesh do të jetë gabim. Në Rusi ka edhe doktorë *meshkuj*, dhe në disa vende të tjera *shumica* e doktorëve janë burra. Në këtë rast, influenza e përvojës sonë të mëparshme mund të na

çojë shpesh në drejtimin e gabuar. Ne *supozojmë* që e dimë përgjigjen, në vend që të vazhdojmë të kërkojmë tregues të tjerë për përgjigjen e drejtë.

2. Studimi biblik deduktiv

Metoda deduktive mund të përdoret për të studiuar Biblën, por dobësia e saj e kufizon përdorshmërinë. Kur ne studiojmë Biblën, ka rëndësi të kuptojmë se *çfarë po thotë Perëndia*, dhe jo ta imponojmë idenë tonë mbi tekstin. Ka raste kur nuk mund të kuptojmë një varg të vështirë, dhe varem nga njohuritë tona të përgjithshme për Shkrimet për të nxjerrë përfundimin e "*kuptimit të mundshëm*" të vargut. Megjithatë, kjo duhet të jetë një "masë e rastit të fundit". Hapi ynë i parë duhet të jetë të lutemi, të meditojmë për këtë varg, dhe ta rilexojmë vazhdimisht në përpjekje për të kuptuar çfarë do të thotë ai. Nëse "dorëzohemi" shpejt dhe supozojmë që ai është i njëjtë me vargjet e tjera të ngjashme", mund të shtrembërojmë keqas Fjalën e Perëndisë. Për shembull, në dhjetë prej njëmbëdhjetë herëve që Dhiata e Re përdor fjalën "maja", ajo i referohet mëkatit. Prandaj do të ishte e arsyeshme dhe e logjikshme të supozoje që herën e njëmbëdhjetë (Mateu 13:33) gjithashtu i referohet mëkatit. Megjithatë kjo do të ishte e gabuar. Një shqyrtim i kontekstit të Mateut 13:33 tregon që në këtë varg, ajo i referohet Mbretërisë së Perëndisë!

3. Metoda "normale"

Mjerisht, deduktimi është ndoshta metoda më e zakonshme e studimit biblik. Si pasojë, pak njerëz mësojnë shumë prej Biblës. Meqenëse ata vijnë tek Shkrimi me *idetë e tyre të parakonceptuara të asaj që do të thotë*, ata nuk janë të aftë të vërejnë dhe të mësojnë nga detajet e një teksti të veçantë.

Mësuesit e Biblës shpesh dinë se çfarë duan të thonë para se fillojnë të mësojnë, dhe thjesht vijnë te Bibla për të gjetur një varg i cili duket se mbështet idenë e tyre. Pastaj Fjala e Perëndisë përdoret për të mbështetur *mesazhin tonë*, në vend që të lejohet të komunikojë ato ide të cilat *Zoti synonte* që ajo të thoshte.

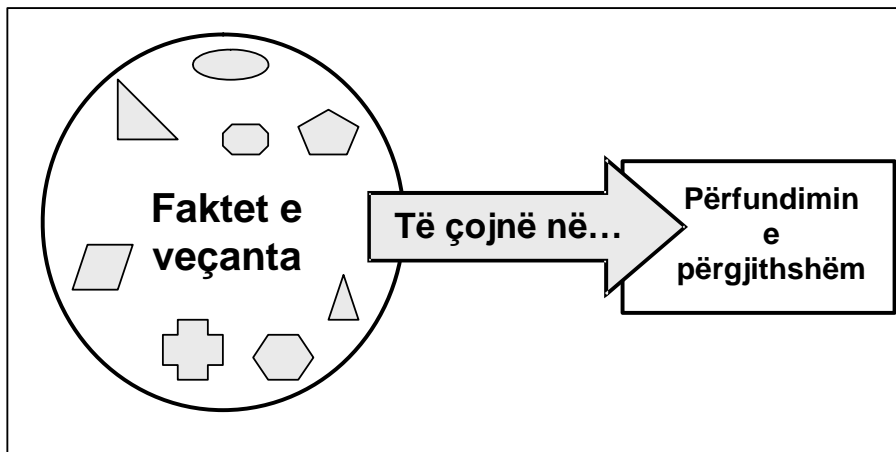
B. Metoda induktive

Metoda induktive është në shumë mënyra e kundërta e metodës deduktive. Ajo shqyrton veçoritë e një situatë, dhe pastaj përpiket të formojë një parim të përgjithshëm prej tyre. Përdoret zakonisht në ato situata ku nuk kemi një parim të përgjithshëm i cili duket se përshtatet, dhe për këtë arsye nuk jemi në gjendje të përdorim deduktimin.

1. Arsyetimi induktiv

Deduktimi është në thelb procesi i përdorimit të njohurive tona që i kemi që më parë. Induktimi, në kontrast me këtë, ka të bëjë me *mësimin*. Ne parasupozojmë që nuk i dimë akoma përgjigjet, dhe shqyrtojmë faktet nga afër në përpjekje për të kuptuar *çfarë duan të thonë*. Në këtë metodë, theksi bie në hollësitë dhe faktet e veçanta të situatës. Figura 1.2 tregon ecurinë e metodës induktive.

Figura 1.2 Metoda induktive

2. Studimi biblik induktiv

Kur ne përdorim metodën induktive të studimit të Biblës, ne vijmë tek Shkrimi si nxënës. Pranojmë para Perëndisë dhe vetes sonë që nuk i dimë akoma të gjitha përgjigjet. Qëllimi ynë është të *fitojmë njohuri*. Ne vijmë me një angazhim për të shqyrtuar tekstin me kujdes, dhe të lejojmë Zotin të na flasë nëpërmjet tij. Metoda deduktive na çon zakonisht në një predikim të shpejtë – metoda induktive na çon në rritjen shpirtërore.

3. Një metodë më e mirë

Metoda induktive është më e mirë sesa metoda deduktive sepse ajo bën *Shkrimet* autoritet, dhe jo njohuritë tona. Është më e mirë gjithashtu sepse ajo lidh ngushtë procesin e kuptimit dhe zbatimin e parimeve biblike në jetën tonë. Ndërsa studiojmë Biblën, ne shikojmë mënyrën se si Perëndia e ka trajtuar popullin e tij në një situatë të veçantë, në një kohë të veçantë, dhe në një kulturë të veçantë. Detyra jonë është t'i marrim këto fakte dhe të formojmë prej tyre një parim biblik. Atëherë ne e transferojmë atë parim në situatën tonë ekuivalente që të mund ta zbatojmë drejtësisht në jetën tonë. Procesi i metodës së studimit biblik induktiv pra është:

- **Vëzhgimi** i fakteve në kontekstin biblik.
- **Interpretimi** për të gjetur parimin që mëson pasazhi.
- **Zbatimi** i parimit në situata ekuivalente në jetën tonë.

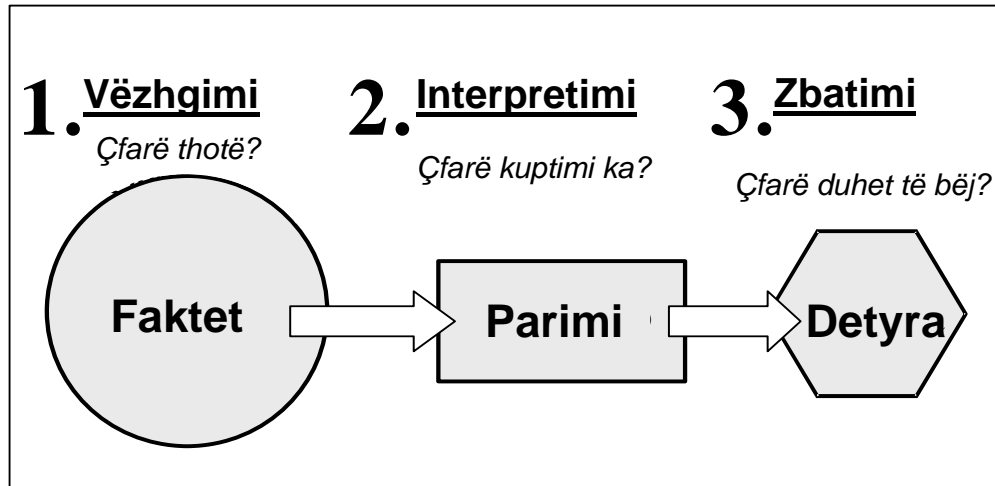
II. HAPAT E STUDIMIT BIBLIK INDUKTIV

Tre hapat e metodës së studimit biblik induktiv janë që të gjitha të rëndësishme. Ata ndërtojnë në mënyrë progresive mbi njëri-tjetrin dhe kështu na çojnë nga teksti i Biblës në një zbatim të saktë në jetën tonë. Në thelb, tre hapat bëjnë tre pyetje të ndryshme për tekstin.

- Çfarë thotë ai? [Vëzhgimi]
- Çfarë kuptimi ka? [Interpretimi]
- Çfarë duhet të bëj? [Zbatimi]

Lidhja midis këtyre hapave tregohet në Figurën 1.3 Vini re vazhdimin progresiv nëpër këta tre hapa duke filluar me tekstin e Biblës dhe duke përfunduar me zbatim në jetën tonë. Nëse hapat nuk mbarohen në rendin e duhur, rezultati është i papërsosur.

Figura 1.3 Tre hapat

A. Vëzhgimi – Çfarë thotë?

Hapi i parë i metodës induktive është vëzhgimi. Ai është gjithashtu edhe hapi më i rëndësishëm – ashtu si është një themel i ngurtë, kritik për ndërtimin e një shtëpie. Në këtë etapë, ne vëzhgojmë tekstin, duke kërkuar çdo hollësi që mund të gjejmë në të, dhe duke shënuar vëzhgimet tona. Kyç i këtij hapi është të bësh një sërë pyetjesh të pafundme si “Kush?, Çfarë?, Pse?, Ku?, Kur?, etj.” Këto pyetje na ndihmojnë të përqëndrohemi në *atë që thotë Bibla*, në vend që të sjellim idetë tona. Ne shikojmë gjithashtu me kujdes kontekstin e vargut, paragrafit, kapitullit dhe librit për të zbuluar dhe kuptuar situatën në të cilën është shkruar. Në këtë stad, është shumë e rëndësishme të mos interpretosh ose të zbatosh tekstin. Së pari ne duhet të zbulojmë të gjithë informacionin – në hapin tjetër (interpretimin) do të shikojmë se çfarë kuptimi ka.

B. Interpretimi – Çfarë kuptimi ka?

Procesi i interpretimit ka dy pjesë. E para është përcaktimi se *çfarë synonte të thoshte pasazhi drejtuar auditorit origjinal*. Pjesa e dytë është formulimi i *mesazhit të pasazhit si parim biblik* i cili mund të zbatohet në situata të tjera të ngjashme.

Kjo është një etapë e vështirë, e cila kërkon mendime serioze me lutje, si dhe udhëheqjen e Frymës së Shenjtë. Në këtë pikë, ne duhet të krahasojmë gjithë njohuritë tona për situatën fillestare historike, gjeografike, politike, kulturore, dhe fetare, me faktet të cilat i kemi zbuluar në etapën e vëzhgimit. Të gjitha faktet që nuk i kemi vënë re në etapën e vëzhgimit do të pengojnë punën tonë këtu. Tani është edhe koha për të krahasuar këtë tekst me pasazhe të tjera të ngjashme për të parë nëse ato mund të na ndihmojnë ta kuptojmë – duke treguar kujdes që ato të mos shtrembërojnë faktet e tekstit që po studiojmë. Nëse kuptimi i një pasazhi mbetet ende i paqartë, mund të nevojitet kthimi tek stadi i vëzhgimit që të vazhdojmë të gërmojmë për më shumë informacion.

C. Zbatimi – Çfarë duhet të bëj?

Stadi i fundit i metodës induktive është zbatimi. Në këtë pikë, ne marrim rezultatin e stadiut të interpretimit dhe vendosim se si parimi mund të zbatohet në situatën tonë. Meqenëse kemi shikuar me kujdes kontekstin origjinal, dhe dimë detajet e tij, mund të kërkojmë kontekste të ngjashme në ditën tonë.

Vështirësia e kësaj etape është përcaktimi se cila situatë e sotme është vërtet analoge me situatën origjinale. Mund të themi “Kështu thotë Zoti” vetëm nëse mund të tregojmë që kjo ngjashmëri ekziston. Nëse situata jonë është vërtet e njëjtë me pasazhin biblik, atëherë ne mund të supozojmë që Zoti pret që ne të zbatojmë mesazhin për veten tonë. Në këtë rast, puna e rëndësishme është të thuash *në mënyrë specifike dhe të qartë* se “çfarë duhet të bëjmë”.

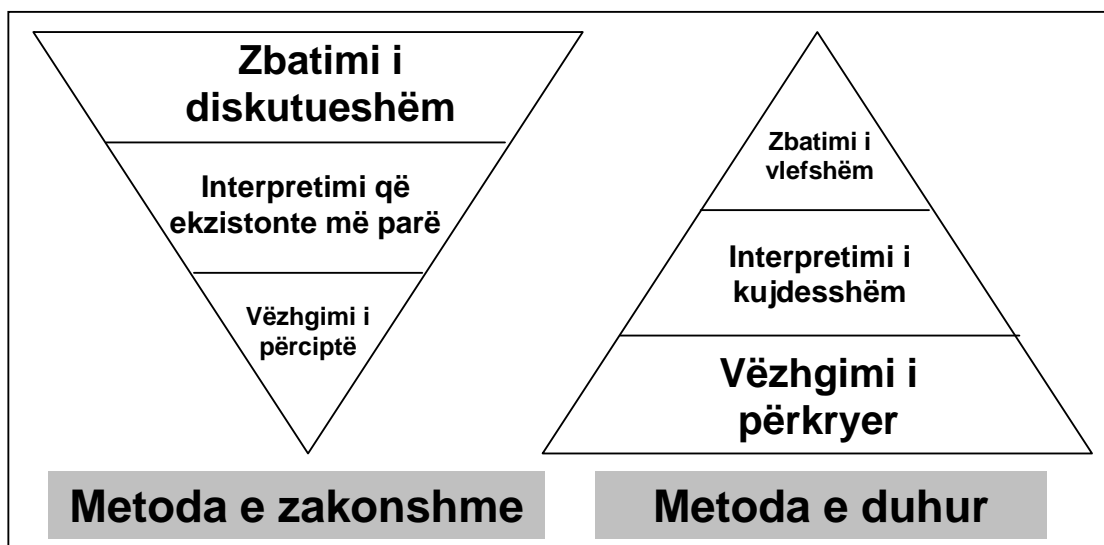
III. TË NDËRTOJMË NJË PIRAMIDË TË NGURTË

Është e rëndësishme të mos kapërcejmë asnjë nga hapat, ose të ndryshojmë radhitjen e tyre. Është e pamundur të thuash me saktësi se ç’do të thotë një pasazh i caktuar pa e vëzhguar më parë plotësisht, dhe është e kotë të pyesësh se çfarë duhet të bëjmë pa ditur se ç’do të thotë teksti. Prandaj, është i domosdoshëm kalimi i kohës së nevojshme për të përdorur metodën induktive siç duhet.

A. Përshpejtimi i procesit

Gabimi më i zakonshëm kur përdoret metoda induktive është kalimi i një kohe të pamjaftueshme në fazën e vëzhgimit. Personi i cili studion Biblën hedh një shikim të shpejtë nga pasazhi dhe supozon që ai ose ajo e di se ç’do të thotë. Kjo prish tërë procesin e mësimit. Rezultati është një ide për pasazhin e cila është ekzaktësisht e njëjtë me atë që ka qenë kur ka filluar procesi. Shkrimi nuk është lejuar të na flasë ose të na mësojë. Nëse i afrohem Fjalës së Perëndisë në këtë mënyrë, njohuria jonë për Biblën do të amullohet. Bibla është e gjallë dhe vepruese. Ne nuk mund të kuptojmë kurrë thellësitë e mësimeve të saj. Ka gjithmonë diçka më tepër për t’u mësuar nga çdo studiues i Fjalës – nëse ne do të kalojmë kohë dhe do të mundohemi për ta kuptuar.

Figura 1.4 Themelet e mira dhe të këqija

Punëtorët e krishterë shpesh përshpejtojnë procesin sepse ata nxitohen për të përgatitur një mesazh për të tjerët. Ose, ndoshta janë dembelë. Në çdo rast, rezultati i kësaj përgatitjeje të dobët është predikimi i dobët, pa fuqinë e Zotit brenda tij. Kapërcimi i pjesëve të procesit mund të krahasohet me piramidën e kthyer kokëposhtë në anën e majtë të Figurës 1.4. Një vëzhgim i përciptë shtrihet në një interpretim të shpejtë, ose një interpretim ‘i gatshëm’ “varet” nga një tekst i cili mund të mbështesë ose të mos mbështesë atë. Së fundi, një predikim ose mesazh ndërtohet në bazë të këtij themeli të tundshëm. Mjerisht, ky mund të jetë lloji më i zakonshëm i mësimit në kishat sot.

B. Një themel i ngurtë

Piramida në anën e djathtë të Figurës 1.4 tregon përdorimin e duhur të metodës induktive. Vini re që vëzhgimi është pjesa më e madhe, pasuar nga interpretimi, dhe që zbatimi është pjesa më e vogël. Megjithatë, zbatimi është solid dhe i vlefshëm – sepse mbështetet në një studim të hollësishëm të Fjalës.

Metoda induktive mund të krahasohet me minierat e arit. Së pari, tonelata të tërë shkëmbinjsh armbajtës dërrmohen në pjesë të trajtueshme dhe shpëlahen (vëzhgimi). Së dyti, shkëmbi i dërrmuar shohitet që të gjenden copëzat e arit (interpretimi). Së fundi, copëzat e arit shkrihen dhe brumosen në bizhuteri të përdorshme ose objekte të tjera për konsumatorin (zbatimi). Procesi prodhon vetëm një sasi të vogël ar krahasuar me peshën e shkëmbit në fillim. Megjithatë, rezultati ka vlerë të madhe. Në të njëjtën mënyrë, rezultati i studimit të Fjalës duke përdorur metodën induktive vlen gjithë përpjekjet që kërkohen.

PËRFUNDIM

Metoda e studimit biblik induktiv është një metodë superiore e studimit të Fjalës. Ajo të çon në një njohuri më të saktë të Biblës, dhe ndihmon rritjen dhe mësimin e vërtetë shpirtëror. Si e tillë, ajo është metoda më e mirë jo vetëm për pastorët dhe predikuesit, por edhe për çdo të krishterë. Ne të gjithë duhet të vazhdojmë të mësojmë prej Shkrimeve. Çdo mbjellës kishash duhet jo vetëm ta zotërojë këtë metodë, por edhe t’ia mësojë çdo besimtari nën kujdesin e tij.

Mësimet që vijnë do të përshkruajnë më me hollësi saktësisht si të përdoret secili prej hapave në metodën induktive. Do të jepet edhe kohë për të praktikuar dhe për t’u mësuar me secilin stad të procesit. Përpjekjet e kërkuara do të balancohen më se plotësisht nga njohuria e re e Fjalës së Perëndisë të gjallë e cila do të dalë si rezultat.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Cili është ndryshimi bazë midis deduktimit dhe induktimit?
- Pse është metoda induktive një metodë më e mirë për të studiuar Biblën, krahasuar me metodën deduktive?
- Cilat janë rreziqet e rrugës “së zakonshme” të studimit biblik dhe predikimit?

PLAN VEPRIMI

- Kur studioni Biblën herën tjetër, shënoni sa kohë kaloni në vëzhgim, interpretim dhe zbatim. Në bazë të këtyre kohëve, vlerësoni nëse po përdorni metodën induktive, atë deduktive, ose diçka midis tyre.
- Në përgatitje për mësimin tjetër për vëzhgimin, zgjidhni një pasazh të shkurtër biblik, si shembull, për studim (jo më shumë se afërsisht një paragraf). Kaloni të paktën 2 orë duke vëzhguar pasazhin me lutje dhe duke i kërkuar Perëndisë të bëjë të mundur të shihni gjëra të cilat ende nuk i keni parë. Regjistroni vëzhgimet tuaja. Çfarë keni mësuar?

<p>METODAT E STUDIMIT TË BIBLËS</p> <p>1A</p> <p>SHTOJCA</p>	<p>SI ERDHI BIBLA TEK NE</p> <p>BIBLA ËSHTË E BESUESHME</p>
---	---

Bibla është sulmuar shpesh, me gjithë mësimin e saj të qartë për origjinën hyjnore dhe mrekullitë dhe profecitë e përmbushura të cilat kanë provuar autoritetin e saj. Është e kuptueshme që Satani të mos kursejë asnjë përpjekje për të minuar veglën tonë më të fuqishme. Ai do që punëtorët e Zotit të kenë dyshime për vlerën e saj, të vënë në dyshim saktësinë e saj, ta injorojnë ose ta neglizhojnë. Por kuptimi i origjinës dhe transmetimit të Biblës nga Perëndia tek ne na ndihmon të vlerësojmë këtë vegël të mrekullueshme dhe centralitetin e saj për suksesin e shërbimit tonë.

E shkruar nga më shumë se 40 autorë të ndryshëm, në tre gjuhë, gjatë një periudhe prej më shumë se 1400 vjetësh, Bibla është projekti letrar më i madh i historisë. Megjithatë, uniteti dhe vetëpërputhshmëria e saj, si dhe mungesa e kontradiktave në të, provojnë që Perëndia vetë është autori i saj kryesor, duke udhërrëfyer çdo autor njerëzor që të sigurojë që produkti është tamam ashtu siç e kishte planifikuar ai.

SI E MORËM BIBLËN

Zoti ka vepruar, dhe vepron ende për të na sjellë një Bibël të besueshme. Ky proces filloi me autorët origjinalë, dhe vazhdon kur ne hapim Fjalën e tij sot. Ka disa etapa në këtë proces.

A. Frymëzimi

Fjala frymëzim do të thotë, fjalë për fjalë, “i fryrë nga Perëndia”, dhe pohon që Bibla është produkti i Perëndisë të gjallë (2 Tim. 3:16). Meqenëse Bibla është një produkt hyjnor, duhet t’i afrohem si të tillë.

Bibla nuk është vetëm produkti i mendimit të njeriut, por Fjala e Perëndisë, e cila u shqiptua nëpër buzët e njerëzve dhe u shkrua me penën e njeriut. Profetët dhe apostujt që të gjithë pretendonin se flisnin dhe shkruanin fjalët e një tjetri: vetë Perëndisë. Madje edhe Jezusi, Biri i Perëndisë, deklaroi që ai foli vetëm ato fjalë të cilat i ishin dhënë nga i Ati. Sipas 2 Pjetrit 1:20-21, *njerëzit e shenjtë të Perëndisë kanë folur, të shtyrë nga Fryma e Shenjtë*. Është e rëndësishme të vësh re që vetë Bibla është e frymëzuar, dhe jo shkrimtarët njerëzorë të Biblës. Për më tepër, frymëzimi nuk i referohet cilësisë letrare të asaj që shkruhet por origjinës dhe karakterit të saj hyjnor.

B. Ruajtja

Që nga fillimi, ishte kuptuar natyra unikale e Biblës. Njerëzit besnikë kanë shfaqur gjithmonë një kujdes të madh në kopjimin e saktë të tekstit të Biblës. Ata kanë bërë shumë pak gabime, dhe numri masiv i dorëshkrimeve të cilat janë zbuluar na ka aftësuar të gjejmë dhe të rregullojmë ato gabime të cilat ishin bërë. Janë shumë të pakta ato seksione të Biblës ku ne na mungon informacioni i mjaftueshëm për të ditur saktësisht tekstin origjinal, dhe asnjë prej këtyre seksioneve përfshin çështje ose doktrina domethënëse.

Duke marrë parasysh turmat e kopjuesve, mijëra vjetët e kopjimit, gjuhët e shumta në të cilat është kopjuar Bibla, zonën e gjerë gjeografike, dhe përpjekjet e shumta për të shkatërruar Biblën, është e habitshme që ne kemi një tekst kaq të besueshëm dhe të saktë. Duket qartë që Perëndia ka punuar për ta ruajtur për përdorimin tonë.

C. Kanunizimi

Fjala 'kanun' është huazuar nga një fjalë greke e cila do të thotë rregull ose standard. Fjala kanun është përdorur nga të krishterët qysh prej shek. IV për të identifikuar një listë të autoritetshme librash të cilët i përkasin Dhiatës së Vjetër ose të Re, sipas të cilëve u vlerësuan të gjithë librat e tjerë.

Shumë etër të hershëm të kishës dhe këshille kishtare kontribuan në punën e kanunizimit, me ndihmën e Perëndisë. Ata shqyrtuan dëshminë e vetë librave, kredencialet e autorit, përputhjen e librit me libra të tjerë të pranuar, si dhe pranimin e librave nga ana e kishës. Formimi i kanuneve të Dhiatës së Vjetër dhe të Re ishte më tepër një proces se sa një ngjarje dhe kjo ndodhi nën mbikëqyrjen e Frymës së Shenjtë.

Deri në kohën e Jezusit, Dhiata e Vjetër përbëhej nga ligji, profetët dhe shkrimet. Deri në fillimin e epokës kristiane, të 39 librat e Dhiatës së Vjetër ishin pranuar, dhe lista më e vjetër kanunike që na ka mbetur deri sot daton afër vitit 170 e.s. Formimi i kanunit të Dhiatës së Re, me 27 librat që ka sot, u mbarua në shek. IV. Brenda kishës është rënë dakord përgjithësisht që Bibla përbëhet nga 66 librat e sotëm. Përjashtim për këtë harmoni është çështja e Apokrifëve.

Shkrimet apokrifale refuzohen nga Protestantët, por pranohen nga Kishat Ortodokse dhe Katolike Romake. Megjithatë, ekziston një ndryshim i rëndësishëm midis Apokrifëve dhe 66 librave të tjerë. Apokrifet nuk pretendojnë të jenë Shkrime, përmbajnë gabime të dukshme, dhe u është refuzuar statusi kanunik nga ana e komunitetit çifut. Megjithatë, Apokrifet kanë një stil devocional i cili është tërheqës për adhurimin liturgjik të Kishave Ortodokse dhe Katolike Romake. Apokrifet përfshijnë disa vepra të cilat ndihmuan Kishën e Romës gjatë Reformimit dhe luftës kundër Protestantëve, gjë kjo e cila mund të ketë influencuar Këshillin e Trantos t'i përfshijnë ato në Kanunin e Kishës Katolike Romake në vitin 1548.

D. Përkthimi

Njerëzit e perëndishëm kanë punuar shumë në mënyrë që çdo njeri të dëgjojë Fjalën në gjuhën e tij. Puna është shumë e madhe dhe vazhdon edhe sot. Gjuhët dhe kulturat e sotme shpesh ndryshojnë shumë nga ato të kohëve biblike, dhe ndryshojnë vazhdimisht. Përkthyesit duhet të zgjedhin fjalët dhe frazat më të mira për të përcjellë kuptimin e gjuhëve origjinale dhe në të njëjtën kohë ta lënë Biblën të lehtë për t'u kuptuar nga njerëz të çdo moshe ose niveli arsimor. Asnjë përkthim nuk është i përsosur, por njohuritë e sotme, zbulimi i dorëshkrimeve të reja, dhe rritja në kuptimin e Biblës ndihmojnë në këtë punë që kurrë nuk mbaron. Duhet një krahasim i vazhdueshëm me tekstet në gjuhët origjinale që të sigurohet transmetimi i saktë i kuptimit të Fjalës së Perëndisë nga ana e çdo përkthimi të veçantë. Perëndia përdor njerëz të talentuar, të arsimuar, të aftë, të cilët varen nga drejtimi dhe urtësia e tij në këtë hap të vazhdueshëm dhe jetik.

E. Ndrëçimi

Ndërsa kristiani lexon, studion dhe mediton mbi Fjalën, Fryma e Shenjtë ia zbulon kuptimin. Procesi i ndriçimit është gjithashtu diçka që nuk mbaron kurrë, ose të paktën duhet të jetë kështu. Është një përpjekje e bashkuar. Njeriu nuk mund të mësojë pa Frymën (1 Kor. 2:11-14; Psalmi 119:18) dhe Fryma nuk e mëson njeriun nëse ai nuk përpiqet për këtë (2 Tim. 2:15; Psalmi 119:97-99; Fj U 2:1-5).

Të japësh mësim për Fjalën e Perëndisë është një nder i veçantë (1 Tim. 5:17) por gjithashtu edhe një përgjegjësi serioze (Jakobi 3:1). Ajo nuk duhet të bëhet kurrë pa përgatitje serioze me lutje. Megjithatë, Perëndia na ka pajisur me gjithçka që duhet duke na dhënë një tekst të besueshëm në gjuhën tonë, dhe na ka aftësuar ta kuptojmë Fjalën e tij me ndihmën e Frymës. Nuk mungon asgjë përveç vendimit tonë ta trajtojmë me saktësi, dhe ta përdorim me besnikëri për të zhvilluar pikësëpari jetën tonë të krishterë, dhe pastaj shërbimin tonë ndaj të tjerëve. Ç'privilegi është të jesh pejsë e këtij procesi të afrimit të Fjalës së gjallë të Perëndisë në një botë nevojitare që po vdes!

PËRFUNDIM

Perëndia ka mbikëqyrur transmetimin e Fjalës së tij që nga koha e shkrimit në fillim deri sa ta hapim për të kërkuar drejt në jetën tonë. Kopja që kemi në duar është e besueshme për t'u përdorur si për rritjen personale ashtu dhe në shërbim. Megjithatë, ai është një libër i gjallë dhe shpirtëror, dhe mund të kuptohet vetëm ndërsa i afrohem me respekt të thellë dhe me lutje dhe lejojmë Frymën e Shenjtë të na hapë sytë për të vërtetat të cilat përmbahen në të. Lavdi Perëndisë për këtë libër të mrekullueshëm për të na udhërrëfyer.

**METODAT E
STUDIMIT TË
BIBLËS**

MËSIMI 2

VËZHIMI I FJALËS SË PERËNDISË ÇFARË DO TË THOTË?

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të shërbejë si model për mbjellësin e kishave se si të studiojë Biblën nëpërmjet parimit “vëzhgim” të studimit biblik induktiv.

Pikat kryesore

- Studimi i suksesshëm i Bibls duhet të rrethohet me lutje.
- Konteksti ka shumë rëndësi.
- Ka gjashtë pyetje kyç për t’u bërë për çdo pasazh.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të dijë si të përgatisë pyetjet vëzhgimore për studimin biblik induktiv.
- Të jetë i angazhuar për ta studiuar me kujdes Fjalën e Perëndisë.

Shtojca

2A Gjuha e Biblës

Sugjerimet për Trajnuesit

Ky mësım pasohet nga një seancë ‘punishte’ njëorëshe e cila do të përqëndrohet në zbatimin e parimeve të vëzhgimit. Ky mësım përfshin pyetje shembull vëzhgimore për Jeremian 1. Duhet të theksoni llojet e pyetjeve që bëhen, sepse do t’u kërkohen të trajnuarve të krijojnë pyetjet e veta në mësimin e punishtes.

HYRJE

Të gjithë të krishterët kanë nevojë të studiojnë Biblën për rritjen e tyre shpirtërore si dhe për rritjen e atyre që ndodhin nën kujdesin e tyre shpirtëror. Perëndia i ka dhënë çdo besimtar Frymën e Shenjtë që të jetë mësuesi i tij/saj kryesor. Të mos harrojmë kurë rëndësinë e varësisë sonë nga Fryma e Perëndisë për të na mësuar dhe fuqizuar për t’u bindur asaj që mësojmë. Me ndihmën e Perëndisë, ka mundësi që çdo besimtar të kuptojë Biblën, edhe sikur i vetmi libër që ka është Bibla. Përveç kësaj, Perëndia u ka dhënë disa njerëzve rolin e veçantë të ndihmojnë njerëzit e tij të zbulojnë të vërtetat e Shkrimit dhe t’i zbatojnë saktësisht në jetën e tyre. Ka rëndësi të veçantë që mbjellësi i kishave të dijë si t’i ndihmojë të tjerët të zbulojnë të vërtetën e Perëndisë nëpërmjet studimit biblik.

Një nga mënyrat më të mira për të zbuluar, kuptuar dhe zbatuar të vërtetën e Perëndisë në mënyrë sistematike, është metoda e studimit biblik induktiv. Metoda e studimit biblik induktiv na çon në këtë proces zbulimesh nëpër tre hapa bazë të cilat quhen “vëzhgimi”, “interpretimi” dhe “zbatimi”. Fryma e Shenjtë na mëson, por Perëndia pret edhe që ne të studiojmë Fjalën e tij me kujdes duke

përdorur të gjitha burimet që ai ka vënë në dispozicionin tonë. Ne kurrë nuk duhet të zgjedhim midis studimit të rëndë dhe varësisë nga Fryma e Shenjtë – që të dyja janë të rëndësishme!

Ky mësim përqëndrohet në hapin e parë të studimit biblik induktiv – vëzhgimi. Siç u tha në mësimin e mëparshëm, vëzhgimi i ngjan bazës së piramidës. Nëse bëjmë me kujdes dhe imtësi punën e vëzhgimit, interpretimi dhe zbatimi që dalin si pasojë do të jenë shumë më të sakta. Qëllimi ynë duhet të jetë të kuptojmë *pikërisht* çfarë Perëndia do që ne të dimë dhe bëjmë, dhe për këtë arsye vëzhgimi është një hap kritik në proces.

I. VËZHGIMI – ÇFARË THOTË TEKSTI?

Vëzhgimi ka të bëjë me detajet dhe faktet të cilat shihen në një pasazh të zgjedhur të Biblës. Ai i përgjigjet pyetjes “Çfarë po thotë teksti?” Ai tregon qartë njerëzit, vendet, ngjarjet, rrethanat, objektet, kohën, marrëdhëniet, opinionet personale, idetë, etj., të cilat ishin në mendjen e shkrimtarit si dhe kontekstin kur teksti është shkruar.

Studentët e letërsisë klasike jobiblike kanë kaluar orë të panumërta duke u përpjekur të deshifrojnë kuptimin e teksteve të mëdha të cilat janë shkruar nga njerëzit. Në shumë raste, ky proces ka qindra, madje edhe mijëra vjet që ka vazhduar që nga shkrimi i teksteve, me daljen e vazhdueshme të njohurive të reja.

Kaloni një minutë për të menduar për disa nga autorët e mëdhenj klasikë të vendit tuaj, si dhe kërkimin për kuptimin e shkrimeve të tyre. Nëse kjo përpjekje është e justifikueshme, sa më tepër duhet të mundohemi ne që të kuptojmë Fjalën e gjallë, vepruese, të pafundme të Perëndisë të Plotfuqishëm. Është krejtësisht budallallëk të lexosh shpejt një pasazh biblik, dhe të supozosh që e kupton plotësisht. Ka gjithmonë gjëra të reja për t’u kuptuar.

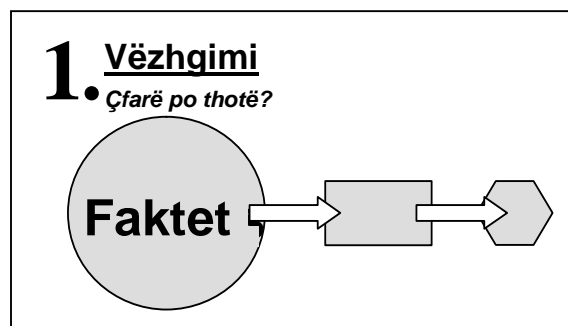
A. Përgatituni për vëzhgim

Meqenëse Bibla është Fjala e frymëzuar e Perëndisë, ne nuk mund t’i afrohem asaj si çdo libri tjetër. Ka disa faktorë të cilët do të vendosin nëse ne e kuptojmë apo jo.

1. Besimi

Shkrimi thotë që një “njeri pa Frymën” nuk i rrok dot ato gjëra të cilat vijnë nga Perëndia (1 Kor. 2:14). Meqenëse Frymën e Shenjtë e kanë vetëm ata të cilët janë penduar për mëkatin e tyre dhe i kanë besuar Krishtit për shpëtim, jobesimtari nuk mund ta kuptojë plotësisht Biblën. Kjo *nuk* do të thotë që vetëm besimtarët mund të përfshihen në studimin biblik. Por ajo do të thotë që kur jobesimtarët janë të pranishëm, ata janë të kufizuar në atë që kanë mundësi të kuptojnë. Fryma e Shenjtë dëshiron t’u tregojë prej Fjalës të vërtetat e mëkatit, drejtësisë dhe gjykimit, që t’i çojë drejt shpëtimit. Prandaj, një studim biblik për jobesimtarët duhet të përqëndrohet në të vërtetat bazë të Ungjillit.

Figura 2.1

2. Lutja

Studimi i mirëfilltë i Biblës do të rrethohet gjithmonë nga lutja. Para se të nisesh studimi, ne duhet të lutemi dhe të rrëfejme çdo mëkat ose pengesë tjetër e cila na ndalon të mësojmë nga Fjala. Duhet të lutemi edhe për ndriçim (Psalmi 119:18; Efes. 1:18). Gjatë studimit tonë, na ndihmon edhe të lutemi për qartësinë kur ne shohim diçka që nuk e kuptojmë. Dhe së fundi, kur të kemi mbaruar studimin, duhet të lutemi për mënyrën se si Perëndia dëshiron ta zbatojmë atë që kemi mësuar në jetën tonë dhe në jetën e të tjerëve.

3. Gatishmëria për t'u bindur

Jakobi na thotë që duhet jo vetëm të dëgjojmë Fjalën, por edhe ta zbatojmë (Jakobi 1:22-25). Edhe Jezusi ka thënë që zbatimi i fjalëve të tij i ngjan ndërtimit të një shtëpie mbi shkëmb (Mateu 7:24). Nga ana tjetër, moszbatimi i tyre i ngjan ndërtimit mbi rërë (Mateu 7:26). Në fakt, Jezusi duket se thotë që t'u japësh të vërtetën shpirtërore atyre të cilët nuk janë gati t'i binden është po aq e marrë sa t'u japësh margaritarë derrave (Mateu 7:6). Perëndia është shumë serioz për mënyrën se si ne i përgjigjemi Fjalës së tij. Sa më shumë që ne dimë, aq më ashpërisht do të gjykohejmë.

4. Vetanaliza

Është e vërtetë që një pastor ose mbjellës kishash është përgjegjës për t'ua mësuar Fjalën të tjerëve. Ne na thuhet: **Kulloti delet** (Gjoni 21:17). Por kjo nuk ia heq përgjegjësinë e zbatimit të saj së pari në jetën e vet. Çdo kuzhinier i mirë provon ushqimin ndërsa piqet për të caktura nëse ai është gati apo jo për t'u servirur të tjerëve. Të paktën, ne duhet të kërkojmë gjithmonë ndonjë zbatim ndaj vetes sonë, edhe kur qëllimi ynë është t'u predikojmë të tjerëve. Megjithatë, është akoma më e dobishme të marrim pjesë me gjithë zemër në darkën, dhe jo vetëm ta provojmë.

Studenti i Shkrimeve nuk duhet të ndihet asnjëherë sikur ai ose ajo ka arritur pikën ku kupton Fjalën plotësisht – kjo nuk është e mundur. Është shumë më e mirë të jesh “nxënës”, i cili rritet çdo ditë nëpërmjet studimit të Fjalës dhe lutjes, sesa të paraqitesh si “ekspert”. Një shërbim mësues do të jetë më i pasur dhe shpërblenjës nëse mësuesi po shpërndan nga bollëku i të vërtetave që ai ose ajo po mëson nga Zoti çdo ditë.

5. Gatishmëria për të mësuar

Afrojuni Shkrimeve me një mendje të hapur. Jini gati ta lejoni Perëndinë t'ju mësojë atë çfarë thotë me të vërtetë Fjala e tij. Jini gjithmonë gati për të zbuluar besimin tuaj personal në dritën e Fjalës së Perëndisë. Mos kini frikë të ndryshoni pikëpamjen tuaj nëse Fjala e Perëndisë ju tregon të vërtetën për një çështje.

B. Kaloni mjaft kohë

Ka disa parime të sprovuara për të kuptuar fokusin e përgjithshëm të pasazhit. Nëse procesi nxitohet së tepërmi, rezultati do të jetë një njohuri e cekët e tekstit. Është e rëndësishme të ushtrosh durim dhe këmbëngulje për të vazhduar të punosh deri sa të kuptohet teksti.

Hapi i parë është ta **lexosh tekstin disa herë** për të fituar një njohuri të përgjithshme të pasazhit. Kjo do kohë, por jep shumë fryt. Ka shumë pasazhe ku është e lehtë të ngecësh në hollësitat nëse nuk mund të dallosh temën e përgjithshme me anë të disa leximeve. Një njohuri e mirë e fokusit të përgjithshëm të pasazhit do t'ju ndihmojë të mbani një ekuilibër të mirë dhe të ndani kohën tuaj në mënyrë të përshtatshme për pjesët e ndryshme të cilat po studiohen.

C. Shikoni kontekstin

Fjala 'kontekst' u referohet vargjeve të cilat rrethojnë pasazhin që po studiohet. Një njohuri për kontekstin është një nga veglat më të vlefshme të studimit biblik, e megjithatë shpesh lihet në harresë. Kur ne shikojmë kontekstin, po kërkojmë të kuptojmë se cila është tema e librit, kapitullit dhe paragrafit të vargjeve që po studiojmë. Të shikosh kontekstin do të thotë të shqyrtosh:

- Për çfarë bëjnë fjalë vargjet që vijnë para dhe pas?
- Cila është tema e paragrafit?
- Cila është tema e kapitullit?
- Cili është qëllimi dhe tema e librit?
- A është pasazhi në Dhiatën e Vjetër ose në të Renë dhe çfarë do të thotë kjo?

Një shembull i mirë për rëndësinë e kontekstit është Filipianët 4:19, ku Pali premtim që Perëndia do të **plotësojë të gjitha nevojat tuaja**. Shumë interpretojnë këtë si një premtim të pakushtëzuar për të gjithë. Shumë do të pranonin që meqenëse Filipianët u shkruhet besimtarëve, ky premtim është vetëm për kristianët. Megjithatë, një studim më i thellë i kontekstit zbulon që Filipianët është një "letër falënderimi" drejtuar kishës së Filipisë për dhuratën të cilën ata i kishin dërguar Palit nëpër Epafrasit. Konteksti i kapitullit katër po flet posaçmërisht për këtë dhuratë dorëhapur që ata i kishin dërguar Palit prej varfërisë së tyre. Konteksti i vargut 18 tregon që Perëndia ishte i kënaqur me këtë dhuratë. Prandaj, konteksti tregon që vargu 19 është një premtim drejtuar atyre të cilët kanë bërë sakrificat për të mbështetur financiarisht një mbjellës misionar kishash (Pali) i cili u predikonte Ungjillin të humburve (në Romë në atë kohë).

Disa Bibla kanë shënime para çdo libri të cilat shpjegojnë se për çfarë flet libri. Këto mund t'ju ndihmojnë. Ka edhe disa komentare dhe libra të tjerë në dispozicion të cilët diskutojnë për skenën dhe sfondin e një libri ose kapitulli të veçantë të Biblës. Megjithatë, është më mirë të kufizosh përdorjen e këtyre burimeve deri në etapën e interpretimit. Nuk ka zëvendësim për leximin e Shkrimit nga ana juaj duke i lejuar t'ju flasin me udhëzimin e Frymës së Shenjtë. Gjatë stadi të interpretimit, përqëndrohuni në atë që shikoni *ju* në pasazhin dhe kontekstin. Kaloni kohë për të dëgjuar Perëndinë para se të vazhdoni në komentën e njerëzve, edhe sikur këta të jenë mësues ose autorë të talentuar.

Vëzhgimi i kontekstit përfshin më tepër se thjesht leximin e pasazhit që po studiohet – ai përfshin edhe vargjet, kapitullin ose librin që e rrethon. Ne kthehemi një hap mbrapa dhe shikojmë pasazhin nga njëfarë largësie para se t'i afrohem prapë për ta shikuar më nga afër. Njohuritë dhe shënimet për kontekstin duhen shënuar me kujdes. Ato do të kenë një rëndësi të madhe në etapën e interpretimit.

D. Shqyrtoni strukturën

Pasi keni shikuar pasazhin nga largësia, tani erdhi koha për të shikuar më nga afër. Lexoni pasazhin disa herë, duke kërkuar dhe shënuar secilin prej detajeve të mëposhtme të strukturës:

- Fjalët kyç – Vini re çdo fjalë ose fjalësh të cilat përsëriten. Shpesh kjo tregon temën.
- Krahasimet ose kontrastet – a është diçka e njëjtë me diçka tjetër, ose e kundërta e saj?
- Progresi i një ideje – A ndërtohet diçka mbi diçka tjetër? A lidhen me ide të tjera si në zinxhir?
- Foljet – a ka ndonjë veprim? A ka një urdhërim të cilit t’i bindemi?
- Lidhëzat – a është diçka e barabartë me diçka tjetër? Shpesh shfaqet lidhëza “por” në mënyrë kontrastimi, dhe fjalët “si” ose “siç” mund të tregojnë për krahasim.
- Ilustrimet – Përfytyroni në mendjen tuaj atë gjë ose veprim që po përshkruhet.
- Lloji i literaturës – Një pasazh mund të jetë histori, profeci, alegori, e vërtetë mësimore, logjikë, shëmbëlltyrë, ose shumë mundësi të tjera. Shtojca 2A përfshin një listë me shumë më tepër prej këtyre. Vërejtja e llojit të literaturës në pasazh do të ndikojë edhe në interpretimin në etapën që vijon, prandaj duhet të shënohet tani me kujdes.

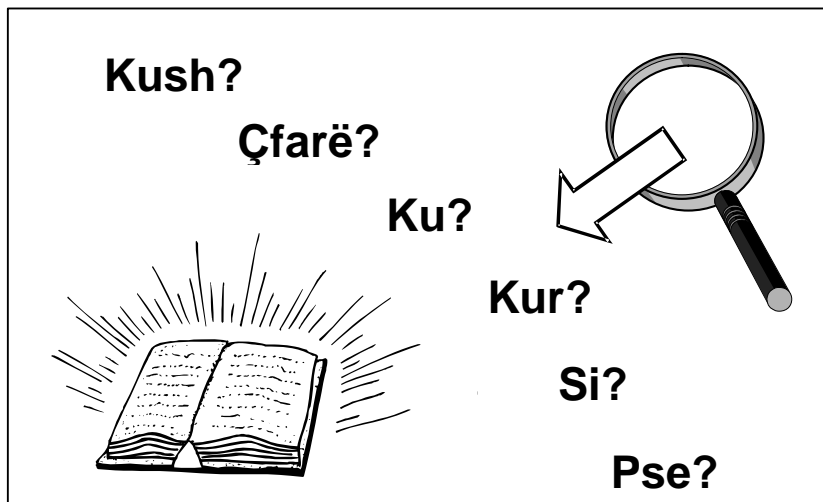
E. Bëni pyetje: Kush?, Çfarë?, Ku?, Kur?, Si?, dhe Pse?

Metoda më e mirë për të zbuluar përmbajtjet dhe kuptimin e një pasazhi të Shkrimit është të bësh pyetje kyç për të, dhe të shënoni përgjigjet. Figura 2.2 tregon gjashtë pyetjet kyç të cilat duhet të bëhen dhe të marrin përgjigje. Natyrisht ka edhe pyetje të tjera të mundshme, por këto janë ato më të rëndësishmet. Pyetjet e tjera kanë tendencë të jenë variacione të këtyre gjashtë pyetjeve.

Në rastin ideal, duhet të bëni çdo formë të këtyre pyetjeve që mund të mendoni (sa më shumë aq më mirë). Në seksionin që vijon tregohen variacione shembull të këtyre pyetjeve. Ndërsa bëni pyetjet, shënoni me kujdes pyetjet dhe përgjigjet në një fletë. Do t’ju duhet t’u referoheni atyre gjatë etapës së interpretimit.

Nëse bën një pyetje dhe nuk ia gjen dot përgjigjen, vini re pyetjen dhe kthehuni prapë tek ajo më vonë. Mos i lini në harresë këto pyetje. Ato mund të jenë të rëndësishme. Në vend të kësaj, lutuni për to, meditoni për to, dhe kërkojani Perëndisë t’ju tregojë përgjigjet. Jini gati që kjo gjë të kërkojë kohë dhe mund, por do t’ia vlejë mundimin kur të arritni tek një njohuri më e qartë për këtë pasazh. Vetëm atëherë do të jeni në gjendje ta zbatoni me besim në jetën tuaj, dhe t’u mësoni të tjerëve “kështu thotë Zoti...”.

Figura 2.2 Pyetje Kyç Vëzhgimore

II. VËZHGIMI SHEMBULL

Ne do të përdorim gjashtë pyetjet për të parë se çfarë mund të zbulojmë për të vërtetën e Perëndisë në një pasazh të Dhiatës së Vjetër për një të ri i cili u thirr për t'i shërbyer Perëndisë. Ndërsa studiojmë këtë pasazh, do të bëhet shumë e qartë që ai po thirrej që të qëndronte për diçka rrënjësisht të ndryshme nga besimi i bashkëkohorëve të tij. Pa dyshim disa prej jush do të jeni në gjendje të simpatizoni me luftërat që ky i ri duhej të përballonte ndërsa i përgjigjej thirrjes së Perëndisë. Pasazhi gjendet tek Jeremia 1.

Hapni Biblën tuaj tek ai pasazh, lutuni për ndriçim, atëherë kërkoni përgjigjet për pyetjet e mëposhtme. Vini re në mënyrë të veçantë *llojet e pyetjeve* të cilat ju bëhen. Në studimin tuaj më vonë, do t'ju duhet të krijoni pyetje të ngjashme për të bërë në lidhje me pasazhe të tjera ndërsa i studioni ato. Shkruajini përgjigjet pranë çdo pyetjeje.

A. Kush?

- **Kujt** i njihet kjo pjesë e Shkrimit (vargu 1)?
- **Cilët** janë personat të cilët përmenden në këtë pasazh (vargjet 1-2)?
- **Cilët** janë mbretërit të cilët vihen re tek vargjet 2-3?
- **Cilët** janë njerëzit që po thërret Perëndia për të sjellë shkatërrim mbi tokën (v. 15)?
- Vargjet 18-19 përbëjnë një listë të kundërshtarëve kryesorë të Jeremias. **Cilët** do të jenë këta njerëz?
- (Tjetër?)

B. Çfarë?

- **Çfarë** ngjarje e veçantë vihet re në fillim të vargut 2?
- A ka mundësi të merret me mend prej vargut 2 se **cili** ka qenë roli i Jeremias?
- Nëse po, **cili** ka qenë ai rol?

- Sipas vargut 2, **cila** ngjarje ndodhi në fund të mbretërimit të Zekedias?
- **Çfarë** i ndodhi Jeremias në vargun 3?
- **Çfarë** ishte *ffjala e Zotit* që erdhi tek ai (vargu 5)?
- **Cilat** janë katër veprimet e veçanta të cilat Perëndia ia njuh vetes tek vargu 5?
- Tek vargu 5, **cili** do të ishte roli i Jeremias?
- **Cila** ishte shtrirja e rolit të Jeremias? Të kufizohej në kombin izraelit, ose të jetë shumë më i gjerë?
- **Cila** ka qenë përgjigjja e Jeremias tek vargu 6?
- **Cilat** ka qenë përgjigjja e Perëndisë drejtuar Jeremias tek vargjet 7-8?
- **Cilat** janë dy urdhërimet që Perëndia i jep Jeremias tek vargjet 7-8?
- **Cilat** opzione ka Jeremia sipas vargut 7?
- **Cili** është emocioni i Jeremias të cilit i drejtohet Perëndia në pjesën e parë të vargut 8?
- **Çfarë** dy arsye i jepen Jeremiash për të mos patur frikë (vargu 8)?
- **Çfarë** i bën Zoti Jeremiash në vargun 9?
- Vargu 10 përshkruan detyrën e Jeremias. **Cilat** ishin elementet e kësaj detyre?
- **Cili** është progresi që vihet re tek vargu 10?
- **Cilat** ishin dy gjërat që Perëndia i tregoi Jeremias në vargjet 11-16?
- **Çfarë** bën Perëndia sipas përshkrimit tek vargu 12?
- Sipas vargjet 14-16, **çfarë** do t'i ndodhë së shpejti popullit të Perëndisë?
- **Cilat** janë arsyet specifike që Perëndia po i sjell gjykim popullit të tij (v. 16)?
- **Cilat** janë drejtimet që Perëndia ia jep Jeremias tek vargu 17?
- **Cilat** urdhëresa janë përsëritur nga ato të mëparshmet?
- **Cili** është premtimi i ri (vargu 17)?
- **Çfarë** do t'i bëjnë Jeremias njerëzit e vargut 18 (vargu 19)?
- **Cili** është premtimi që Perëndia ia jep Jeremias për betejat që do të vijnë (vargu 19)?
- (Tjetër?)

C. Ku?

- **Ku** është scena e këtij pasazhi sipas vargut 1?
- **Ku** ndodhet kjo?
- **Nga** do të vijnë njerëzit të cilët përshkruhen në vargun 15?
- (Tjetër?)

D. Kur?

- **Kur** është periudha kohore e cila përshkruhet për përmbajtjet e tërësishme të këtij libri?
- Në vargun 5, **kur** e njohu (zgjedhi) Perëndia Jeremian?
- Në vargun 5, **kur** e veçoi Perëndia Jeremian për shërbim?
- **Kur** ndodhi veprimi i vargut 18?
- (Tjetër?)

E. Pse?

- **Pse** po “vigjëlon” Perëndia tek vargu 12?
- **Pse** po shpall Perëndia gjykim mbi popullin e tij (v. 16)?
- (Tjetër?)

F. Si?

- **Si** përshkruhet Jeremia tek vargu 1?
- **Si** përshkruhet i ati Hilkihah?
- **Si** i drejtohet Jeremia Perëndisë në vargun 6?
- **Si** i përgjigjet Jeremia fjalës së Perëndisë në vargun 6?
- **Si** e përshkruan Perëndia Jeremian në vargun 18?

Përdorni hapësirën e dhënë më poshtë për të krijuar një listë me vërejtje të tjera që keni bërë lidhur me Jeremian 1:

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Çfarë do të thotë ‘kontekst’?
- Cilat janë gjashtë pyetjet kyç për t’ia bërë një pasazh?
- Kur, gjatë studimit të Biblës, duhet të lutemi?

PLAN VEPRIMI

Nëse nuk patët kohë për të mbaruar vëzhgimin e Jeremias 1, mbarojeni para mësimit që vijon. Shihni nëse mund të bëni pyetje të tjera me vend për të njëjtin pasazh. Kurseni këto pyetje dhe përgjigje që t’i përdorni në Mësimin 4.

<p>METODAT E STUDIMIT TË BIBLËS</p> <p>SHTOJCA 2A</p>	<p>GJUHA E BIBLËS</p>
--	------------------------------

Kur ne studiojmë Fjalën e Perëndisë, po kërkojmë kuptimin e saj të synuar, të fjalëpërfjalshëm. Duam që të kuptojmë mesazhim që Zoti dëshiron të komunikojë nëpërmjet saj. Por është e rëndësishme të kuptojmë se, si çdo letërsi e madhe, shkrimtarët e Biblës shpesh kanë përdorur figura të ligjëratës për të komunikuar të vërtetën. Përveç kësaj, ata kanë përdorur shumë lloje të ndryshme letërsie në shkrimin e tyre. Studimi i saktë i Biblës na kërkon të njohim këto ndryshime, dhe të trajtojmë secilin pasazh sipas llojeve të gjuhës dhe të letërsisë që përdoret.

I. LLOJET E GJUHËS FIGURATIVE NË BIBËL

A. Ngjasimi

Një ngjasim krahason dy gjëra jo të ngjashme, duke përdorur fjalë të tilla si “si”, “siç”, ose “sesa”. Psalmi 1 krahason njeriun e drejtë me një pemë të mbjellë gjatë brigjeve të ujit. Që të dy japin fryt dhe lulëzohen.

B. Shëmbëlltyra

Një shëmbëlltyrë është një ngjasim në formën më të gjatë, tregimore. Jezui ndihmoi dishepujt të kuptojnë mbretërinë e tij duke treguar një shëmbëlltyrë për punëtorë të cilët u paguan barazisht edhe pse disa kishin punuar më gjatë se të tjerët. Ai fillon me fjalët, *Mbretëria e qiejve i NGJAN, pra, një zot shtëpie, që doli herët në mëngjes për të pajtuar me mëditje punëtorë për vreshtin e vet...* (Mateu 20:1).

C. Metafora

Një metaforë krahason dy gjëra jo të ngjashme pa përdorur fjalë të dukshme si “si” ose “siç”. Tek Jeremia 1:18, Zoti i tha Jeremias, *sot po të bëj një qytet të fortifikuar, një shtyllë të hekurt dhe një mur bronzi....*

D. Alegoria

Një alegori është një metaforë e gjatë. Tek Gjyqtarët 9:7-15, Jothami jep një tregim për një ferra e pavlerë e cila u bë mbret i gjithë pemëve të tjera, prodhuese, si përshkrim i një politikani të korruptuar.

E. Hiperbola

Një hiperbolë shpreh diçka me terma ekstreme për të përcjellë mesazhin e saj. Kur Jezusi thotë që një njeri me prirje për të gjykuar ka një tra në sy dhe nuk e di, ai po thotë diçka të pamundur nga ana fizike. Mirëpo ajo ku dëshiron të dalë është fakti që një njeri i cili nuk i njeh mëkatet e veta është krejt i paafte për të vlerësuar mëkatet e tjetrit.

F. Sarkazmi

Sarkazmi kritikon duke përdorur lavdërime të pamerituar ose qesharake. Paki kritikon krenarinë e Korintasve duke shkruar, *Tashmë jeni të ngopur, tashmë jeni të pasur, tashmë u bëtë mbretër pa ne!* (1 Kor. 4:8)

Është një punë serioze të vendosësh se kur shkrimtarët biblikë po përdornin gjuhën në mënyrë figurative ose të fjalëpërfjalshme. Do të ishte një gabim i rëndë të injoroje një prej urdhërimeve të Perëndisë duke pretenduar që ai gjoja ishte gjuhë figurative. Nga ana tjetër, të thuash që çdo varg i Biblës duhet interpretuar në mënyrë të figurshme të çon në disa probleme pështjelluese. Kur Zoti iu referua Jeremias si *një qytet të fortifikuar, një shtyllë të hekurt dhe një mur bronzi*, duket qartë që ai nuk po fliste në mënyrë të fjalëpërfjalshme (Jer. 1:18). E njëjta gjë vlen kur Zoti tha që po caktonte Jeremian *për të çrrënjësuar dhe për të rrënuar, për të shembur dhe për të shkatërruar...* (Jer. 1:10).

Si mund të dimë ne ndryshimin midis gjuhës së fjalëpërfjalshme dhe asaj figurative? Mund të bëni disa pyetje të thjeshta si këto:

- A deklaron pasazhi që ai është figurativ? (*Dëgjoni një shëmbëlltysë tjetër...* Mateu 21:33.)
- A bëhet pasazhi absurd ose i pamundur nëse interpretohet fjalë për fjalë? (*Shikoj një vorbë që zien dhe që e ka grykën të kthyer në drejtim të kundërt me veriun...* Nga veriu fatkeqësia do të bjerë mbi gjithë banorët e vendit. Jer. 1:13-14)
- A përshkruan pasazhi Perëndinë, i cili është Frymë, sikur të kishte një trup fizik dhe cilësi të tjera veçanërisht njerëzore? (*Pastaj Zoti shtriu dorën e tij dhe preku gojën time...* Jer. 1:9.)

Nëse pyetjet lart nuk kanë të bëjnë me pasazhin tuaj, atëherë vargu ka mundësi të interpretohet fjalë për fjalë.

II. LLOJET E LITERATURËS NË BIBËL

A. Historia

Bibla është plot me raportime dhe biografi historike. Për shembull, libri i Gjyqtarëve tregon historinë e Izraelit midis kohës së pushtimit të vendit nga Jozueu dhe mbretërimit të Mbretit Saul. Libri i Nehemias është ditari i Nehemias për rindërtimin e mureve të Jeruzalemit. Ungjijtë janë biografite e Jezusit dhe përfshijnë mësimet e tij. Libri i Veprave regjistron ngjarjet e rëndësishme në historinë e hershme të Kishës.

B. Drejtimet

Gjatë gjithë Biblës gjeni udhëzime, urdhërime, parime, proverba, doktrina dhe këshilla praktike. Pjesa më e madhe e librit të Levitikut përmban instruksione të hollësishme për priftërinjtë izraelitë. Fjalët e Urta japin këshilla për financiar, marrëdhëniet dhe punën. Letrat e Palit drejtuar kishave të veçanta janë plot me doktrinë si dhe me udhëzime praktike për jetën kristiane.

C. Profecia

Shumica e literaturës profetike është një tregim i shkruar i predikimeve të cilat u mbajtën në fillim për popullin e Perëndisë. Isaia, Jeremia dhe Ezekieli, librat më të mëdhenj profetikë, janë mbledhje predikimesh të cilat kalojnë sa karrierat e këtyre profetëve. Për këta libra nuk synonin që të lexoheshin nga fillimi në fund si vetëm një njësi. Sekretin për të kuptuar këta libra është të gesh fillimin dhe fundin e predikimeve individuale dhe të lexosh nga një predikim në tjetër. Pothuaj të gjitha predikimet merreshin me periudhat historike të shkrintarëve. Disa prej predikimeve merreshin me të ardhmen përtej jetëve të profetëve.

D. Poezia

Në literaturën poetike të Biblës shprehet çdo emocion njerëzor. Shumë libra biblikë përmbajnë poezi. Psalmet dhe Kantiku i Kantikëve janë tërësisht poezi dhe shumë prej librave profetikë janë kryesisht poetikë.

E. Apokalipsi

Disa profeci janë shkruar në një lloj të veçantë literature e cila njihet si apokaliptikja. Fjala apokaliptik do të thotë “zbulues” sepse ajo zbulon ngjarje të cilat do të ndodhin në të ardhmen. Libri i Danielit dhe libri i Zbuluesës janë shembuj të mirë të kësaj literature. Pasazhet apokaliptike janë tepër simbolike dhe është e domosdoshme të kuptosh simbolizmin që ta interpretosh mesazhin. Mesazhi qendror në literaturën apokaliptike është ardhja e dytë e Krishtit dhe fitorja e tij përfundimtare mbi Satanin. Në mënyrë tipike, i gjithë krijimi përfshihet në ngjarjet e ardhshme. (Përpiluar nga Inch dhe Bullock, red., 1981. *Literature and Meaning of Scripture* (Letërsia dhe Kuptimi i Shkrimit). Baker Book House.)

**METODAT E
STUDIMIT TË
BIBLËS**

MËSIMI 3

'PUNISHTE' E VËZHGIMIT

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i mësimit është t'u japë të trajnuarve mundësinë për të praktikuar formimin e pyetjeve për vëzhgimin në studim biblik induktiv, si dhe kthimin e përgjigjeve ndaj tyre.

Pikat kryesore

- Ka gjithmonë më shumë pyetje të mira për të bërë.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të jetë në gjendje të përgatisë pyetje për vëzhgim në studimin biblik induktiv.
- Të dijë rëndësinë e studimit të një pasazhi si grup.

Sugjerimet për trajnuesit

Është e rëndësishme t'i bashkohë grupet për kohën 15-minutëshe të krahasimit të rezultateve. Kjo duhet të tregojë që ka shumë mundësi për pyetjet të cilat zakonisht mund të anashkalohej nga individët, madje edhe një grup i vogël. Kjo nënvizon gjithashtu edhe vlefshmërinë e studimit të Shkrimeve sëbashku në një grup dhe jo që vetëm një njeri të "predikojë" atë që sheh ai në tekst.

Kini gati fletë dhe lapse ekstra në dispozicion për grupet. Do t'ju duhet edhe një dërrasë posterash, dërrasë e bardhë ose diçka ekuivalente për regjistrimin e pyetjeve dhe përgjigjeve kur grupet bashkohen në fund të seancës.

FORMATI I PUNISHTES

Pasazhi që do të përdorim për punishten tonë është Veprat 17:1-10a. Formatin për këtë punishte është sa vijon:

- Ndahuni në grupe prej 3-4 njerëzish secili.
- Kaloni 35 minuta për të lexuar pasazhin, zhvilluar pyetje **vëzhgimore**, dhe regjistruar përgjigjet.

Përdorni 15 minutat e fundit të seancës për t'u rigrupuar dhe krahasuar pyetjet dhe përgjigjet që dalin prej tyre. Bëni një kryeliste të këtyre pyetjeve dhe vëzhgimeve prej listave të secilit grup. Pastaj zgjidhni *pyetjen më të mirë* për secilin prej gjashtë seancave. Këto janë pyetjet të cilat ju ndihmojnë ose zbulojnë më shumë, dhe që do t'i përdorni nëse do të çonit të tjerët nëpër këtë studim.

HAPAT

Përdorni hapat e mëposhtme të cilat u përvijuan në Mësimin 2:

- Lutuni për ndriçim.
- Lexoni pasazhin disa herë.
- Shqyrtoni kontekstin dhe regjistroni vëzhgimet tuaja.
- Shqyrtoni strukturën dhe regjistroni atë që shihni.
- Bëni çdo variacion të gjashtë pyetjeve kyç që mund të mendoni, dhe shkruani përgjigjet që i gjeni. Jo çdo pyetje ka të bëjë me këtë pasazh, por regjistroni ato të cilat kanë të bëjnë me të.
- Zgjidhni *pyetjen më të mirë* për secilin seksion për t'u përdorur nëse ju do të mësoni prej këtij pasazhi.

PUNA NË GRUPE

Përdorni pasqyrat më poshtë për të filluar regjistrimin e pyetjeve dhe përgjigjeve tuaja. Përdorni fletë të tjera nëse keni nevojë.

KONTEKSTI

Tema e vargjeve të cilat rrethojnë pasazhin që po studiohet

- Vargjet që i paraprijnë –
- Vargjet që e pasojnë –
- Paragrafi/seksioni –
- Kapitulli (17) –
- Libri (Veprat) –
- Dhiata e Re –

STRUKTURA

Struktura e pasazhit ka të bëjë me gramatikën dhe llojin e gjuhës

- Fjalët kyç –
- Krahasimet ose kontrastet –
- Progresi i ideve –
- Foljet –
- Lidhëzat –
- Ilustrimet –
- Lloji i literaturës -

PYETJET KYÇ	
<i>Bëni të gjitha variantet e mundshme të gjashtë pyetjeve kyç, dhe jepuni përgjigje</i>	
Pyetjet tuaja:	Përgjigjet tuaja:
Kush? 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <i>[rrethoni pyetjen që ju ndihmoi më shumë]</i>	
Çfarë? 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <i>[rrethoni pyetjen që ju ndihmoi më shumë]</i>	

PYETJET KYÇ

Bëni të gjitha variantet e mundshme të gjashtë pyetjeve kyç, dhe jepuni përgjigje

Pyetjet tuaja:	Përgjigjet tuaja:
<p>Ku?</p> <ol style="list-style-type: none">1.2.3.4.5.6.7.8.9.10. <p><i>[rrethoni pyetjen që ju ndihmoi më shumë]</i></p>	
<p>Kur?</p> <ol style="list-style-type: none">1.2.3.4.5.6.7.8.9.10. <p><i>[rrethoni pyetjen që ju ndihmoi më shumë]</i></p>	

PYETJET KYÇ

Bëni të gjitha variantet e mundshme të gjashtë pyetjeve kyç, dhe jepuni përgjigje

Pyetjet tuaja:	Përgjigjet tuaja:
<p>Si?</p> <ol style="list-style-type: none">1.2.3.4.5.6.7.8.9.10. <p><i>[rrethoni pyetjen që ju ndihmoi më shumë]</i></p>	
<p>Pse?</p> <ol style="list-style-type: none">1.2.3.4.5.6.7.8.9.10. <p><i>[rrethoni pyetjen që ju ndihmoi më shumë]</i></p>	

**METODAT E
STUDIMIT TË
BIBLËS**

MËSIMI

4

INTERPRETIMI I FJALËS SË PERËNDISË ÇFARË DO TË THOTË?

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i mësimit është të japë një model për mbjellësin e kishave se si të studiojë Biblën me anë të parimit “interpretim” të studimit biblik induktiv.

Pikat kryesore

- Rëndësia e interpretimit të kujdesshëm.
- Gabimet e zakonshme në interpretim.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjen e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- Të dijë parimet bazë të interpretimit të Shkrimeve
- Të jetë i angazhuar për studimin e kujdesshëm të Fjalës së Perëndisë.

Shtojca

4A Hartat e Biblës

Sugjerimet për trajnuesit

Këtë mësime e pason një seancë njëorëshe për të zhvilluar aftësi në interpretimin e një pasazhi.

HYRJE

Përveç Frymës së Shenjtë dhe lutjes, Bibla është burimi më i rëndësishëm që kemi si mbjellës kishash. Vetëm Fjala e Perëndisë, e gjallë dhe vepruese, është në gjendje të përshkojë zemrat e shpirtrat e atyre të cilët kërkojmë t’i fitojmë për Mbretërinë e Perëndisë. Ajo na pajis për çdo vepër të mirë, gjë kjo e cila sigurisht përshkruan shërbimin tonë të shumëzimit të kishave nëpër vend. Ajo shërben si i vetmi standard sipas të cilit ne masim dhe vlerësojmë çdo doktrinë, praktikë ose traditë të Kishës. Historia, tradita dhe intelektu i njeriut mund të na çojnë në rrugë të gabuara, por Bibla qëndron i patundur si e vërteta e Perëndisë.

Prandaj është e rëndësishme të dimë si ta “themi drejt fjalën e së vërtetës”. Armiku ynë Satan nuk ka kursyer asnjë përpjekje për të minuar Biblën dhe të vërtetën e saj. Gjatë shekujve janë krijuar shumë shumë debate të ndryshme nga një interpretim i rremë i asaj që thotë Bibla. Të mos dilni fajtor për shtimin ndaj këtyre interpretimeve false të Fjalës së Perëndisë ose për përkrahjen e tyre.

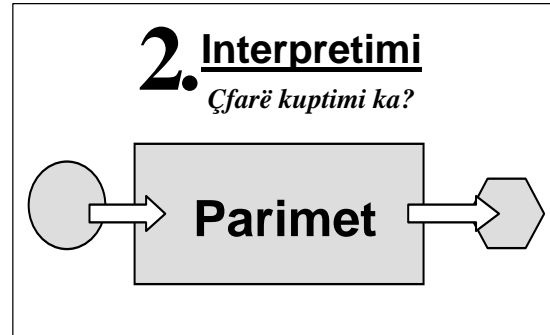
I. INTERPRETIMI – STADI I DYTË I METODËS INDUKTIVE

Interpretimi i përgjigjet pyetjes “Çfarë do të thotë teksti?” Kjo seancë paraqet disa udhëzime për dallimin e asaj që po thonë vërtet Shkrimet. Kjo nuk synon të jetë një trajtim i plotë i kësaj teme, vetëm një hyrje. Ne duam edhe të marrim të njëjtin pasazh me të cilin kemi marrë në Jeremia 1 dhe t’i zbatojmë këto parime për të fituar një njohuri më të qartë të atij pasazhi.

Stadi i interpretimit pason stadin vëzhgimor të studimit biblik induktiv. Kjo duket sikur kuptohet vetë, por shpeshherë ata të cilët studiojnë Biblën ecin me vrap drejt këtij stadi pa bërë mirë punën e vëzhgimit. Si pasojë, interpretimi i tyre është shpeshherë i gabuar, sepse ata nuk zotërojnë mjaft fakte për të interpretuar pasazhin me saktësi.

Stadet e vëzhgimit, interpretimit dhe zbatimit mund të krahasohen me procesin e ndërtimit të një shtëpie. Vëzhgimi krahasohet me *mbledhjen e materialeve*. Interpretimi është etapa kur pronari *e ndërton shtëpinë* prej materialeve. Zbatimi është etapa kur pronari hyn në shtëpi dhe *banon në të*. Secila etapë ka rëndësi të barabartë, dhe të gjitha varen nga njëra-tjetra. Nëse materialet mungojnë (vëzhgimi), nuk do të jetë i mundur ndërtimi i shtëpisë. Nëse shtëpia nuk ndërtohet me kujdes (interpretimi), banimi në shtëpi do të jetë i rrezikshëm. Nëse nuk banon askush në shtëpi (zbatim), atëherë ndërtimi i saj ishte një harxhim kot i kohës.

Figura 4.1

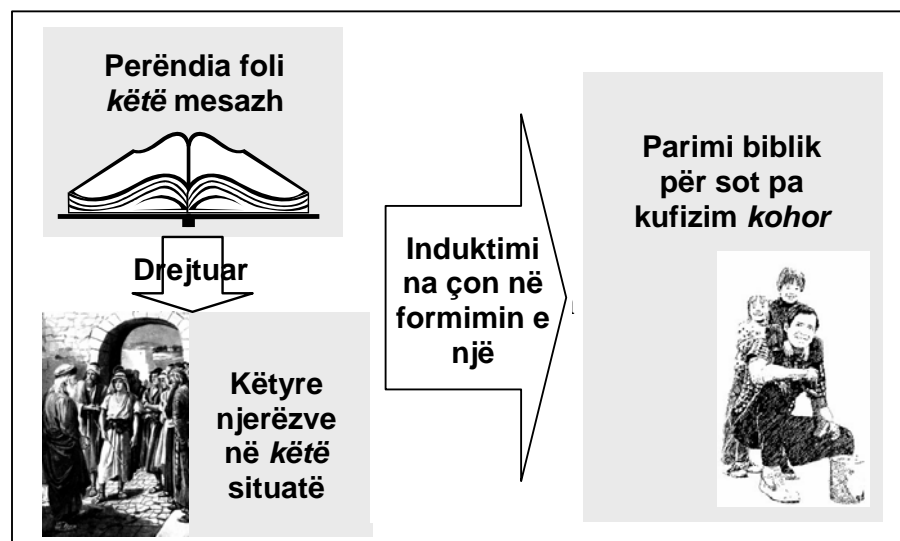

Duke mbajtur parasysh këtë analogji, duhet të jetë i qartë fakti që interpretimi duhet të bëhet me kujdes, me lutje dhe duke menduar mirë. Në qoftë se, në ndonjë pikë ju shikoni që nuk keni mjaft fakte për të zbuluar kuptimin e pasazhit, duhet t'i riktheheni stadi të vëzhgimit dhe të bëni më shumë pyetje. Në fakt, kjo është diçka normale. Rrallë ndodh që ne vëmë re çdo gjë të rëndësishme në një pasazh, ashtu si ndërtuesi shumë shpesh mbaron materialet që ka dhe duhet të marrë më shumë.

II. PROCESI I INTERPRETIMIT

Kur ne interpretojmë një pasazh të Shkrimit, ne kërkojmë të përshkruajmë me qartësi situatën origjinale biblike, dhe të pohojmë mesazhin që Perëndia ka komunikuar në atë situatë. Atëherë ne mund të supozojmë me kujdes dhe lutje që Perëndia do të fliste në mënyrë të ngjashme në një situatë të veçantë – gjë që rezulton në një parim të përgjithshëm biblik.

Figura 4.2 Si përdoret induktimi për të zbuluar parimin biblik

Prandaj, interpretimi përfshin:

- Kuptimin e origjinale, situatës biblike dhe njerëzve
- Identifikimin e mesazhit i cili iu komunikua atyre njerëzve në atë kohë
- Formulimin e një parimi i cili përmbledh këto fakte, dhe i cili do të vlente në një situatë të ngjashme në çdo epokë – sidomos sot.

Parimi i cili del prej interpretimit mund të jetë një paralajmërim, një premtim, një sfidë etj. Ajo që ka rëndësi është të kuptosh situatën origjinale me aq qartësi saqë mund të thuash “kështu thotë Zoti” me besim të fortë kur e zbaton në jetën tënde dhe në jetën e të tjerëve.

A. Shoshitni faktet e vëzhguara dhe gjeni ato që janë kyç

Interpretimi është më shumë art sesa shkencë. D.m.th., është më tepër sesa ndjekja e rregullave të caktuara – ndonëse rregullat dhe udhëzimet ekzistojnë. Nevojitet praktikimi, lutja dhe ndjeshmëria ndaj udhëzimit të Frymës së Shenjtë, që të zhvillohet aftësia për të shoshitur të gjitha faktet nga stadi vëzhgimor, identifikuar ato më të rëndësishmet, dhe kuptuar mesazhin kryesor të pasazhit.

B. Përcaktoni idenë kryesore të autorit

Kur i referohemi autorit të pasazhit, kemi ndërmend si shkrimtarin njerëzor, ashtu dhe Perëndinë i cili drejtoi shkrimin. Me përjashtimin e disa profecive të cilat nuk u kuptuan nga shkrimtari njerëzor, ideja e shkrimtarit dhe ideja e Perëndisë përkojnë.

Në disa raste, ideja kryesore mund të thuhet qartë në pasazh. Megjithatë, zakonisht do të nevojitet një kërkim për treguesit dhe vëzhgimet kyç. Konteksti është zakonisht treguesi më i rëndësishëm i temës ose pikës kryesore. Fjalët ose frazat e përsëritura janë gjithashtu tregues të vlefshëm. Secili pasazh do të jetë i ndryshëm nga të tjerët, por ju do të jeni duke kërkuar informacionin e mëposhtëm:

- Për çfarë teme po shkruan autori?
- Çfarë po thotë ai për këtë temë?

Situata ideale është ajo ku mund të përmbledhësh këto dy gjëra në një fjali konçize. Kjo mund të kërkojë mjaft tentativa para se të dalë e drejtë. Ta vazhdojmë analogjinë e ndërtimit të shtëpisë, kjo i ngjan hedhjes së saktë të themelit. Përshkrimi më i plotë i mesazhit të pasazhit, si dhe zbatimi, do të ndërtohet mbi këtë pohim.

C. Përcaktoni rrjedhën e mendimit në pasazh

Kur të pohohet ideja qendrore e autorit, hapi tjetër është përshkrimi i mënyrës se si ai ndërton këtë pikë në pasazh. Çfarë stili përdor ai? Pse? Çfarë metode ose logjike? Pse zgjodhi ai këtë mënyrë për ta paraqitur? Duhet të jetë e mundur të vihet re si konteksti i pasazhit, ashtu edhe qëndrimi ose emocioni që po komunikohet. Tekstet mund të jenë inkurajuese, sarkastike, të inatosura, përballuese, ledhatuese, përgjëruese, sfiduese, etj.

III. RREGULLAT BAZË TË INTERPRETIMIT

Ndonëse interpretimi është në thelb një art i cili duhet zhvilluar me anë të praktikës, ka disa rregulla bazë të cilat duhen ndjekur. Rregullat të cilat përshkruhen më poshtë presupozojnë që Bibla është Fjala e frymëzuar e Perëndisë, dhe që Perëndia synon që ne të lexojmë dhe ta kuptojmë atë. Jo gjithkush bie dakord me këto presupozime, dhe ky është burimi i shumë prej mosmarrëveshjeve fetare në botë, si dhe burimi i shumë prej kulteve.

A. Parime të përgjithshme të interpretimit biblik

1. Bibla është Fjala e autoritetshme e Perëndisë.
2. Bibla është interpretuesja më e mirë e vetes së saj, duke pasqyruar karakterin e Perëndisë.
3. Besimi që shpëton dhe Fryma e Shenjtë nevojiten që të kuptohet Shkrimi.
4. Duhet të interpretosh historinë, veprimet, qëndrimet, përvojat personale etj., në dritën e Shkrimit dhe jo Shkrimin në dritën e këtyre gjërave.
5. Qëllimi parësor i Biblës nuk është rritja e njohurive tona por ndryshimi i jetës sonë.
6. Çdo kristian ka të drejtën, përgjegjësinë dhe privilegjin për të hetuar dhe interpretuar Fjalën e Perëndisë me ndihmën e Frymës së Shenjtë.

B. Parime gramatikore, historike dhe teologjike të interpretimit biblik

1. Fjalët t'i interpretoni gjithmonë sipas kuptimit që mbajnë në kontekstin historik dhe kulturor të autorit. Mendoni gjithmonë për mënyrën se si auditori i parë do të kishte kuptuar mesazhin dhe si do të kishte reaguar ndaj tij.
2. Është e rëndësishme të kuptosh gramatikën e një pasazhi para se të përpiqesh të kuptosh të vërtetën teologjike që mëson ai.
3. Gjuha figurative ka zakonisht një ide. Mos u përpiqni të lexoni shumë gjëra në atë lloj pasazhi. (Shihni tek Shtojca 2A "Gjuha e Biblës" për një përshkrim të llojeve të ndryshme gjuhësh figurative.)
4. Të mos tregoheni më i qartë se Shkrimet për një temë të caktuar. Mos i shtoni mendimin tuaj ose traditën e kishës asaj që thotë Bibla, sepse ju ose të tjerët mund të arrini të besoni se këto mendime janë në fakt biblike.

C. Gabime të zakonshme të interpretimit të cilat duhen shmangur

Tre gabime të zakonshme në interpretim ndodhin për shkak të moskuptimit të attributeve kyç të Shkrimit.

1. Trampolina

Ky lloj gabimi e ka emrin prej trampolinës e cila përdoret nga gjimnastët për t'i ndihmuar të kërcejnë më lart. Trampolina nuk është qendrore në shfaqjen e tyre – ajo vetëm i ndihmon të fillojnë. Ky gabim ndodh kur interpretuesi di tashmë atë që dëshiron të thotë, dhe nuk është veçanërisht i interesuar për të zbuluar kuptimin e tekstit. Ai shikon shkurt një pasazh të caktuar dhe "hidhet" që andej në ndonjë temë ose mësim tjetër që ai vërtet dëshiron të diskutojë. Kjo e fyen Zotin, i cili shkroi Fjalën për të na komunikuar të vërtetën.

2. Alegoria

Kjo metodë gjithashtu është shumë e zakonshme, por po aq e papranueshme. Ajo nënkupton lënien mënjane të kuptimit të qartë të Shkrimit dhe tentativën për të gjetur ndonjë mesazh të fshehur. Ka me të vërtetë disa pasazhe të cilat janë shumë të vështira për të kuptuar. Megjithatë, shumica e pasazheve kanë kuptim kur ne shikojmë me kujdes fjalët dhe gramatikën. Ne nuk duhet të kërkojmë kurrë “kuptime të fshehura” kur njëri kuptim paraqitet qartë. Edhe në rastin e një pasazhi të vështirë, është më mirë të pranosh që nuk e kupton sesa të përpiqesh të fabrikosh ndonjë lloj kuptimi i cili është i vështirë për t’i mbështetur.

3. Injorimi i zbulimit progresiv

Është e pamundur të kuptosh një pasazh nëse harron natyrën progresive të Shkrimit. Perëndia nganjëherë ndryshon mënyrën se si ai merret me njerëzit. Për shembull, në Dhiatën e Re, Perëndia kërkoi një sërë sakrificash shtazore. Megjithatë, këto sakrifica ishin vetëm të përkohshme. Kur Qengji i përsosur i Perëndisë vdiq në Kalvar, ai plotësoi të gjitha kërkesat e Dhiatës së Vjetër (Heb. 9:12). Në Dhiatën e Re nuk kërkohet asnjë sakrificë e çfarëdo lloji. Nëse ndokush do të flijonte një qengj për mëkatën e tij sot, do ta fyente Krishtin. Prandaj, vendimet e interpretimit duhen marrë me kujdes, dhe duke patur ndër mend mësimin më të gjerë të Fjalës.

D. Përdorni “ndihma”, por me kujdes

Ka shumë vegla dhe ndihma të cilat ndihmonë në procesin e interpretimit. Këto përfshijnë komentaret, librat e dorës të Biblës, shënimet biblike, kryq-referimet për Biblën, fjaloret, atlaset, dhe shumë libra të tjerë. Ndonëse këta janë një ndihmë, ata nuk duhet të zëvendësojnë përpjekjet personale për të kuptuar pasazhin. Ata synojnë të *ndihmojnë*, dhe të *bëjnë punën për ju*. Përdorini kur t’ju lindë nevoja për të kuptuar gjëra të cilat nuk janë të qarta për ju. Tregohuni i kujdesshëm sidomos me kryq-referimet për Biblën. Shpesh këto i referohen vetëm një vargu tjetër që ka të njëjtën fjalë apo frazë. Vargu të cilit i referohet mund të ketë ose të mos ketë *asgjë* të bëjë me temën e pasazhit.

IV. INTERPRETIMI SHEMBULL

Referojuni prapë shënimeve vëzhgimore që keni për Jeremian 1, dhe kaloni nëpër të njëjtin proces interpretimi ashtu siç ju lejon koha. Ndiqni formatin e treguar më poshtë.

A. Shoshitni vëzhgimet për të gjetur faktet kyç

Ndërsa unë shikoj vëzhgimet e mia për Jeremian 1, mua më duket që vëzhgimet më të rëndësishme janë (*lista*):

B. Pohoni idenë kryesore

Tema e kapitullit është:

Gjëja që Jeremia po thotë për këtë temë është:

Një thënie konçize e temës kryesore, duke pasqyruar dy idetë e lartpërmendura, është:

C. Përshkruani rrjedhën e mendimit

Jeremia zhvillon idenë kryesore të pasazhit duke:

D. Disa pyetje për “kuptimin”

Ndërsa kaloni nëpër thëniet e mëlartme, mund t’ju ndihmojë konsiderimi i pyetjeve të mëposhtme për *kuptimin* e tekstit. Ndoshta ju do të mendoni për pyetje të tjera të mira, madje ndoshta më të mira. Këto ofrohen për t’ju nisur në proces.

Vargu 5

- Ç’do të thotë të thuash që Zoti “e njohu” Jeremian?
- Ç’do të thotë të “veçohesh”?
- Cilat janë disa prej nënkuptimeve të thënies *para se ti të dilje nga barku i saj, të kam shenjtëruar* [veçuar]?

Vargu 6

- Pse Jeremia mund ta quante veten *djalosh*?
- Pse mendoni që Jeremia u përgjigj ashtu siç thuhet?

Vargu 7

- Si do të karakterizoni ju një thirrje nga Perëndia sipas asaj që shihni në këtë varg?
- Çfarë thotë përgjigjja që i dhatë pyetjen e mëparshme, për Perëndinë dhe karakterin e tij?

Vargu 8

- Çfarë thonë fjalët e Zotit për përgjigjen e popullit ndaj shërbimit të ardhshëm të Jeremias?
- Çfarë motivimi ka për Jeremian që t'i dalë përballë kundërshtarit?

Vargu 9

- Si i "vuri" Zoti fjalët e tij te Jeremia?

Vargu 10

- Çfarë mendoni se do të thonë frazat ***për të çrrënjosur dhe për të rrënuar, për të shembur dhe për të shkatërruar, për të ndërtuar dhe për të mbjellë?***
- Çfarë mund të presupozoni për karakterin e Jeremias i cili do ta aftësonte të zbatonte besnikërisht planin e Perëndisë?

Vargu 12

- Çfarë parimi gjen në këtë varg në lidhje me përfshirjen e Perëndisë në shërbimin e atyre të cilët i ka thirrur?

Vargu 16

- Çfarë tregon ky varg për karakterin e Perëndisë, edhe kur vjen radha për të gjykuar popullin e tij?
- A ishte Perëndia i justifikuar në atë që planifikonte t'i bënte popullit? Pse?

Vargu 17

- Çfarë mund të ishte pjesë e "përgatitjes" së Jeremias?
- Pse mendoni ju që Zoti përsëriti edhe një herë atë që kishte thënë më parë (vargu 8)?

Vargu 18

- Cili është kuptimi dhe domethënia e frazave ***një qytet të fortifikuar, një shtyllë të hekurt dhe një mur bronzi?***
- Pse njerëzit e vargut 18 do të ishin kaq të kundërshtuar ndaj Jeremias dhe mesazhit të tij?
- Si i përforcon dhe përgatit Perëndia njerëzit e tij sot për të qëndruar të patundur për të?

Vargu 19

- Çfarë tregon ky varg për karakterin dhe angazhimin e Perëndisë ndaj atyre të cilët i thërret?

E. Parimi biblik

Hapi i fundit në procesin e interpretimit është përpjekja për të thënë kuptimin e pasazhit si parim biblik konçiz. Kjo thënie duhet të jetë shumë e ngjashme me “Idenë Kryesore” të seksionit IV.B. më lart. Megjithatë, ideja kryesore në seksionin IV.B. kishte të bënte me kontekstin specifik të Jeremias 1, mbi 2500 vjet më përpara. Parimi që ju dëshironi të formuloni sot duhet të jetë i vlefshëm në çdo kohë, sidomos sot.

Forma e parimit do të ishte diçka si kjo: “Në këtë lloj situatë, ne duhet të...” ose “Kur të ndodhë kjo, Perëndia do të...” Fjalët e sakta të parimit për një pasazh të caktuar do të ndryshojnë, natyrisht. Gjithashtu, parimi duhet të jetë sa më i prerë. Ky proces nuk është i lehtë, por është i rëndësishëm. Dhe me ndihmën e Perëndisë, ai është i mundshëm.

Prej studimit që i kam bërë Jeremias 1, unë gjej parimin biblik të mëposhtëm i cili nuk kufizohet nga koha (regjistroni):

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Cilat janë tre gabime të zakonshme në interpretim?
- Çfarë pyetjeje i përgjigjet interpretimi?

PLAN VEPRIMI

- Mbaroni të gjitha pyetjet në këtë mësim që kanë mbetur të pambaruara.
- Filloni të punoni duke kaluar procesin e interpretimit duke përdorur Veprat 17:1-10.

<p>METODAT E STUDIMIT TË BIBLËS</p> <p>SHTOJCA 4A</p>	<h1>HARTAT E BIBLËS</h1> <hr/>
---	--------------------------------

Në faqet e mëposhtme jepen 2 harta të cilat mund t'ju ndihmojnë.

- E para jep portretin e gjerë të planit të përjetshëm të Perëndisë nëpër Dhiatën e Vjetër dhe të Re.
- E dyta tregon periudhat historike të Biblës.

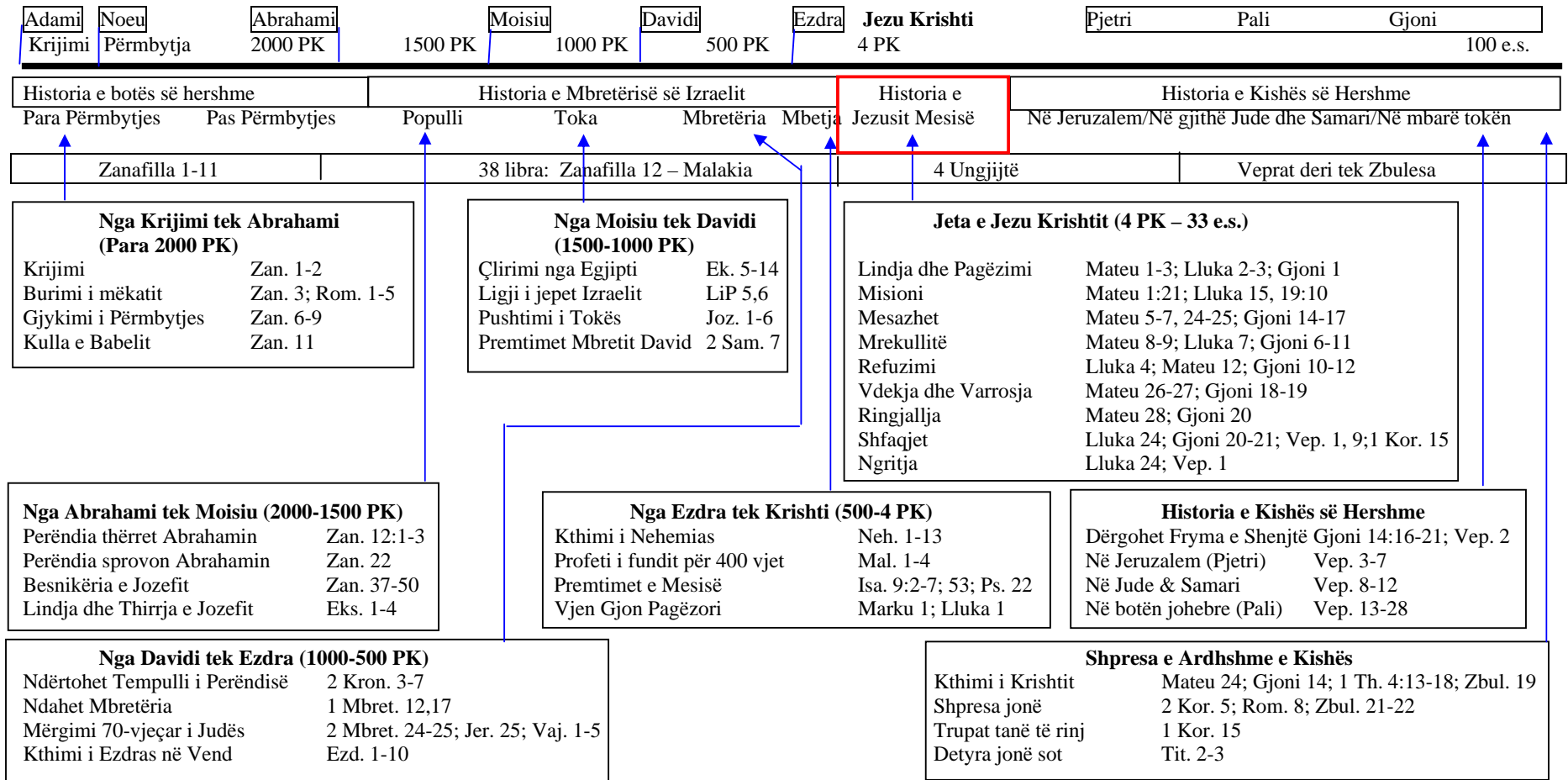
Figura 4A.1: Historia e shpengimit e botës në Dhiatën e Vjetër (DhV) dhe Dhiatën e Re (DhR)

Harta e mëposhtme synon të japë PORTRETIN E GJERË të Biblës duke treguar që Dhiata e Vjetër dhe e Re janë të bashkuara në shpalljen e qëllimit të përjetshëm të Perëndisë. Duke filluar në Zanafillë, Perëndia krijoi Njeriun (mashkull dhe femër) që të kenë marrëdhënie me të. Kur Njeriu mëkatoi, ajo marrëdhënie u shkëput. Tregimi i mënyrës se si Perëndia filloi ta rindëronte atë marrëdhënie fillon me Zanafillën 3:15 dhe përfundon në Zbulesë 22. Në fakt, Bibla është në radhë të parë historia e planit shpengues të Perëndisë.

DhV	Krijimi: Zan 1,2	Rënia/Mëkati: Zan 3-1:14	Premtimi i një Shpengimtari: Zan. 3:15, 21	Premtimi përsëritet për Abrahamin: Zan. 12	Sistemi Flijimor nisat nën Ligjin e Moisiut/Pajtimit me Gjak: Eksodi	Një popull i zgjedhur që të jetë Dëshmia e tij nëpër Botë
	<ul style="list-style-type: none"> - Njeriu (mashkull dhe femër) i krijuar në <u>SHËMBËLLTYRËN e Perëndisë</u> 1:27 - Që të kenë marrëdhënie me Perëndinë 3:8 - Që të kenë marrëdhënie me njëri-tjetrin 2:24 - Që të riprodhojnë 1:28 - Që të sundojnë mbi tokën, 1:28 - Që të marrin bekimin e Perëndisë, 1:28 	<ul style="list-style-type: none"> - Priset shëmbëlltyra - Thyhet marrëdhënia me Perëndinë - Dhimbja dhe vuajtja - Përpiqen të sundojnë mbi njëri-tjetrin - Të gjithë nën mallkim 	<ul style="list-style-type: none"> - “Fara” e gruas do t’ia shtypte kokën gruas. - Perëndia bëri rroba prej lëkure për ta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Do të të bekoj - Në ty do të bekojen të gjitha kombet e tokës - Perëndia zgjodhi një komb që të jetë populli i tij dhe që ta bëjë të ditur nëpër tokë. 	<ul style="list-style-type: none"> - Isaia 53:7 - Eks. 12:13. Një qengj do të flijohej për mëkatin. (Figura e Qengjit të Perëndisë i cili do t’i hiqte mëkatet e botës) - Levitiku 	<ul style="list-style-type: none"> - Joz. 2:8-14; 4:24 - 2 Sam. 7:25-26 - 1 Mbret. 8:41-43 - Isa. 43:10-12; 54:5; 55:4, 5; 59:20; 60:16 - Dan. 7:13-14 - Zak. 13:1 - (plus shumë, shumë të tjera)
DhR	<p>Jezusi: Qengji i Perëndisë i cili heq mëkatet e botës</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjoni 1:29 	<p>Ungjijtë: Erdhi Jezusi Çlirimtari</p> <p>Mateu 1:21</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjoni 3:16,17 - Lluca 4:18,19 - Lluca 19:10 	<p>Veprat: Historia e Shpengimit që çohet në skajet e dheut</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jeruzalemi 2 & 6:7 - Judea & Samaria 6:8, 9:31 - Palestina & Siria 9:32-12:24 - Pjesa lindore e botës romake 12:25-19:20 - Drejt Romës 19:21-25:31 	<p>Një popull i shpenguar i cili transformohet në shëmbëlltyrën e Krishtit: “Si duhet të jetojmë ne?”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rom. 3:24; 4:22-25; 6:11-14 - Rom. 8:29 - 2 Kor. 3:18 - Efes. 4:21-23 - Col. 1:15-22 - 1 Pjet. 5:1, 10 - 1 Th. 2:19 - Juda 24,25 	<p>Zbulesa: Shpengimi Përfundimtar</p> <ul style="list-style-type: none"> - (Krijimi i) Qiellit të Ri dhe Tokës së Re (21:1) - Çdo gjë bëhet e re (21:5) - Shërbëtorët e tij do të mbretërojnë me të (22:5) - Bekuar qofshin ata të cilët lajnë rrobat e tyre (22:14) 	

Figura 4A.2 Kronologjia e Biblës

Kjo hartë tregon se si Bibla pjesëtohet në periudha historike. Shënohen shifrat kyç të secilës periudhë.

**METODAT E
STUDIMIT TË
BIBLËS**

MËSIMI 5

SEANCA E INTERPRETIMIT

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është t'u japë të trajnuarve mundësinë për të praktikuar etapën e interpretimit të studimit biblik induktiv.

Pikat kryesore

Qëllimi i interpretimit është të kuptojë mendimin e synuar nga autori.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- të fillojë të zbatojë parimet e interpretimit.
- Të kuptojë më mirë domethënien e Veprave 17:1-10a.

Sugjerimet për trajnuesit

Seanca: Ndani të trajnuarit në grupe të vogla prej 3-4 njerëzish. Bëni që të gjitha grupet të punojnë me të njëjtin pasazh i cili është rekomanduar në fund të orës së parë. Lejoni 15 minuta në fund të seancës për diskutimin nga grupet sëbashku për konceptet e tyre për pasazhin.

FORMATI I SEANCËS

Pasazhi që ne do të përdorim për seancën tonë është Veprat 17:1-10a. Formatimi për këtë seancë është si më poshtë:

- Do të ndahemi në grupe prej 3-4 njerëzish.
- Do të kalojmë 35 minuta duke lexuar pasazhin dhe duke kaluar nëpër hapat e interpretimit siç janë paraqitur në Mësimin 4.
- Për 15 minutat e fundit të seancës do të grupohemi ndryshe dhe do të ndajmë konceptet tona për pasazhin, dhe do të zgjedhim pyetje kyç 'interpretimi'.

PUNA NË GRUPE

Si pasojë e Mësimin 3, çdo i trajtuar duhet të njihet shumë mirë me Veprat 17:1-10a që më parë. Do t'ju duhet t'u referohemi vëzhgimeve tuaja në atë mësim që të plotësoni këtë mësim. Në fakt, ndoshta do t'ju duhet të bëni vëzhgime të mëtejshme të pasazhit nëse dalin pyetje të cilave nuk u përgjigjeni dot.

Përdorni të njëjtin proces që përdoret për të interpretuar Jeremian 1 në Mësimin 4.

A. Shohitni vëzhgimet për të gjetur faktet kyç

Ndërsa shikoj vëzhgimet e mia për Veprat 17:1-10a, mua më duket se vëzhgimet më të rëndësishme janë (*lista*):

Konteksti i pasazhit:

Auditori origjinal:

Situata origjinale:

Faktet dhe vëzhgimet e tjera:

B. Përshkruani pikën kryesore

Tema e pasazhit është:

Ajo që po thotë Lluka për këtë temë është:

Një pohim konçiz i pikës kryesore, duke pasqyruar dy idetë e lartpërmendura, është:

C. Përshkruani rrjedhën e mendimit

Idenë kryesore të pasazhit e zhvillon Lluka duke:

D. Pyetjet e llojit “Çfarë do të thotë?”

Ndërsa kaloni nëpër këtë pasazh si grup, shënoni poshtë pyetjet kyç që keni bërë për kuptimin e pasazhit të cilat ju kanë ndihmuar të kuptoni më mirë se *çfarë kuptimi kanë vargjet*.

[Rrethoni dy pyetjet më ndihmuese që do të përdornit nëse do të udhëhiqnit një studim në grupe për këtë pasazh.]

E. Pohoni parimin biblik

Parimi, i pakufizuar nga koha, i këtij pasazhi është:

PËRMBLEDHJE

Përdorni hapësirën më poshtë për të bërë shënime kur grupet bashkohen përsëri për të diskutuar për konceptet e tyre për pasazhin. Vini re se si grupet e tjera ranë dakord ose ndryshuan nga koncepti juaj. Mundohuni të arrini në një konsensus për kuptimin e pasazhit.

Zgjidhni dy pyetjet më të mira ‘të interpretimit’ për një studim në grupe prej ‘të preferuarave’ të të gjitha grupeve dhe shkruajini ato më poshtë.

- 1.
- 2.

BURIME

Hendricks, Howard G., dhe William Hendricks. *Living By the Book (Të Jetojmë Sipas Librit)*. Çikago, IL, SHBA, Moody Press, 1991.

METODAT E
STUDIMIT TË
BIBLËS

MËSIMI

6

ZBATIMI I FJALËS SË PERËNDISË ÇFARË DUHET TË BËJ?

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është t'i japë mbjellësit të kishave një model se si të studiojë Biblën me anë të parimit 'zbatim' të studimit biblik induktiv.

Pikat kryesore

- Ne duhet t'u bindemi parimeve biblike që mësojmë, përndryshe aktiviteti është i kotë.
- Situata jonë duhet të jetë ekuivalente me kontekstin biblik që zbatimi të jetë i vlefshëm.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjen e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- të dijë si të zbatojë ato parime të cilat i ka mësuar nga Shkrimet
- të dijë si të përgatisë pyetjet zbatimore në studim biblik induktiv.
- Të fillojë të zbatojë parimet e zbatimit të cilat paraqiten në këtë mësim.

Sugjerimet për trajnuesit

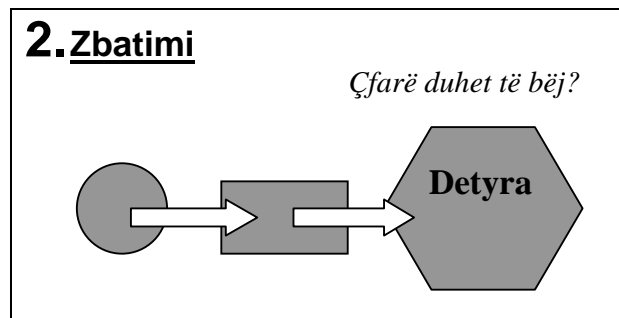
Fokusi në këtë mësim duhet të bjerë në zbatimet praktike të cilat secili person mund të bëjë në jetën dhe shërbimin e tij/saj. Të trajnuarit duhet të nxiten t'i realizojnë këto zbatime personale.

HYRJE

Për ndonjë arsye, pjesa më e vështirë e jetës së krishterë është zbatimi i të vërtetave të Shkrimit në jetën e përditshme. Ne mund të përfitojmë shumë njohuri dhe besimi ynë mund të rritet si pasojë e studimit që i bëjmë Biblës. Megjithatë, nëse nuk kuptojmë si të zbatojmë atë që kemi mësuar, studimi nuk do të na sjellë shumë dobi. Në mësimet e mëparshme, ne kemi mbledhur materialet tona (vëzhgimi) dhe i kemi ndërtuar në një parim biblik (interpretimi). Tani erdhi koha për të jetuar në të vërtetën (zbatim). Zbatimi bën pyetjen e veçantë, "Çfarë duhet të bëj?"

Kur ne përcaktojmë se çfarë *duhet* të bëjmë, ne na duhet ende **t'i bindemi** asaj që mëson Bibla. Jezusi mësoi që dishepujt e tij duhet t'i mësonin të tjerët **të zbatojnë të gjitha gjërat që unë ju kam urdhëruar** (Mateu 28:20). Apostulli Pal bën fjalë në këtë mënyrë për zbatimin e asaj që është mësuar, **Më imitoni mua, ashtu si unë jam imitues i Krishtit** (1 Kor. 11:1). Apostulli Gjon shkruan që **nga kjo e dimë se e kemi njohur atë, në qoftë se i zbatojmë urdhërimet e tij** (1 Gjoni 2:3). Gjithashtu, na duhet të kërkojmë mënyra praktike **për të zbatuar** ato të vërteta që mësojmë ndërsa studiojmë Biblën. Apostulli Jakob shkruan, **edhe besimi; në qoftë se s'ka vepra, është i vdekur në vetvete** (Jakobi 2:17).

Figura 6.1

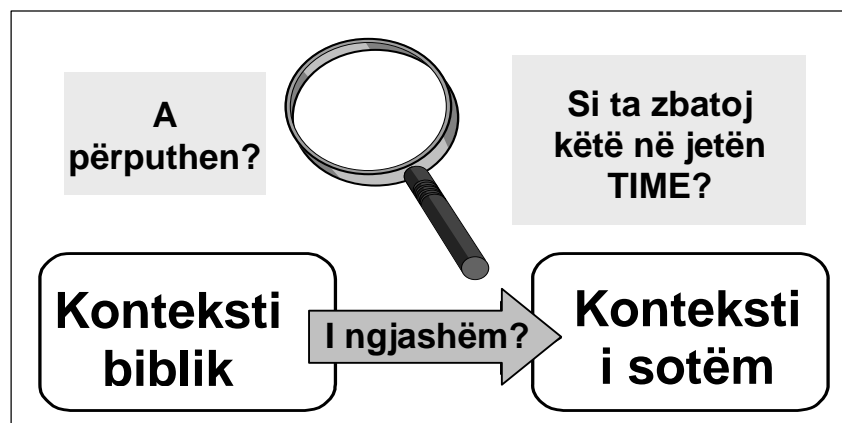
Në këtë mësim ne duam t'i kthehemi pasazhit tek Jeremia kapitulli 1. Ne do të studiojmë përsëri tekstin, duke kërkuar parime biblike të cilat mund t'i zbatojmë në jetën tonë. Ndërsa parimet kanë të bëjnë me të gjithë, zbatimet praktike mund të ndryshojnë sipas personit sepse rrethanat tona janë të gjitha të ndryshme.

I. ZBATIMI – STADI I TRETË I METODËS INDUKTIVE

Ka dy çështje shumë të rëndësishme të cilat duhen trajtuar në stadin e zbatimit. E para është fakti që zbatimi duhet të jetë gjithmonë për veten tonë, dhe jo vetëm për të tjerët. Nuk ka rëndësi nëse studimi bëhet për qëllimin e rritjes personale, ose për t'i mësuar të tjerët. Nëse nuk i zbatojmë vetë së pari, bëhemi hipokritë. Çdo gjë që ne u mësojmë të tjerëve duhet gjithmonë të rrjedhë prej asaj që kemi mësuar dhe zbatuar më parë në jetën tonë. Atëherë mund të mësojmë të tjerët në qoftë se lind nevoja.

Pika e dytë e rëndësishme është të sigurohemi që *konteksti ynë* është i njëjtë me *kontekstin origjinal*. Ne nuk mund dhe nuk duhet të zbatojmë në jetën tonë një mesazh i cili iu dha personazheve biblike përveç se kur situata jonë është ekuivalente. Prandaj, një pjesë e madhe e stadi të zbatimit përbëhet nga pyetje “Çfarë i ngjan në jetën time situatës që përshkruhet në pasazh?”

Figura 6.2 Krahasimi i konteksteve

II. PROCESI I ZBATIMIT

Zbatimi i drejtë fillon me një konsiderim logjik dhe sistematik të zonave bazë të jetës dhe shërbimit tonë të cilat duhet të preken nga parimi biblik që kemi parë në tekst. Është e

dobishme të konsiderojmë çdo temë, dhe pastaj t'i bëjmë vetes pyetje zhbiruese që ngjallin mendime për atë që ne duhet të bëjmë në përgjigje ndaj mesazhit. Si gjithmonë, ky proces duhet të rrethohet nga lutja, dhe të shoqërohet nga një gatishmëri për të mësuar dhe për t'u rritur në Zotin.

A. Temat për zbatim

Qëllimi përfundimtar i zbatimit është zhvillimi i karakterit personal dhe efektshmëria më e madhe në shërbim. Ka disa fusha ose tema të cilat ne duhet t'i marrim parasysh kur përpiqemi të zbatojmë personalisht mesazhin e një pasazhi. Këto tema përfshijnë si jetën tonë personale ashtu dhe shërbimin tonë. Disa shembuj përfshihen në këtë listë:

- Besimi: Çfarë mund të mësoj për besimin personal?
- Qëndrimet: Cilat qëndrime janë të mira ose të këqija? Cilat janë rezultatet e tyre? Si mund të ndryshoj unë ato që janë negative?
- Veprimet: Çfarë të filloj të bëj? Çfarë të pushoj së bëri?
- Mëkatet: Cilat mëkat(e) më janë vënë në dukje? Si mund t'i drejtoj punët me Perëndinë/të tjerët?
- Sfidat: Cilat sfida janë bërë të qarta për mua në jetën time personale? Po në marrëdhëniet me të tjerët? Po në shërbimin tim?
- Premtimet: Cilat premtime mund t'i përvetësoj? A ka kushte? Cilat janë nënkuptimet për jetën dhe shërbimin tim?
- Karakterit: Cilat janë cilësitë e karakterit të perëndishëm të cilat kam nevojë t'i zhvilloj në jetën dhe shërbimin tim?

B. Pyetje të përgjithshme

Hendricks jep një listë të disa pyetjeve që na ndihmojnë në zbatim, të cilat mund të bëhen për çdo pasazh të Shkrimit. Ato janë:

- A ka ndonjë shembull që unë duhet ta ndjek?
- A ka ndonjë mëkat të cilit duhet t'i shmangem?
- A na ndonjë premtim për t'u përvetësuar?
- A ka ndonjë lutje për t'u përsëritur?
- A ka ndonjë urdhër të cilit duhet t'i bindem?
- A ka ndonjë kusht që duhet të plotësohet?
- A ka ndonjë varg për t'u mësuar përmendësh?
- A ka ndonjë gabim për t'u shënuar?
- A ka ndonjë sfidë për t'u përballuar?

C. Pyetje të veçanta

Pasi keni bërë pyetjet e përgjithshme zbatimore për Jeremian kapitulli 1, është një ndihmë edhe të shikoni secilin varg ose seksion dhe të bëni pyetje më specifike. Megjithatë, në

dallim nga stadet e mëparshme, këto pyetje kanë të bëjnë drejtpërdrejt me *atë që ju duhet të bëni* si pasojë e mesazhit. Këto pyetje specifike janë të pafundme, sepse ato janë të ndryshme për secilin pasazh. Ju jeni i kufizuar vetëm nga krijimtaria juaj. Ajo që ka rëndësi është t'ia hapësh zemrën Zotit, dhe ta lejosh të të tregojë se çfarë ai dëshiron të ndryshojë në jetën tuaj.

Më poshtë jepen disa pyetje shembull. Shtojini lirisht ndërsa kaloni nëpër pasazhin.

Vargu 5

- Çfarë ju thotë personalisht mësimi i këtij vargu për marrëdhëniet personale që keni me Perëndinë Krijues?
- Çfarë ju thotë personalisht ky varg për thirrjen që morët për të shërbyer?
- Nëse nuk keni një sens të qartë të një thirrjeje, çfarë po ju thotë ky varg?
- Çfarë po ju thotë personalisht ky varg për vullnetin e Perëndisë për jetën tuaj?
- A e dini se cili është vullneti i Perëndisë për jetën tuaj në këtë kohë?
- Çfarë ju thotë ky varg për besimin që keni në sovranitetin e Perëndisë?
- A jeni dakord? A pranoni këtë koncept pa rezerva?

Vargu 6

- A identifikoheni me ngurrimin e Jeremias për t'iu përgjigjur sfidës së Perëndisë?
- Cilat kanë qenë “pretekstet” tuaja?
- A po ofroni akoma prekekte? Çfarë duhet të bëni për to?

Vargu 7

- Çfarë mendoni personalisht për përgjigjen e Perëndisë ndaj Jeremias?
- Si ndiheni personalisht për mungesën në dukje të “hapësirës” nga ana e Jeremias për ta refuzuar thirrjen e Perëndisë?
- Duket se nuk ka asnjë vend për Jeremian që të marrë vendimin e vet. Si ndiheni personalisht për mungesën e një mundësie të vërtetë për të zgjedhur në çështjen e një thirrjeje nga Perëndia? A duhet të keni këtë mundësi?
- A krijon ky varg një problem për ju në fushën e vullnetit të lirë të njeriut dhe sovranitetit të Perëndisë?
- Nëse kjo vërtet përbën një problem, si do të reagoni?

Vargu 8

- Çfarë domethënieje ka ky varg për ju personalisht?
- Si do ta zbatoni këtë në situatën tuaj personale dhe shërbimore?

Vargu 9

- A mund të përshkruani një situatë ku Perëndia është “takuar” me ju personalisht?

Vargu 10

- Çfarë ju thotë personalisht ky varg për qëllimin përfundimtar të Perëndisë për shërbimin tuaj?
- A mund të shihni ndonjë ngjashmëri midis detyrës së Jeremias dhe detyrës suaj si mbjellës kishash?
- Ishin disa pengesa të cilat Jeremia duhej t’i përballonte dhe t’i mposhte që të arrinte qëllimin e ndërtimit dhe mbjelljes sërishmi. Cilat janë disa prej pengesave me të cilat ju përballeni ndërsa ecni drejt të njëjtit qëllim të ndërtimit të mbretërisë së Perëndisë me anë të mbjelljes së kishave të reja?
- Si ndiheni për perspektivën që mund të gjendeni në një pozitë ku do t’ju duhej t’i kundërviheni traditës dhe udhëheqësve të cilët mund të kundërshtojnë idetë tuaja për mbjelljen e kishave?
- Si do të merreshit me pengesat dhe me ata të cilët mund t’ju kundërshtojnë?

Vargu 12

- Si e shihni zbatimin e parimit të këtij vargu për ju personalisht?
- Çfarë bën ky varg për guximin tuaj si mbjellës kishash?

Vargu 16

- Si duhet të merreni me çështjen e “perëndive të tjera” në jetën tuaj?
- Çfarë duhet të bëni që të siguroheni që jeni besnik vetëm i Perëndisë dhe jo i “perëndive” të tjera, d.m.th., materializmi, nacionalizmi, etj?

Vargu 17

- Si e vlerësoni gatishmërinë tuaj aktuale për të qëndruar i patundur për Perëndinë kundër çdo kundërshtari?
- Çfarë ju duhet të bëni personalisht që të përgatiteni për shërbimin tuaj të ardhshëm?
- Cilat fusha të jetës suaj duhen përforcuar shpirtërisht?

Vargu 18

- Perëndia e fortifikoi Jeremian. Si ju ka fortifikuar Perëndia që të qëndroni për të?
- Çfarë ju ka dhënë Perëndia që të jetë me ju në të gjitha rrethanat?
- Si ju bën kjo të ndiheni për Perëndinë dhe për furnizimin që bën ai për ju dhe shërbimin tuaj?

III.PËRMBLEDHJE

Zbatimi që unë shoh tek Jeremia 1 për jetën dhe shërbimin tim është:

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- A jeni dakord që është gjithmonë nevoja të zbatojmë mësimin tek ne vetë pikësëpari? Pse ka rëndësi kjo?
- Si influencon 'konteksti' zbatimin e një pasazhi?

PLAN VEPRIMI

Nëse nuk keni patur kohë për të mbaruar këtë mësim si grup, bëni këtë para seancës tjetër 'punishte' që të njiheni me parimet.

BURIME

Hendricks, Howard G., dhe William Hendricks. *Living By the Book (Të Jetojmë Sipas Librit)*. Çikago, IL, SHBA, Moody Press, 1991.

**METODAT E
STUDIMIT TË
BIBLËS**

MËSIMI 7

SEANCË ZBATIMI

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është t'u japë të trajnuarve mundësinë për të praktikuar stadin e zbatimit të studimit biblik induktiv.

Pikat kryesore

Në radhë të parë ne duhet të zbatojmë mesazhin e një pasazhi tek ne vetë.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- të dijë si të zbatojë mesazhin e Veprave 17:1-10a në jetën dhe shërbimin e tij/saj.

Shtojca

7A Efesi – një Studim Biblik Induktiv

Sugjerimet për Trajnuesit

Kjo seancë 'punishte' ka një format të ngjashëm me dy të parat. Ndani të trajnuarit në grupe prej 3-4 vetash. Lejoni 15 minuta në fund të orës që të mblidhen së bashku përsëri dhe të krahasojnë rezultatet.

FORMATI I SEANCËS

Do të vazhdojmë të studiojmë Veprat 17:1-10a. Do të përdorim vëzhgimet dhe interpretimin e mëparshëm. Megjithatë kësaj radhe do të kërkojmë ndonjë zbatim në jetën dhe shërbimin tonë.

- Ndahuni në grupe prej 3-4 vetash.
- Kaloni 35 minuta për të kaluar hapat e zbatimit, dhe për të vendosur si të zbatoni më mirë pasazhin në secilën prej jetëve dhe shërbimeve tuaja.
- Përdorni 15 minutat e fundit për t'u grupuar ndryshe dhe diskutuar për zbatimet tuaja, dhe për të zgjedhur pyetje përkatëse 'zbatimore' në gatishmëri për t'u përdorur në ndonjë studim induktiv për këtë pasazh.

PUNA NË GRUPE

Përdorni procesin e mëposhtëm për t'ju ndihmuar të arrini në një zbatim të vlefshëm dhe ndihmues për jetën tuaj.

A. Mbani mend parimin biblik

Rikopjoni këtu parimin biblik që nxorët për Veprat 17:1-10a prej Mësimi 5:

B. Krahasoni kontekstet

Në mënyrë që zbatimi juaj të jetë i vlefshëm, konteksti juaj duhet të jetë ekuivalent me kontekstin origjinal biblik.

1. *Përshkruani shkurt kontekstin biblik origjinal të Veprave 17:1-10a:*
2. *Përshkruani shkurt kontekstin tuaj aktual (kush jeni, çfarë bëni, etj.):*
3. *Shkruani një deklaratë të shkurtër për të paktën një mënyrë se si konteksti juaj i ngjan atij të Veprave 17 (Shënim: Kjo do të jetë disi e ndryshme për secilin anëtar të grupit, por do të ketë edhe ngjashmëri mjaft sa të jeni në gjendje të ndihmoni njëri-tjetrin).*

C. Mendoni për temat e zbatimit

Lexoni pasazhin dhe shikoni nëse ndonjë prej temave të mëposhtme duket e përshtatshme për situatën tuaj. Nëse po, vini re se si lidhet me të. Ndoshta ka një temë tjetër, më të përshtatshme. Nëse ka, shënojeni më poshtë.

- Besimi
- Qëndrimi
- Veprimi
- Mëkati (mëkatet)
- Sfida
- Premtimi
- Karakteri
- (tjetër)
- (tjetër)

D. Pyetje të përgjithshme

Bëni pyetjet e përgjithshme zbatimore nga lista më poshtë. Shkruani përgjigjet tuaj për të gjitha ato që janë me vend.

- A ka ndonjë shembull që unë duhet ta ndjek?
- A ka ndonjë mëkat të cilit duhet t'i shmangem?
- A na ndonjë premtim për t'u përvetësuar?
- A ka ndonjë lutje për t'u përsëritur?
- A ka ndonjë urdhër të cilit duhet t'i bindem?
- A ka ndonjë kusht që duhet të plotësohet?
- A ka ndonjë varg për t'u mësuar përmendësh?
- A ka ndonjë gabim për t'u shënuar?
- A ka ndonjë sfidë për t'u përballuar?

E. Bëni pyetje specifike

Tani ndërsa kaloni nëpër pasazh sëbashku, mendoni për pyetje specifike për secilin varg, të cilat përqëndrohen në çështjen “Çfarë duhet të bëj?” Shënoni këto pyetje, si dhe përgjigjet në vendin më poshtë:

[Rrethoni dy pyetjet më të mira që do të përdornit për të udhëhequr një studim induktiv në grupe për këtë tekst.]

PËRMBLEDHJE

Ndërsa mblidheni përsëri, diskutoni dhe krahasoni zbatimet që ju shihni në pasazh. Së fundi, krahasoni pyetjet ‘zbatimore’ që i zgjidhni secili grup, dhe zgjidhni ato të dyja të cilat do të ndihmonin më shumë nëse do të udhëhiqnit një studim induktiv të pasazhit. Regjistroni më poshtë:

1.

2.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Cila është gjëja më e rëndësishme që ju duhet të bëni si pasojë e leximit të këtij pasazhi?
- Çfarë keni parë, si gjë e re për ju, si pasojë e kësaj metode?

PLAN VEPRIMI

- Tani keni përparuar nëpër stadet e vëzhgimit, interpretimit dhe zbatimit. Para seminarit që vjen, do t'ju duhet të zhvilloni një studim të shkurtër biblik induktiv duke përdorur parimet që keni mësuar. Do t'ju jepen 20 minuta për të paraqitur këtë studim biblik gjatë një seance 'punishte' në atë seminar. Seminari tjetër do të diskutojë për parimet e *udhëheqjes* së një studimi induktiv.
- Në këtë pikë, detyra juaj është të studiosh një pasazh duke përdorur metodën induktiv, dhe të përgatitësh sa më shumë pyetje vëzhgimore, interpretuese dhe zbatimore. Të përcaktoni *kuptimin* e pasazhit, si dhe *zbatimin*, gjatë kësaj kohe të përgatitjes. Pastaj, prej të gjitha pyetjeve tuaja, zgjidhni një maksimum prej 5-6 pyetjesh vëzhgimore, 2-3 pyetjesh interpretuese, dhe 1-2 pyetjesh zbatimore të cilat do t'i çonin më mirë të trajnuarit e tjerë të zbulojnë dhe zbatojnë mësimin e pasazhit.
- Për studimin tonë mund të zgjidhni një nga pasazhet në listën më poshtë. Ju lutemi krahasoni zgjedhjen që bëni me të trajnuarit e tjerë në mënyrë që të gjithë të mos e marrin të njëjtin pasazh. Si shembull për ju, Shtojca 7A është një studim biblik induktiv shembull për themelimin e kishës në Efes tek Veprat 19:1-10. Studimi juaj duhet të ketë një format të ngjashëm, por natyrisht do të ketë pyetje të ndryshme, një temë kryesore të ndryshme, dhe një zbatim të ndryshëm.
- Pasazhet shembull prej të cilave mund të zgjidhet:
 - Veprat 13:4-12 (Pafosi)*
 - Veprat 13:13-52 (Antioku)*
 - Veprat 14:1-7 (Ikoni)*
 - Veprat 14:8-20 (Listra dhe Derba)*
 - Veprat 16:11-40 (Filipia)*
 - Veprat 17:10-15 (Berea)*
 - Veprat 17:16-34 (Athina)*
 - Veprat 18:1-17 (Korinti)*

BURIME

Hendricks, Howard G., dhe William Hendricks. *Living By the Book (Të Jetojmë Sipas Librit)*. Çikago, IL, SHBA, Moody Press, 1991.

METODAT E
STUDIMIT TË BIBLËS

SHTOJCA **7A**

EFESI – NJË STUDIM BIBLIK INDUKTIV MËNYRA SE SI PALI E THEMLOI KISHËN

HYRJE

Jezusi na urdhëroi të bëjmë dishepuj nga të gjitha kombet. A mund të bëjmë vërtet këtë gjë? Sa mund të arrini ju? Sa njerëz mund të fitoni për Krishtin brenda, ta themi... dy vjetësh? Sa e madhe do të ishte zona gjeografike që ju mund të mbushnit me Ungjillin gjatë kësaj periudhe? Tek Veprat 19, Apostulli Pal ishte në gjendje t'i shpallte Ungjillin kujtdo në një zonë shumë të madhe brenda një kohe shumë të shkurtër. Nëse duam të jemi mbjellës të efektshëm të kishave, duhet të studiojmë se si Pali arriti këtë, dhe të përpiqemi të përdorim të njëjtat metoda që përdori ai. Të shikojmë metodat të cilat i përdori Pali në këtë mbjellje të suksesshme të një kishë.

I. LUTJA

Kaloni një çast për t'u lutur që Perëndia do të na i hapte sytë dhe zemrat për të kuptuar se si ai dëshiron të na flasë nëpër këtë pasazh.

II. LEXONI VEPRAT 19:1-10

Lexoni pasazhin me kujdes dhe duke menduar – ose heshtazi ose me zë të lartë.

III. VËZHGIMI

Hapi i parë është të zbulojmë se çfarë *thotë* Bibla. Shikoni pasazhin nga afër dhe përgjigjuni pyetjeve më poshtë.

Prej kontekstit (Veprat 18:18-28):

- Kur Pali arriti në Efes në Veprat 19:1, ai gjeti disa dishepuj. **Si** mendoni që këta njerëz u bënë dishepuj?
- **Kush** merrej me formimin e këtyre dishepujve, dhe **çfarë** bëri ai për këtë?

Prej kontekstit (Veprat 19:1-10):

- **Ku** e nisi Pali punën e tij në Efes?
- **Çfarë** ndryshimi bëri Pali në strategjinë e tij dhe **pse**?
- **Cili** ka qenë rezultati i shërbimit të Palit në Efes?

IV. INTERPRETIMI

Hapi i dytë është të vendosësh se çfarë *do të thotë* Bibla. Mendoni për mesazhin e këtyre vargjeve duke diskutuar pyetjet e mëposhtme:

- **Pse** përqëndrohet Lluka në përgjigjen e Palit ndaj doktrinës për Frymën e Shenjtë në tetë vargjet e para të këtij pasazhi?
- Në vargun 8, Pali argumentoi me bindje. Por në vargjet 9 dhe 10, ai zgjodhi në vend të kësaj të përqëndrohej në stërvitjen e dishepujve. Prej tekstit, **cili** ka qenë reagimi ndaj secilës prej këtyre metodave, dhe **cila** metodë mendoni ju që pasazhi synon të nxisë?

Përmbliidhni në një-dy fjali *pikën kryesore* të këtyre vargjeve. Shprejeni në terma të një *parimi biblik* nëse është e mundur. Shkruajeni në hapësirën poshtë:

Parimi i këtij pasazhi:

V. ZBATIMI

Hapi i tretë është të vendosësh se si kjo e vërtetë e madhe zbatohet në jetën dhe shërbimin tonë si mbjellës kishash. Mendoni për pyetjet e mëposhtme ndërsa shikoni tekstin përsëri:

1. Që të shërbej siç shërbeu Apostulli Pal, dy veprimtaritë më të rëndësishme që duhet të bëj janë:
2. Prej këtij pasazhi, si duhet të shërbej që të minimizoj persekutimin më efektshmërisht dhe të ngrej në maksimum përhapjen e Ungjillit?

PËRMBLEDHJE

Nuk është e mjaftueshme të dish të vërtetën. Duhet edhe ta zbatosh atë. Hapi i fundit është t'i *bindesh asaj*. Kaloni një moment tjetër për t'u lutur për ndihmën e Perëndisë që të përgjigjeni me bindje ndaj atyre gjërave që keni parë në këtë pasazh.

UNGJILLIZIMI

UNGJILLIZIMI

MËSIMI

1

HYRJE PËR UNGJILLIZIMIN PERËNDIA E DO AQ BOTËN

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i mësimit është të prezantojë natyrën, nevojën, motivin dhe vendin e ungjillizimit në strategjinë SCP.

Pikat kryesore

- Ungjillizimi është një proces, jo vetëm një ngjarje.
- Mund të zhvillohen aftësitë dhe përvoja në ungjillizim.
- Procesi i ungjillizimit nuk është i mbaruar deri sa një besimtar më i pjekur ka filluar të dishepullizojë kristianin e ri duke e ndihmuar të rritet në besim.

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- të njohë nevojën urgjente të të humburve dhe të motivohet gjithnjë e më shumë nga dashuria e pakushtëzuar për t'i ungjillizuar.

Shtojca

1A Ura

Sugjerimet për trajnuesit

Bëni që pjesëmarrësit të lexojnë me zë të lartë vargje të zgjedhura në Seksionin II. Kaloni ca kohë për të rishikuar treshet e lutjes. Inkurajoni pjesëmarrësit të organizojnë treshin e vet të lutjes para seminarit tjetër të ushtrimit.

HYRJE

Ungjillizimi është një punë e rëndësishme për të gjithë besimtarët. Për ata të cilët merren me mbjelljen e kishave, ungjillizimi nuk është aspak më pak i rëndësishëm. Në fakt, është e pamundur të mbjellësh një kishë pa ungjillizim. Shpresë për procesin mund të gjejmë tek Mateu 4:19, ku Jezusi sfidoi dishepujt ta ndiqnin, me fjalët, *Ndiqmeni dhe unë do t'ju bëj peshkatarë njerëzish.* Jezusi donte që këta peshkatarë me përvojë të përdornin jetët e tyre për të ndërtuar Kishën e tij. Ndërsa ndjekim Krishtin, zbatojmë ligjin e tij dhe i bindemi atij, ai dëshiron të na bëjë edhe ne peshkatarë njerëzish, të aftë për të tërhequr dhe fituar njerëzit për veten e tij. Vetëm Zoti mund të na bëjë peshkatarë të efektshëm të shpirtave të njerëzve.

Ka shumë mënyra për të kapur peshq. Ne përdorim varka të mëdha, makineri të ndërlikuara dhe rrjeta të gjera për t'i kapur me mijëra. Hedhim rrjeta më të vogla për të kapur disa. Dhe përdorim grepa me gjemba me karrem ose gjëra tërheqëse që i joshin, për t'i kapur një nga një. Ne nuk kapim çdo peshk me secilën hedhje grepi ose rrjete, por mund të mësojmë me çdo eksperiencë. Duhet të shkojmë atje ku janë peshqit dhe të zgjedhim një metodë me vend për t'i kapur.

Në të njëjtën mënyrë, ka shumë, shumë metoda për t'i sjellë burrat, gratë, të rinjtë dhe fëmijët te Krishti. Nuk diskutohet që është vetëm një Ungjill i vërtetë. Ndërsa predikojmë këtë Ungjill, Fryma e Shenjtë e Perëndisë bind botën për fajin në lidhje me mëkatin, dhe drejtësinë dhe gjykimin (Gjoni 16:8) dhe sjell njerëzit në një besim që ua ndryshon jetën. Detyra jonë është të kombinojmë metodat dhe strategjitë e efektshme për të fituar njerëzit për Krishtin dhe për të përfshirë ata në kishë. Në këtë mësim do të kemi parasysh disa prej këtyre metodave dhe strategjive.

I. NATYRA E UNGJILLIZIMIT

Ungjillizim do të thotë “të tregosh lajmin e mirë”. “Lajmi i mirë” që Jezu Krishti e ka bërë shpëtimin të mundur dhe në dispozicion si një dhuratë falas është lajmi më i mirë i cili ka arritur ndonjëherë të veshi dhe zemra e njeriut. Ungjillizimi nënkupton ndihmimin e atyre që ndodhen jashtë besimit në Krishtin të lëvizin drejt besimit tek ai. Megjithatë, ungjillizimi nuk është fundi i procesit. Ungjillizimi i vërtetë i ngjan xhiros së parë të një gare me stafetë. Kur njerëzit fitohen për Krishtin ata duhen “dorëzuar” pranë një dishepullizuesi i cili do t'i ndihmojë të ushqejnë jetën e tyre të re në Krisht. Gara nuk ka mbaruar deri sa të mbillen bashkësi besimtare dhe trupi i Krishtit të shumëzohet nëpërmjet ungjillizimit dhe dishepullizimit të mëtejshëm. Nuk është i pranueshëm lëshimi i stafetës pas stadi të ungjillizimit.

A. Procesi

Ky proces i ungjillizimit është një mënyrë e rëndësishme në të cilën Zoti përfshin të krishterët, në bashkëpunim me punën e Frymës së Shenjtë, për të ndërtuar Mbretërinë e Perëndisë – Kishën e Jezu Krishtit. Ndërkohë që puna e Frymës së Shenjtë në zemrat e njerëzve është e padukshme, përpjekjet e kristianit në ungjillizim janë si publike ashtu dhe private.

Ungjillizimi fillon privatisht, me lutje. Kjo përfshin si lutjen individuale ashtu dhe “Treshet e Lutjes” (shih tek Shtojca 3A për Lutjen, “Treshet e Lutjes”). Një tresh lutjes përbëhet nga tre besimtarë të krishterë të cilët takohen rregullisht për t'u lutur për tre shokë ose kushërinj të pashpëtuar. Grupi mblidhet për t'u lutur për këta njerëz deri sa ata të bëhen besimtarë ose deri sa rrethanat t'i ndalojnë të vazhdojnë të luten sëbashku. Inkurajoni të tjerët të luten ndërsa merreni me punën e ungjillizimit, duke ndjekur shembullin e Palit tek Efesianët 6:19-20 dhe Kolosianët 4:2-6. Kur ne lutemi, i kërkojmë Perëndisë:

- të përgatisë zemrat e atyre të cilëve ai dëshiron që ne t'u flasim
- të na çojë drejt atyre të cilët janë të përgatitur
- të na ndihmojë ta paraqesim Ungjillin në mënyrë të qartë dhe kuptimplotë
- të ruajë mesazhin e mbjellë

Nga ana publike, ne shfrytëzojmë hasje të rastësishme për të ndarë besimin tonë ndërsa merremi me veprimtaritë e zakonshme të jetës sonë. Ne nisim marrëdhënie të mirëfillta me njerëzit e komuniteteve tona. Kalojmë kohë me njerëzit në mënyrë që ata të mund të vënë re jetën tonë dhe ne, jetën e tyre. Ndërtojmë ura besimi me individët dhe familjet, duke shtrirë dëshminë dhe influencën e Ungjillit. Ungjillizimi shpesh përfshin veprimtari të veçanta të cilat synojnë të fitojnë një auditor për Ungjillin. Kjo mund të ndodhë me anë të veprave të thjeshta mirësie ose ndarjes së një trakti, ose diçkaje aq të ndërlikuar sa organizimi i një përpjekjeje ungjillizimi në rajon duke përdorur filmin *Jezus* ose një ungjilltar me dhunti.

B. Mesazhi

Në një letër drejtuar kishës së sapothemeluar në Romë, apostulli Pal shkroi këto fjalë:

Unë nuk kam turp për ungjillin e Krishtit, sepse ai është fuqia e Perëndisë për shpëtimin e cilitdo që beson, më parë Judeun e pastaj Grekun (Rom. 1:16).

Cili është mesazhi i Ungjillit – “lajmi i mirë” – të cilin e ndajmë ne? Pali bën një paraqitje të qartë dhe të thjeshtë të Ungjillit tek 1 Korintasit 15:3-7. Në këtë pasazh, përmbajtjen e Ungjillit e ndan në dy pjesë – pendimi dhe besimi. Teologët mund të shkruajnë volume të pafundme për përmbajtjen e Ungjillit. Megjithatë thelbi i “lajmit të mirë” përmbledhet në këtë tekst.

Pjesët e Ungjillit shihen qartë nëse shtypim vargjet siç tregohen më poshtë:

Krishti vdiq për mëkatet tona [sipas Shkrimeve]

- se u varros

dhe u ringjall të tretën ditë [sipas Shkrimeve]

- edhe se iu shfaq Kefës dhe pastaj të dymbëdhjetëve....

Në këtë formë është e lehtë të shohësh dy pikat kryesore – vdekjen dhe ringjalljen e Krishtit. Që të dyja u kryen sipas **Shkrimeve** dhe secila ka një provë mbështetëse. Prova e vdekjes së tij ishte varrosja e tij, dhe prova e ringjalljes së tij ishin shfaqjet e tij besimtarëve. Shikoni nga afër secilin prej pikave kryesore.

1. Pendohuni – (sepse ai vdiq)

Në këtë deklaratë mbërthehen shumë gjëra. Pikësëpari, ne duhet të pranojmë që jemi mëkatarë para një Perëndie të shenjtë. Nëse do të ishte ndonjë gjë që mund ta bënim për të shpëtuar veten tonë, nuk do të ishte asnjë arsye pse të vdiste Krishti. Por nuk ka asgjë fare që ne mund të bëjmë për të fituar favorin e Perëndisë. Nuk ka gjë të tillë si njeri i drejtë (Rom. 3:10,20). Ne duhet të mbështetemi në mëshirën e tij. Ne na duhet hiri, jo drejtësia (Efes. 2:8,9).

Vdekja e Krishtit do të thotë gjithashtu që vdekja e tij mjaftonte për të na shpëtuar. Kjo nuk do të ishte e mundur nëse ai nuk ishte Biri i Perëndisë – Perëndi-Njeriu – Perëndia i shfaqur në mish. Perëndia nuk mund të vdiste deri sa Jezusi të merrte përsipër mish njeriu. Por një njeri i thjeshtë nuk mund të vdesë për të gjithë. Ai mund të vdesë vetëm për mëkatet e veta. Prandaj vetëm Jezusi, si Perëndi i mishëruar, mund të qetësonte zemërimin e Perëndisë kundër mëkatit duke na ofruar shpëtimin me anë të hirit.

Pjesa e parë e Ungjillit përfshin një rrëfim të padenjesisë sonë totale dhe të hyjnisë dhe mjaftueshmërisë së Krishtit. Askush nuk shpëtohet vërtet deri sa të pranojë supremacinë e Krishtit dhe të pendohet.

2. Besojini Krishtit – (sepse ai u ringjall)

Pjesa e dytë e Ungjillit përfshin besimin. Pendimi është i nevojshëm, por kur është vetëm, ky nuk mjafton për të na shpëtuar. Shumë “kristianë” besojnë që Krishti vdiq për mëkatet, por ata mendojnë se duhet të bëjnë ndonjë lloj veprë për të merituar

shpëtimin e tij. Kjo ka qenë herezia së cilës i doli përballë Pali tek Galatasit. Disa mësonin që ne duhet të besojmë edhe të zbatojmë ligjin që të shpëtohem. Këtë ide e dënoi Pali me termat më të fortë të mundshëm (Gal. 1:8-9; 2:15-16; 3:3,11). Sakrifika e Krishtit ishte e mjaftueshme për të na shpëtuar. Ne nuk kemi nevojë dhe as mundësinë për t'i shtuar ndonjë gjë me përpjekjet tona.

Fakti që Krishti u ngjall nga të vdekurit do të thotë që premtimi i tij është i vërtetë. Ai ka ikur për të bërë gati një vend për ne dhe do të vijë përsëri për të na çuar në shtëpi me të (Gjoni 14:2-3). Shpëtimi ynë është i vendosur kur ne i besojmë atij. Ne vërtet mund t'i shërbejmë me veprat tona të mira si mënyrë për ta falënderuar dhe adhuruar. Por këto veprime janë pjesë e shenjtërimit tonë dhe jo e shpëtimit tonë.

C. Mjeti

Paraqitja më e fuqishme e mesazhit të Ungjillit është ajo që e vërtetojmë me jetën tonë. Mënyra se si jetojmë u sjell jetë fjalëve që po shqiptohen. Ndershmëria, dhembshuria dhe transparenca jonë janë vegla të domosdoshme të cilat përdoren nga Zoti për të na bërë “kripë dhe dritë” pikërisht atje ku jetojmë. Një poemë e thjeshtë na sfidon:

Po shkruani një Ungjill, një kapitull në ditë,

Me veprat që bëni dhe fjalët që thoni.

Njerëzit lexojnë çfarë shkruani, qoftë të shtrembër ose të drejtë.

Cili është Ungjilli sipas jush?

II. NEVOJA PËR UNGJILLIZIM

A. Njerëzit janë të humbur shpirtërisht dhe përjetësisht të ndarë nga Perëndia pa Jezu Krishtin

Jo vetëm që çdo njeri është i ndarë shpirtërisht nga Perëndia, por gjithashtu secili person është krejt i pafuqishëm për ta shpëtuar veten. Për shkak të mëkatit Perëndia i Shenjtë është i paarritshëm prej tij. Nëse individit është i dijshtë apo jo për gjendjen e tij, ai është në gjendje të dëshpëruar dhe i caktuar për shkatërrim nëse nuk merr zgjidhjen e cila ofrohet nga Jezu Krishti, dhe nga askush tjetër. Ju lutem shihni shtojcën 1A “Ura” për një mënyrë të thjeshtë për të shpjeguar se si Krishti kapërcen hendekun midis Perëndisë dhe nesh.

* Romakët 1:18 e sipër

* Gjoni 14:6

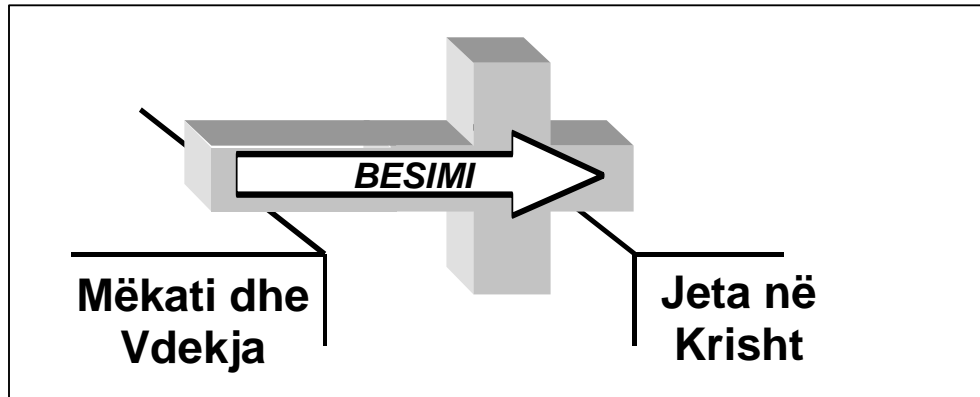
* Romakët 3:23

* Romakët 3:9-20,23

* Ezekieli 3:16-21

* Efesianët 2:1-3

Figura 1.1 Procesi i Ungjillizimit

B. Ne jemi metoda e Perëndisë për Ungjillizimin e Botës

Që nga koha e Krishtit, ndjekësit janë ngarkuar me përgjegjësinë për ta paraqitur Zotin dhe mbretërinë e tij në botë. Apostujt ishin të parët që morën këtë ngarkim. Ata e kuptonin që duhet të ishin dëshmitarë – zëdhënës dhe ambasadorë të Krishtit. Këto role nënkuptojnë një paraqitje të saktë të së vërtetës siç e kuptojmë ne, si dhe një paraqitje të saktë të atij Perëndie i cili na ka fituar dhe dërguar.

Pali e kuptonte këtë përgjegjësi si një borxh ose detyrim që ai ia kishte Zotit dhe të humburve. Ndonëse është e vërtetë që një njeri mund të shpëtohet përmes Fjalës së Perëndisë dhe Frymës së Shenjtë pa ndihmë tjetër, kjo është shumë e pazakontë. Në fakt, edhe kur Krishti vetë i foli Pali në rrugën e Damaskut, ai dërgoi Ananian për të përfunduar procesin e ungjillizimit në jetën e Palit. Perëndia dëshiron të përdorë burra dhe gra të cilët e njohin, si mjet për të ungjillizuar të humburit.

* 2 Korintasit 5:16-21

* Veprat 1:8

* Marku 16:15

* Mateu 28:18-20

* Romakët 1:14-17

* 2 Timoteu 4:5b

C. Shumë veta kanë mjaft dëshirë të dëgjojnë dhe kuptojnë zgjidhjen e dilemës së tyre

Filozofi francez Bleiz Paskal vuri re që brenda njeriut është një boshllëk me trajtë Perëndie, të cilin vetëm Perëndia mund ta mbushë siç duhet. Gjatë epokave, njerëzit kanë kërkuar zgjidhje për dilemën e tyre shpirtërore. Lista më poshtë është vetëm një shembull i atyre njerëzve të shumtë në Dhiatën e Re të cilët do të diskutonin hapur për gjendjen e tyre me shpresë që të zgjidhnin problemet e tyre. Ka të tjerë si ata të cilët duan të dëgjojnë Ungjillin nëse ne do të shkojmë tek ata për t'ua sqaruar.

* Nikodemi – Gjoni 3

* Njeriu i lindur i verbër – Gjoni 9

* Gruaja në pus – Gjoni 4

* Turma e Jeruzalemit – Veprat 2

* Zakeu – Lluka 19

* Eunuku etiopas – Veprat 8

D. Ungjilli ka fuqi për të ndryshuar

1. *Ungjilli ndryshon realitetet shpirtërore.*

Ungjilli i çon njerëzit nga mbretëria e Satanit në mbretërinë e Perëndisë, nga errësira në dritë, nga vdekja në jetë. Duke mos qenë më armiq të Krishtit dhe skllëvër të mëkatit, ne (dhe ata të cilët vijnë në besim nëpërmjet dëshmisë sonë) jemi bërë pjesë e shtëpisë së Perëndisë (Kol. 1:10-14).

2. *Ungjilli ndryshon tërë botën.*

Ungjilli po ndryshon jetë – në zonat shumë të mëdha kozmopolitane, në fshatrat e fshehura malore, në xhunglat e avullta tropikale, midis rinisë së turbulluar, brenda familjeve që luftojnë për mbijetesë, midis biznesmenëve punëtorë dhe udhëheqësve politikë të shqetësuar. Në çdo kontinent, vepron fuqishëm Ungjilli. Familjet, komunitetet dhe kombet nëpër botë po ndryshohen nga Ungjilli i Jezu Krishtit.

3. *Ungjilli ndryshon shoqërinë.*

Ndërsa njerëzit vijnë te Krishti dhe i dorëzohen Frymës së Shenjtë i cili banon në ta, komuniteti i atyre që e duan Krishtin mund të ushtrojë një influencë morale për të mirë në gjithë faqen e kombit tuaj.

4. *Ungjilli ndryshon individët.*

Të gjithë ata të cilët kanë vendosur besimin e tyre te Krishti pasi kanë dëgjuar mesazhin e Ungjillit kanë një dëshmi për mënyrën se si hiri i Perëndisë i ka ndryshuar thellë personalisht, duke bërë secilin një krijesë të re në Krisht. Individët dhe familjet ndryshohen thellësisht.

5. *Ungjilli ndryshon jetën sot.*

Ungjilli jetëdhënës i Perëndisë na ka shpëtuar. Ne jemi shpëtuar nga ndëshkimi i mëkatit! Për më tepër, do të shpëtohem nga prania e mëkatit. Megjithatë, tani për tani po shpëtohem nga fuqia e mëkatit. Ungjilli bën një ndryshim sot (1 Kor. 15:55-56; Rom. 5:8-10).

6. *Ungjilli ndryshon të ardhmen tonë.*

Nëpërmjet atyre të cilët vijnë në besim për shkak të veprimit të Ungjillit tek ne, mund të ndikojmë jo vetëm në brezin tonë por edhe në ata që pasojnë. Mund të bëhemi themeli i brezave shpirtërorë brenda dhe jashtë familjeve tona.

7. *Ungjilli ndryshon përjetësinë tonë.*

Ndryshimi i cili shkaktohet nga Ungjilli ndikon jo vetëm në jetën tonë në kohë, por edhe në fatin tonë të përjetshëm. Ne, si nusja e Krishtit, Kisha, jemi një dëshmi e përjetshme për fushën shpirtërore të mëshirës dhe hirit të Perëndisë (Efes. 3:10,11).

III. MOTIVI I UNGJILLIZIMIT

A. Ka mundësi të ungjillizosh prej një ndjenje detyre ose detyrimi ndaj Perëndisë ose të tjerëve

Pali shkroi në Romakët 1:14 që ai ishte borxhli atyre që nuk kishin dëgjuar mesazhin e Ungjillit. Ai ndiente një detyrim për të ndarë atë që zotëronte, pra Ungjillin, me të tjerët. Njerëzit e Perëndisë i janë referuar shpesh vetes si shërbëtorë të tij, duke nënkuptuar që veprimtaria e tij motivohej të paktën pjesërisht në përgjigje ndaj autoritetit të Perëndisë, zotërisë së tyre.

Tek Kolosianët 1:28, apostulli Pal flet për qëllimin e shërbimit të tij të Ungjillit, *...që ta paraqesim çdo njeri të përsosur në Jezun Krishtin*. Shpeshherë ajo që motivon shërbëtorët e Perëndisë në ungjillizim është qëllimi afatgjatë i përmbushjes së qëllimeve të Perëndisë në botë. Ajo shpresë dhe kënaqësi vetë mund të na ngjallë fuqishëm ndërsa i shërbejmë Ungjillit.

B. Ka mundësi të ungjillizosh nga frika e Perëndisë dhe gjykimit të tij

Ndoshta hera-herës ndjenjat e dashurisë për Perëndinë dhe njerëzit nuk ekzistojnë, dhe një ndjenjë detyre nuk na motivon. Nganjëherë fakti që ne jemi të përgjegjshëm ndaj Perëndisë dhe një ditë do t'i përgjigjemi atij për shërbimin tonë, ngjall ndjenja frike brenda nesh. Madje edhe ajo frikë mund të na motivojë për shërbim. Perëndia lajmëroi Ezekielin me një gjuhë të fortë t'ia çonte mesazhin e tij popullit, përndryshe do të mbante pasojat (Ezek.3:16-21). Jona ungjillizoi vetëm pasi u tmerrua nga një balenë (Jona 2).

C. Ka mundësi të ungjillizosh për arsye krejtësisht pa vend

Në një nga letrat e Palit drejtuar një kisha të re, ai vuri re që disa kishin shpallur Ungjillin *për smirë dhe për grindje* (Fil. 1:15). Ai vazhdoi duke thënë që kjo nuk kishte rëndësi! Ajo që kishte rëndësi për Palin ishte fakti që Ungjilli po shpallej. Ai u gëzua që po ndodhte gjëja e duhur, me gjithë motivet e gabuara! (Fil. 1:15-18)

D. Ne duhet të ungjillizojmë nga dashuria për Krishtin dhe të humburit

Besimtari ndërsa piqet gjendet gjithnjë e më shumë duke u rritur në dashurinë që ka për Krishtin dhe, pas tij, për ata të cilët i do Krishti – Kishën dhe të humburit. Pali foli për dashurinë e Krishti se ajo e *shtrëngon* që t'i bindte njerëzit (2 Kor. 5:14).

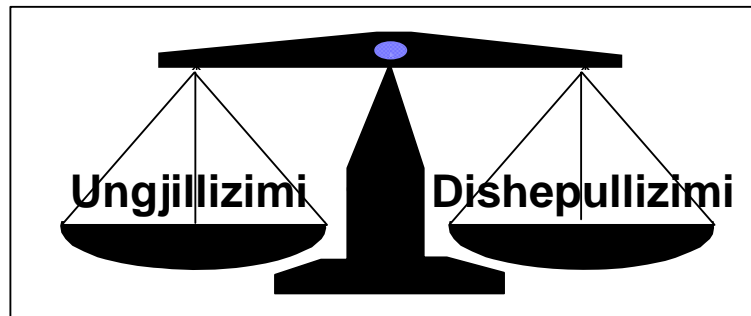
Duke lexuar 1 Gjonin duket se ajo që motivoi dhe nxiti apostullin Gjon për të shpallur Ungjillin ishte një dëshirë për të përfshirë gjithnjë e më shumë njerëz në shoqërinë e Kishës.

IV. VENDI I UNGJILLIZIMIT NË NJË STRATEGJI SCP

Strategjia e mbjelles së kishave me mbushje varet gjerësisht në përpjekje të përqëndruara ungjillizuese. Ungjillizimi me mbushje shkon dorë më dorë me mbjelljen e kishave me mbushje. Puna fillestare dhe themeltare e ungjillizimit – pra fitimi i njerëzve për besim në Krishtin – duhet të pasohet nga puna e vazhdueshme e ushqimit dhe pajisjes së të sapokthyerve dhe dishepujve të rinj. Por në këtë punë të pastajshme, ne nuk guxojmë të neglizhojmë vendin kritik të punës ungjillizuese të qëllimshme dhe të vazhdueshme, duke ndërtuar ura me të humburit dhe duke i lëvizur drejt besimit. Ka një ekuilibër i cili duhet të ruhet midis tregimit të

Lajmit të Mirë dhe ndihmimit të atyre që kanë ardhur në besim. Neglizhimi i njërit ose tjetrit rrezikon punën e Perëndisë me të cilën merremi.

Figura 1.2 Ta ruajmë ekuilibrin

Ne sigurisht duhet të ndihmojmë ata të cilët na i ka dhënë Perëndia për dishepullizim, por të mos mbetemi kurrë të kënaqur me numrin e atyre të cilët kanë ardhur në besim. Të mos harrojmë punën e ungjillizimit. Të jemi të përkushtuar dhe të kujdesshëm në përgjegjësinë që kemi për të ungjillizuar të humburit. Pa fitimin e vazhdueshëm të njerëzve në besim (duke menduar këtu për ciklin e mbjelljes së kishave), nuk ka tjetër themelim, zhvillim udhëheqësish, e as shpresë për shumëzimin e vazhdueshëm të kishave. Ungjillizimi duhet të zërë vendin e parë në mbjelljen e kishave me mbushje. Pajisja dhe mobilizimi i të gjithë besimtarëve për të bërë punën e ungjillizimit do të jetë një përbërëse parësore në çdo strategji SCP.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- A besoni që Perëndia mund t’ju përdorte për të ungjillizuar të tjerët për të?
- Cila është gjëja më e rëndësishme që ju ka ndodhur personalisht?
- Nëse kjo është e vërtetë, cila, atëherë, është gjëja më e rëndësishme që mund të bëni në jetë për të ndikuar pozitivisht në njerëzit e shumtë që i njihni?
- Cila është “puna e ungjilltarit”? (2 Tim. 4:5)
- Çfarë ju motivon më tepër për të ndarë Ungjillin?
- A mund të mendoni për dhjetë njerëz në rrjetin e marrëdhënieve tuaja të cilët kanë nevojë për një marrëdhënie personale me Krishtin?
- Çfarë planesh keni për rritjen e përpjekjeve tuaja ungjillizuese?

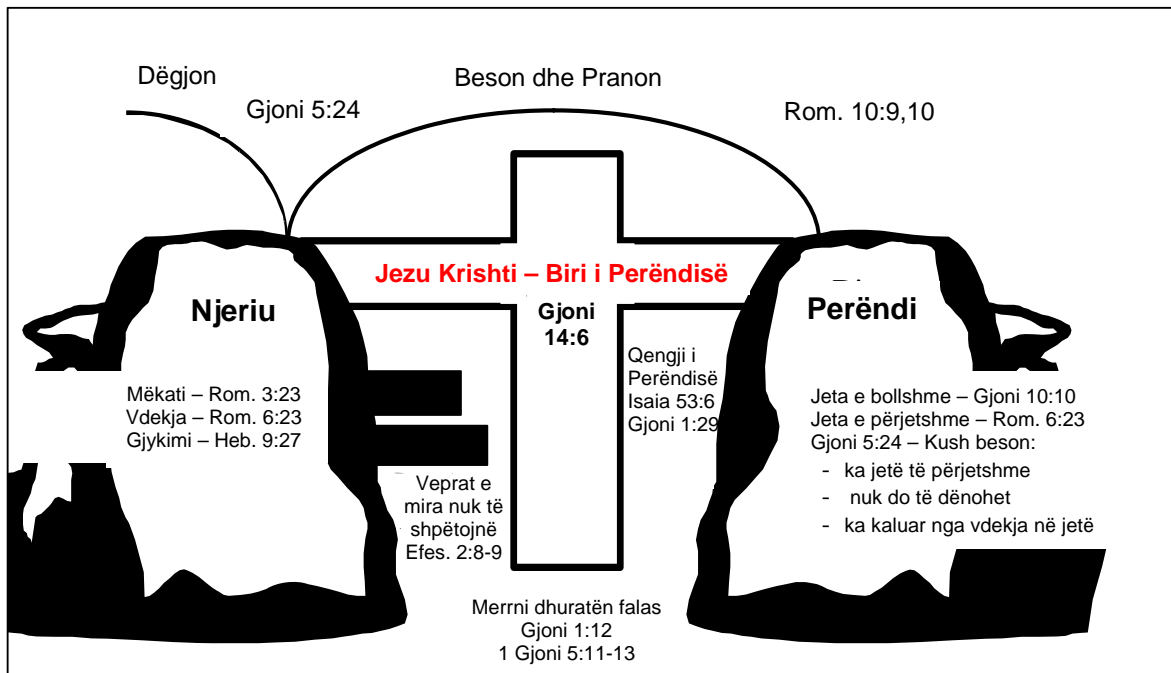
PLAN VEPRIMI

Me dy besimtarë të tjerë, formoni një tresh lutjesh për t’u takuar dhe lutur rregullisht për shpëtimin e atyre të cilët Perëndia i ka vendosur në zemrën tuaj (Shihni Shtojcën e Lutjes 3A: Treshet e Lutjes).

BURIME

- Coleman, Robert. *Planii i Përgjithshëm i Ungjillizimit*. Botimi shqip nga Shtëpia Botuese “Shigjeta”, Ersekë, 1999.
- Little, Paul E. *How to Give Away Your Faith (Si t’u Japësh Besimin Tuaj të Tjerëve)*. Madison, WI, SHBA: IV Press, 1968.
- Maisel, John. *Is Jesus God? (A Është Jezusi Perëndi?)* Budapest, Hungari: Instituti Evropianoqendror Biblik, 1991.
- McDowell, Josh. *Më Shumë se Zdrukthëtar* (botuar në shqip).

UNGJILLIZIMI
SHTOJCA **1A**
URA

Diagrami i Urës mund të jetë një metodë e efektshme ungjillizimi. Mund t'ju bëjë mirë të bëni dalngadalë një skicë të përafërt të kësaj në një fletë të bardhë ndërsa ndani Lajmin e Mirë (me gjithë vargjet e Biblës që lidhen me të) me shokët e pashpëtuar. Një paraqitje me fjalë dhe me të shkruar është shpeshherë më e fuqishme sesa përdorimi i vetëm njerit prej këtyre dy mjeteve.

UNGJILLIZIMI

MËSIMET

2,3

ZHVILLIMI I DËSHMISË SUAJ PERSONALE JA SE ÇFARË BËRI PERËNDIA PËR MUA!

Qëllimi i mësimit

Qëllimi i këtij mësimi është të shpjegojë vlerën dhe përgatitjen e një dëshmie personale.

Pikat kryesore

- Një dëshmi personale është një mënyrë e efektshme dhe jo-kërcënuese për të dëshmuar ndaj të humburve
- Një dëshmi personale do të jetë më e efektshme nëse ajo përgatitet me kujdes që të përfshijë informacionin më të rëndësishëm.
- Një dëshmi personale tregon se çfarë ka bërë Perëndia në jetën tuaj – nuk është predikim!

Rezultatet e dëshiruara

Kur të ketë zotëruar përmbajtjet e këtij mësimi, çdo pjesëmarrës duhet:

- të kuptojë influencën shpirtërore potenciale të një dëshmie personale.
- të zhvillojë një dëshmi tre-pesë minutëshe për t'u ndarë me të tjerët.

Sugjerimet për trajnuesit

Ky është një mësime dyorësh. Ora e parë duhet t'u prezantojë pjesëmarrësve atë se ç'është një dëshmi personale (pika V. në përvijim). Ndonëse mësimi shkruhet i gjithë së bashku, mund të dëshironi të lini disa ditë midis dy orëve për t'u dhënë pjesëmarrësve mundësinë për të mësuar mirë dëshminë e tyre para se ta ndajnë në klasë.

Sigurohuni që dëshmitë të mos zgjaten më shumë se 5 minuta secila. Konsideroni mundësinë për të përdorur një sahat 'stop' për t'u siguruar që ky kufizim të mos shkelet. Duhet një disiplinë e madhe për të mbajtur të shkurtër një dëshmi, por do të ndodhin situata ku do të kenë kohë vetëm për një dëshmi të shkurtër. Mund të jetë më e efektshme ta ndash grupin në dy-tre grupe për ndarjen e dëshmimeve.

I. NATYRA E NJË DËSHMIE

A. Ne jemi të thirrur për të qenë dëshmitarë

Tek Veprat 1:8, Jezusi u premton dishepujve që ata do të marrin fuqi kur të vijë Fryma e Shenjtë mbi ta, dhe që ata do të jenë dëshmitarët e tij. Por çfarë është një dëshmitar? Në një sallë gjykatë, dëshmitar është ai i cili thirret për t'u treguar të tjerëve ato që ka vëzhguar. Ai tregon të vërtetën për një ngjarje kritike, siç e ka perceptuar ai. Një dëshmitari nuk i pritët të dijë çdo detaj ose të ketë këndvështrime të ndryshme për të vërtetën. Atij i kërkohet të tregojë atë që mban mend, me ndershmëri dhe saktësi. Përmbajtja që komunikon dëshmitari është dëshmia e tij.

B. Ne jemi të thirrur për të mbajtur dëshmi

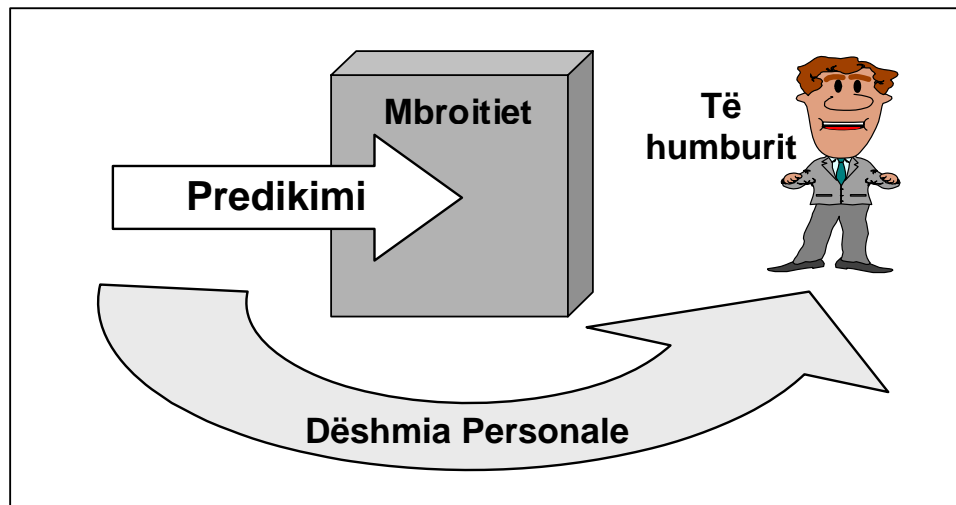
Secili prej nesh i cili ka vendosur besimin në Krisht ka gjithashtu një dëshmi për t'u ndarë. Cila ka qenë përvoja juaj me Krishtin? Dëshmitë tona janë po aq individuale sa dhe shtypjet e gishtave dhe flokët e dëborës. Dëshmitë tona japin njohuri të vlefshme për të tjerët për mënyrën se si Perëndia vepron midis njerëzve. Ky është një informacion jetik të cilin jobesimtarët e kanë nevojë që të marrin një vendim të informuar për Krishtin. Dëshmitë tona japin gjithashtu inkurajim për ata të cilët e duan Perëndinë. Ndërsa tregojmë për punën e Krishtit në jetën tonë, të tjerët stimulohen drejt besimit dhe bindjes më të madhe.

II. VLERA E NJË DËSHMIE

A. Kapërcimi i rezistencës ndaj Ungjillit

Njerëzit dëgjojnë në mënyrë përzgjedhëse. Njerëzit të cilët doni t'i fitoni në besim mund t'i rezistojnë një diskutimi teologjik për shpëtimin. Por ata do të dëgjojnë lehtë dhe gatishëm tregimin tuaj personal se si erdhët tek besimi në Krisht. Njerëzve u pëlqen të dëgjojnë histori interesante. Pavarësisht nëse e pranojnë apo jo, ata duan që ju t'ju jepni një arsye të mirë për të besuar. Dëshmia juaj, e ndarë ndershmërisht, shkurt dhe në mënyrë krijimtare, mund të përdoret nga Fryma për t'ua hapur sytë dhe mendjet për të parë të vërtetën shpirtërore në mënyrë të re.

Figura 2.1 Kapërcimi i Mbrojtjeve me Dëshminë Personale

B. Mposhtja e Satanit gjatë luftës shpirtërore

Kur ne po ndajmë besimin tonë me të tjerët, ne po merremi krah më krah me Perëndinë në një luftë shpirtërore, duke sulmuar mbretërinë e djallit. Tek Zbulesa 12:10-12 lexojmë si vijon:

Tani arriti shpëtimi, fuqia dhe mbretëria e Perëndisë tonë, dhe pushteti i Krishtit të tij; sepse u hodh poshtë paditësi i vëllezërve tanë, ai që i padiste përpara Perëndisë tonë ditë e natë. Dhe ata e fituan atë me anë të gjakut të Qengjuit, dhe me anë të fjalës së dëshmisë së tyre; dhe nuk e deshën jetën e tyre deri në vdekje. Prandaj gëzohuni, o qiej, dhe ju që rrini në ta.

Vini re mjetin me të cilin u mposht Satani, paditësi i vëllezërve tanë... *me anë të gjakut të Qengjit dhe fjalës së dëshmisë së tyre*. Puna e kryer e Krishtit dhe marrëdhënia jonë me Krishtin janë dy gjëra që Perëndia i përdor për të pushtuar të Ligun. Dëshmia juaj për besim në Krisht dhe besnikëria ndaj tij është një vegël e rëndësishme që Perëndia e përdor për të ndërtuar kishën e tij. Edhe sikur na duhet të durojmë vështirësi, vuajtje ose në fund vdekje për besimin tonë, ne fitojmë dhe Satani humbet! Kështu pra, tregojuni njerëzve atë që Perëndia ka bërë në jetën tuaj!

III. SHEMBUJ DËSHMISH

Shkrimi është i mbushur me tregime për njerëz të cilët japin dëshminë e tyre personale. Lexoni pjesët e mëposhtme si shembuj të dëshmimeve personale dhe shihni se çfarë mund të mësoni prej tyre. Përdorni metodat që po mësoni në mësimet për studimet biblike induktive.

A. Gruaja tek pusi (Gjoni 4:28-29)

- Çfarë tha ajo?
- Kujt i mbajti dëshmi?
- Pse zgjodhi këtë formë të veçantë dëshmimi?

B. Njeriu i lindur i verbër (Gjoni 9:13-34)

- Kujt i dëshmoi ai?
- Çfarë tha?
- Cili ka qenë rasti për dëshminë?
- Si u prit dëshmia?
- Si u mor me kundërshtarët?

C. Kthimi i Palit (Veprat 9, 22, 26)

Në këto pasazhe, vini re se si Pali thekson aspekte të ndryshme të së njëjtës përvojë për të ndikuar sa më shumë në auditorë të ndryshëm.

- Kapitulli 9 është tregimi i Llukës për kthimin e Saulit.
- Kapitulli 22 është regjistrimi nga Lluka i dëshmisë së ndërprerë të Palit para judenjve të Jeruzalemit.
- Kapitulli 26 është regjistrimi nga Lluka i dëshmisë së Palit para Mbretit Agripa.

D. Dëshmia e Palit për ngjarjet në Jeruzalem (Veprat 24:10-21)

IV. PËRGATITJA E NJË DËSHMIE

Ju lutemi kaloni pjesën e mbetur të kësaj seance për të përgatitur një version 3-5 minutësh të dëshmisë suaj personale. Kërkojini Perëndisë t'ju ndihmojë të kujtoni qartë kthimin tuaj. Mbani disa shënime për idetë ose vargjet kyç që ju doni të përfshini patjetër. Është më mirë nëse mund të veçoni një gjë të veçantë e cila ju ka shtyrë drejt besimit në Krisht – diçka të cilën

të tjerët, jo të krishterë, mund të marrin vesh. Në dëshminë tuaj, ndani sipas këtyre tri kategorive të gjera:

Figura 2.2 Dëshmia ime

A. Si ka qenë jeta juaj para se të takoheshit me Krishtin?

Kjo do të vërë në dukje fusha të mangëta në jetën tuaj që ju besonit që Krishti do t'i plotësonte. Kjo jep një ndjenjë të terrenit të përbashkët midis jush dhe personit të cilin doni ta fitoni për në besim. Pse ju duhej Krishti? Përpiquni të veçoni çështjen e dalluar e cila të çoi në pendim.

B. Si erdhët te Krishti?

Çfarë ndodhi në fakt? Ku ishit? Kur i besuat Krishtit? Çfarë bëtë? Cilin Shkrim përdori Fryma e Shenjtë në jetën tuaj? A ju ndihmoi ndokush gjatë këtij procesi? Bëni këtë pjesë sa më të thjeshtë; parasupozoni që dëgjuesi është një njeri që kërkon Perëndinë dhe përvoja juaj do të përdoret si skenë e besueshme me të cilën ai mund të identifikohet.

C. Si ka ndryshuar jetën tuaj njohja e Krishtit?

Çfarë ndryshimi ka bërë besimi juaj në jetë? Në ç'mënyra praktike është ndryshuar jeta juaj? A ndodhën ndryshime të cilat ju habitën? A u plotësuan parashikimet tuaja? Mos bisedoni vetëm në kohën e kaluar – tregoni se çfarë po bën Ungjilli në jetën tuaj sot. Mos iu shmangni medoemos bisedimit për vështirësitë – jobesimtarëve u duhet të dinë që kristianët kanë probleme sepse ata, jobesimtarët, sigurisht që kanë probleme. Dëgjuesve u duhet të dinë që Krishti është një spirancë e fortë në stuhitë dhe që jeta e krishterë jep fuqi për jetën.

V. NDARJA E NJË DËSHMIE PERSONALE

Tani që keni përgatitur dëshminë tuaj personale, kaloni ca kohë për ta ndarë me të trajnuarit e tjerë. Secili pjesëmarrës ka nevojë për një mundësi për të ndarë dëshminë e tij ose të saj. Kaloni pesë minuta për të dëgjuar secilën dëshmi dhe jo më shumë se 5 minuta për reagime ndaj saj. Ndërsa ndahen dëshmitë, përdorni pikat e mëposhtme për të marrë parasysh efektshmërinë e secilës.

A. E plotë

A tregon dëshmia gjithë historinë? A përfshin ajo të tri pjesët?

- Jeta para Krishtit: Me çfarë mund të identifikohet jobesimtari?
- Rrethanat në pikën e kthimit: Si i ngjan situatës së jobesimtarit?
- Jeta pasi gjetët Krishtin: Si ndryshon jeta juaj nga ajo e jobesimtarit?

B. E qartë

A do të jetë dëshmia e lehtë për t'u kuptuar nga ana e jobesimtarit, apo mos është e mbushur me një gjuhë fetare e cila mund t'i ngatërrojë jobesimtarët? A tingëllon ajo si predikim ose është një rekomandim ndihmues për një shok?

C. Ungjilli

A preken në dëshmi të gjitha pikat e domosdoshme të mesazhit të Ungjillit? Ndonëse është e pamundur të futesh me hollësi në gjithë këtë punë gjatë një dëshmie të shkurtër, duhen trajtuar saktësisht të gjitha apo disa prej pikave të mëposhtme:

1. Lajmi i keq

- Ne jemi mëkatarë, dhe ndëshkimi është vdekja
- Perëndia është i shenjtë, dhe ne nuk mund t'i pëlqejmë atij
- Jezusi – Biri i Perëndisë – vdiq në vendin tonë

2. Lajmi i mire

- Shpëtohem me anë të besimit – jo veprave tona
- Rilindemi në familjen e Perëndisë si fëmijët e tij
- Kemi sigurinë e jetës së përjetshme

D. E prerë

Këto dëshmi nuk duhen zgjatur më shumë se pesë minuta. A ka ndonjë detaj të panevojshëm në dëshmi? Ne nuk kemi pse të tregojmë gjithë historinë tani për tani – ungjillizimi është proces.

PYETJE PËR KONSIDERIM, RISHIKIM DHE ZBATIM

- Ku janë disa vende dhe cilat janë disa kohë gjatë ditës ose javës suaj gjatë të cilave mund të ndanit dëshminë tuaj?
- Cilat tema për bisedat e përgjithshme mund të jepnin gatishëm “hapëse” për futjen e lirshëm të dëshmisë suaj? A udhëtoni me mjete publike të transportit?
- A merrni pushime të vogla ose hani drekë në punë? Kërkojani Zotit të përgatisë “pikëpjekje hyjnore” që ju të keni mundësinë për të ndarë dëshminë tuaj.

PLAN VEPRIMI

- Ndani dëshminë tuaj me të paktën tre të krishterë të tjerë të cilët do të shohin nëse jeni i qartë në paraqitjen e saj.
- Jini gati të ndani dëshminë tuaj përsëri gjatë seancës tjetër të trajnimit ose gjatë këtij seminari.
- Hidhni një plan, me lutje, i cili do të rezultojë në ndarjen e dëshmisë suaj me dy shokë jobesimtarë ose njerëz të kontaktuar gjatë dy javëve që vijnë. Kërkojani Perëndisë të përgatisë “pikëpjekje hyjnore” që ju të ndani dëshminë tuaj (ndoshta pa paralajmërim përpara) brenda katër javëve të ardhshme.